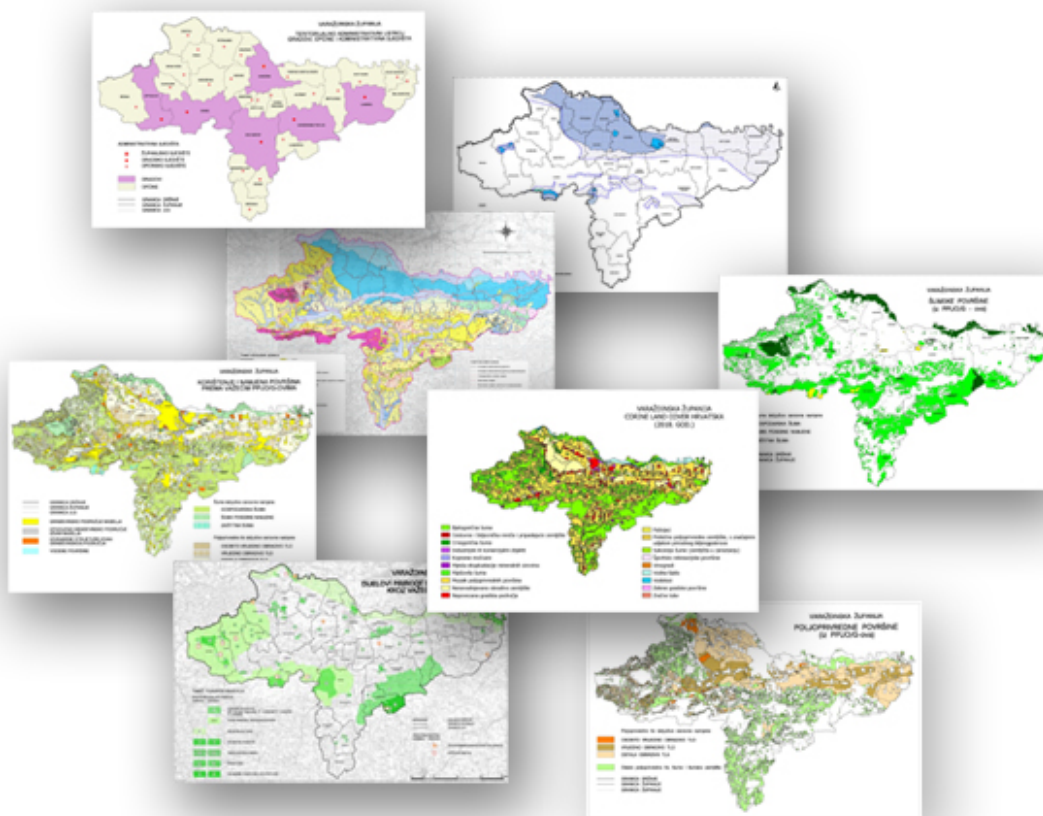

IZVJEŠĆE

o stanju u prostoru Varaždinske županije za razdoblje 2015. - 2019. godine

Varaždin, rujan 2020. godine

Izradio: **Zavod za prostorno uređenje Varaždinske županije**

KLASA: 350-01/19-01/3

URBROJ: 2186/1-16-20-43

S A D R Ź A J:	str.
UVOD	1
I. POLAZIŠTA	3
I.1. Ciljevi izrade Izvješća	3
I.2. Zakonodavno-institucionalni okvir	3
I.3. Osnovna prostorna obilježja Županije	6
I.4. Županija u okviru prostornoga uređenja Države	21
II. ANALIZA I OCJENA STANJA I TRENDOVA PROSTORNOG RAZVOJA	26
II.1. Prostorna struktura korištenja i namjene površina Županije	26
II.2. Sustav naselja	42
II.3. Gospodarske djelatnosti	44
II.4. Opremljenost prostora infrastrukturom od značaja za Županiju	86
II.5. Zaštita i korištenje dijelova prostora od posebnog značaja	107
II.6. Obvezni prostorni pokazatelji	142
III. ANALIZA PROVEDBE PROSTORNIH PLANOVA I DRUGIH DOKUMENATA	148
III.1. Izrada prostornih planova	148
III.2. Provedba prostornih planova	161
III.3. Prostorni planovi u odnosu na druge dokumente koji utječu na prostor	170
III.4. Provođenje zaključaka, smjernica, prijedloga za unaprjeđenje, preporuka, aktivnosti, odnosno mjera iz prethodnog izvješća o stanju u prostoru	176
IV. PRIJEDLOZI ZA UNAPRJEĐENJE PROSTORNOG RAZVOJA S OSNOVNIM PREPORUKAMA MJERA ZA IDUĆE RAZDOBLJE	186
IV.1. Potrebe, mogućnosti i ograničenja daljnjeg prostornog razvoja Županije obzirom na okolnosti, sektorska opterećenja i izazove	186
IV.2. Ocjena potrebe izrade novih i/ili izmjene i dopune postojećih prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor na razini Županije	188
IV.3. Preporuke mjera i aktivnosti za unaprjeđenje prostornog razvoja	191
V. IZVORI PODATAKA	197
VI. POPIS SLIKA, GRAFIKONA I TABLICA	200

UVOD

Izvješće o stanju u prostoru je dokument koji se izrađuje za razdoblje od četiri (4) godine u svrhu i s ciljem praćenja stanja u prostoru i području prostornog uređenja temeljem Zakona prostornom uređenju („Narodne novine“, br. 153/13., 65/17., 114/18., 39/19.) i sukladno Pravilniku o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima izvješća o stanju u prostoru („Narodne novine“, br. 48/14., 19/15.).

Izvješćem o stanju u prostoru (područne) regionalne samouprave izvješćuje se županijska skupština, te stručna i šira javnost o stanju u prostoru u županiji za određeno četverogodišnje razdoblje.

Izvješće o stanju u prostoru (područne) regionalne samouprave izrađuje Zavod za prostorno uređenje županije, a donosi ga predstavničko tijelo područne (regionalne) samouprave.

Posljednji dokument praćenja stanja u prostoru u području prostornog uređenja Varaždinske županije – Izvješće o stanju u prostoru Varaždinske županije za razdoblje 2010. – 2015. godine, usvojen je na Županijskoj skupštini 15. ožujka 2016. godine i objavljen u „Službenom vjesniku Varaždinske županije“, br. 9/16.

Ovo Izvješće nadovezuje se na Izvješće o stanju u prostoru Varaždinske županije za razdoblje 2010. – 2015. godine, a stručni izrađivač je Zavod za prostorno uređenje Varaždinske županije.

U ovom Izvješću o stanju u prostoru korišteni su slijedeći skraćeni nazivi:

AZONIZ - Agencija za ozakonjenje nezakonito izgrađenih zgrada

DGU - Državna geodetska uprava

DOF - digitalni ortofoto

DPPR - Državni plan prostornog razvoja

DPU - Detaljni plan uređenja

DZJZ - Državni zavod za javno zdravstvo

DZS - Državni zavod za statistiku

EKI - elektronička komunikacijska infrastruktura

EP - eksploatacijsko polje mineralne sirovine

ES - ekvivalent stanovnika

EU - Europska unija

FZOEU - fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost

GIS - Geoinformacijski sustav

GP - građevinsko područje

GPU - Generalni plan uređenja

GUP - Generalni urbanistički plan

HAC - Hrvatske autoceste d.o.o.

HAKOM - Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti

HC - Hrvatske ceste d.o.o.

HE – hidroelektrana

HEP - Hrvatska elektroprivreda d.d.

HEP ODS d.o.o. - HEP operator distribucijskog sustava d.o.o.

HOPS - Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o.

HŽ - HŽ Infrastruktura d.o.o.

ID - Izmjene i dopune

IP - istražni prostor mineralne sirovine

IPP - integrirani prijevoz putnika

IPT - intermodalni prijevoz tereta

ISPU - Informacijski sustav prostornog uređenja

JLS - Jedinice lokalne samouprave
JP(R)S - Jedinice područne (regionalne) samouprave
JPT - javnoopravno tijelo
MCS - Mercali-Cancani-Seibergova ljestvica
MGIPU - Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja
MK - Ministarstvo kulture
MRRFEU - Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije
MUP – Ministarstvo unutarnjih poslova
MZOE – Ministarstvo zaštite okoliša i energetike
NIPP - Nacionalna infrastruktura prostornih podataka
NUTS - *Nomenclature des unités territoriales statistiques (fr.)* - europska Nomenklatura prostornih jedinica za statistiku
OPG - obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo
OPPUO - ocjena o potrebi provođenja procjene utjecaja na okoliš
PLINACRO - operator plinskog transportnog sustava d.o.o.
POP - područja značajna za ptice
POVS - područja značajna za divlje svojte i stanišne tipove
PPPO - Prostorni plan područja posebnih obilježja
PPUG - Prostorni plan uređenja grada
PPUO - Prostorni plan uređenja općine
PPUO/G - Prostorni plan uređenja općina/gradova
PPŽ - Prostorni plan Varaždinske županije
PUO - procjena utjecaja na okoliš
PUP - Provedbeni urbanistički plan
RCGO - Regionalni centar za gospodarenje otpadom
RGS - Rudarsko-geološka studija Varaždinske županije
RH - Republika Hrvatska
SPUO - strateška procjena utjecaja na okoliš
UO - upravni odjel
UPOV - uređaj za pročišćavanje otpadnih voda
UPU - Urbanistički plan uređenja
VGI - Vodnogospodarska ispostava
VGO - Vodnogospodarski odjel
ZIS - Zajednički informacijski sustav zemljišnih knjiga i katastra
ŽUC - Županijska uprava za ceste

I. POLAZIŠTA

1.1. CILJEVI IZRADE IZVJEŠĆA

Osnovni cilj izrade Izvješća je izvršiti analizu i ocjenu osnovne prostorne strukture uz analizu i ocjenu izrade i provedbe prostornih planova i drugih planskih dokumenata kojima se utječe na prostor i prostorno uređenje/razvoj, odnosno analizu, ocjenu i plansko usmjerenje u svrhu unaprjeđenja stanja u prostoru na području Županije s aspekta korištenja i namjene prostora, sustava naselja, gospodarskih djelatnosti, infrastrukture, te prirodne i kulturne baštine, sve za razdoblje od 01.07.2015. do 30.06.2019. godine.

To podrazumijeva prikaz stanja i promjena u prostoru koje su rezultat društvenih i gospodarskih procesa od utjecaja na prostor, utvrđenih problema u prostoru, planirana rješenja za poboljšanje stanja, kao i predviđanje mogućih daljnjih usmjerenja prostornog razvoja.

Izvješćem se ocjenjuje učinkovitost planskih mjera za unaprjeđenje stanja u prostoru iz prethodnog Izvješća, daje se osnova za određivanje smjernica planiranog prostornog razvoja Županije, uz analizu strateških i drugih dokumenata prostornog uređenja područne (regionalne) samouprave u svrhu određenja/potrebe izrade njihovih izmjena i dopuna, odnosno izrade novih.

Ovim Izvješćem o stanju u prostoru cilj je dati sveobuhvatnu sliku spoznaje stanja u prostoru Varaždinske županije sa prijedlozima za unaprjeđenje prostornog razvoja uz osnovne preporuke mjera za realizaciju istog za naredno plansko razdoblje, pri čemu je prepoznati prostorni potencijal potrebno sagledavati i koristiti uz uvažavanje svih mjera s područja zaštite prostora, kako bi se zaustavile i spriječile negativne pojave u prostoru.

U svrhu postizanja cilja/eva ovog Izvješća ukazuje se i na potrebu edukacije i informiranja stručne i šire javnosti o sustavu prostornog uređenja.

1.2. ZAKONODAVNO – INSTITUCIONALNI OKVIR

Za izvještajno razdoblje 2015.- 2019. godine primjenjivao se **Zakon o prostornom uređenju** („Narodne novine“, br. 153/13.), koji je stupio na snagu 1. siječnja 2014. i koji je u periodu do 30.06.2019. godine mijenjan i dopunjavan tri (3) puta:

- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o prostornom uređenju („Narodne novine“, br. 65/17.) od 30. lipnja 2017.
- Zakon o izmjenama i dopuni Zakona o prostornom uređenju („Narodne novine“, br. 114/18.) od 7. prosinca 2018.
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o prostornom uređenju („Narodne novine“, br. 39/19.) od 11. travnja 2019.

Zakon o prostornom uređenju propisao je praćenje stanja u prostoru i području prostornog uređenja putem:

- Informacijskog sustava prostornog uređenja
 - o u skladu s Uredbom o informacijskom sustavu prostornog uređenja („Narodne novine“, br. 115/15.), kojom je propisana struktura, sadržaj, način rada, oblik i elektronički standard informacijskog sustava prostornog uređenja, ovlasti i obveze u vođenju i upravljanju tim sustavom, te javnopravna tijela koja su prostorne i druge podatke dužna učiniti dostupnima putem informacijskog sustava.

U ISPU se povezuju informacijski sustavi javnopravnih tijela, koja na temelju zakona kojim se uređuje područje prostornog uređenja i posebnih propisa, izrađuju i/ili održavaju prostorne podatke i druge podatke značajne za prostorno uređenje ili sudjeluju u izradi i provedbi prostornih planova.

Svrha ISPU-a je osigurati:

- objedinjavanje i razmjenu podataka o izradi, donošenju, provedbi i nadzoru prostornih planova
- prikupljanje i objedinjavanje podataka i/ili informacija za izradu prostornih planova, uključivo i povezivanje sustava i internetskih servisa za razmjenu podataka javnopravnih tijela u čijoj su nadležnosti prostorni podaci potrebni za obavljanje ili vođenje poslova prostornog uređenja
- pristup javnosti podacima i informacijama vezanim uz prostorno uređenje, te ovlaštenim korisnicima u skladu s razinom ovlasti za potrebe prostornog planiranja i praćenja stanja u prostoru.
- ISPU se povezuje s geoportalom Nacionalne infrastrukture prostornih podataka u Republici Hrvatskoj (NIPP) u cilju omogućavanja pristupa uslugama pronalaženja, pregledavanja, preuzimanja i drugim uslugama NIPP-a
- ISPU je (zamišljen kao) niz međusobno povezanih računalnih aplikacija za prihvatanje, obradu i prikaz podataka o prostoru iz raznih izvora, koji obuhvaća osobito:
 - podatke o postojećem i planiranom načinu korištenja zemljišta (namjeni prostora, uvjetima provedbe zahvata u prostoru i drugim uvjetima korištenja i zaštite prostora) propisanih prostornim planovima i posebnim propisima
 - metapodatke o važećim prostornim planovima, prostornim planovima koji su u postupku izrade i donošenja, te o prostornim planovima koji su prestali važiti
 - podatke o upravnim i drugim aktima nadležnih tijela koji se izdaju i koji su izdani u svrhu provedbe prostornih planova, građenja, uporabe i uklanjanja građevina
 - podatke o približnim vrijednostima zemljišta i druge nužne podatke potrebne za izradu procjene vrijednosti nekretnina
 - podatke o sektorskim strategijama, planovima, studijama i drugim dokumentima propisanim posebnim zakonima značajnim za prostorno uređenje
 - druge podatke i informacije od utjecaja na praćenje stanja u prostoru i prostornog uređenja na svim razinama.

Obzirom da predmetni sustav nije još u potpunosti uspostavljen, kod izrade ovog Izvješća koristili su se samo dostupni podaci (područje prostornog planiranja, zaštita prirode), a svi ostali podaci traženi su od javnopravnih tijela temeljem posebnih dopisa, a korišteni su i javno dostupni podaci pojedinih javnopravnih tijela (sa njihovih službenih mrežnih stranica).

- Lokacijske informacije
 - o izdaje se za određeno zemljište u svrhu upoznavanja s namjenom prostora i uvjetima provedbe zahvata u prostoru (za predmetno zemljište) iz prostornih planova i nije upravni akt

- Izvješća o stanju u prostoru
 - o izrađuje se na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini za četverogodišnje razdoblje (čl. 39.)
 - o izrađuju se u skladu s pravilnikom koji propisuje ministar (čl. 40.) - Pravilnik o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima izvješća o stanju u prostoru („Narodne novine“, br. 48/14., 19/15.), kojim su propisani sadržaj Izvješća, obvezni prostorni pokazatelji, način sudjelovanja javnopravnih tijela u njegovoj izradi i ostali zahtjevi u vezi praćenja stanja u području prostornog uređenja
 - o izvješće o stanju u prostoru područne (regionalne) samouprave izrađuje zavod za prostorno uređenje županije (čl. 27.)

Navedenim Pravilnikom je propisano da izvješće o stanju u prostoru područne (regionalne) razine treba sadržavati:

- Polazišta
- Analizu i ocjenu stanja i trendova prostornog razvoja
- Analizu provedbe prostornih planova i drugih dokumenata
- Prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje.

Pregled najznačajnije legislative kojom je uređeno područje prostornog uređenja/prostornog planiranja:

- **Zakon o prostornom uređenju** („Narodne novine“, br. 153/13., 65/18., 114/18., 39/19.)
- **Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske** („Narodne novine“, br. 106/17.)
Temeljni državni dokument za usmjerenje razvoja u prostoru je **Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske**, koja između ostalog, osobito sadrži *razvoj prostornih sustava sa smjernicama za prostorni razvoj na regionalnoj i lokalnoj razini, osobito za razvoj naselja, infrastrukture i zaštitu krajobraza i kulturnih dobara*.
Prostorni planovi, sektorske strategije, planovi i drugi razvojni dokumenti pojedinih gospodarskih i upravnih područja i djelatnosti ne mogu biti suprotni Strategiji.
Strategiju donosi Hrvatski sabor.
- **Program prostornog uređenja Republike Hrvatske** („Narodne novine“, br. 50/99. i 84/13.) – donesen temeljem Zakon o prostornom uređenju iz 1994. god., a na snazi je do stupanja na snagu Državnog plana prostornog razvoja.
- Pravilnik o Državnom planu prostornog razvoja („Narodne novine“, br. 122/15.)
- Uredba o određivanju građevina, drugih zahvata u prostoru i površina državnog i područnog (regionalnog) značaja („Narodne novine“, br. 37/14., 154/14.)
- Uredba o informacijskom sustavu prostornog uređenja („Narodne novine“, br. 115/15.)
- Pravilnik o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova („Narodne novine“, br. 106/98., 39/04., 45/04., 9/11.)
- u izradi je Pravilnik o sadržaju prostornih planova nove generacije
- Pravilnik o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima izvješća o stanju u prostoru („Narodne novine“, br. 48/14. i 19/15.).

Prostornim planovima (imaju snagu i poravnu prirodu podzakonskih propisa) se u svrhu ostvarivanja ciljeva prostornog uređenja, sukladno s načelima prostornog uređenja uređuje svrhovita organizacija, korištenje i namjena prostora te uvjeti za uređenje, unaprjeđenje i zaštitu prostora Države, županija, gradova i općina.

Zakon propisuje razine prostornih planova, na slijedeći način:

- državna razina: Državni plan prostornog razvoja, UPU državnog značaja
- regionalna razina: prostorni plan županije, UPU županijskog značaja
- lokalna razina: prostorni plan uređenja grada/općine, generalni urbanistički plan, urbanistički plan uređenja.

Uspostava novog sustava prostornih planova propisanog važećim Zakonom o prostornom uređenju započet će donošenjem Državnog plana prostornog razvoja, a nakon njegovog donošenja slijedi izrada i donošenje novih županijskih prostornih planova, a potom izrada i donošenje novih prostornih planova JLS-a (PPUO/G-a, GUP-a i drugih planova).

Svi planovi, i Državni i županijski, su provedbeni planovi, bez obzira na razinu i mjerilo izrade, a za one elemente koji su od značaja za pojedinu razinu prostornih planova prema posebnoj Uredbi.

Državni plan prostornog razvoja je u izradi, te još nije omogućena izrada i donošenje svih planova „nove generacije” regionalne i lokalne razine, a nije ni donesen propis o sadržaju tih planova sukladno Zakonu prema kojem bi se izrađivali planovi nove generacije područne (regionalne) i lokalne razine.

U sustavu kontrole usklađenosti prostornih planova propisana je obveza pribavljanja suglasnosti Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja, odnosno mišljenja županijskih zavoda, ovisno o vrsti i razini prostornih planova. Županijski zavod daje mišljenje o usklađenosti PPUO/G sa županijskim prostornim planom.

1.3. OSNOVNA PROSTORNA OBILJEŽJA VARAŽDINSKE ŽUPANIJE

Varaždinska županija smještena je u krajnjem sjeverozapadnom dijelu Republike Hrvatske.

Slika 1. – Položaj Varaždinske županije u Republici Hrvatskoj

U svom sjeverozapadnom dijelu graniči sa Republikom Slovenijom, a od županija Republike Hrvatske graniči sa (gledano, počevši od sjevera, u smjeru kazaljke na satu) Međimurskom županijom, Koprivničko-križevačkom županijom, Zagrebačkom županijom i Krapinsko-zagorskom županijom.

Ukupna duljina granica Varaždinske županije (opseg) iznosi 277,66 km, od čega je dužina državne granice sa Republikom Slovenijom 54,88 km, odnosno dužina županijske granice 222,78 km sa susjednim županijama unutar Republike Hrvatske.

U granično područje ulaze općine Bednja, Cestica, Donja Voća, Petrijanec, Sračinec, Klenovnik i Vinica te dio Grada Lepoglava (izuzeta su naselja Muričevac, Očura, Vulišinec i Lepoglava).

Varaždinska županija površinom od 1.261,49 (1.262) km², prema podatku DZS, jedna od manjih županija u Republici Hrvatskoj (samo 2,2% od ukupne površine RH).

Na području Varaždinske županije, prema Popisu 2011. godina, živjelo je 175.951 stanovnika, što je iznosilo 4,1 % od ukupnog broja stanovnika Republike Hrvatske (4.284.889 stanovnika).

Prirodna, geografska i druga obilježja

Prostor Varaždinske županije se sastoji od dva osnovna dijela: većeg, koji pripada dravskom porječju i manjeg koji pripada savskom porječju. Ovi dijelovi međusobno su odvojeni gorskim nizom Ivančice i Kalničkog gorja. Sjevernije od tog niza nalazi se prostraniji podravski dio koji je pretežito nizinski s brežuljcima na jugu i zapadu. Južni dio je manji, većinom brežuljkast i izdužen u smjeru sjever – jug, uz rijeku Lonju koja otječe u rijeku Savu. U geografskom pogledu granice Županije teku: na sjeveru rijekom Dravom i umjetnim akumulacijama na njoj; na zapadu Maceljskim pobrđem i istočnim Halozama; na jugoistoku pretežno grebenom Kalničkog gorja; te na jugozapadu visovima Ivančice.

Prostor Varaždinske županije karakterizira složena geološka građa, pa ovo područje obiluje raznim mineralnim sirovinama koje se u značajnoj mjeri i iskorištavaju (brojni istražni prostori i eksploatacijska polja). S obzirom na smještaj Županije u graničnom području triju velikih geotektonskih cjelina: Istočnih Alpi, Unutrašnjih Dinarida i Panonskog bazena, intenzivna je i tektonska aktivnost, te je mogući potres VII-VIII stupnja jakosti po MCS skali.

U hidrogeološkom pogledu Varaždinska županija obiluje brojnim vodotocima (rijeka Drava s najznačajnijim pritocima Plitvicom i Bednjom u Dravskom slivu i rijeka Lonja u Savskom slivu) i značajnim rezervama podzemne pitke vode (kvalitetne i izdašne rezerve na šljunkovitim dravskim naplavinama).

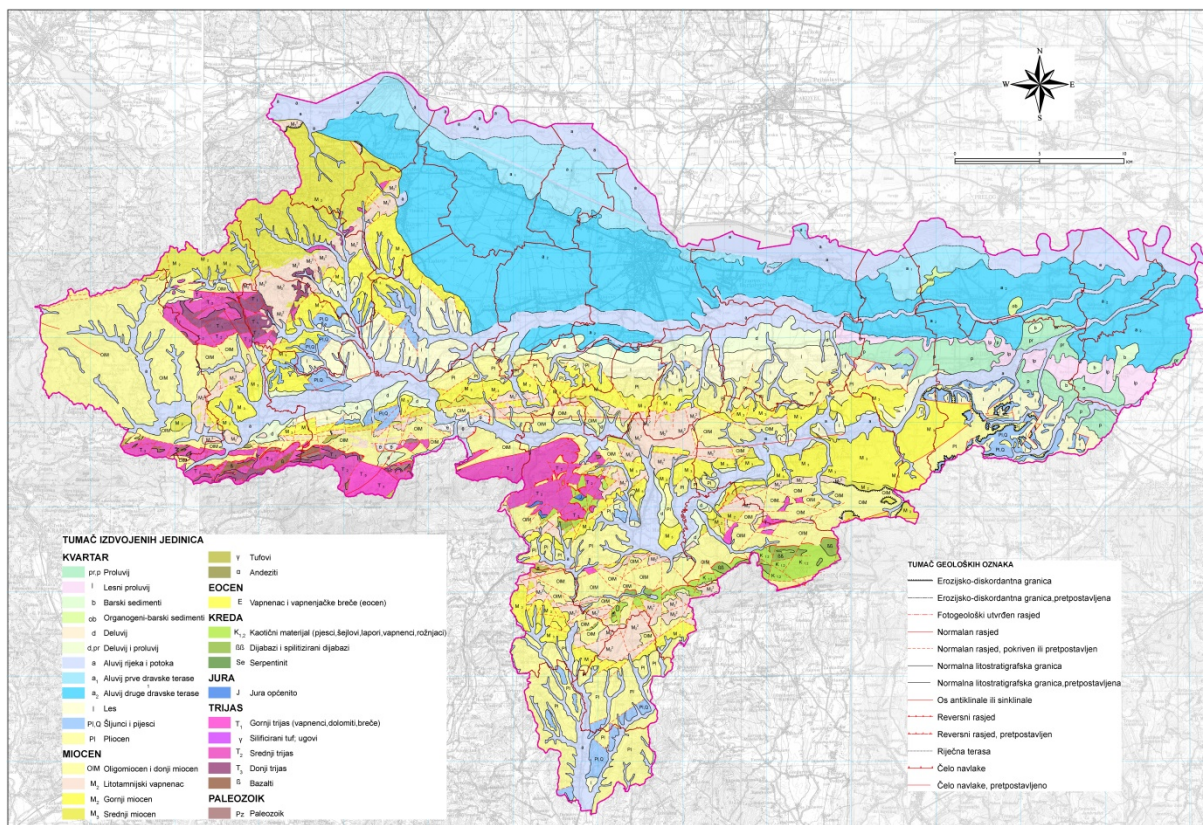
Područje Županije prekriveno je oko 1/3 površine sa šumskim pokrovom, a poljoprivredno tlo zauzima nešto više od 1/4 površine. Prostor Županije karakteriziraju i značajne prirodne ljepote, te kulturno-povijesna dobra, koja su zaštićena prema posebnim propisima. Varaždinska županija ima veliki prometni značaj s obzirom da se u ovom prostoru križaju dva važna prometna koridora: transversalni primarnog značenja, koji je najkraća i prometno najpogodnija veza srednjeg Podunavlja i sjevernog Jadrana (preko tzv. „hrvatskog praga“) i longitudinalni sekundarnog značenja, koji slijedi tok rijeke Drave i povezuje Republiku Hrvatsku sa zapadnim i istočnim susjedinim područjima. Osim ovih cestovnih koridora područjem Županije prolaze i drugi značajni infrastrukturni koridori (željeznički koridori, elektroenergetski vodovi, vodovi plinskog transportnog sustava, telekomunikacijski i drugi koridori).

Upravo radi svog položaja u hrvatskom prostoru Varaždinska županija ima naglašen geoprometni značaj, pa iskorištenje te prednosti, uz aktiviranje prostornih i demografskih

potencijala i tradicionalnih gospodarskih veza s užim i širim okruženjem, predstavlja temeljna polazišta budućeg razvitka.

Za potrebe izrade Rudarsko – geološke studije Varaždinske županije (Hrvatski geološki institut, lipanj 2016.), u svrhu kvalitetnog razmatranja pitanja vezanog uz potencijalnost mineralnih sirovina, odnosno geološke prosudbe o njihovoj potencijalnosti i gospodarenju sirovinama, načinjena je „Geološka karta Varaždinske županije, M 1:100.000“.

Slika 2. - Geološka karta Varaždinske županije

Izvor: Rudarsko – geološke studije Varaždinske županije

U geološkom sastavu Varaždinske županije nalaze se stijene gornjeg paleozoika, trijasa, jure, krede, paleogena neogena i kvartara.

Geomorfološke i litološke značajke

Značajka je ovog područja pojava markantnih terasa (od kojih su za poljoprivredna tla najvažnije holocenska, pleistocenska i tercijarna terasa) koje su ispresijecane dolinama brojnih vodotoka od kojih su najveće Drava i Plitvica (u kojima su smještena najplodnija i za poljoprivredu najvrjednija tla). Iznad njih strše planinski masivi Ivanščice, sjeverni obronci Kalnika i južni obronci Maceljske gore (građeni iz mezozojskih vapnenaca i dolomita, koji prekrivaju starije metamorfne stijene).

Nadmorska visina terena varira u rasponu od 173 do 1060 m.

Vrste reljefa

Nizinski i brežuljkasti reljef, visine do 200 m, zauzima oko 49,1 % površine Županije
Brdoviti reljef, visine od 200 do 500 m, zauzima oko 49,4 % površine Županije

Gorski reljef, visine od 500 do 1000 m, zauzima oko 1,5 % površine Županije
Niskoplaninski reljef, visine više od 1000 m, zauzima manje od 0 % površine Županije.

Nagibi terena

Obzirom na nagib terena, na području Županije dominiraju ravni do blago nagnuti tereni
Ravni do blago nagnuti tereni, nagib terena < 5%; zauzima oko 56,6 % površine Županije
Blago nagnuti tereni, nagib terena 5-15 %; zauzima oko 32,4 % površine Županije
Terene strmih nagiba, nagib terena 15-30 %; zauzima oko 9,0 % površine Županije
Terene vrlo strmih nagiba, nagib terena > 30 %; zauzima oko 2,1% površine Županije.

Pedološka karta (zemljovid tala) Varaždinske županije

Na području Županije javljaju se sve evolucijske serije terestričkih tala, od inicijalnih, nerazvijenih do vrlo razvijenih tala, kao što je lesivirano tlo.

U prirodi je, osim u dolini Drave, teško naći veće površine pod jednim tipom tla ili sačuvane sve članove evolucijske serije. Razlog je vrlo snažno prenošenje erozijom, koluvijalni proces i klizanje terena, kojim je zemljišni materijal s viših položaja prekrivao površinu, kao i snažan utjecaj čovjeka.

Glede rasprostranjenosti pojedinih tipova tala na području Županije utvrđeno je lesivirano tlo (22 683 ha), močvarno glejno tlo (17 784 ha), pseudoglej (14 480 ha), rendzina (14 177 ha), distrično smeđe tlo (8 794 ha), semiglej (8 147 ha), rigolano tlo (6 974 ha), aluvijalno tlo (4978 ha) i dr.

Reljef

Najniži dijelovi riječnih nizina zbog poplava i visokih podzemnih voda slabo su naseljeni i uglavnom su to travnjaci. Nešto viši dijelovi, posebno nakon uređenja nekih riječnih korita (Drave), vrijedni su ratarski prostori s brojnim naseljima.

Brežuljkasti dio čine Haloze (230-300 metara) na sjeverozapadu, pobrđe Maceljskog gorja (250-350 metara) na zapadu, dio podgorine Ivančice i Kalničkog gorja (oko 250 metara) na jugu, te Varaždinsko-toplička gora (250-300 metara) u središnjem dijelu. Ti blagi i pitomi krajolici s prekrasnim vinogradima i voćnjacima, gusto su naseljeni i dobro obrađeni s mjestimičnim ostacima šume.

Najviši je gorski dio kojeg čine Ivančica (1060 metara), Ravna gora (686 m) i Kalničko gorje (642 m). Pretežno je pokriven šumom i rijetko naseljen.

Površina

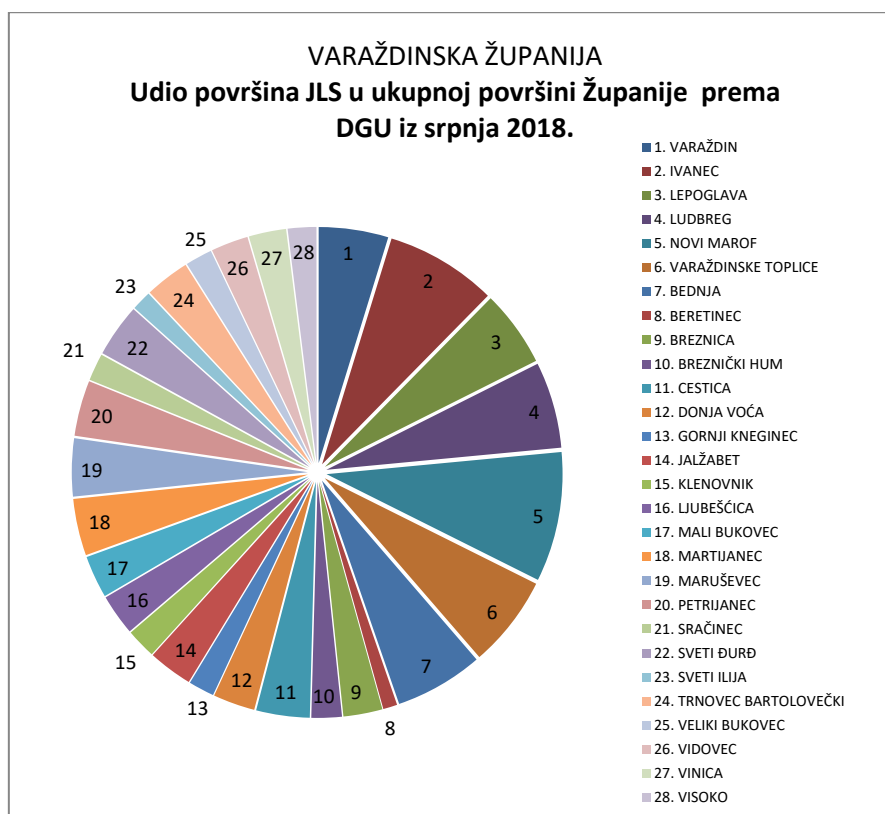
Prema podacima sa službenih internetskih stranica DZS-a površina Varaždinske županije je 1.261,49 (1.262) km², a prema dobivenim podacima DGU-a od srpnja 2018. god. površina Županije iznosi 1259,74 km² (ista površina koristila se i u prethodnom Izvješću, budući je kao takva dobivena i u rujnu 2014. od DGU).

Kako površina Varaždinske županije nije jednoznačno određena nastavno se daju podaci o površini Županije, gradova i općina prema raznim izvorima.

Tablica 1. - Podaci o površini Županije, općina i gradova – razni izvori

JLS	POVRŠINA IZ PPŽ-a		POVRŠINA IZ PPUO/G-ova		POVRŠINA PREMA DZS		POVRŠINA PREMA DGU (srpanj 2018.)	
	km ²	%*	km ²	%*	km ²	%*	km ²	%*
GRADOVI	479,93	38,05	487,72	38,62	480,9	38,12	487,01	38,66
1. VARAŽDIN	59,45	4,71	59,45	4,71	59,5	4,72	59,88	4,75
2. IVANEC	96,10	7,61	96,10	7,61	96,1	7,62	95,92	7,61
3. LEPOGLAVA	64,58	5,12	65,99	5,23	65,5	5,19	65,95	5,24
4. LUDBREG	68,30	5,42	74,50	5,90	68,3	5,41	74,25	5,89
5. NOVI MAROF	111,75	8,85	111,94	8,86	111,8	8,86	111,86	8,88
6. VARAŽDINSKE TOPLICE	79,75	6,32	79,75	6,31	79,8	6,33	79,15	6,28
OPĆINE	781,36	61,95	775,18	61,38	780,6	61,88	772,73	61,34
1. BEDNJA	78,01	6,18	76,60	6,07	76,7	6,08	76,17	6,05
2. BERETINEC	12,40	0,98	12,30	0,97	12,4	0,98	12,34	0,98
3. BREZNICA	34,06	2,70	33,39	2,64	34,1	2,70	33,52	2,66
4. BREZNIČKI HUM	26,11	2,07	26,14	2,07	26,1	2,07	26,05	2,07
5. CESTICA	45,91	3,64	46,14	3,65	46,5	3,69	46,15	3,66
6. DONJA VOĆA	35,90	2,84	35,97	2,85	35,7	2,83	36,00	2,86
7. GORNJI KNEGINEC	22,34	1,77	22,23	1,76	22,3	1,77	22,21	1,76
8. JALŽABET	38,43	3,04	38,61	3,06	38,4	3,04	37,99	3,02
9. KLENOVNIK	25,66	2,03	25,76	2,04	25,7	2,04	25,74	2,04
10. LJUBEŠĆICA	35,60	2,82	35,56	2,82	35,6	2,82	35,27	2,80
11. MALI BUKOVEC	37,28	2,95	37,28	2,95	37,3	2,96	36,57	2,90
12. MARTIJANEC	54,65	4,33	48,99	3,88	54,7	4,34	49,05	3,89
13. MARUŠEVEC	50,15	3,97	50,07	3,96	50,2	3,98	49,98	3,97
14. PETRIJANEC	47,98	3,80	47,98	3,80	48,1	3,81	47,93	3,80
15. SRAČINEC	23,41	1,85	23,41	1,85	23,5	1,86	23,50	1,87
16. SVETI ĐURĐ	45,24	3,58	45,86	3,63	45,2	3,58	45,87	3,64
17. SVETI ILIJA	17,22	1,36	17,35	1,37	17,2	1,36	17,26	1,37
18. TRNOVEC BARTOLOVEČKI	38,74	3,07	38,87	3,08	38,8	3,08	38,68	3,07
19. VELIKI BUKOVEC	22,95	1,82	23,22	1,84	23,0	1,82	23,19	1,84
20. VIDOVEC	31,99	2,53	32,05	2,54	32,0	2,54	32,08	2,55
21. VINICA	32,14	2,55	32,41	2,57	32,1	2,54	32,35	2,57
22. VISOKO	25,19	2,09	24,99	1,98	25,2	2,00	24,83	1,97
ŽUPANIJA	1.261,29	100,00	1.262,90	100,00	1261,5	100,00	1.259,74	100,00

Izradio: Zavod za prostorno uređenje Varaždinske županije

Grafikon 1. – Udio površina JLS u ukupnoj površini Županije, prema DGU iz srpnja 2018.

Izradio: Zavod za prostorno uređenje Varaždinske županije

Teritorijalno – administrativni ustroj

Zakonom o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“, br. 86/06., 125/06., 16/07., 95/08., 46/10., 145/10., 37/13., 44/13., 45/13., 110/15.) utvrđeno je područno ustrojstvo Republike Hrvatske te su određena područja svih županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, njihovi nazivi i sjedišta, te način utvrđivanja i promjene granica općina i gradova, postupak koji prethodi promjeni područnog ustrojstva i druga pitanja od značaja za područno ustrojstvo jedinica lokalne samouprave, odnosno jedinica područne (regionalne) samouprave.

Varaždinska županija sa sjedištem u Varaždinu, jedna je od 20 županija na području Republike Hrvatske.

Zakonom o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj za svaku županiju određeni su gradovi i općine u sastavu županije sa popisom naselja.

U sastav Varaždinske županije ulazi 6 gradova i 22 općine.

Na području Varaždinske županije nalaze se 302 naselja.

U odnosu na proteklo izvještajno razdoblje prema navedenom Zakonu nema promjena za područje Varaždinske županije.

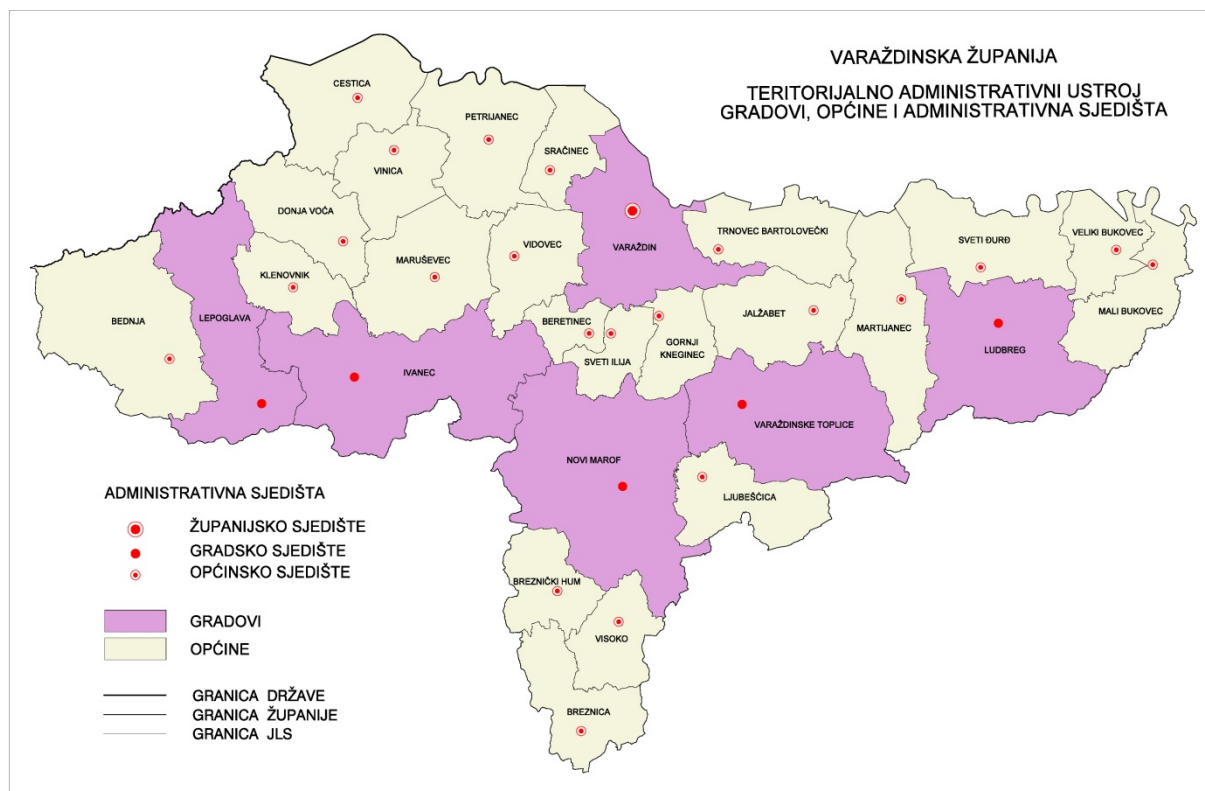
Vezano na razdvajanje pojedinih naselja unutar općina i gradova s područja Županije i određivanje novih naziva JLS-a i naselja, promjene se utvrđuju temeljem Odluka Županijske skupštine Varaždinske županije, odnosno predstavničkih tijela pojedinih općina/gradova.

U odnosu na proteklo izvještajno razdoblje usvojene su tri (3) Odluke:

- Odluka (Općine Sveti Ilija) o promjeni granica naselja Općine Sveti Ilija („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 5/18.)

- Odluka (Općine Sveti Ilija) o promjeni granice Općine Sveti Ilija s Općinom Gornji Kneginec („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 28/18.)
- Odluka (Općine Gornji Kneginec) o promjeni granice Općine Gornji Kneginec s Općinom Sveti Ilija („Službeni vjesnik Općine Gornji Kneginec“, br. 5/18.).

Slika 3. - Teritorijalno-administrativni ustroj – gradovi, općine i administrativna sjedišta

Izradio: Zavod za prostorno uređenje Varaždinske županije

Tablica 2. - Prostorne jedinice (grad/općina) u Varaždinskoj županiji sa brojem naselja, površinom i gustoćom naselja

prostorna jedinica		broj naselja	površina km ²	gustoća naselja na 1.000 km ²
grad	općina			
1. Varaždin		10	59,88	167,00
2. Ivanec		29	95,92	302,34
3. Lepoglava		16	65,95	242,61
4. Ludbreg		13	74,25	175,08
5. Novi Marof		23	111,86	205,61
6. Varaždinske Toplice		23	79,15	290,59
1. Bednja		25	76,17	328,21
2. Beretince		4	12,34	324,15
3. Breznica		10	33,52	298,33
4. Breznički Hum		5	26,05	191,94
5. Cestica		20	46,15	433,37
6. Donja Voća		8	36,00	222,22
7. Gornji Kneginec		5	22,21	225,12
8. Jalžabet		9	37,99	236,90
9. Klenovnik		6	25,74	233,10
10. Ljubešćica		5	35,27	141,76
11. Mali Bukovec		6	36,57	164,07
12. Martijanec		11	49,05	224,26
13. Maruševec		16	49,98	320,13

Izradio: Zavod za prostorno uređenje Varaždinske županije

14. Petrijanec	7	47,93	146,05
15. Sračinec	2	23,50	85,17
16. Sveti Đurđ	9	45,87	196,21
17. Sveti Ilija	8	17,26	463,50
18. Trnovec Bartolovečki	6	38,68	155,12
19. Veliki Bukovec	3	23,19	129,37
20. Vidovec	11	32,08	324,89
21. Vinica	7	32,35	216,38
22. Visoko	7	24,83	281,92
ukupno:	302	1.259,74	239,73

Izradio: Zavod za prostorno uređenje Varaždinske županije

Demografska struktura

Demografska struktura stanovništva Varaždinske županije detaljno je obrađena u Izvešću o stanju u prostoru Varaždinske županije za razdoblje 2010. – 2015. godine na temelju Popisa 2011. godine.

Obzirom da se ovim Izvešćem obrađuje razdoblje između dva popisa (među popisno razdoblje) glede demografskih pokazatelja u ovom Izvešću navode se samo osnovni pokazatelji demografske strukture prema Popisu 2011. godine i obrađuju se samo oni podaci koji se prate na godišnjoj razini.

Tablica 3. - Osnovni pokazatelji demografske strukture iz Popisa stanovništva, kućanstava i stanova 2011. godine

JLS	broj stanovnika	indeks kretanja 2011./2001.	vitalni indeks	prirodni prirast	broj kućanstava	prosječan broj članova	broj stanova (ukupno)
GRADOVI	97.075	95,43	75,2	-281	32.210	-	42.669
1. VARAŽDIN	46.946	95,66	77,2	-119	17.021	2,71	19.700
2. IVANEC	13.758	95,32	77,5	-40	4.057	3,35	5.564
3. LEPOGLAVA	8.283	95,01	61,0	-41	2.330	3,21	3.202
4. LUDBREG	8.478	97,81	76,0	-24	2.756	3,05	3.922
5. NOVI MAROF	13.246	95,59	66,5	-55	3.992	3,31	7.021
6. VARAŽDINSKE TOPLICE	6.364	91,27	96,9	-2	2.054	3,09	3.260
OPĆINE	78.876	94,98	70,4	-312	23.273	-	33.395
1. BEDNJA	3.992	83,78	39,2	-45	1.395	2,86	2.318
2. BERETINEC	2.176	95,10	71,9	-9	632	3,44	1.076
3. BREZNICA	2.200	95,49	69,0	-9	646	3,41	976
4. BREZNIČKI HUM	1.356	86,10	32,4	-23	463	2,93	707
5. CESTICA	5.806	102,25	87,7	-8	1.603	3,48	2.784
6. DONJA VOĆA	2.443	85,90	41,5	-24	807	3,03	1.182
7. GORNJI KNEGINEC	5.349	101,71	68,2	-21	1.722	3,11	2.938
8. JALŽABET	3.615	96,86	41,7	-28	1.024	3,18	2.242
9. KLENOVNIK	2.022	88,76	55,9	-15	603	3,35	944
10. LJUBEŠĆICA	1.858	94,84	43,5	-13	607	3,06	925
11. MALI BUKOVEC	2.212	88,23	43,9	-23	622	3,53	726
12. MARTIJANEC	3.843	88,81	45,6	-43	1.173	3,28	1.444
13. MARUŠEVEC	6.381	94,44	61,2	-33	1.859	3,43	2.212
14. PETRIJANEC	4.812	96,36	129,8	17	1.239	3,85	1.360
15. SRAČINEC	4.842	102,72	94,1	-3	1.414	3,41	1.561
16. SVETI ĐURĐ	3.804	91,14	92,1	-3	1.105	3,42	1.250
17. SVETI ILIJA	3.511	99,41	100,0	0	1.031	3,39	1.752
18. TRNOVEC BARTOLOVEČKI	6.884	100,47	94,7	-4	2.037	3,37	2.135
19. VELIKI BUKOVEC	1.438	91,13	44,4	-10	389	3,64	494
20. VIDOVEC	5.425	97,94	90,0	-6	1.433	3,79	1.612
21. VINICA	3.389	90,45	84,3	-8	1.022	3,32	2.195
22. VISOKO	1.518	92,50	95,7	-1	447	3,40	562
ŽUPANIJA	175.951	95,23	72,9	-593	55.483	3,12	76.064

Izvor: Državni zavod za statistiku

Prema Popisu stanovništva iz 2011. godine, Varaždinska županija broji 175.951 stanovnika, prema čemu je udio stanovništva Varaždinske županije u ukupnom stanovništvu Republike Hrvatske (koje iznosi 4.284.889 stanovnika) 4,11 %.

U Varaždinskoj županiji ukupan broj stanovnika 2011. godine smanjio se za 8.818 stanovnika u odnosu na broj stanovnika iz 2001. godine (koji je tada iznosio 184.769 st.), odnosno za 4,77 %. U gradovima broja stanovnika se smanjio za 4.650 stanovnika ili 4,57 %, a u općinama za 4.168 stanovnika ili 5,02 %.

Porast broja stanovnika zabilježen je u 4 JLS u Županiji i to u Općinama: Cestica (2,25 %), Gornji Kneginec (1,71 %), Sračinec (2,72 %) i Trnovec Bartolovečki (0,47 %), koje su smještene uglavnom u bližem okruženju Grada Varaždina, te uz pogranično područje s Republikom Slovenijom.

Slijedom takvih podataka se može reći da je područje Varaždinske županije uglavnom depopulacijsko, izuzev područja navedenih četiriju JLS-a. Porast broja stanovnika u navedenim JLS-ima ukazuje na pozitivnu gospodarsku i društvenu klimu u tim JLS-ima koje su omogućile ostanak stanovništva i razvoj obitelji, odnosno privukle su stanovništvo na rad i život na svojim područjima (otvaranje gospodarskih zona i radnih mjesta).

Od ukupnog broja stanovništva Varaždinske županije 2011. godine bilo je 85.645 (48,68 %) muškaraca, a 90.306 (51,32 %) žena.

Prosječna starost stanovništva u 2011. godini u Županiji je bila 41,2 godine (za muškarce 39,2; za žene 43,0), čime je u odnosu na 2001. godinu prosječna starost stanovništva porasla budući je 2001. godine bila 39,0 godina (za muškarce 36,9; za žene 40,9).

Prema podacima Popisa 2011. godine za Varaždinsku županiju indeks starenja iznosio je 107,3, a koeficijent starosti 22,8, dok je na razini Republike Hrvatske prosječna starost stanovništva bila 41,7 godina, indeks starenja iznosio je 115,0, a koeficijent starosti je bio 24,1.

Prema Popisu stanovništva iz 2011. godine i podacima o površini od DZS gustoća naseljenosti u Varaždinskoj županiji iznosila je 139,5 st/km², što je znatno iznad prosjeka gustoće naseljenosti Republike Hrvatske (75,7 st/km²).

Najgušće je bio naseljen Grad Varaždin (787,7 st/km²), dok je najrjeđe naseljena JLS bila Općina Ljubešćica (52,8 st/km²).

Prema Popisu stanovništva iz 2011. godine, Varaždinska županija brojila je 55.483 kućanstva, što je u odnosu na Popis stanovništva iz 2001. godine, kada je bilo ukupno 56.095 kućanstava, smanjenje za 612 kućanstava ili 1,09 %.

Broj kućanstava u gradovima porastao je za 36 kućanstava ili 0,11 %, a u općinama je pao za 648 kućanstava ili 2,71 %.

Prema Popisu stanovništava iz 2011. god., udio kućanstava Varaždinske županije u ukupnom broju kućanstava Republike Hrvatske (koji iznosi 1.519.038 kućanstava) iznosio je 3,65 %.

Prosječna veličina kućanstva iznosila je 3,12 članova, što je bilo više od prosječne veličine kućanstva u Republici (2,80 članova).

Prema podacima Popisa 2011. značajno je porastao broj stanova u Varaždinskoj županiji u odnosu na 2001. god., za više od 9 tisuća stanova (9.362) ili za 14 %, a površina stanova povećala za više od 1 milijun m² (1.019.185 m²) ili za 21 %, iako je smanjen broj stanovnika i broj kućanstava.

Udio broja stanova Varaždinske županije u ukupnom broju stanova u Republici Hrvatskoj iznosio je 3,39 %, a udio površine stanova u odnosu na ukupnu površinu stanova u Republici Hrvatskoj iznosio je 3,46 %.

Tablica 4. - Procjena ukupnog stanovništva Republike Hrvatske i Varaždinske županije 2012. – 2018.

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
Republika Hrvatska	4.267.558	4.255.689	4.238.389	4.203.604	4.174.349	4.124.531	4.087.843
Varaždinska županija	175.150	174.434	173.454	171.879	170.563	168.560	166.982

Izvor: Državni zavod za statistiku

Procjena Državnog zavoda za statistiku (DZS) oko ukupnog broja stanovnika u RH temelji se na podacima MUP-a, što ne daje sasvim realno stanje i smatra se da je situacija puno nepovoljnija jer se stanovnici koji odlaze u druge zemlje raditi i/ili se iseljavaju ne odjavljuju, već se i nadalje vode u evidenciji.

Tablica 5. - Prirodno kretanje stanovništva od 2012. do 2018.

godina	rođeni			umrli		prirodni prirast	brakovi		umrla dojenčad na 1.000 živorođenih	vitalni indeks (živorođeni na 100 umrlih)
	ukupno	živo-rođeni	mrtvo-rođeni	ukupno	dojenčad		sklopljeni	razvedeni		
2012.	1.733	1.727	6	2.354	9	-627	877	189	5,2	73,4
2013.	1.523	1.519	4	2.154	10	-635	706	224	6,6	70,5
2014.	1.467	1.459	8	2.094	5	- 635	695	189	3,4	69,7
2015.	1.464	1.455	9	2.366	5	- 911	712	224	3,4	61,5
2016.	1.509	1.502	7	2.183	9	- 681	800	297	6,0	68,8
2017.	1.408	1.400	8	2.254	7	- 854	745	270	5,0	62,1
2018.	1.441	1.435	6	2.179	2	- 744	776	277	1,4	65,9

Izvor: Državni zavod za statistiku

Migracije stanovništva

Tablica 6. - Vanjska migracija stanovništva od 2014. do 2018.

	2014.		2015.		2016.		2017.		2018.	
	doseljeni	odseljeni	doseljeni	odseljeni	doseljeni	odseljeni	doseljeni	odseljeni	doseljeni	odseljeni
Varaždinska županija	120	511	203	800	195	1.021	343	1.346	718	1.172
Republika Hrvatska	10.638	20.858	11.706	29.651	13.985	36.436	15.553	47.352	26.029	39.515

Izvor: Državni zavod za statistiku

Tablica 7. - Unutarnja migracija stanovništva prema području doseljenja i odseljenja u 2018.

	doseljeni		odseljeni		saldo migracije	preseljeno st. unutar županije	
	ukupno	iz druge županije	ukupno	u drugu županiju		među naseljima istog JLS	među JLS iste županije
Varaždinska županija	2.862	882	2.774	794	88	582	1.398
Republika Hrvatska	71.703	30.384	71.703	30.384	0	14.238	27.081

Izvor: Državni zavod za statistiku

Tablica 8. - Ukupno doseljeno i odseljeno stanovništvo u 2018.

	doseljeni			odseljeni			saldo ukupne migracije	saldo migracije među županijama	saldo migracije s inozemstvom
	ukupno	iz druge županije	iz inozemstva	ukupno	u drugu županiju	u inozemstvo			
Varaždinska županija	1.600	882	718	1.966	794	1.172	-366	88	-454
Republika Hrvatska	*	30.384	26.029	*	30.384	39.515	*	0	-13.486

Izvor: Državni zavod za statistiku

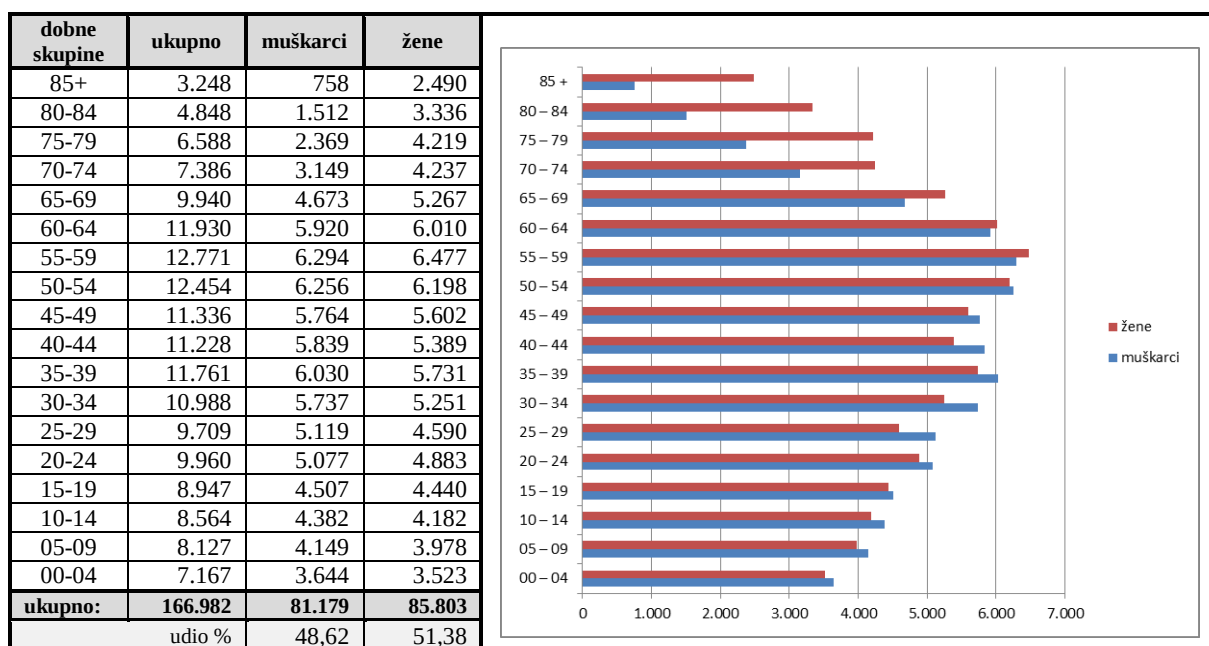
* - ne iskazuje se

Tablica 9. - Procjena stanovništva prema spolu i dobnim skupinama: usporedba 2011. - sredina 2017.

Spol	ukupno		0-14		15-29		30-39		40-49		50-64		65 i više	
	2011.	2017.	2011.	2017.	2011.	2017.	2011.	2017.	2011.	2017.	2011.	2017.	2011.	2017.
Svi	175.951	168.560	27.117	24.163	33.432	29.475	24.165	23.152	25.637	22.931	35.978	37.363	29.622	31.476
Muško	85.645	81.881	13.772	12.314	17.314	15.128	12.609	11.996	13.125	11.700	18.070	18.618	10.755	12.125
Žensko	90.306	86.679	13.345	11.849	16.118	14.347	11.556	11.156	12.512	11.231	17.908	18.745	18.867	19.351

Izvor: Državni zavod za statistiku

Tablica 10. – Struktura stanovništva prema dobi i spolu sredinom 2018. godine

Izvor: Državni zavod za statistiku

Socijalno gospodarska struktura

Indeks razvijenosti Varaždinske županije

Za sve jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj provodi se postupak ocjenjivanja i razvrstavanja prema indeksu razvijenosti. Indeks razvijenosti je kompozitni pokazatelj koji se računa kao prilagođeni prosjek standardiziranih vrijednosti društveno-gospodarskih pokazatelja radi mjerenja stupnja razvijenosti JLP(R)S-a u određenom razdoblju.

Za izračun indeksa razvijenosti, koristi se slijedećih 6 pokazatelja: prosječni dohodak po stanovniku, prosječni izvorni prihodi po stanovniku, prosječna stopa nezaposlenosti, opće

kretanje stanovništva, stupanj obrazovanosti stanovništva (tercijarno obrazovanje) i indeks starenja.

Indeks razvijenosti omogućava mjerenje stupnja razvijenosti JLP(R)S-a u Republici Hrvatskoj.

Jedinice područne (regionalne) samouprave razvrstavaju se u četiri skupine:

- u I. skupinu jedinica područne (regionalne) samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u drugoj polovini ispodprosječno rangiranih jedinica područne (regionalne) samouprave
- u II. skupinu jedinica područne (regionalne) samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u prvoj polovini ispodprosječno rangiranih jedinica područne (regionalne) samouprave
- u III. skupinu jedinica područne (regionalne) samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u drugoj polovini iznadprosječno rangiranih jedinica područne (regionalne) samouprave
- u IV. skupinu jedinica područne (regionalne) samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u prvoj polovini iznadprosječno rangiranih jedinica područne (regionalne) samouprave.

Varaždinska županija nalazi se u III. skupini jedinica područne (regionalne) samouprave s vrijednošću indeksa u drugoj polovini iznadprosječno rangiranih jedinica područne (regionalne) samouprave.

Jedinice lokalne samouprave razvrstavaju se u osam skupina.

Pripadnost JLS s područja Varaždinske županije:

- u I. skupinu jedinica lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u zadnjoj četvrtini ispodprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave
 - o Donja Voća
- u II. skupinu jedinica lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u trećoj četvrtini ispodprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave
 - o Martijanec
- u III. skupinu jedinica lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u drugoj četvrtini ispodprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave
 - o Bednja, Cestica, Mali Bukovec, Sveti Đurđ, Visoko
- u IV. skupinu jedinica lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u prvoj četvrtini ispodprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave
 - o Breznica, Breznički Hum, Jalžabet, Klenovnik, Lepoglava, Maruševac, Petrijanec, Vinica
- u V. skupinu jedinica lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u zadnjoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave
 - o Beretinec, Ljubeščica, Novi Marof, Sračinec, Vidovec
- u VI. skupinu jedinica lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u trećoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave
 - o Gornji Kneginec, Ivanec, Sveti Ilija, Trnovec Bartolovečki, Varaždinske Toplice, Veliki Bukovec
- u VII. skupinu jedinica lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u drugoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave
 - o Ludbreg

- u VIII. skupinu jedinica lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u prvoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave o Varaždin.

Status potpomognutih područja imaju sva područja ispod prosjeka razvijenosti Republike Hrvatske odnosno I.-IV. skupina jedinica lokalne samouprave i I.-II. skupina jedinica područne (regionalne) samouprave.

Postupak ocjenjivanja provodi se svake tri godine. Zadnji postupak ocjenjivanja i razvrstavanja svih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj prema indeksu razvijenosti proveden je krajem 2017. godine s primjenom od 1. siječnja 2018., na osnovu Odluke o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti.

Tablica 11. - Indeks razvijenosti jedinica lokalne samouprave i Županije

JLS	broj stanovnika 2011.	kretanje stanovništva 2013.	indeks razvijenosti %		razvojna skupina	
			2013.	2014. – 2016.	2013.	2014. – 2016.
GRADOVI	97.075					
1. VARAŽDIN	46.946	97,0	116,13	111,022	IV	8
2. IVANEC	13.758	97,3	91,09	102,687	III	6
3. LEPOGLAVA	8.283	94,2	76,95	99,327	III	4
4. LUDBREG	8.478	100,8	93,52	105,544	III	7
5. NOVI MAROF	13.246	97,4	86,47	102,144	III	5
6. VARAŽDINSKE TOPLICE	6.364	93,4	88,89	102,879	III	6
OPĆINE	78.876					
1. BEDNJA	3.992	90,6	66,42	95,495	II	3
2. BERETINEC	2.176	97,3	83,99	101,023	III	5
3. BREZNICA	2.200	94,6	71,43	99,51	II	4
4. BREZNIČKI HUM	1.356	89,7	78,56	98,662	III	4
5. CESTICA	5.806	98,8	66,14	97,498	II	3
6. DONJA VOĆA	2.443	90,9	53,06	92,466	II	1
7. GORNJI KNEGINEC	5.349	106,8	93,96	104,099	III	6
8. JALŽABET	3.615	95,1	77,75	99,901	III	4
9. KLENOVNIK	2.022	92,9	76,71	99,323	III	4
10. LJUBEŠĆICA	1.858	98,2	84,23	101,71	III	5
11. MALI BUKOVEC	2.212	89,2	67,06	97,794	II	3
12. MARTIJANEC	3.843	91,3	70,41	95,399	II	2
13. MARUŠEVEC	6.381	96,9	79,75	99,439	III	4
14. PETRIJANEC	4.812	101,8	75,43	99,787	III	4
15. SRAČINEC	4.842	105,3	84,76	101,568	III	5
16. SVETI ĐURĐ	3.804	93,5	66,82	97,575	II	3
17. SVETI ILIJA	3.511	99,6	84,40	102,334	III	6
18. TRNOVEC BARTOLOVEČKI	6.884	105,9	92,83	102,685	III	6
19. VELIKI BUKOVEC	1.438	92,3	82,31	102,943	III	6
20. VIDOVEC	5.425	98,7	79,53	100,452	III	5
21. VINICA	3.389	94,8	80,25	99,659	III	4
22. VISOKO	1.518	92,4	63,36	97,108	II	3
ŽUPANIJA	175.951	97,2	86,34	101,713	II	3

Izvor: Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije – 2013. god., Državni zavod za statistiku - Popis 2011. god. i <https://strukturnifondovi.hr/objavljeni-rezultati-novog-indeksa-razvijenosti> – objavljeno 12.12.2017.

Brdsko-planinska područja

Odlukom o obuhvatu i razvrstavanju jedinica lokalne samouprave koje stječu status brdsko-planinskog područja („Narodne novine“, br. 24/19.) jedinice lokalne samouprave svrstavaju se u tri (3) skupine.

Na području Varaždinske županije status brdsko-planinskog područja ostvaruju slijedeće jedinice lokalne samouprave:

- I. skupinu koju čine jedinice lokalne samouprave sa statusom potpomognutog područja: Lepoglava, Bednja
- II. skupinu koju čine jedinice lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa razvijenosti nalaze u trećoj i četvrtoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave: Ljubešćica.

III. skupinu čine jedinice lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa razvijenosti nalaze u prvoj i drugoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave, no takvih nema na području Županije.

Nomenklatura prostornih jedinica za statistiku

Nomenklatura prostornih jedinica za statistiku, poznata pod akronimom NUTS1, je statistička klasifikacija koja služi za prikupljanje, obradu, analizu i publiciranje statističkih prostornih podataka na razini Europske unije. Radi se o višerazinskoj klasifikaciji kojom se prostorne jedinice zemalja članica razvrstavaju u različite NUTS razine ovisno o broju stanovnika.

NUTS klasifikacija predstavlja važan alat koji se primjenjuje za potrebe provedbe pojedinih EU politika, a posebno Kohezijske politike koja koristi NUTS klasifikaciju kako bi, između ostaloga, utvrdila prihvatljivost pojedinih područja za dobivanje financijskih potpora iz fondova Kohezijske politike.

NUTS klasifikacija slijedi tri načela: a) donju i gornju granicu stanovništva; b) orijentaciju na administrativne podjele i c) redovne i izvanredne promjene.

Međutim, predviđaju se izuzeća pod određenim geografskim, socioekonomskim, povijesnim, kulturnim ili okolišnim okolnostima.

U pravilu, klasifikacija NUTS-a odražava teritorijalnu administrativnu strukturu država članica, posebice radi prikupljanja podataka. U načelu postoji mogućnost promjene NUTS klasifikacije na nacionalnoj razini, ali samo svake tri godine. To može biti posljedica promjena u teritorijalnoj ili socioekonomskoj situaciji u regijama.

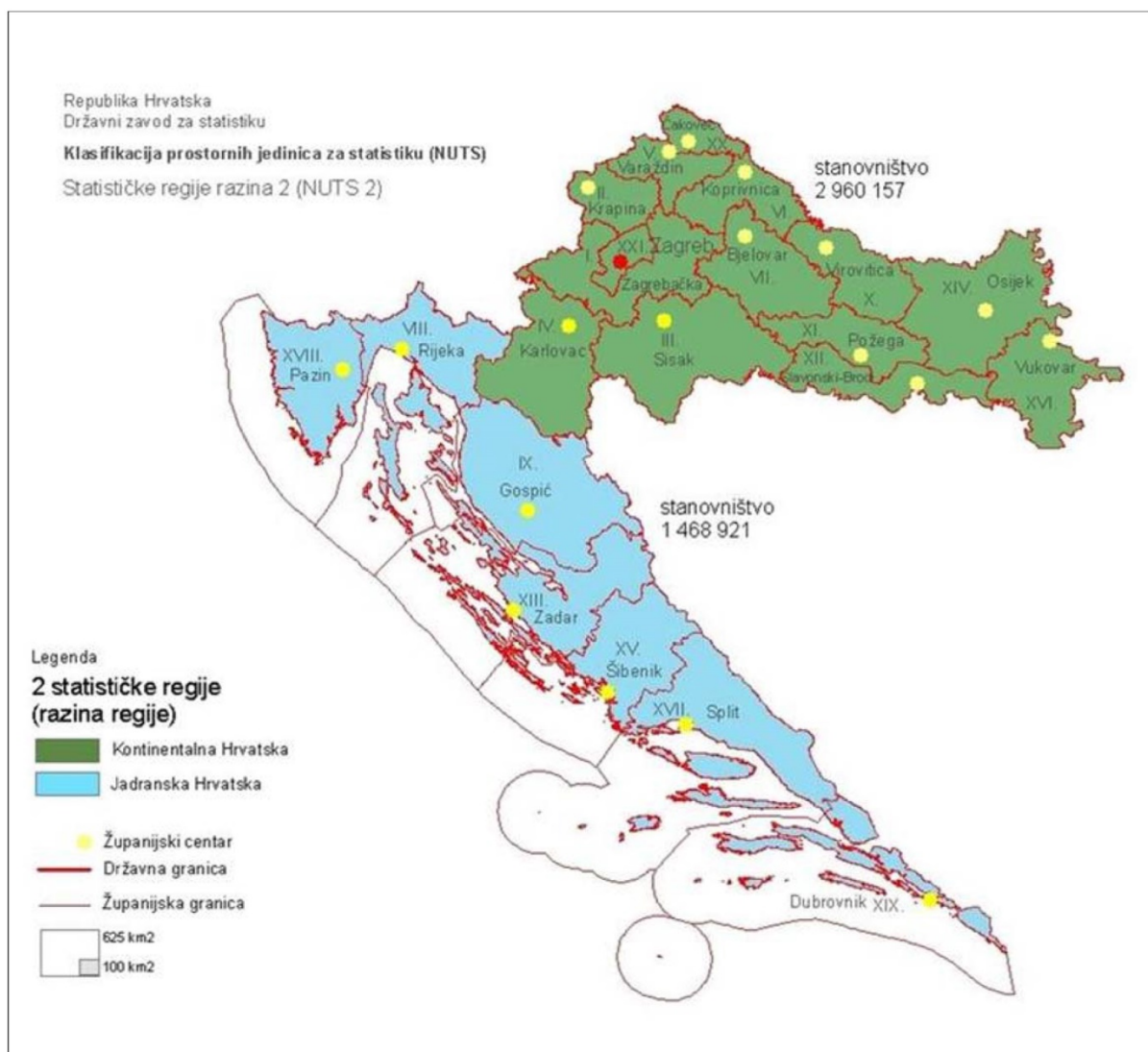
Od 2007. do rujna 2012. godine Republika Hrvatska je bila podijeljena na tri NUTS 2 regije

- *NUTS-1: Republika Hrvatska*
- *NUTS-2: 3 Statističke regije* (Sjeverozapadna Hrvatska, Središnja i Panonska Hrvatska, Jadranska Hrvatska)
- *NUTS-3: 21 županija*

Varaždinska županija nalazila se u NUTS 2 statističkoj regiji HR01 Sjeverozapadna Hrvatska koja se sastojala od šest županija (odnosno šest NUTS 3 regija): HR011 Grada Zagreba, HR012 Zagrebačke, HR013 Krapinsko-zagorske, HR014 Varaždinske, HR015 Koprivničko-križevačke i HR016 Međimurske županija.

Novom podjelom od 30. kolovoza 2012. godine, Hrvatska je podijeljena na dvije NUTS 2 regije

- *NUTS-1: Republika Hrvatska*
- *NUTS-2: 2 Statističke regije* (kontinentalna i jadranska regija - Kontinentalna Hrvatska sa 14 i Jadranska Hrvatska sa 7 županija)
- *NUTS-3: 21 županija*

Slika 4. – Klasifikacija prostornih jedinica za statistiku (NUTS)

Izvor: Državni zavod za statistiku

Vlada Republike Hrvatske je u siječnju 2019. predstavila prijedlog nove NUTS2 klasifikacije za Hrvatsku, a na temelju stručne podloge Instituta za razvoj i međunarodne odnose koji je u svom istraživanju razmatrao nekoliko opcija. Odabrana opcija je statistička podjela Hrvatske na 4 statističke regije: Panonska Hrvatska, Sjeverna Hrvatska, Jadranska Hrvatska i Grad Zagreb (stupit će na snagu 1.1.2023. god), a prostorne jedinice 1. i 3. razine ostaju nepromijenjene.

Nova NUTS2 podjela omogućuje da velik dio područja Republike Hrvatske ostvari pravo na veći stupanj regionalnih potpora nego što bi to bio slučaj da se nastavi s korištenjem postojeće klasifikacije, jer bi izdvajanje Grada Zagreba u posebnu regiju omogućilo povoljnije uvjete za ostale hrvatske regije.

Varaždinska županija ulazi u cjelinu koju čine županije na sjeveru Republike Hrvatske (Krapinsko-zagorska, Varaždinska, Međimurska, Zagrebačka i Koprivničko-križevačka županija).

I.4. Županija u okviru prostornoga uređenja Države

Zakon o prostornom uređenju uređuje se sustav prostornog uređenja Republike Hrvatske, odnosno: ciljevi, načela i subjekti prostornog uređenja; praćenje stanja u prostoru i području prostornog uređenja; uvjeti planiranja prostora; donošenje Strategije prostornog razvoja Republike Hrvatske; prostorni planovi uključujući postupak izrade, donošenja, izmjena i dopuna; provedbu prostornih planova; uređenje građevinskog zemljišta; imovinski instituti uređenja građevinskog zemljišta i nadzor.

Sustav prostornog uređenja čine subjekti, dokumenti, akti i postupci.

Zakonom o prostornom uređenju je određen stupanj nadležnosti dokumenata prostornog uređenja kojima država, županije, gradovi i općine usmjeravaju razvoj svojih područja putem razvojnih i provedbenih planova koji se donose na državnoj, područnoj (regionalnoj) i lokalnoj razini.

Razine dokumenata prostornog uređenja

Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske temeljni je državni dokument za usmjeravanja razvoja u prostoru, kojim je, na temelju utvrđenih uporišnih vrijednosti hrvatskog prostora i sustava upravljanja prostornim razvojem te utvrđenog stanja i procesa u prostoru, utvrđen opći cilj (vizija) prostornog razvoja Republike Hrvatske do 2030. godine s razvojnim polazištima te s prioritetima, usmjerenjima i okvirom za provedbu, a sve u skladu s ukupnim gospodarskim, društvenim i kulturnim razvojem, i svim drugim temeljnim državnim razvojnim i strateškim dokumentima.

Strategija je usmjerena na prostor - čitav nacionalni teritorij i uvažava sve sektorske politike i daje im prostornu dimenziju. Uvažava međunarodne kontekste i politike Europske unije.

Strategija je osnova za izradu Državnog plana prostornog razvoja i prostornih planova tzv. „nove generacije” koji se navode u nastavku.

Prostorni planovi državne razine su:

- Državni plan prostornog razvoja
- Prostorni plan ZERP-a
- Prostorni plan epikontinentalnog pojasa RH
- prostorni plan nacionalnog parka
- prostorni plan parka prirode
- ostali PPPPO čija je obveza donošenja propisana Državnim planom prostornog razvoja
- urbanistički plan uređenja izdvojenoga građevinskog područja izvan naselja za gospodarsku i/ili javnu namjenu državnog značaja.

Prostorni planovi područne (regionalne) razine su:

- prostorni plan županije
- prostorni plan Grada Zagreba
- urbanistički plan uređenja izdvojenoga građevinskog područja izvan naselja za gospodarsku i/ili javnu namjenu županijskog značaja.

Prostorni planovi lokalne razine su:

- prostorni plan uređenja grada

- prostorni plan uređenja općine
- generalni urbanistički plan
- urbanistički plan uređenja lokalnog značaja.

Temeljem Odluke o izradi Državnog plana prostornog razvoja („Narodne novine“, br. 39/18.) pokrenuta je izrada Državnog plana prostornog razvoja RH.

Prostorno planiranje u županijama provodi se u skladu sa zakonima i propisima, te strateškim dokumentima Države i županija.

Važeći Prostorni plan Varaždinske županije regionalni je plan koji je izrađen temeljem Strategije prostornog uređenja RH (lipanj 1997.) i Programa prostornog uređenja RH (svibanj 1999.), uz uvažavanje tadašnjih programskih opredjeljenja regionalne samouprave, i koji daje preporuke za smjernice razvoja, uvjete i kriterije izrade prostornih planova uređenja općina i gradova (PPUO/G).

Važeći Prostorni plan Varaždinske županije donesen je 18. svibnja 2000. godine i objavljen u „Službenom vjesniku Varaždinske županije“, br. 8/00., te je mijenjan i dopunjavan dva puta:

- 2006. godine mijenjan je i dopunjavan radi unošenja lokacije županijskog centra za gospodarenje otpadom („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 29/06.)
- 2009. godine mijenjan je i dopunjavan radi omogućavanja jedinicama lokalne samouprave da u svojim dokumentima prostornog uređenja samostalno stvaraju prostorno-planske pretpostavke za poticanje razvoja obiteljskih gospodarstava i seoskih domaćinstava koja će se baviti poljoprivrednim djelatnostima, te planiranja mreže samostojećih antenskih stupova, temeljem posebne Upute Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva (KLASA: 350-01/08-02/643, URBROJ: 531-01-08-3 od 19. studenog 2008.), u skladu sa Zakonom o elektroničkim komunikacijama („Narodne novine“, br. 73/08.) („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 29/06.).

U travnju 2018. godine pokrenut je postupak izmjena i dopuna Prostornog plana Varaždinske županije temeljem **Odluke o izradi 3. Izmjena i dopuna Prostornog plana Varaždinske županije** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 26/18. od 18. travnja 2018.) sukladno Zakonu o prostornom uređenju („Narodne novine“, br. 153/13. i 65/17.).

Razlozi za pokretanje postupka 3. Izmjena i dopuna PPŽ-a načelno su sadržani i u Izvješću o stanju u prostoru Varaždinske županije za razdoblje 2010. – 2015. godine („Službeni vjesnik Varaždinske županije“ br. 9/16.), no dopunjavani su u razdoblju nakon donošenja istog, a odnose se na:

- promet i komunikacijske sustave (cestovni, željeznički, zračni, elektroničke komunikacije i dr.)
- energetiku (elektroenergetski sustav, cijevni transport plina, energija iz obnovljivih izvora i dr.)
- vodno gospodarstvo (vodoopskrba, odvodnja, navodnjavanje i melioracija, vodotoci, uređenje vodotoka i voda, zaštita od štetnog djelovanja voda i dr.)
- posebnu namjenu (vojne lokacije i građevine, građevine MUP-a, granične prijelaze, građevine zaštite i spašavanja, građevine za skladištenje eksploziva i minsko-eksplozivnih sredstava za gospodarsku uporabu, građevine gospodarenja otpadom, sabirališta nus proizvoda životinjskog podrijetla i dr.)
- gospodarenje mineralnim sirovinama (istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina, građevine na eksploatacijskom polju, deponije mineralnih sirovina)

- informativni prikaz građevinskih područja
- izgradnju izvan građevinskih područja
- tretman bespravne izgradnje i mjere sanacije
- zaštitu okoliša (zone sanitarne zaštite izvorišta, ranjiva područja i dr.)
- zaštitu prirode (ekološka mreža, zaštićene prirodne vrijednosti i dr.)
- zaštitu kulturne baštine (revidirani podaci)
- zaštitu i spašavanje
- podatke o stanovništvu
- sustav i područja naselja
- obveze izrade prostornih planova
- poljoprivredne, šumske i vodne površine
- druge sastavnice u ovisnosti o nastalim promjenama, kao i u ovisnosti o zahtjevima javnopravnih tijela koja sudjeluju u postupku prema posebnim propisima, te zahtjevima koji će proizaći iz postupka Strateške procjene utjecaja na okoliš
- revidiranje/noveliranje Odredbi za provođenje, te pojedinih grafičkih prikaza.

Prostorni obuhvat 3. Izmjena i dopuna PPŽ-a je područje Varaždinske županije.

Osnovni cilj 3. Izmjena i dopuna PPŽ-a je da se u Varaždinskoj županiji unaprijedi i novelira organizacija, korištenje i namjena prostora, te osiguraju mjerila i smjernice za uređenje i zaštitu prostora usklađena s novim propisima, važećim dokumentima, aktualnim strateškim opredjeljenjima i stavovima Županije i Države, kao i stanjem na terenu, uz uvažavanje rezultata popisa stanovništva.

Njime će se osigurati prostor za planiranu infrastrukturu državnog (do donošenja državnog plana) i županijskog značenja, njena provedba, te će se dati smjernice za izradu planova užih područja (PPUO/G).

Prema Strategiji prostornog razvoja RH Varaždinska županija pripada prostoru Hrvatske kojeg karakteriziraju jača razvojna područja s razvijenim urbanim sustavom, glavni prometni koridori, te mreža gradova središta (regionalnog i subregionalnih, te područnih i lokalnih središta) kao dio prostorno razvojne strukture policentričnog sustava razvoja RH.

Od kapitalne infrastrukture i sustava unaprjeđenja okoliša na području Varaždinske županije osobito su značajni: strateški prometni koridori od kojih neki još nisu realizirani, elektroenergetski sustav (hidroelektrane velikog kapaciteta na Dravi s pratećim vodovi i postrojenja), sustav transportnih plinovoda i pratećih građevina, vodnogospodarski sustav (područja rezerve podzemne pitke vode, veći vodoopskrbni sustavi i sustavi zaštite voda, te zaštite od štetnog djelovanja voda) i dr.

Područje Varaždinske županije dobrim djelom participira i u prostorima značajnih dobara prirodne i graditeljske baštine koji su potencijal razvoju raznih oblika turizma, te u istraživanju i eksploataciji mineralnih i energetske sirovina, proizvodnim kapacitetima i drugim područjima od posebnog značaja za Državu.

Svi navedeni elementi odgovarajuće su ugrađeni u prostorne planove, ili se ugrađuju u postupcima njihovih izmjena i dopuna.

Prema Uredbi o određivanju građevina, drugih zahvata u prostoru i površina državnog i područnog (regionalnog) značaja na području Varaždinske županije utvrđene su sljedeće građevine i površine od državnog značaja koje su predložene u Nacrtu prijedloga 3. Izmjena i dopuna PPŽ-a:

Unutar građevinskih područja naselja

- o *Posebne građevine i površine*
 - vojne građevine
 - Vojarna u Varaždinu (Grad Varaždin)
 - građevine MUP-a
 - istražni zatvor Varaždin (Grad Varaždin)
 - kaznionica Lepoglava (Grad Lepoglava)
 - Odgojni dom Ivanec (Grad Ivanec)

Površine izvan naselja za izdvojene namjene – građevinska područja

- o *Posebna namjena*
 - Vojno skladišni kompleks Banjščina (Općina Gornji Kneginec)
 - Građevine MUP-a - poluotvoreni odjel kaznionice (Grad Lepoglava)

Prostori izvan naselja – izdvojene namjene (izgrađene strukture izvan građevinskog područja)

- o *Gospodarska namjena – površine za iskorištavanje mineralnih sirovina (eksploatacijsko polje)*
 - Energetske mineralne sirovine
 - ugljikovodici (nafta, prirodni plin)
 - fosilne gorive tvari (geotermalne vode)
 - Geotermalne vode za ljekovite i rekreacijske svrhe
 - Mineralne sirovine za proizvodnju građevnog materijala
 - tehničko-građevni kamen
 - građevni pijesak i šljunak
 - ciglarska glina
 - Mineralne sirovine za industrijsku preradbu
 - kremeni pijesak
 - karbonatne mineralne sirovine
- o *Sportsko rekreacijska namjena*
 - Golf igralište u Čurilovcu i Pišćanovcu (Grad Varaždinske Toplice)
- o *Posebna namjena*
 - Vojno vježbalište „Macinka“ Varaždin (Grad Varaždin)
 - Strelište „Velike Preloge“ Varaždin (Grad Varaždin)
- o *Površine infrastrukturnih sustava*
 - HE s pripadajućim građevinama*
 - HE Varaždin u Sračincu (Općina Sračinec)
 - HE Čakovec u Šemovcu (Općina Trnovec Bartolovečki)
 - Sunčane elektrane*
 - Sveti Ilija / Žigrovec / Doljan (Općina Sveti Ilija) / Črnc Biškupečki (Grad Varaždin)
 - Vinica (Općina Vinica)

Institucionalni okvir

U okviru djelatnosti prostornog uređenja na županijskoj razini sudjeluje župan kao izvršno tijelo Županije, Županijska skupština kao predstavničko tijelo Županije, Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša kao stručno upravno tijelo Županije i JU Zavod za prostorno uređenje Varaždinske županije kao stručno tijelo Županije.

Župan sudjeluje u prostornom uređenju Županije utvrđivanjem prijedloga i konačnih prijedloga prostornih planova županijske razine te donošenjem ostalih akata koji utječu na djelatnost prostornog uređenja na području Županije.

Županijska skupština sudjeluje u prostornom uređenju Varaždinske županije donošenjem odluka o izradi i odluka o donošenju prostornih planova županijske razine, odnosno odluka o njihovom stavljanju izvan snage, razmatranjem i usvajanjem Izvješća o stanju u prostoru Županije, te donošenjem ostalih akata koji utječu na djelatnost prostornog uređenja na području Županije.

Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša obavlja poslove izdavanja akata prostornog uređenja i gradnje i poslove zaštite okoliša u Županiji za koje je nadležan temeljem Zakona o prostornom uređenju, i Zakona o zaštiti okoliša i drugih posebnih propisa.

Zavod za prostorno uređenje Varaždinske županije obavlja stručne poslove prostornog uređenja za Županiju koji obuhvaćaju:

- izradu, odnosno koordinaciju izrade i praćenje provedbe prostornih planova područne (regionalne) razine
- izradu izvješća o stanju u prostoru
- vođenje informacijskog sustava prostornog uređenja i upravljanje njime u okviru njegovih ovlasti
- pripremu polazišta za izradu, odnosno stavljanje izvan snage prostornih planova užih područja
- pružanje stručne savjetodavne pomoći u izradi prostornih planova lokalne razine
- druge poslove u skladu sa Zakonom o prostornom uređenju i Statutom Zavoda.
- davanje mišljenja o usklađenosti prostornog plana uređenja grada, odnosno općine s Prostornim planom Županije
- izradu prostornih planova područja posebnih obilježja i prostornih planova gradova i općina, generalnih urbanističkih planova, urbanističkih planova uređenja od značenja za Državu, odnosno Županiju, te obavljanje stručnih analitičkih poslova iz područja prostornog uređenja, ako to zatraži Ministarstvo ili župan.

II. ANALIZA I OCJENA STANJA I TRENDOVA PROSTORNOG RAZVOJA

U vremenskom periodu koje se analizira ovim Izvješćem nisu izrađene/usvojene niti jedne dopune i izmjene Prostornog plana Varaždinske županije, no pokrenut je postupak izmjena i dopuna istog (izrada Nacrta Prijedloga 3. Izmjena i dopuna PPŽ-a), ali je i nadalje u provedbi PPŽ koji je analiziran i obrađen kroz prošlo Izvješće.

U ovom izvještajnom razdoblju velik broj gradova i općina proveli su i/ili započeli izmjene i dopune svojih PPUO/G-ova uz primjenu važeće zakonske regulative i novih mogućnosti planiranja i/ili korištenja vlastitog prostora.

II.1. Prostorna struktura korištenja i namjene površina Županije

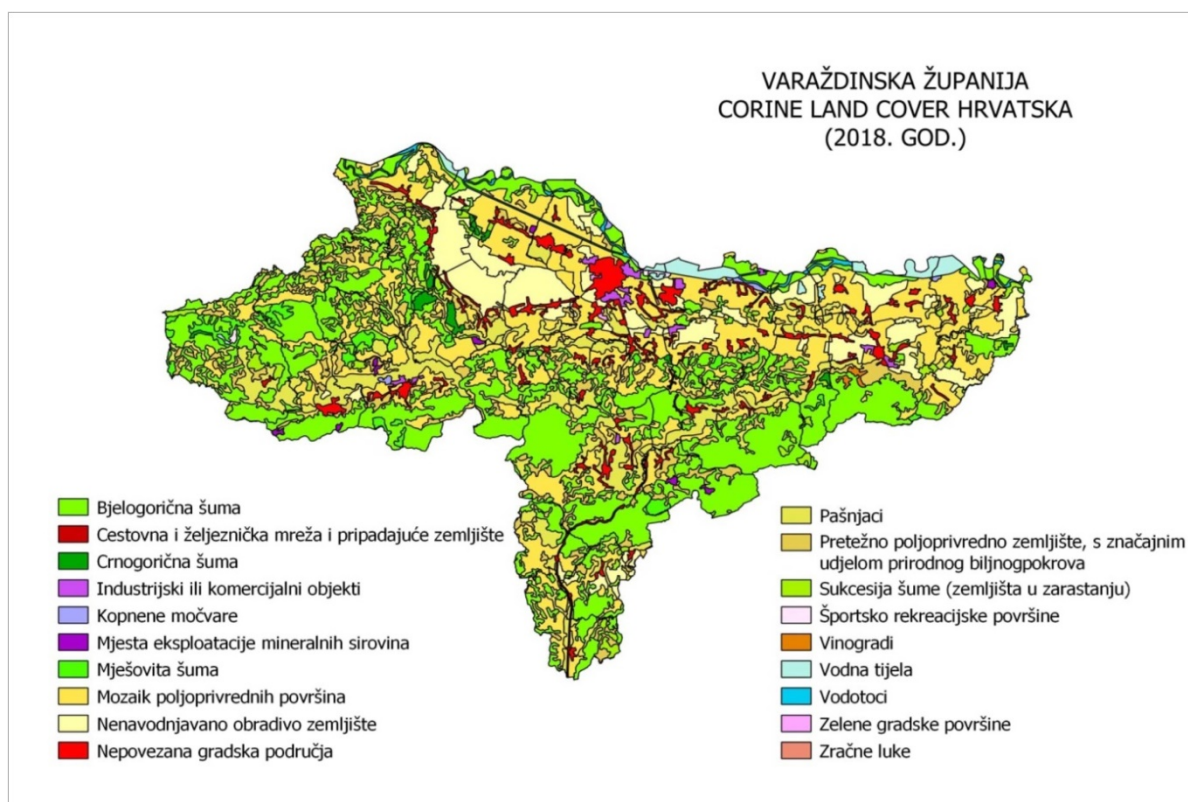
Obzirom na činjenicu da nema nove prostorno planske dokumentacije regionalnog značaja, glede analize prostorne strukture korištenja i namjene površina Županije s aspekta PPŽ-a, podaci o predmetnom u ovom Izvješću neće se analizirati.

Prostornu strukturu korištenja i namjene površina Varaždinske županije moguće je sagledati i analizirati kroz dvije (2) kategorije - digitalnoj bazi podataka o stanju i promjenama zemljišnog pokrova i namjeni korištenja zemljišta Republike Hrvatske i planskoj kategoriji, odnosno podacima iz prostornih planova.

Analiza prostorne strukture korištenja i namjene površina Varaždinske županije

1. stanje prostorne strukture čiji se prikaz temelji na digitalnoj bazi podataka o stanju i promjenama zemljišnog pokrova i namjeni korištenja zemljišta Republike Hrvatske pod nazivom CORINE (COordination of INformation on the Environment)

Slika 5. - Izvod iz baze podataka CORINE Land Cover Hrvatska za područje Varaždinske županije - 2018. godine

Izvor: Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, HAOP, mrežne stranice

U prošlom Izvjješću navodi se baza podataka CORINE Land Cover i daje izvod iz iste sa stanjem 2012. godine bez analize prostorne strukture.

Prema bazi podataka iz 2012., na razini Hrvatske utvrđeno je 44 klasa pokrova zemljišta od kojih je 18 bilo detektirano u Varaždinskoj županiji.

Baza podataka CORINE Land Cover ažurirana je za 2018. godinu i prema istoj je utvrđenih 46 klasa pokrova zemljišta na državnoj razini, od kojih je u Varaždinskoj županiji detektirano 19.

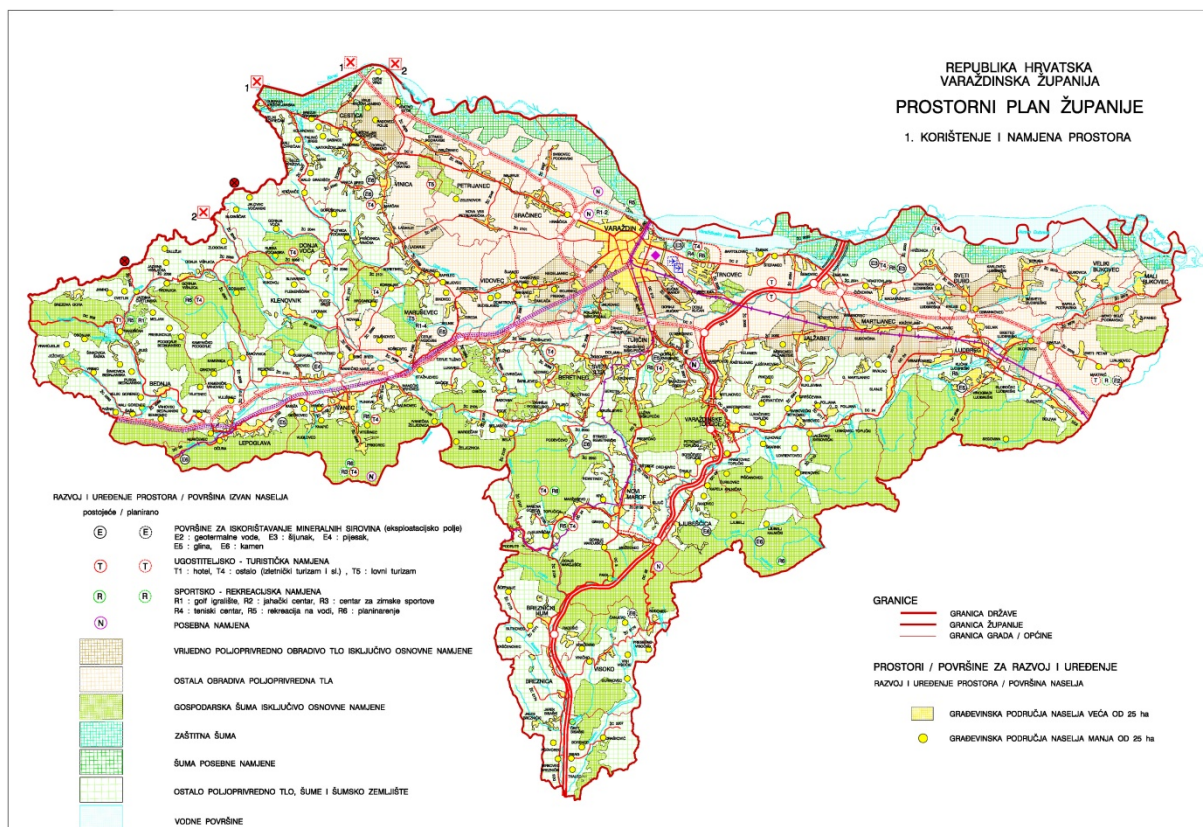
2. planska kategorija prostorne strukture koja se temelji na podacima iz prostornih planova (PPŽ, PPUO/G)

2.1.a. PPŽ – prikaz stanja 2000. godina

Prostornim planom Varaždinske županije kroz kartografski prikaz broj 1. Korištenje i namjena površina prikazana su:

- *naselja površine veće od 25 ha (izgrađeni dio građevinskog područja naselja) plošno*
- *naselja površine manje od 25 ha simbolom*
- *prostori i površine izvan naselja (iskorištavanje mineralnih sirovina – eksploatacijsko polje; ugostiteljsko-turistička namjena; sportsko-rekreacijska namjena; posebna namjena) simbolom*
- *poljoprivredno tlo isključivo osnovne namjene; šume isključivo osnovne namjene, ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište plošno*
- *vodotoci i vodene površine plošno i/ili linijski*
- *trase osnovne prometne infrastrukture.*

Slika 6. – Izvod iz kartografskog prikaza K1 PPŽ-a

Izradio: Zavod za prostorno uređenje Varaždinske županije

Iskaz površina, iščitanih prema kartografskom prikazu br. 1., 3. Izmjena i dopuna PPŽ-a i nadalje neće biti mjerodavan i neće iskazivati pravo stanje površina, odnosno stvarne podatke temeljem kojih je izrađen, izuzev za sva građevinska područja i sve površine/prostore izvan građevinskog područja državnog i županijskog značaja.

2.2. Objedinjavanje podataka važećih PPUO/G-ova

Nastavno se daje tabelarni pregled strukture korištenja i namjene površina Varaždinske županije iz PPUO/G-ova, preuzeto iz propisanih zbirnih tablica, površine iskazane u prošlom Izvješću s promjenom u odnosu na podatke iz važećih PPUO/G-ova s kraja ovog izvještajnog razdoblja.

Iskaz površina (skupno za Županiju) ne može se u potpunosti uzeti kao mjerodavan, obzirom da nisu sve JLS izvršile izmjene i dopune PPUO/G-ova sukladno Zakonu glede novog određenja građevinskog područja i moguće izgradnje izvan građevinskog područja, ali je bitno ažurniji u odnosu na podatke temeljem važećeg PPŽ-a.

Tablica 12. - Odnos struktura korištenja i namjene površina (ha) 2015. – 2019.

prostorna struktura korištenja i namjene površina Županije (ha)						ukupno (ha)		% Županije		
građevinska područja	izgrađeno		neizgrađeno		% izgrađeno		2015.	2019.	2015.	2019.
	2015.	2019.	2015.	2019.	2015.	2019.				
naselja	11.047	11.283	8.645	8.484	56,1	57,1	19.692	19.767	15,6	15,7
izdvojena izvan naselja	-	425	-	1.996	-	17,6	2.529	2.422	2,0	1,9
izdvojene građevinske strukture izvan naselja							-	1.436	-	1,1
poljoprivredne površine							33.790	34.134	26,7	27,0
osobito vrijedno							1.122	1.131	0,9	0,9
vrijedno obradivo tlo							12.161	12.239	9,6	9,7
ostala obradiva tla							20.507	20.765	16,2	16,4
šumske površine							42.568	43.214	33,7	34,2
gospodarske							35.382	36.088	28,0	28,6
zaštitne							694	691	0,5	0,5
posebne namjene							6.492	6.433	5,2	5,1
ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište							21.501	21.416	17,0	16,9
vode							2.542	2.657	2,0	2,1
ostalo							3.772	2.753	3,0	2,2

Izvor: popisane zbirne tablice važećih PPUO/G-ova

Napomena uz tablicu:

ZA PODATKE 2015.

- u izdvojena građevinska područja izvan naselja u nekim planovima uračunate su i površine za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina (ukupno oko 631,34 ha),
- neke od ostalih namjena u pojedinim planovima definirane su kao izgrađene strukture izvan građevinskog područja i uračunate su u poljoprivredno tlo ili ostale poljoprivredne i šumske površine ili u ostale površine (npr. zatečena izgradnja izvan građevinskog područja i manje farme),
- planski podaci, s time da su poljoprivredne i šumske površine, te mješavina tih površina (ostale poljoprivredne i šumske površine) nastale iscrtavanjem u prostornom planu temeljem dostupnih podataka u vrijeme izrade pojedinog plana ili njegove izmjene i dopune.

ZA PODATKE 2019.

- izgrađene strukture izvan naselja podrazumijevaju izgradnju koju je moguće smještavati izvan građevinskog područja,
- neke od ostalih namjena u nekim planovima definirane su kao izgrađene strukture izvan građevinskog područja i uračunate su u poljoprivredno tlo ili ostale poljoprivredne i šumske površine ili u ostale površine (npr. zatečena izgradnja izvan građevinskog područja i manje farme).

Prema brojčanim podacima iznijetim kroz propisane zbirne tablice prostornih planova JLS-a (važeći PPUO/G-ovi s kraja prošlog i ovog izvještajnog razdoblja) prostorna struktura korištenja i namjene površina Varaždinske županije unutar ovog izvještajnog razdoblja nije se izmijenila u odnosu na prethodno razdoblje.

I nadalje oko 60% površine Županije čine šumske i poljoprivredne površine, građevinska područja definirana su na nešto manje od 20 % površine Županije i preostalih 20 % zauzimaju ostala poljoprivredna tla, šume i šumsko zemljište, vodene površine i ostalo.

Ukupno građevinsko područje je minimalno smanjeno sa 22.221 ha na 22.189 ha, odnosno za 32 ha ili 0,144 %. Građevinsko područje naselja je povećano sa 19.692 ha na 19.767 ha, odnosno za 75 ha ili 0,38 %, a izdvojeno građevinsko područje izvan naselja je smanjeno sa 2.529 ha na 2.422 ha, odnosno za 107 ha ili 4,23 %.

II.1.1. Korištenje i namjena površina prema prostornim planovima

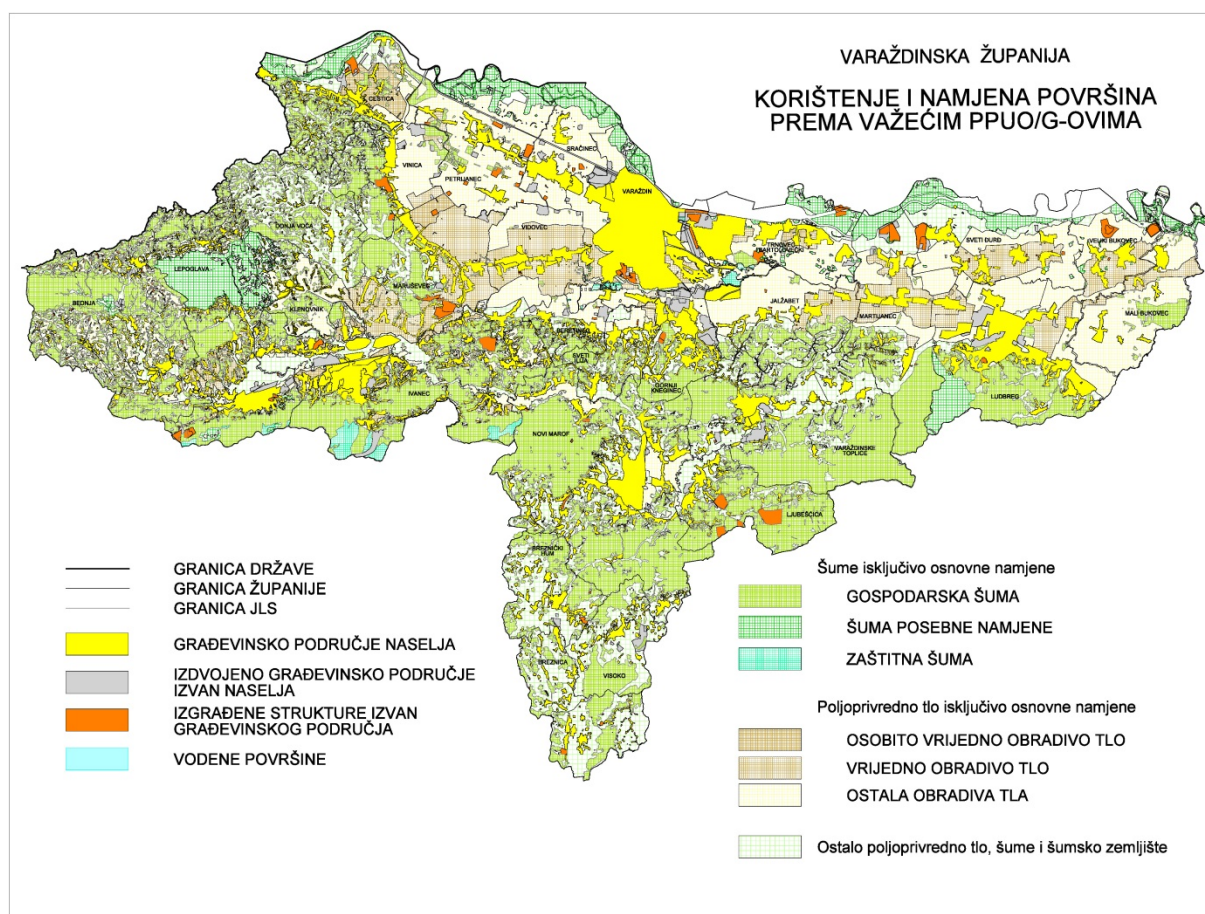
Prostorni planovi uređenja gradova i općina - PPUO/G

U vremenskom periodu koje obuhvaća ovo izvještajno razdoblje donesene su 34 izmjene i dopune prostornih planova općina i gradova, a 5 JLS-a pokrenulo je izradu izmjena i dopuna prostornih planova.

Kroz planove izrađene prema novom Zakonu o prostornom uređenju, podjela prostora JLS podrazumijeva prikaz:

- o naselja sa građevinskim područjima – područje prema prostornom planu na kojem je izgrađeno naselje i područje planirano za uređenje, razvoj i proširenje naselja koje se sastoji od građevinskog područja naselja, izdvojenog dijela građevinskog područja naselja (*odvojeni dio postojećeg građevinskog područja istog naselja nastao djelovanjem tradicijskih, prostornih i funkcionalnih utjecaja, određen prostornim planom*) i izdvojenog građevinskog područja izvan naselja (*područje određeno prostornim planom kao prostorna cjelina izvan građevinskog područja naselja planirana za sve namjene, osim za stambenu*)
- o izgrađene strukture izvan građevinskog područja
- o poljoprivredno zemljište
- o šumsko zemljište
- o ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište
- o vode

Slika 8. – korištenje i namjena površina prema važećim PPUO/G-ova

Izradio: Zavod za prostorno uređenje Varaždinske županije

Za potrebe izrade ovog Izvješća izvršena je analiza zbirnih tablica 3. (preuzimanje brojčanih pokazatelja iz PPUO/G), analiza kartografskih prikaza br. 1.: Korištenje i namjena površina i kartografskih prikaza br. 4.: Građevinska područja naselja (iščitavanje površina definiranih ploha), svih važećih PPUO/G-ova.

Preuzeti i iščitani podaci analizirani su prema korištenju/namjeni/vrsti skupno za cijelu Županiju i pojedinačno za svaku JLS.

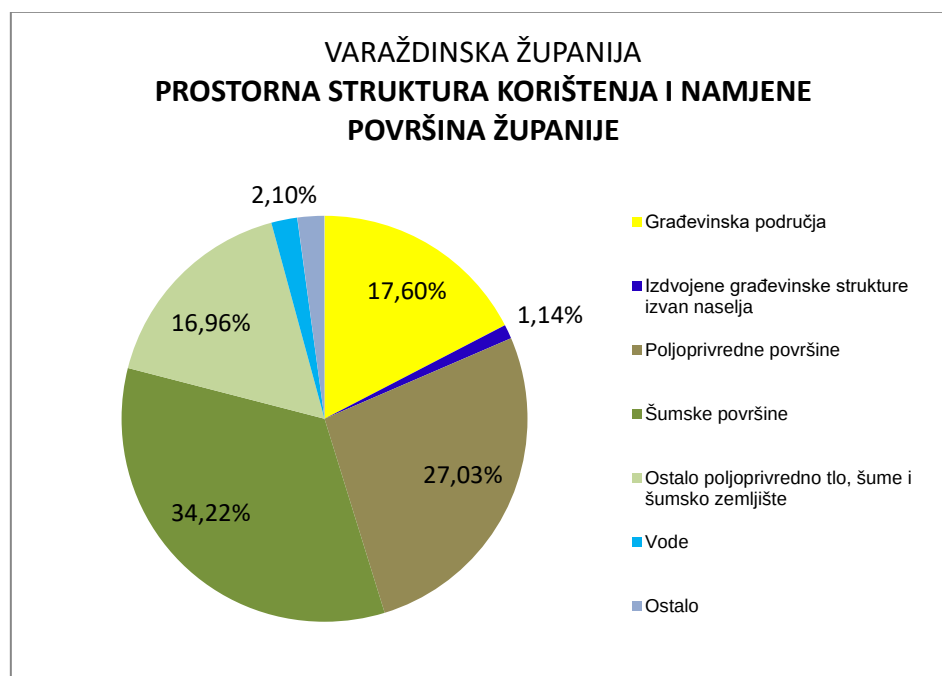
Tablica 13. - Prostorna struktura korištenja i namjene površina Županije

struktura korištenja i namjene površina				ukupno (ha)	% Županije
građevinska područja (ha)	izgrađeno	neizgrađeno	% izgrađeno	22.189,46 izgrađenost 52,77 %	17,60
naselja	11.283,34	8.484,35	57,08	19.767,69	15,65
izdvojena izvan naselja	425,32	1.996,45	17,56	2.421,77	1,92
izdvojene građevinske strukture izvan naselja				1.435,73	1,14
poljoprivredne površine				34.134,46	27,03
osobito vrijedno				1.131,38	0,90
vrijedno obradivo tlo				12.238,52	9,69
ostala obradiva tla				20.764,56	16,44
šumske površine				43.213,60	34,22
gospodarske				36.088,52	28,58
zaštitne				691,30	0,55
posebne namjene				6.433,78	5,09

ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište	21.416,35	16,96
vode	2.657,16	2,10
ostalo	2.752,63	2,18

Izvor: podaci prema PPUO/G-ovima – zbirne tablice 3

Grafikon 2. - Prostorna struktura korištenja i namjene površina Županije

Izradio: Zavod za prostorno uređenje Varaždinske županije

Glede prostorne strukture korištenja i namjene površina Županije i podataka iznijetih u gornjoj tablici skreće se pozornost na poljoprivredne površine u smislu njihova razgraničenja. Poljoprivredne površine razgraničuju se na *osobito vrijedna obradiva tla*, *vrijedna obradiva tla* i *ostala obradiva tla* sukladno Pravilniku o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima, standardu elaborata i obveznih priloga prostornih planova, uz napomenu da su iste u prostornim planovima JLS-a temeljene na osnovnom PPŽ-u budući se za područja svake JLS u momentu izrade izmjene i dopune njenog plana, unatoč zakonskoj obvezi, nije izradila nova klasifikacija/vrednovanje poljoprivrednog zemljišta, a niti se isto izradilo za cjelokupno područje Županije u svrhu izrade izmjena i dopuna PPŽ-a (za predmetno vrednovanje poljoprivrednog zemljišta nadležna je Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu).

Tablica 14. - Planirana građevinska područja i njihova izgrađenost po JLS

JLS	građevinsko područje (ha)							
	naselja				izdvojeno izvan naselja			
	ukupno	izgrađeno	neizgrađeno	% izgrađeno ⁴	ukupno	izgrađeno	neizgrađeno	% izgrađeno ⁴
1. IVANEC ²	1.942,73	937,94	1.004,79	48,28	-	-	-	-
2. LEPOGLAVA	940,80	563,10	377,70	59,85	112,18	34,57	77,61	30,82
3. LUDBREG	1.715,59	993,05	722,54	57,88	222,57	62,82	159,75	28,23
4. NOVI MAROF	1.836,85	753,00	1.083,85	40,99	60,80	24,94	35,86	41,02
5. VARAŽDIN	3.010,63	1.617,95	1.392,68	53,74	314,32	69,42	244,90	22,09
6. VARAŽDINSKE TOPLICE	759,92	503,68	256,24	66,28	170,64	3,91	166,73	2,29
GRADOVI	10.206,52	5.368,72	4.837,80	52,60	880,51	195,66	684,85	22,22

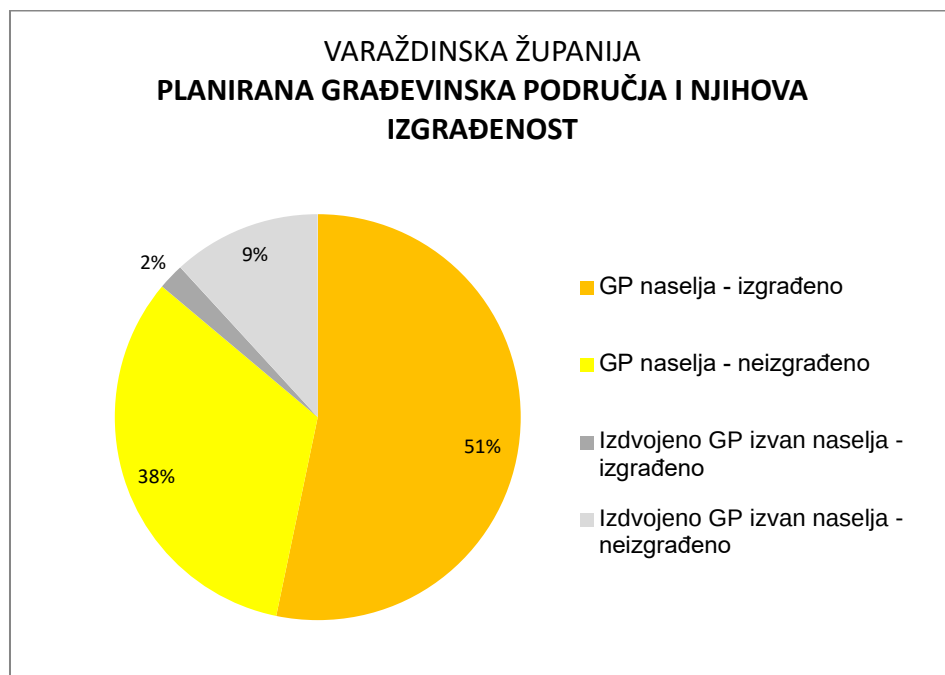
1. BEDNJA	733,34	387,63	345,71	52,86	48,09	-	48,09	-
2. BERETINEC	226,63	157,93	68,70	69,69	71,95	11,55	60,40	16,05
3. BREZNICA ^{1,3}	345,46	174,43	171,03	50,49	-	-	-	-
4. BREZNIČKI HUM	334,28	200,96	133,32	60,12	24,82	4,55	20,27	18,33
5. CESTICA	743,84	453,05	290,79	60,91	96,55	12,21	84,34	12,65
6. DONJA VOČA	235,84	172,93	62,91	73,33	-	-	-	-
7. GORNJI KNEGINEC	688,27	579,66	108,61	84,22	330,50	102,97	227,53	31,16
8. JALŽABET	468,74	211,67	257,07	45,16	-	-	-	-
9. KLENOVNIK ¹	225,70	131,60	94,10	58,31	-	-	-	-
10. LJUBEŠČICA	335,55	173,51	162,04	51,71	36,47	11,71	24,76	32,11
11. MALI BUKOVEC ^{1,3}	225,34	122,89	102,45	54,54	-	-	-	-
12. MARTIJANEC	594,71	385,93	208,78	64,89	156,89	10,50	146,39	6,69
13. MARUŠEVAC	716,52	451,66	264,86	63,04	63,80	16,26	47,54	25,49
14. PETRIJANEC	320,39	167,54	152,85	52,29	103,31	-	103,31	0
15. SRACINEC	345,75	214,50	131,25	62,04	71,87	8,92	62,95	12,41
16. SVETI ĐURĐ	474,35	296,60	177,75	62,53	127,42	6,82	120,60	5,35
17. SVETI ILIJA	406,12	237,54	168,58	58,49	5,27	2,82	2,45	53,51
18. TRNOVEC BARTOLOVEČKI ³	892,81	528,15	364,66	59,16	140,84	6,85	133,99	4,86
19. VELIKI BUKOVEC ^{1,3}	205,20	99,20	106,00	48,34	-	-	-	-
20. VIDOVEC	457,99	310,27	147,72	67,75	52,33	14,15	38,18	27,04
21. VINICA ³	340,61	283,51	57,10	83,24	109,59	17,99	91,60	16,42
22. VISOKO	243,73	173,46	70,27	71,17	101,56	2,36	99,20	2,32
OPĆINE	9.561,77	5.914,22	3.646,55	61,86	1.541,26	229,66	1.311,60	14,90
ŽUPANIJA	19.767,69	11.283,34	8.484,35	57,08	2.421,77	425,32	1.996,45	17,56

Izvor: podaci prema PPUO/G-ovima – zbirne tablice 3

Napomena:

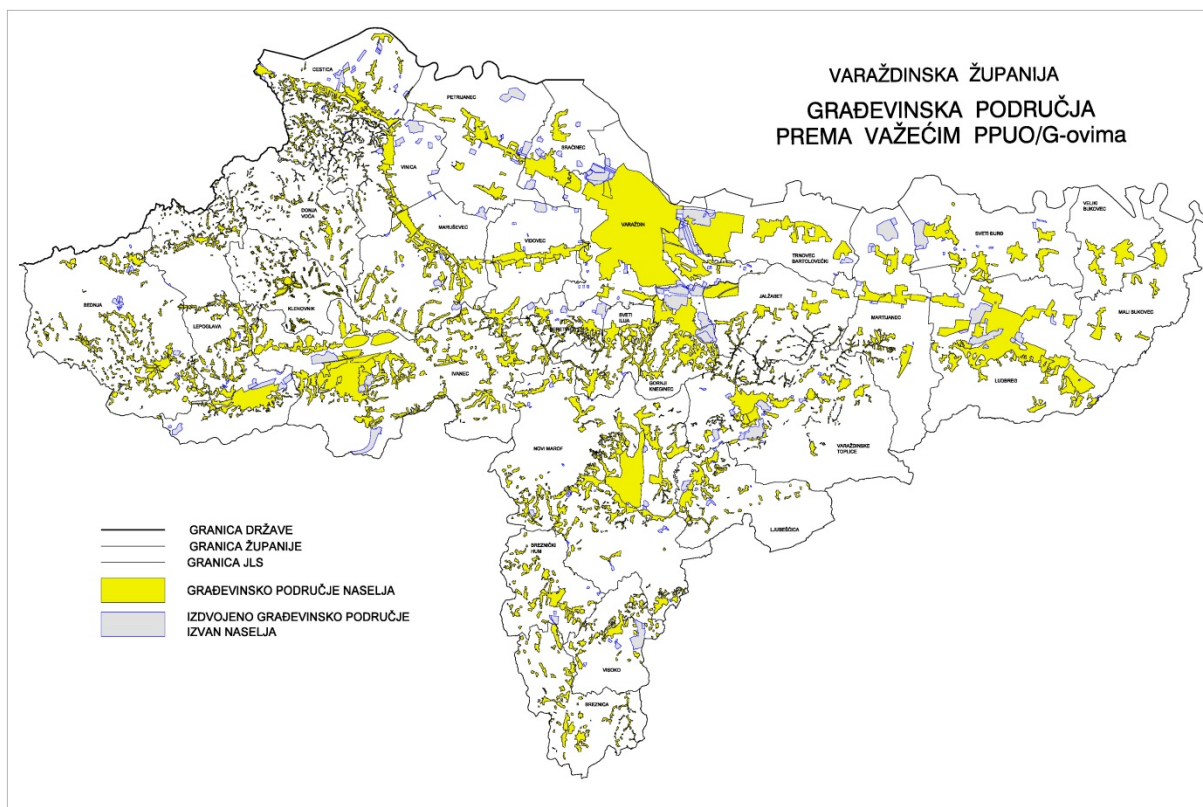
¹ - JLS koje nemaju PPUO izrađen prema novom Zakonu² - JLS koje u PPUG nema tabelarni prikaz izdvojenog građevinskog područja izvan naselja³ - JLS koje su u postupku izrade izmjena i dopuna⁴ - za analizu kod novih ID PPUO/G taj postotak bi trebao biti veći od prikazanog u planu koji je predmet izmjene i dopune – potreba stvarne analize zaposjednutog u odnosu na postojeće građevinsko područje u trenutku pristupanja/započimanja ID PPUO/G

Grafikon 3. – Planirana građevinska područja i njihova izgrađenost

Izvor: podaci prema PPUO/G-ovima – zbirne tablice 3

Slika 9. – Planirana građevinska područja prema važećim PPUO/G-ovima

Izvor: kartografski prikazi br. 1 važećih PPUO/G-ova

Iz Tablice 13. - *Prostorna struktura korištenja i namjene površina Županije 2019.* vidljivo je da ukupno građevinsko područje Županije, koje je zbroj svih građevinskih područja definiranih prostornim planovima uređenja JLS-a s područja Županije, u prostornoj strukturi korištenja i namjene površina Županije zauzima 17,60 % površine Županije, uz iznimno mali postotak izgrađenosti, budući je izgrađenost ukupno definiranog građevinskog područja na nivou Županije 52,77 %, odnosno građevinska područja naselja izgrađena su 57,08 %, a izdvojena građevinska područja izvan naselja izgrađena su svega 17,56 %.

Iz Tablice 14. - *Planirana građevinska područja i njihova izgrađenost po JLS* vidljivo je koje JLS imaju planirano građevinsko područje u skladu s novim Zakonom i kolika je bila izgrađenost ukupnog planiranog građevinskog područja u vrijeme izrade prostorno planske dokumentacije, odnosno njenih izmjena i dopuna.

Posebna pozornost ovdje je pridana analizi građevinskog područja u pogledu izgrađenog građevinskog područja naselja i izgrađenog izdvojenog građevinskog područja izvan naselja (iskaz u postocima) s obzirom na zakonsku regulativu i provedbu članka 43. Zakona o prostornom uređenju kojim je definirana mogućnost povećanja građevinskih područja naselja i građevinskih područja izvan naselja.

Zakonom o prostornom uređenju, u točki 4. Uvjeti planiranja prostora, 4.1. Građevinsko područje i planiranje izvan građevinskog područja, članku 43. propisano je slijedeće:

(3) Nova izdvojena građevinska područja izvan naselja mogu se određivati prostornim planom...općine...samo ako su postojeća izdvojena građevinska područja izvan naselja izgrađena 50% ili više svoje površine.

(4) Građevinska područja naselja mogu se proširivati samo ako je postojeće područje izgrađeno 50% ili više svoje površine.

(5) Ako je ispunjen uvjet iz stavka 3., odnosno stavka 4. ovog članka građevinska područja izvan naselja, odnosno građevinska područja naselja mogu se povećati do 30% njihove površine.

Slijedom iznijetih podataka proizlazi da gotovo sve JLS (izuzev Grada Novog Marofa i Općine Jalžabet) imaju zadovoljen uvjet za mogućnost definiranja novih građevinskih područja naselja kroz izmjene i dopune PPUO/G-a, dok u pogledu definiranja novih izdvojenih građevinskih područja izvan naselja kroz izmjene i dopune PPUO/G-a samo Općina Sveti Ilija zadovoljava uvjet iz članka 43. Zakona.

Valja napomenuti da podaci o izgrađenosti građevinskog područja iznijeti i prikazani u Tablici br. 14 su podaci koje je potrebno na novo utvrditi prilikom izrade svake izmjene i dopune PPUO/G-a, budući su oni promjenjiva veličina i pretpostavka je da je kod svake izmjene i dopune PPUO/G-a izgrađenost najmanje ista odnosno veća od utvrđene važećim planom.

Također je bitno napomenuti da sukladno Zakonu o prostornom uređenju (članku 432.) izdvojena građevinska područja izvan naselja za koja u roku od 7 godina od dana njegova određivanja nije izrađen UPU ili do kojeg nije izgrađena osnovna infrastruktura, prestaje biti građevinsko područje.

Struktura namjena/rezervirane zone namjena građevinskog područja unutar naselja i izdvojenog građevinskog područja izvan naselja (planirano; rezervirane zone namjena)

Struktura namjena/rezervirane zone namjena građevinskog područja unutar naselja

Tablica 15. - Struktura namjena/rezervirane zone namjena građevinskog područja unutar naselja

namjena	pretežita namjena	ukupno (ha)
stambena	stambena	5,57
mješovita	stambena	11.066,71
	rezidencijalno stanovanje	simbol (Varaždinske Toplice)
	povremeno stanovanje/ vikend zone	1.653,73
	postava fotonaponskih ćelija	0,64
	poljoprivredna gospodarstva	3,26
	mješovita	2.802,26
	ukupno:	15.526,60
javna i društvena	centar	101,50
	javna i društvena	133,22
	dvorac	17,44
	kultura	29,79
	ukupno:	282,25
sportsko rekreacijska i javne zelene površine	sportsko rekreacijska	202,09
	javne zelene površine (park, šume)	39,80
	zelenilo, sport i rekreacija	141,02
	ukupno:	382,91
gospodarska	proizvodna	892,93
	poslovna	91,90
	poslovna, pretežito uslužna	simbol
	poduzetništvo	simbol
	ugostiteljsko turistička	53,09
	ukupno:	1.037,92

groblje		60,87
površine infrastrukturnih sustava	željeznička stanica	1,36
	prometnice ¹	-
	pročistač	1,58
	solarne elektrane ²	157,60
	infrastrukturni sustavi	88,51
	ukupno:	249,05
vodene površine	ribnjak	2,38
GUP Grada Varaždina	građevinsko područje ukupno	2.456,06
UKUPNO (ha)		20.003,61

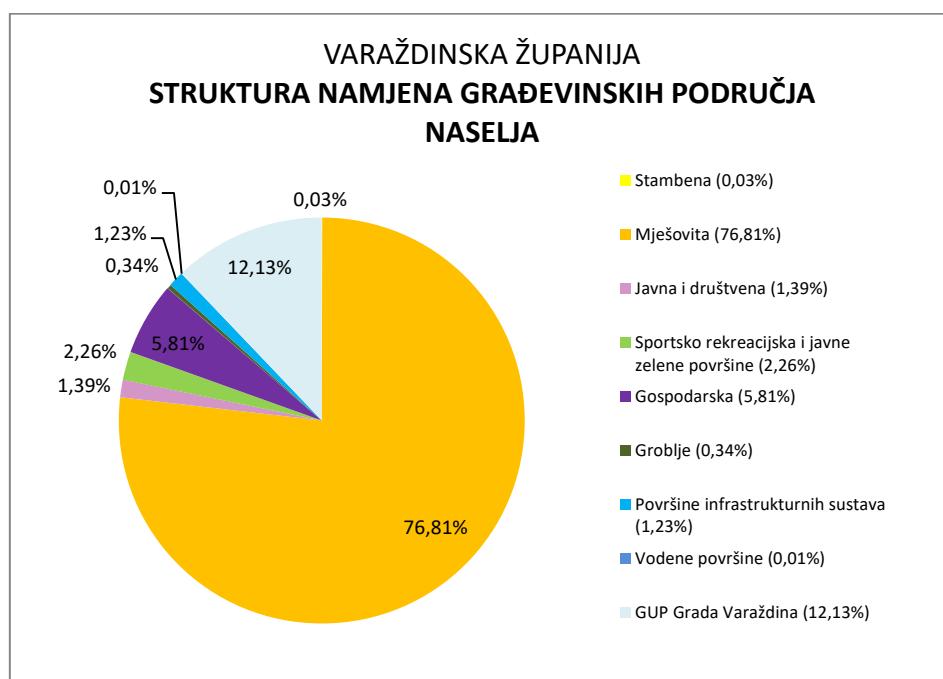
Izvor: Kartografski prikazi br. 1 i 4. važećih PPUO/G-ova

Napomena uz tablicu:

- Za JLS: Varaždin, Ivanec i Bednja površine nisu iščitane iz grafičkih prikaza, već su preuzete iz tablica
- ¹ – površinu prometnica nije moguće očitati s obzirom da se prikazuju linijski
- ² – prema kartografskom prikazu br 1. PPUG Ivanec solarne elektrane planirane su kao građevinsko područje naselja, a prema zbirnoj tablici 3. uračunate su u ostalo poljoprivredno zemljište

Važećim PPUO/G-ovima na području Varaždinske županije prema kartografskim prikazima br. 1. i 4. ukupno je planirano 20.003,61 ha građevinskog područja naselja, od čega je 11.267,73 ha izgrađeno, a 8.653,73 ha neizgrađeno. Prema iznijetim podacima postotak izgrađenosti je 56,16 %.

Grafikon 4. - Struktura namjena građevinskog područja naselja – osnovne namjene

Izvor: Kartografski prikazi br. 1 i 4. važećih PPUO/G-ova

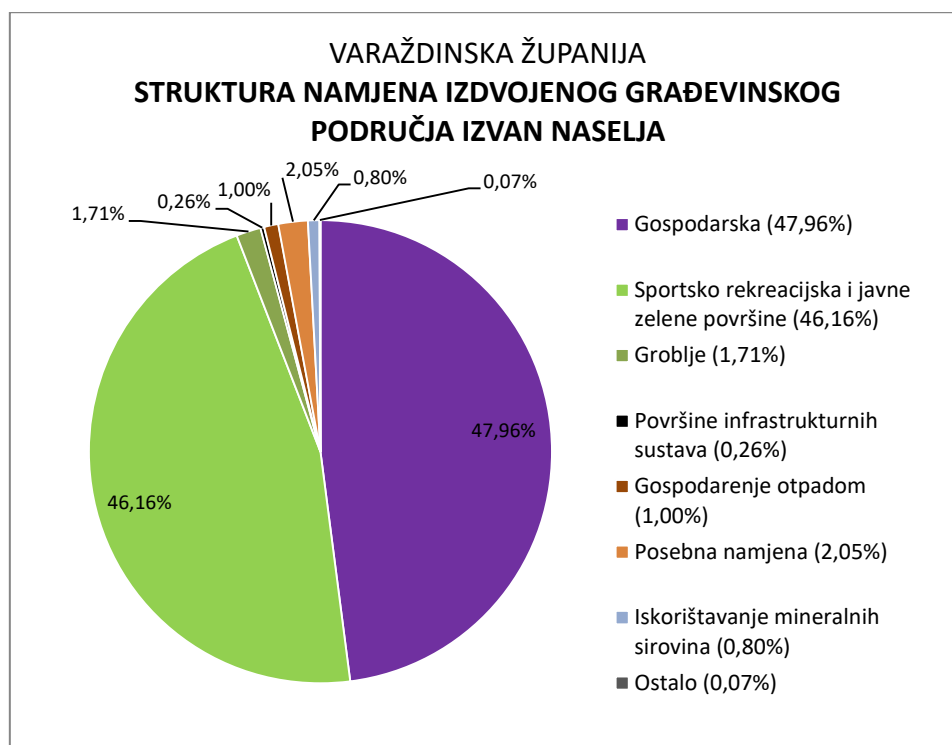
Struktura namjena/rezervirane zone namjena izdvojenog građevinskog područja izvan naselja

Tablica 16. - Struktura namjena/rezervirane zone namjena izdvojenog građevinskog područja izvan naselja

namjena	pretežita namjena	ukupno (ha)	izgrađeno (ha)	neizgrađeno (ha)	% izgrađeno
gospodarska	proizvodna/ poduzetništvo	730,74	138,82	586,40	19,00
	poslovna	10,57	1,84	7,83	17,41
	komunalno servisna	2,24	2,24	0,00	100,00
	infrastrukturni objekt	7,55	7,55	0,00	100,00
	spremište poljop. proizvoda; sajmište	21,73	1,77	19,96	8,15
	farme	82,96	69,09	13,87	83,28
	ugostiteljsko turistička	126,37	5,41	115,39	4,28
	gospodarska - općenito	236,67	65,87	170,80	27,83
	ukupno:	1.218,83	298,16	920,67	24,46
sportsko rekreacijska i javne zelene površine	sportsko rekreacijska	831,68	26,68	918,70	2,74
	golf	83,84	0,00	83,84	0,00
	javne zelene površine (park, zaštitno zelenilo, perivoj)	24,17	0,17	178,76	0,10
	općenito	24,04	13,65	10,38	56,78
	ukupno:	990,19	40,50	949,69	4,09
groblje		43,45	21,20	22,35	48,79
površine infrastrukturnih sustava	granični prijelaz	1,81	1,84	0,00	100,00
	solarna elektrana	4,28	0,00	4,28	0,00
	vodosprema	0,47	0,47	0,00	100,00
	ukupno:	6,59	2,28	4,28	34,60
gospodarenje otpadom	odlagalište	2,70	2,10	0,60	77,78
	RD	21,86	0,00	21,86	0,00
	kompostana	0,91	0,00	0,91	0,00
	ukupno:	25,47	2,10	23,37	8,24
posebna namjena		52,02	42,49	9,53	81,86
ostalo	skloništa za životinje	1,70	0,00	1,70	0,00
iskorištavanje mineralnih sirovina		20,35	7,40	12,95	36,36
aerodrom		63,17	39,20	23,97	62,00

Izvor: Kartografski prikazi br. 1 i 4. važećih PPUO/G-ova

Grafikon 5. - Struktura namjena izdvojenog građevinskog područja izvan naselja – osnovne namjene

Izvor: Kartografski prikazi br. 1 i 4. važećih PPUO/G-ova

Planirane izgrađene i neizgrađene strukture po JLS

Planirane izgrađene strukture izvan građevinskog područja obuhvaćaju namjene prikazane u Tablici 18., a neizgrađene strukture obuhvaćaju: poljoprivredno tlo isključivo osnovne namjene, šume isključivo osnovne namjene, ostalo - ostalo poljoprivredno tlo, šume i šumsko zemljište, vodotoci i vodene površine.

U nastavnoj tablici 17 dani su podaci o ukupnoj površini izgrađenih struktura, ostalih poljoprivrednih i šumskih površina i vodenih površina, te podaci o površini prema vrstama za poljoprivredne i šumske površine.

Tablica 17. – Planirane izgrađene i neizgrađene strukture po JLS

JLS	izgrađene strukture izvan GP (ha)	neizgrađene strukture (ha)					
		poljoprivredne površine		šumske površine			vodene površine
		vrijedno*	ostalo obradivo	gospodarske	zaštitne	posebne namjene	
1. IVANEC	296,51	699,24	1.043,29	3.749,80	445,38		47,81
2. LEPOGLAVA	78,79	449,49	650,14	2.236,16	68,70	1.271,71	859,48
3. LUDBREG*	8,38	749,59	1.785,64	1.731,16		615,51	10,90
4. NOVI MAROF	58,12		688,21	5.675,15			3.188,75
5. VARAŽDIN **		454,93	1.272,13		1.76,84	488,3	37,60
6. VARAŽDINSKE TOPLICE	15,31			4.481,43			2.896,06
GRADOVI	457,11	2.353,25	5.439,41	1.7873,7	690,92	2.375,52	6.981,89
1. BEDNJA	100,99	170,04	2.041,18	3.641,77		66,58	915,27
2. BERETINEC	61,28		334,74	308,62			278,25
3. BREZNICA			2.045,00	935,88			
4. BREZNIČKI HUM	19,08			870,01			1.372,53
5. CESTICA	92,50	555,53	189,18	1.006,68		525,35	1.237,50
							403,07

6. DONJA VOĆA				1.276,40			3.121,18	
7. GORNJI KNEGINEC	0,57	50,98	398,54	587,33			374,46	7,23
8. JALŽABET	5,71	501,76	1.378,71	804,50			688,19	
9. KLENOVNIK		43,04	722,63	404,97		578,85	563,55	
10. LJUBEŠĆICA	183,89			2.305,43			835,77	
11. MALI BUKOVEC	0,43	364,27	2.369,86	413,24		194,14	89,75	208,61
12. MARTIJANEC	77,30	999,97	957,68	1.533,31		295,43	896,24	94,14
13. MARUŠEVEC*	79,13	2.736,22		908,80		9	484,70	
14. PETRIJANEC	93,00	59,01	2.831,12	321,41		778,65		37,80
15. SRAČINEC	23,07		1.340,20			521,63		116,50
16. SVETI ĐURĐ	89,04	744,86	1.434,62			715,20	677,33	1.216,85
17. SVETI ILIJA	16,15	42,75	183,34	431,79			647,36	0,72
18. TRNOVEC BARTOLOVEČKI	137,10	58,83	1.081,56	85,94		533,29	216,79	2.110,98
19. VELIKI BUKOVEC	186,78	598,24	836,04			198,30	136,50	713,63
20. VIDOVEC	4,02	1429,80	1006,9	69,76			191,29	1,21
21. VINICA	70,31	172,77	925,25	1.030,26			596,29	2,27
22. VISOKO	4,64			963,67			1.028,66	
OPĆINE	1.058,21	8.528,07	20.076,55	17.899,77		2375,52	14.351,61	4.932,51
ŽUPANIJA	1.702,10	10.881,32	25.515,96	35.773,47	690,92	6.791,94	21.333,50	5.181,04
		36.397,28		43.256,33				

Izvor: podaci prema PPUO/G-ovima – grafički prikaz K1

Napomena uz tablicu:

*u vrijedno obradivo tlo zbrojeno je vrlo vrijedno i vrijedno obradivo tlo iz PPUO/G-ova

**površine za Varaždin, Ludbreg i Maruševac preuzete su iz tablica 3. PPUO/G-ova jer ih nije bilo moguće očitati iz grafičkih prikaza

Planirane izgrađene strukture izvan građevinskog područja

Tablica 18. – Planirane izgrađene strukture izvan građevinskog područja

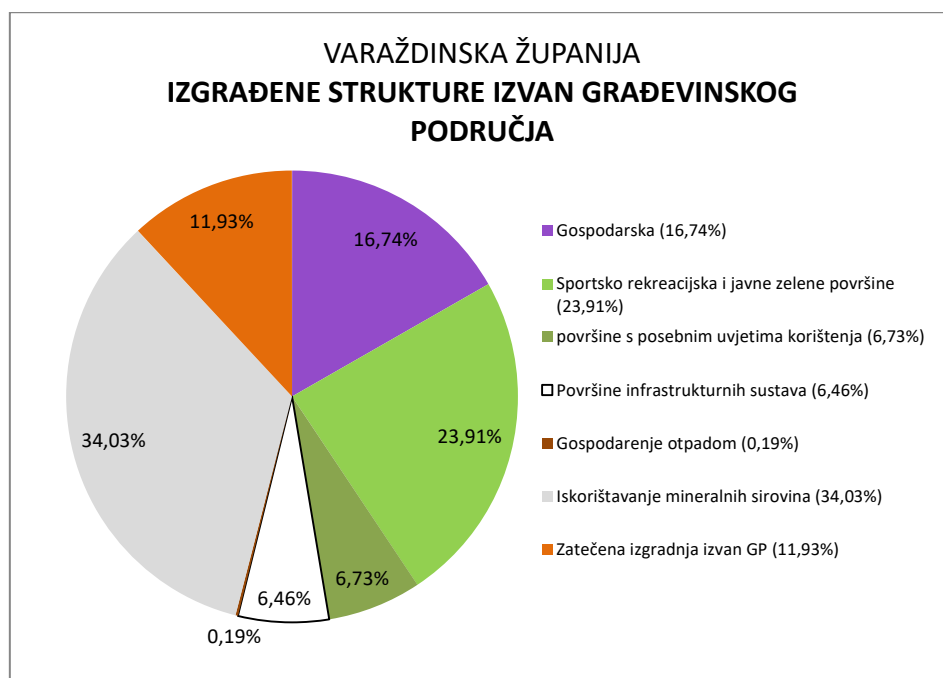
izgrađene strukture izvan građevinskog područja		
namjena	pretežita namjena	ukupno (ha)
gospodarska	poljoprivredna djelatnost; kompleks OPG	136,43
	iskorištavanje mineralnih sirovina/eksploatacijsko polje	148,44
	ugostiteljsko turistička	simbol
	ukupno:	284,87
sportsko rekreacijska i javne zelene površine	sportsko rekreacijska	325,41
	značajni kompleks	45,57
	javne zelene površine (park)	36,00
	ukupno:	406,98
površine s posebnim uvjetima korištenja	zona kulturnog dobra	54,86
	značajni kompleks	59,71
	ukupno:	114,57
površine infrastrukturnih sustava	granični prijelaz	simbol
	infrastrukturni sustavi	107,87
	pročistač/vodosprega (Općina Sveti Ilija)	2,15
	ukupno:	110,02
gospodarenje otpadom	RD	3,28
iskorištavanje mineralnih sirovina		579,24
zatečena izgradnja izvan GP		203,14
UKUPNO:		1.702,10

Izvor: Kartografski prikazi br. 1 i 4. važećih PPUO/G-ova

Napomena:

- u ukupnoj površini iskazane su i namjene koje se preklapaju (površina eksploatacijskih polja sa budućom planiranom namjenom – uglavnom sport i rekreacija).

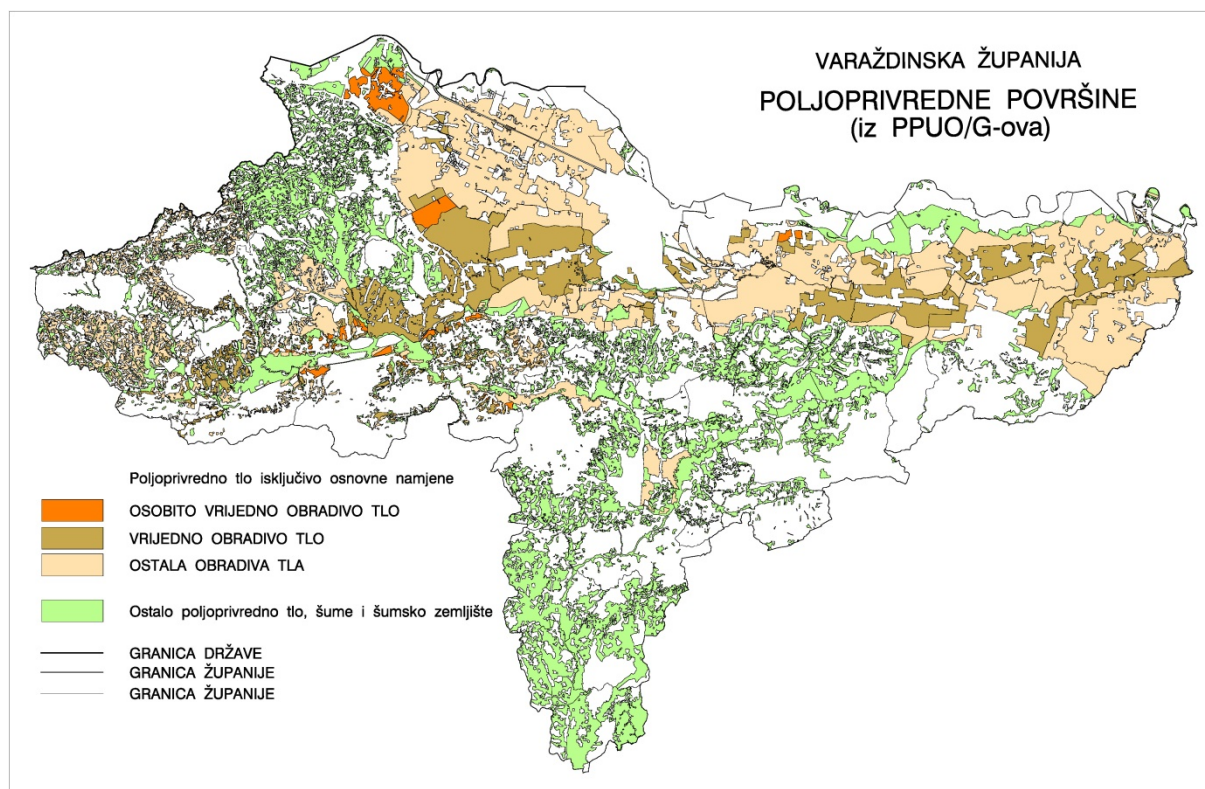
Grafikon 6. - Planirane izgrađene strukture izvan građevinskog područja

Izvor: Kartografski prikazi br. 1 i 4. važećih PPUO/G-ova

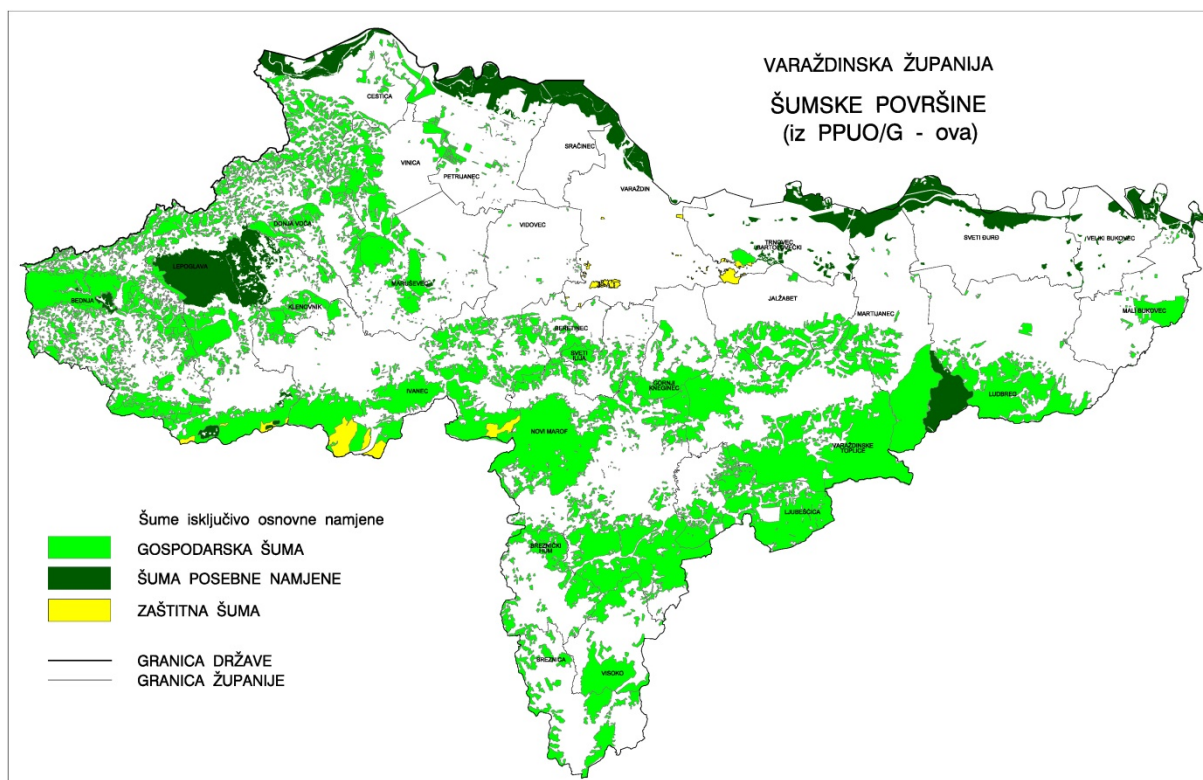
Neizgrađene strukture izvan građevinskog područja

Slika 10. - Poljoprivredne površine

Izvor: kartografski prikazi br. 1 važećih PPUO/G-ova

Slika 11. - Šumske površine

Izvor: kartografski prikazi br. 1 važećih PPUO/G-ova

Slika 12. - Vodene površine

Izvor: kartografski prikazi br. 1 važećih PPUO/G-ova

Državno zemljište – poljoprivredno, šumsko

S obzirom da za ovo izvještajno razdoblje nisu dobiveni podaci o državnom poljoprivrednom zemljištu i državnim šumama i šumskom zemljištu, nije moguće iskazati odnos takvih površina u odnosu na prošlo izvještajno razdoblje.

II.1.2. Korištenje i namjena površina prema bazi podataka Državne geodetske uprave

S obzirom da za ovo izvještajno razdoblje nisu dobiveni podaci o korištenju i namjeni površina od DGU-a, nije bilo moguće napraviti analize i usporedbe podataka u odnosu na prošlo izvještajno razdoblje.

II.2. Sustav naselja

Sustav naselja Varaždinske županije temeljen je na Strategiji prostornog uređenja Republike Hrvatske iz 1997. godine i Programu prostornog uređenja Republike Hrvatske iz 1999. godine, te je kao takav ugrađen u PPŽ 2000. godine.

Opredjeljenje za policentričan razvoj prema Strategiji iz 1997. godine, zasnivalo se na tada postojećoj strukturi i sustavu naselja i podrazumijevao je zalaganje za obzirni razmještaj stanovnika, djelatnosti, središnjih i drugih funkcija i infrastrukturnih sustava. Sve to podrazumijevalo je, da su se određena središta trebala razvijati zajednički, međusobno povezano i usklađeno unutar metropolitanskih, odnosno aglomeracijskih područja, gradskih regija ili kao konurbacija, dijeleći međusobno funkcije svojstvene odgovarajućim kategorijama središnjih naselja.

Policentrični koncept razvoja nije posve uspio na državnoj razini, no u sjevernom i sjeverozapadnom dijelu središnje Hrvatske, u koji spada i Varaždinska županija, je najrazvijeniji, kako je konstatirano u novoj Strategiji prostornog razvoja Republike Hrvatske iz 2017. godine.

Sustav naselja Varaždinske županije zasniva se na policentričnoj mreži naselja koja je i nadalje zastupljena kroz nove dokumente državne razine.

Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 106/17.) predlaže policentrični model razvoja, te navodi da taj model:

- je optimalan model prostornog razvoja prihvaćen u EU
- omogućuje održivost prostorne organizacije obzirom na teritorijalni oblik, geografska obilježja i dosadašnji razvoj prostora RH uz osiguranje uravnotežene prostorne raspodjele stanovništva i ublažavanje procesa depopulacije

U tu svrhu, na državnom nivou, potrebno je izbjeđavati polarizaciju između glavnog grada - Zagreba, te metropolitanskih područja i srednje velikih gradova.
- omogućuje jačanje srednje velikih i malih gradova na regionalnoj razini, odnosno razvojnu perspektivu takvih gradova (naselja)

U tu svrhu, na državnom nivou, potrebno je održavati osnovne funkcije srednje velikih i malih gradova uz osiguravanje prometne dostupnosti.

Planiranim sustavom središnjih naselja u Varaždinskoj županiji određeno je, a i nadalje se zadržava:

- Varaždin kao veće regionalno središte
- Ivanec, Ludbreg, Novi Marof kao manja regionalna (subregionalna) središta.

Glede naziva i razdvajanja naselja u ovom izvještajnom razdoblju Županijska skupština Varaždinske županije donijela je slijedeće odluke:

- Odluku (Općine Sveti Ilija) o promjeni granica naselja Općine Sveti Ilija („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 5/18.)
- Odluku (Općine Sveti Ilija) o promjeni granice Općine Sveti Ilija s Općinom Gornji Kneginec („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 28/18.)
- Odluku (Općine Gornji Kneginec) o promjeni granice Općine Gornji Kneginec s Općinom Sveti Ilija („Službeni vjesnik Općine Gornji Kneginec“, br. 5/18.)

Prema navedenom izvršeno je ažuriranje podataka u tekstualnom i grafičkom dijelu Izvješća, sa stanjem srpanj 2018. godine.

Prijedlozi za nove/poželjne promjene granica planirani su kroz prostorno-plansku dokumentaciju JLS i to 2. Izmjenama i dopunama PPUO Sveti Ilija u smislu promjena granice između Općine Sveti Ilija i Grada Novog Marofa.

II.3. Gospodarske djelatnosti

Gospodarske djelatnosti smještavaju se unutar građevinskih područja naselja, izdvojenih građevinskih područja izvan naselja i izvan građevinskih područja u vidu izgrađenih struktura izvan građevinskog područja.

Unutar građevinskog područja naselja gospodarske djelatnosti mogu se smještavati unutar rezerviranih zona gospodarske namjene, ali i unutar zona mješovite namjene, te javne i društvene namjene, a sve ovisno o mogućnostima planiranja u istima prema odredbama za provođenje konkretnog plana.

U izdvojenom građevinskom području izvan naselja gospodarske djelatnosti mogu se smještavati unutar rezerviranih zona gospodarske namjene.

Izvan građevinskog područja mogu se smještavati gospodarske djelatnosti sukladno važećoj zakonskoj regulativi i odredbama za provođenje konkretnog plana.

Prema prevladavajućoj namjeni razlikuju se:

- proizvodne gospodarske djelatnosti - pretežito industrijska i/ili zanatska proizvodnja/prerada
- poslovne gospodarske djelatnosti - pretežito uslužna i/ili trgovačka i/ili komunalno servisna djelatnost.

Razgraničenje gospodarskih djelatnosti na proizvodne i poslovne određuje se prostornim planovima uređenja gradova i općina, vrednujući specifičnost svake pojedine gospodarske djelatnosti, pri čemu određivanje namjene proizlazi iz procjene mogućeg utjecaja na onečišćenje okoliša; ugrožavanja krajolika; učestalosti, količine i vrste prometa; vrste i kapaciteta potrebne infrastrukture; broja radnih mjesta i sl.

U proizvodne namjene ubrajaju se prvenstveno djelatnosti koje mogu imati nepovoljniji utjecaj na okoliš.

Ukupna površina gospodarskih zona na području Varaždinske županije, planirana PPUO/G-ovima, je **2.541,62 ha.**

U prošlom izvještajnom razdoblju bilo je planirano ukupno 2.987,21 ha površina gospodarskih zona prema PPUO/G, čime je ukupna površina gospodarski namjena **smanjena za 445,59 ha.**

Prema važećim PPUO/G-ovima unutar građevinskog područja naselja, kao rezervirane zone gospodarske namjene, definirane su zone slijedećih pretežitih namjena: proizvodne, poslovne, malog i srednjeg poduzetništva, uslužnih djelatnosti i ugostiteljsko – turističke namjene.

Ukupna površina osnovne, gospodarske namjene unutar građevinskog područja naselja (prema PPUO/G-ovima) na području Županije je **1.037,92 ha**, uz prevladavajuću pretežitu proizvodnu namjenu (892,93 ha).

U prošlom izvještajnom razdoblju unutar građevinskog područja svih naselja Županije bilo je planirano ukupno 1.825,06 ha gospodarske namjene, te je vidljivo **smanjenje** površine planiranih gospodarskih zona u ovom izvještajnom razdoblju za **787,14 ha**. To smanjenje rezultat je novog načina definiranja građevinskog područja kroz izmjene i dopune prostorno-planske dokumentacije sukladno sada važećoj zakonskoj regulativi.

Prema važećim PPUO/G-ovima unutar izdvojenog građevinskog područja izvan naselja, kao rezervirane zone gospodarske namjene, definirane su zone slijedećih pretežitih namjena: proizvodne i/ili zone malog i srednjeg poduzetništva, poslovne, komunalno servisne, površine/zone infrastrukturnih objekata, zone spremišta poljoprivrednih proizvoda i/ili sajmišta, zone farma, zone ugostiteljsko turističke namjene i općenito gospodarske zone.

Ukupna površina izdvojenog građevinskog područja izvan naselja, osnovne, gospodarske namjene (prema PPUO/G-ovima) na području Županije je **1.218,83 ha**, uz prevladavajuću pretežito proizvodnu namjenu i poduzetništvo (730,74 ha).

Od ukupno planiranih **1.218,83 ha svega 298,16 ha je izgrađeno, odnosno samo 24,46 %**.

U prošlom izvještajnom razdoblju izdvojeno građevinsko područje izvan naselja, osnovne, gospodarske namjene svih naselja Županije bilo je ukupno planirano u površini od 1.162,15 ha, te je vidljivo povećanje površine planiranih gospodarskih zona u ovom izvještajnom razdoblju za svega 56,68 ha.

Glede izdvojenog građevinskog područja izvan naselja gospodarske namjene, u odnosu na prošlo izvještajno razdoblje, može se napomenuti da je kroz izmjene i dopuna prostorno-planske dokumentacije sukladno novoj zakonskoj regulativi dio takvog građevinskog područja definiran kao područje izgrađenih struktura izvan građevinskog područja namijenjen za smještanje gospodarskih djelatnosti za koje nije potrebno definiranje građevinskog područja.

Prema važećim PPUO/G-ovima kao izgrađene strukture izvan građevinskog područja naselja, kao površine rezervirane gospodarske namjene, definirane su površine slijedećih pretežitih namjena: poljoprivredna djelatnost i/ili kompleks obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva; površine za iskorištavanje mineralnih sirovina/eksploatacijsko polje i površine ugostiteljsko turističke namjene.

Zakonom je dozvoljeno planiranje izgradnje izvan građevinskog područja: građevina namijenjenih poljoprivrednoj proizvodnji; građevina namijenjenih gospodarenju u šumarstvu i lovstvu; u svrhu istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina; reciklažnih dvorišta za građevinski otpad s pripadajućim postrojenjima – asfaltnih baza, betonara i drugih građevina u funkciji obrade mineralnih sirovina sve unutar određenih eksploatacijskih polja; zahvata u prostoru za robinzonski smještaj smještajnog kapaciteta do 30 gostiju; stambenih i pomoćnih građevina za potrebe seoskog turizma na građevnim česticama od 2 ha i više.

Ukupna površina izgrađenih struktura, osnovne, gospodarske namjene (prema PPUO/G) na području Županije je **284,87 ha**.

Prostorni razmještaj proizvodnih i poslovnih namjena i nadalje treba bazirati na sadašnjem razmještaju takvih sadržaja, stvarnim prostornim mogućnostima, postojećem i planiranom sustavu i mreži naselja, rasporedu stanovništva i povezanosti s osnovnom prometnom i drugom infrastrukturom.

Potrebno je prvenstveno težiti boljem iskorištenju i popunjavanju postojećih industrijskih i drugih zona namijenjenih ovim djelatnostima, s ciljem da se potpunije iskoristi prostor i infrastruktura u njima i spriječi neopravdano zauzimanje novih površina.

Isto tako, poželjno je poticati disperziju djelatnosti u lokalne centre s ciljem aktiviranja neiskorištenih potencijala i jačanja policentrične strukture gradova i naselja.

U tom cilju predlaže se poticati ubrzani razvoj gospodarstva u gradskim naseljima gradova Ivanec, Ludbreg i Novi Marof kako bi se ojačanjem njihovih funkcija u prostoru stvorile pretpostavke za njihovo postupno poprimanje obilježja gradova srednje veličine, čime bi oni zauzeli svoje važno mjesto i ulogu žarišta i nositelja razvitka okolnog prostora u policentričnoj mreži gradova Županije.

Također je potrebno poticati razvoj malog i srednjeg gospodarstva, poduzetništva i obrtništva, u općinskim središtima i naseljima s više od 1.000 stanovnika, s ciljem da ta naselja unapređuju svoja razvojna i urbana obilježja i ostvare svoje planirano mjesto i ulogu u mreži naselja i mreži žarišta i podžarišta razvitka u prostoru.

U proteklom izvještajnom razdoblju na nivou Županije, provedene su slijedeće aktivnosti i projekti:

- produženo je važenje Županijske razvojne strategije Varaždinske županije 2011. - 2013. („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 36/10.) iz 2010. godine („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 53/15. i 7/17.)
- pristupilo se izradi nove Županijske razvojne strategije Varaždinske županije za razdoblje do 2020. godine (konačni prijedlog 2018. god.)
- Usvojena je Strategija razvoja turizma Varaždinske županije 2015. - 2025. („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 53/15.).

Područje prometa

- Projekt IPP
 - Izrađen je i usvojen Masterplan integriranog prijevoza putnika (IPP) na području regije Sjeverne Hrvatske koji obuhvaća 3 županije: Varaždinsku, Međimursku i Koprivničko-križevačku („Službeni vjesnik Varaždinske županije“ br. 54/17.)
- Projekt IPT
 - Započeta je izrada Masterplana intermodalnog prijevoza tereta (IPT) na području regije Sjeverne Hrvatske – nastavak Projekta IPP
- započelo je projektiranje i u planu je izgradnja brze ceste (BC) Varaždin – Lepoglava s planiranim nastavkom prema Krapini
- planirana je izgradnja i/ili rezerviranje koridora za tzv. sjevernu obilaznicu grada Varaždina
- planirana je izgradnja nove brze elektrificirane dvokolosječne pruge Čakovec – Varaždin – Lepoglava – Krapina – Zabok – Zagreb
 - Pokrenut je postupak izrade Studije izvodljivosti nove brze pruge.

Područje eksploatacije mineralnih sirovina

- usvojena je Rudarsko-geološka studija Varaždinske županije (Zaključak o donošenju Studije objavljen u „Službenom vjesniku Varaždinske županije“, br. 29/16.).

Područje obnovljivih izvora energije:

- osnovano je TD „Bukotermal“ kojem su osnivači Varaždinska županija i Općina Mali Bukovec s ciljem ispitivanja mogućnosti korištenja geotermalnih izvora u komercijalne svrhe – za potrebe poljoprivredne proizvodnje, turizma i rekreacije, termoelektrana i sl.
- proveden je projekt energetske obnove i povećanja energetske učinkovitosti u zgradarstvu, kako privatnog tako i javnog sektora
 - proveden je Projekt subvencioniranja izrade projektne dokumentacije za ugradnju fotonaponskih sustava (solarne kućne elektrane) na obiteljske kuće
 - 2014./2015. proveden je projekt povećanja energetske učinkovitosti obiteljskih kuća subvencioniranjem ugradnje sustava sunčanih kolektora, ugradnje suvremenih i učinkovitih sustava grijanja i energetske obnove kuća.

Područje zaštite i spašavanja

- usvojena je Procjena ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije za Varaždinsku županiju („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 61/15.)
- usvojen je Plan zaštite od požara Varaždinske županije („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 61/15.)
- provedeno je savjetovanje sa zainteresiranom javnošću u postupku izrade i donošenja Procjene rizika od velikih nesreća za područje Varaždinske županije.

Područje prostornog planiranja:

- kroz izradu 3. Izmjena i dopuna PPŽ-a planirane su/predložene su zone gospodarske namjene (uglavnom ugostiteljsko-turističke) i namjene drugih djelatnosti državnog i županijskog značaja, sukladno Uredbi o određivanju građevina, drugih zahvata u prostoru i površina državnog i područnog (regionalnog) značaja („Narodne novine“, br. 37/14., 154/14.), i ugrađene u Nacrt prijedloga 3. ID PPŽ-a
- provedena je analiza PPUO/G-ova glede korištenja i namjene prostora, definiranih rezerviranih zona namjena, njihovih ukupnih površina s osvrtom na odnos izgrađeno/neizgrađeno.

Projekti koji su planirani i navedeni u Izvješću 2010.-2015., a nisu pokrenuti:

- Projekt sustavnog upravljanja klizištima na području Krapinsko-zagorske, Međimurske i Varaždinske županije
- Projekt NATO.

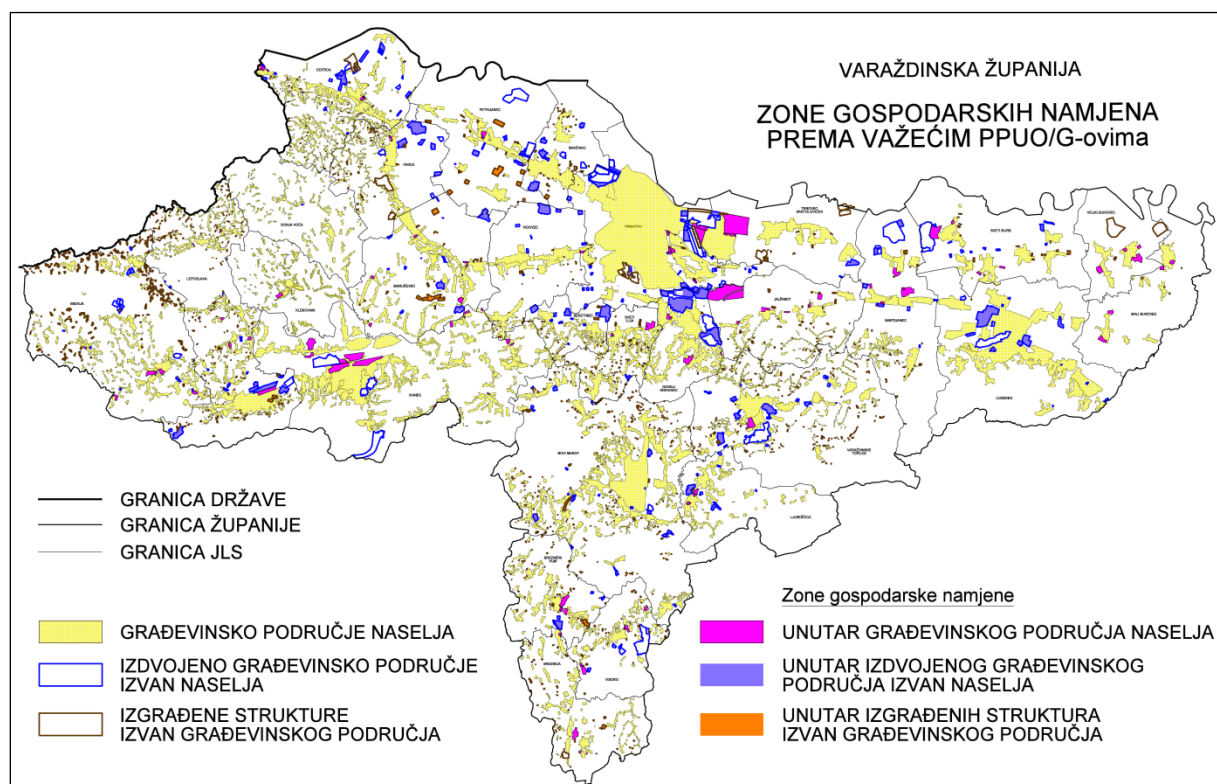
Ukupna površina gospodarskih zona na području Varaždinske županije, planirana PPUO/G-ovima, je **2.541,62**, što čini 2,01 % površine Županije.

U odnosu na prethodna izvještajna razdoblja bilježi se povećanje tih površina (2005. - 2009. iznosile su 1,4 % površine Županije; 2010. - 2015. iznosile su 2,2 % površine Županije; 2015. - 2019. iznosile su 2,01 % površine Županije)

Gospodarske zone ukupne površine (2.541,62 ha) planirane su na slijedeći način:

- unutar građevinskog područja naselja u površini 1.037,92 ha – što čini cca 41 % svih gospodarskih zona (5 % ukupnog GP)
- unutar izdvojenog građevinskog područja izvan naselja 1.218,83 ha - što čini cca 50 % svih gospodarskih zona (48 % ukupnog izdvojenog građevinskog područja izvan naselja)
- kao izgrađene strukture izvan građevinskog područja 284,87 ha - što čini cca 11 % svih gospodarskih zona (17 % ukupnih izgrađenih struktura izvan građevinskog područja).

Slika 14. - Zone gospodarskih namjena – zbirno

Izvor: podaci prema PPUO/G-ovima – kartografski prikazi br. 1. i 4.

Tablica 19. - Gospodarska namjena po JLS s pretežitom namjenom unutar rezervirane zone građevinskog područja naselja

JLS	gospodarska namjena (ha)		
	proizvodna	poslovna	ugostiteljsko-turistička
GRADOVI			
1. VARAŽDIN		23,60	
2. IVANEC	175,30		1,08
3. LEPOGLAVA	13,07	18,72	0,36
4. LUDBREG			
5. NOVI MAROF	8,57		
6. VARAŽDINSKE TOPLICE	0,80		17,93
OPĆINE			
1. BEDNJA	29,45	2,20	
2. BERETINEC			
3. BREZNICA	17,35		
4. BREZNIČKI HUM	28,36		2,72
5. CESTICA	2,81	13,70	2,20
6. DONJA VOĆA			
7. GORNJI KNEGINEC	6,72		19,13
8. JALŽABET	163,99	0,92	
9. KLENOVNIK	7,30		
10. LJUBEŠĆICA	12,63		
11. MALI BUKOVEC	27,05		
12. MARTIJANEC	49,58	2,27	
13. MARUŠEVEC	15,98	4,19	
14. PETRIJANEC		13,24	
15. SRAČINEC	0,66		
16. SVETI ĐURĐ	41,14		3,31
17. SVETI ILIJA	21,40	0,46	
18. TRNOVEC	207,53	12,60	

19. VELIKI BUKOVEC	36,81		
20. VIDOVEC	3,39		
21. VINICA	2,02		1,86
22. VISOKO	21,02		4,50
UKUPNO:	892,93	91,90	53,09

Izvor: Kartografski prikaz br. 4. važećih PPUO/G-ova

Tablica 20. - Gospodarska namjena po JLS s pretežitom namjenom unutar izdvojenog graevinskog podruća izvan naselja

JLS	IZDVOJENO GP IZVAN NASELJA PREMA K1 I K4 (ha)																							
	gospodarska namjena																							
	proizvodna/poduzetništvo			poslovna			komunalno servisna			infrastrukturni objekti			poljoprivreda-spremišta,			farme			ugostiteljsko turistička			gospodarska općenito		
	ukupno	postojeće	planirano	ukupno	postojeće	planirano	ukupno	postojeće	planirano	ukupno	postojeće	planirano	ukupno	postojeće	planirano	ukupno	postojeće	planirano	ukupno	postojeće	planirano	ukupno	postojeće	planirano
1. VARAŽDIN	52,80	15,22	37,58													32,71	32,71		25,49	0,05	25,44			
2. IVANEC																								
3. LEPOGLAVA	85,31	21,43	63,88																1,56	1,56				
4. LUDBREG																						140,34	53,22	87,12
5. NOVI MAROF	39,38	11,28	28,10	1,52		1,52													0,96	0,96				
6. VARAŽDINSKE																			13,99		13,99	58,1	1,31	56,79
1. BEDNJA	5,52		5,52	0,90		0,90													5,57	5,57				
2. BERETINEC	50,97		50,97													11,03	6,37	4,66	2,36	0,73	1,63			
3. BREZNICA																								
4. BREZNIČKI HUM	21,49	6,22	15,27																2,04		2,04			
5. CESTICA	50,92	5,76	45,16	7,61	1,30	6,31													14,79		14,79			
6. DONJA VOĆA	0,18		0,18																					
7. GORNJI KNEGINEC	167,79	59,90	107,89				2,24	2,24											49,48		49,48			
8. JALŽABET																								
9. KLENOVNIK																								
10. LUBEŠĆICA																						29,31	6,58	22,73
11. MALI BUKOVEC																								
12. MARTIJANEC	14,39		14,39													9,33	9,33		8,02		8,02			
13. MARUŠEVEC	38,65	7,86	30,79										14,37	1,77	12,6									
14. PETRIJANEC	27,90		27,90																					
15. SRAČINEC	41,59	1,36	40,23							7,55	7,55		6,14		6,14									
16. SVETI ĐURĐ																						8,92	4,76	4,16
SVETI ILIJA																								
18. TRNOVEC	27,15	4,73	22,42																2,11	2,11				
19. VELIKI BUKOVEC																								
20. VIDOVEC	37,20	5,06	32,14													9,11	7,43	1,68						
21. VINICA	69,50		69,50	0,54	0,54											20,78	13,25	7,53						
22. VISOKO													1,22		1,22									
ukupno:	730,74	138,82	591,92	10,57	1,84	8,73	2,24	2,24	0,00	7,55	7,55	0,00	21,73	1,77	19,96	82,96	69,09	13,87	126,37	10,98	115,39	236,67	65,87	170,80

Izvor: Kartografski prikazi br. 1. i 4. važećih PPUO/G-ova

Tablica 21. - Gospodarska namjena po JLS s pretežitom namjenom unutar planiranih izgrađenih struktura izvan građevinskih područja

JLS	gospodarska namjena (ha)	
	poljoprivredna namjena	iskorištavanje mineralnih sirovina
1. VARAŽDIN		
2. IVANEC		
3. LEPOGLAVA	8,81	49,05
4. LUDBREG		
5. NOVI MAROF	13,91	23,90
6. VARAŽDINSKE TOPLICE	2,70	
1. BEDNJA		
2. BERETINEC	4,65	
3. BREZNICA		
4. BREZNIČKI HUM	12,06	1,27
5. CESTICA	0,33	4,22
6. DONJA VOĆA		
7. GORNJI KNEGINEC	0,57	
8. JALŽABET		
9. KLENOVNIK		
10. LJUBEŠĆICA		
11. MALI BUKOVEC		
12. MARTIJANEC	3,57	70,00
13. MARUŠEVEC		
14. PETRIJANEC	62,53	
15. SRAČINEC	7,80	
16. SVETI ĐURĐ	12,98	
17. SVETI ILIJA	2,90	
18. TRNOVEC	0,23	
19. VELIKI BUKOVEC		
20. VIDOVEC	1,52	
21. VINICA	1,87	
22. VISOKO		
UKUPNO:	136,43	148,44

Izvor: Kartografski prikazi br. 1. važećih PPUO/G-ova

U izradi Nacrta prijedloga 3. Izmjena i dopuna PPŽ-a predložene su zone gospodarske namjene državnog i županijskog značaja sukladno Uredbi o određivanju građevina, drugih zahvata u prostoru i površina državnog i područnog (regionalnog) značaja („Narodne novine“, br. 37/14., 154/14.), a temeljem Županijske razvojne strategije.

U Nacrtu prijedloga 3. ID PPŽ-a informativno su prikazane gospodarske zone prema PPUO/G-ovima veće od 25 ha i to:

1. Gospodarske namjene unutar građevinskih područja naselja

- **Županijski značaj**
 - *Građevine gospodarske namjene – proizvodna (I), ugostiteljsko turistička (T)*
 - Tehnološki park Varaždin (Grad Varaždin) (I)
 - Kamp Varaždin (Grad Varaždin – sjeverno od kanala) (T3)
 - Povijesni i kulturni turizam: Varaždin – Lepoglava – Varaždinske Toplice (T4.5)
 - Lječilišni turizam Varaždinske Toplice (Grad Varaždinske Toplice) (T4.6)
 - Vjerski turizam Svetište predragocjene Krvi Kristove Ludbreg (Grad Ludbreg) (T4.7).

2. Gospodarske namjene unutar izdvojenih građevinskih područja izvan naselja

- **Županijski značaj**

- o *Gospodarska namjena ugostiteljsko-turistička (T)*

- Hotel u Varaždinu (Grad Varaždin) (T1)
- uvjetno planirano uz vojne lokacije i građevine vezano uz propisane zabrane/ograničenja gradnje
 - Hotel u Trakošćanu (Općina Bednja) (T1)
 - Turističko naselje Varaždin (Grad Varaždin) (T2)
- uvjetno planirano uz vojne lokacije i građevine vezano uz propisane zabrane/ograničenja gradnje
 - Kamp u Varaždinskim Toplicama (Grad Varaždinske Toplice) (T3)
 - Dvorac Šaulovec (Općina Beretince) (T4)
 - Zabavni park Banjšćina (Općina Gornji Kneginec (T4.1)
- uvjetno planirano do preseljenja vojno skladišnog kompleksa na drugu lokaciju - zabavni park u svom obuhvatu sadrži područje uz postojeći vojno skladišni kompleks i područje postojećeg vojno skladišnog kompleksa za kojeg je planirana prenamjena
 - Zabavni vođeni park Križovljangrad sa sekundarnom namjenom kamp (Općina Cestica) (T4.1) (T3)
 - Edukacijsko turistički centar Šemovec (Općina Trnovec Bartolovečki) (T4.3).

- **Izdvojena građevinska područja izvan naselja površine veće od 25,00 ha (informativni prikaz prema PPUO/G)**

- o *Gospodarska namjena*

- Babinec - proizvodna/zanatska (Općina Cestica)
 - Vinica - proizvodnja/malo i srednje poduzetništvo (Općina Vinica)
 - Sračinec (Općina Sračinec)
 - Cargovec - prerada i skladištenje poljoprivrednih proizvoda s mogućnošću poslovnih sadržaja (Općina Vidovec)
 - Lepoglava (Grad Lepoglava) - *Tehnološki centar drvne industrije u dijelu zone je županijskog značaja (I)*
 - Beretince - proizvodna i uslužna (Općina Beretince)
 - Gornji Kneginec - proizvodno poslovna (Općina Gornji Kneginec)
 - Škarnik (Grad Varaždinske Toplice)
 - Selnik (Grad Ludbreg).

3. Gospodarske namjene kao izgrađene strukture izvan građevinskog područja

- **Državni značaj**

- o *Gospodarska namjena – površine za iskorištavanje mineralnih sirovina (eksploatacijsko polje) (E)*

- Energetske mineralne sirovine*

- ugljikovodici (nafta, prirodni plin) (E1)*

- fosilne gorive tvari (geotermalne vode) - (označeno na K3b)*

- Geotermalne vode za ljekovite i rekreacijske svrhe - (označeno na K3b)*

- Mineralne sirovine za proizvodnju građevnog materijala (E3)*

- tehničko-građevni kamen (E3.1)*

ciqlarska glina (E3.3)

kremeni pijesak (E4.1)

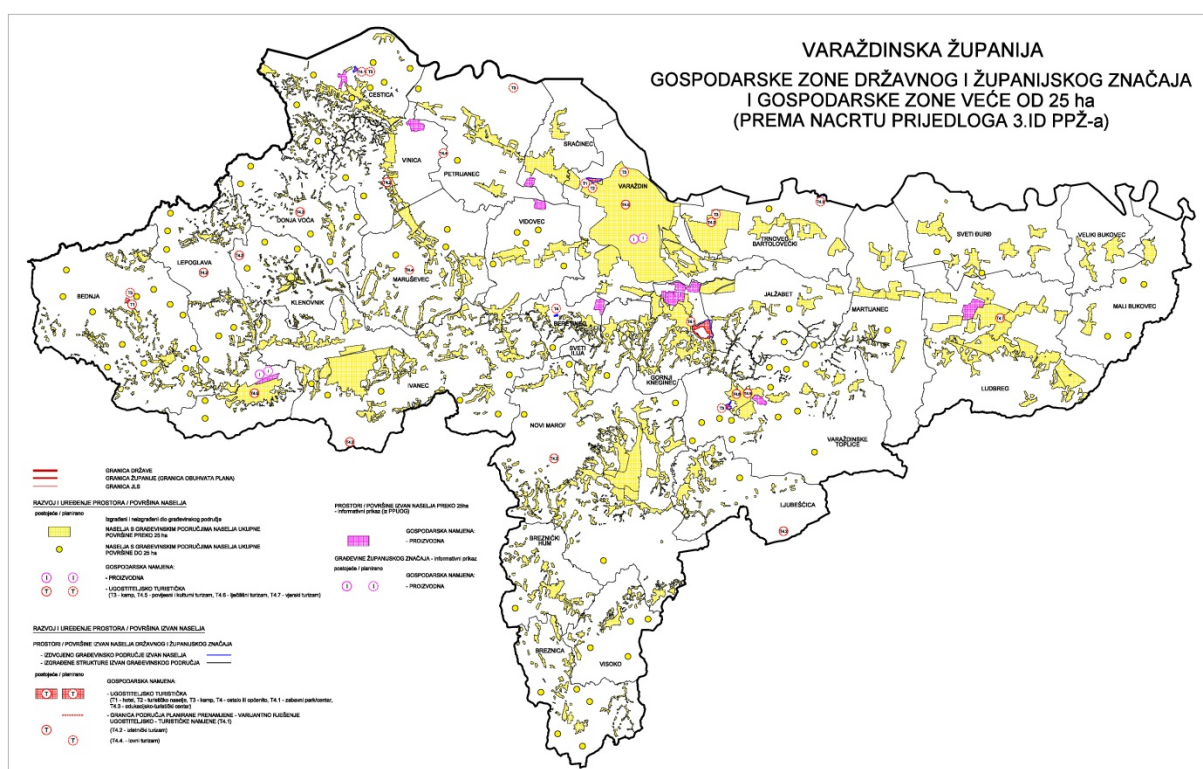
karbonatne mineralne sirovine za industrijsku preradbu (E4.2)

0 Gospodarska namjena

Ugostiteljsko turistička

- Izletnički turizam (*T4.2*)
- Lovni turizam (*T4.4*).

Slika 15. – Gospodarske zone državnog i županijskog značaja i gospodarske zone veće od 25 ha

Izvor: Nacrt prijedloga 3. ID PPŽ-a

Ugostiteljsko turistička djelatnost kao vid gospodarske djelatnosti smještava se u građevinska područja naselja, izdvojena građevinska područja izvan naselja i izvan građevinskih područja, sukladno Zakonu.

U nastavku se daje popis mogućih oblika ugostiteljsko turističke djelatnosti i njihovo smještanje u prostoru:

- 0 Hotel (T1)

- unutar građevinskog područja naselja
- unutar izdvojenog građevinskog područja izvan naselja

- 0 Turističko naselje (T2)

- unutar građevinskog područja naselja
- unutar izdvojenog građevinskog područja izvan naselja

- o Kamp (T3)
 - unutar građevinskog područja naselja
 - unutar izdvojenog građevinskog područja izvan naselja
 - o Ostalo (T4): zabavni park; izletnički turizam; edukacijsko turistički centar; lovni turizam; povijesni i kulturni turizam; lječilišni turizam; vjerski turizam i sl.
 - unutar građevinskog područja naselja
 - unutar izdvojenog građevinskog područja izvan naselja
 - izvan građevinskog područja (izletnički i lovni turizam)
 - o Seoski turizam
 - unutar građevinskog područja naselja
 - unutar izdvojenog građevinskog područja izvan naselja
 - izvan građevinskog područja
- sa mogućnošću formiranja:
- turističke zone
 - sadrži razne namjene u funkciji turizma, kao što su kampovi, smještajni kapaciteti; zdravstvene, lječilišne, edukativne, sportske i rekreativne djelatnosti; parkove, zelenilo, i dr.
 - turističkih punktova
 - obuhvaćaju smještajne kapacitete, u pravilu pojedinačne građevine (hoteli, izletišta, domovi i sl.) koji mogu formirati zasebne komplekse ili mogu biti u stambenim zonama
 - kampova sa rekreacijskim površinama.

Izvan građevinskog područja može se planirati robinzonski i seoski turizam u skladu sa odredbama Zakona o prostornom uređenju, te izletnički, lovni i vjerski turizam kao segment turističke djelatnosti koji pruža turističku i ugostiteljsku ponudu bez smještajnih kapaciteta, a vezano za specifična prirodna područja, ljepotu krajolika, te prirodne resurse.

Ukupna površina gospodarskih zona s pretežitom ugostiteljsko turističkom namjenom, na području Varaždinske županije, planirana PPUO/G-ovima, iznosi **179,46 ha**, što čini 14,23 % površine Županije.

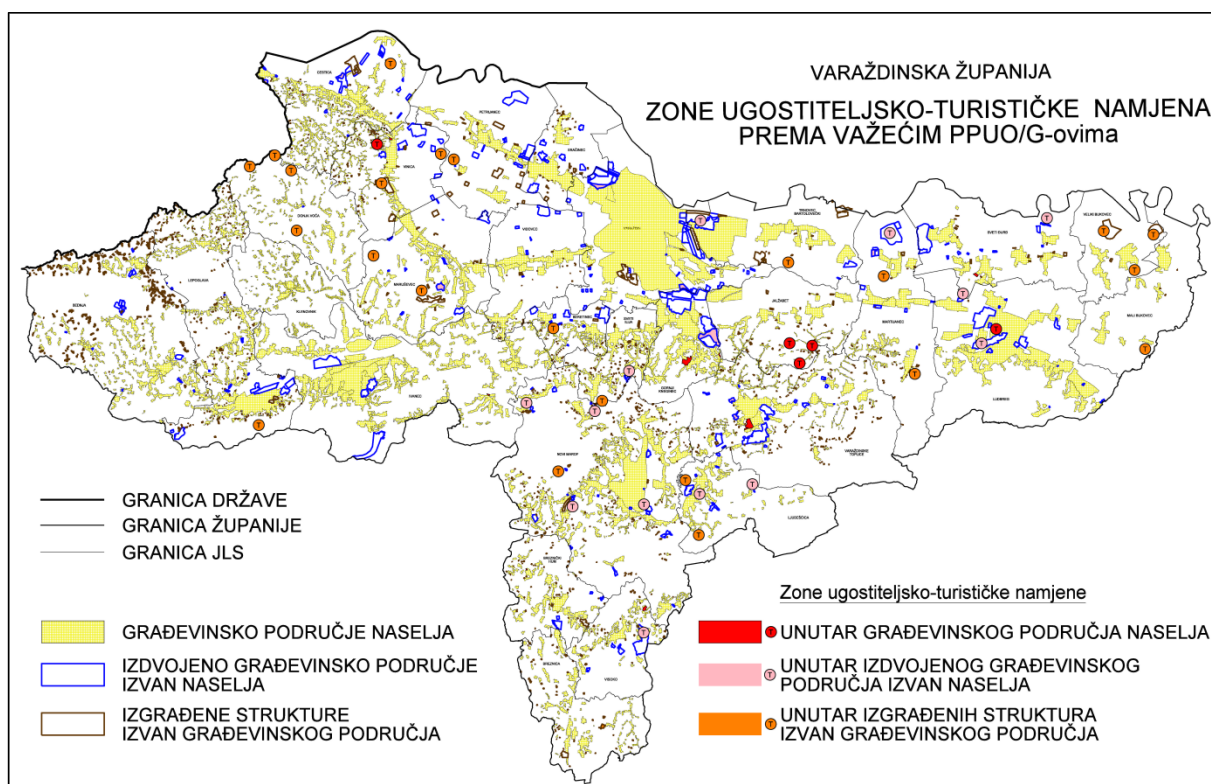
U odnosu na prethodna izvještajna razdoblja bilježi se povećanje tih površina (za razdoblje 2010. - 2015. iznosile su 190,12 ha ili 15,07 % površine Županije; za razdoblje 2015. – 2019. iznosile su 179,46 ha ili 14,23 % površine Županije).

Gospodarske zone ugostiteljsko-turističke namjene ukupne površine (179,46 ha) planirane su na slijedeći način:

- unutar građevinskog područja naselja u površini 53,09 ha – što čini cca 29,58 % svih ugostiteljsko turističkih zona (0,26 % ukupnog građevinskog područja naselja)
- unutar izdvojenog građevinskog područja izvan naselja 126,37 ha - što čini cca 70,42 % svih ugostiteljsko turističkih zona (5,22 % ukupnog izdvojenog građevinskog područja izvan naselja).

I nadalje se može konstatirati da za prihvat većeg broja turista nedostaju smještajni kapaciteti, te i nadalje postoji potreba za izgradnjom hotela, motela, pansiona i sl., a osobito prostora za smještaj kampova, pa će u narednom razdoblju trebati planirati prostore za takve sadržaje, uvažavajući prostorne mogućnosti, te klimatske i druge karakteristike Županije.

Slika16. - Zone ugostiteljsko turističke namjene – zbirno

Izvor: podaci prema PPUO/G-ovima – kartografski prikazi br. 1. i 4.

Tablica 22.- Ugostiteljsko turistička namjena po JLS

JLS	unutar GP naselja (ha)	unutar izdvojenog GP izvan naselja (ha)		
		ukupno	postojeće	planirano
1. VARAŽDIN		25,49	0,05	25,44
2. IVANEC	1,08			
3. LEPOGLAVA	0,36	1,56	1,56	
4. LUDBREG				
5. NOVI MAROF		0,96	0,96	
6. VARAŽDINSKE TOPLICE	17,93	13,99		13,99
1. BEDNJA		5,57	5,57	
2. BERETINEC		2,36	0,73	1,63
3. BREZNICA				
4. BREZNIČKI HUM	2,72	2,04		2,04
5. CESTICA	2,20	14,79		14,79
6. DONJA VOĆA				
7. GORNJI KNEGINEC	19,13	49,48		49,48
8. JALŽABET				
9. KLENOVNIK				
10. LJUBEŠĆICA				
11. MALI BUKOVEC				
12. MARTIJANEC		8,02		8,02
13. MARUŠEVEC				
14. PETRIJANEC				
15. SRAČINEC				
16. SVETI ĐURĐ	3,31			
17. SVETI ILIJA				
18. TRNOVEC		2,11	2,11	
19. VELIKI BUKOVEC				
20. VIDOVEC				
21. VINICA	1,86			

22. VISOKO	4,50			
UKUPNO:	53,09	126,37	10,98	115,39
SVEUKUPNO:	179,46			

Izvor: podaci prema PPUO/G-ovima – kartografski prikazi br. 1. i 4.

U izradi Nacrta prijedloga 3. Izmjena i dopuna PPŽ-a predložene su zone gospodarske namjene – pretežito ugostiteljsko turističke, državnog i županijskog značaja sukladno Uredbi o određivanju građevina, drugih zahvata u prostoru i površina državnog i područnog (regionalnog) značaja („Narodne novine“, br. 37/14., 154/14.), te temeljem Županijske razvojne strategije i Strategije razvoja turizma Varaždinske županije.

II.3.3. Poljoprivredne djelatnosti

U proteklom izvještajnom razdoblju glede najznačajnijih programa, projekata i općenito aktivnosti s područja poljoprivrede, može se konstatirati slijedeće:

Područje strukturne i zemljišne politike

Unatoč povoljnim uvjetima za poljoprivrednu proizvodnju, obradive površine u Varaždinskoj Županiji stalno se smanjuju. Gubitak poljoprivrednog zemljišta uz istovremenu njegovu veliku usitnjenost, ostavio je veliki trag u padu konkurentnosti i visini poljoprivredne proizvodnje. U strukturi gubitka poljoprivrednog zemljišta posebno zabrinjava činjenica da je najveći gubitak ostvaren u kategoriji livada i pašnjaka. Ovo upućuje na činjenicu da se gube prirodni resursi za razvoj stočarstva, jeftinu proizvodnju mlijeka i mesa na tradicionalan gotovo ekstenzivan način.

U Varaždinskoj županiji u sustavu ARKOD-a (*nacionalni sustav identifikacije zemljišnih parcela, odnosno evidenciji uporabe poljoprivrednog zemljišta u Republici Hrvatskoj*) upisano je 30.905,39 ha poljoprivrednog zemljišta (za razdoblje 2010.–2015. bilo je upisano 29.401,21 ha; vidljivo je povećanje za 1.504,18 ha).

Struktura evidentiranog poljoprivrednog zemljišta je slijedeća:

- oranice 25.391,23 ha (za razdoblje 2010.–2015. bilo je upisano = 23.829,88 ha; vidljivo je povećanje za 1.561,35 ha)
- livade 3.611,58 ha (za razdoblje 2010.–2015. bilo je upisano 3.946,11 ha; vidljivo je smanjenje za 334,53 ha)
- pašnjaci 219,55 ha (za razdoblje 2010.–2015. nije iskazano)
- vinogradi 509,65 ha (za razdoblje period 2010.–2015. bilo je upisano 574,64 ha; vidljivo je smanjenje za 64,99 ha)
- voćne vrste 976,55 ha (za razdoblje 2010.–2015. bilo je upisano 528,81 ha; vidljivo je povećanje za 447,74 ha)
- ostalo 196,81 ha (za razdoblje 2010.–2015. bilo je upisano 521,77 ha; vidljivo je smanjenje za 324,96 ha).

Veličina prosječne parcele iznosi svega 0,36 ha (za razdoblje 2010.–2015. bilo je upisano 0,33 ha; vidljivo je povećanje za 0,03 ha), što i nadalje ukazuje na potrebu okrupnjavanja zemljišta radi učinkovitije realizacije budućih projekata.

U prosjeku pojedino poljoprivredno gospodarstvo posjeduje 9,4 parcela (za razdoblje 2010.–2015. bilo je upisano 19,74; vidljivo je smanjenje za 10,34 parcele).

Prosječna veličina posjeda u županiji je 3,4 ha.

Unutar veličine posjeda do 5 ha nalazi se 45 % svih evidentiranih površina, 80% OPG-a i 62 % evidentiranih parcela.

Prema podacima iz PPUO/G-ova definirano je ukupno 36.397,28 ha poljoprivrednih površina (struktura površina prikazana u Tablici 17. ovog Izvješća.)

Područje unapređenja gospodarenja poljoprivrednim zemljištem – okrupnjavanje i uređenje poljoprivrednog zemljišta

Temeljem Programa okrupnjavanja i uređenja poljoprivrednog zemljišta predviđene su financijske potpore obiteljskim gospodarstvima koja su se odlučila na povećanje i uređenje svog zemljišnog posjeda. Potalo se okrupnjavanje sa 3.500,00 kn/ha i povećanje ukupnog poljoprivrednog zemljišta u okviru OPG-a sa 2.500,00 kn/ha. S obzirom na stanje velike rasparceliranosti poljoprivrednih površina ovo je bio i je najznačajniji, ali istovremeno i dugotrajan program stvaranja većih obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava. Ovim mjerama obiteljska poljoprivredna gospodarstva su se/i se stimuliraju da povećaj u svoje male posjede, poboljšaju strukturu svojih obradivih površina. Ova mjera je strateška odrednica u razvoju poljoprivrede na koju se istovremeno nadovezuje i uređenje zemljišta (melioracija, kalcifikacija, navodnjavanje i sl.).

U razdoblju od 2015. do prve polovice 2019. godine temeljem Programa okrupnjavanja i uređenja poljoprivrednog zemljišta sufinancirano je okrupnjavanje 380 ha kod 341 poljoprivrednika sa utrošenih 790.018,40 kn (za razdoblje 2010.–2015. bilo je upisano 648 ha kod 464 poljoprivrednika; vidljivo je smanjenje površina za 268 ha i broja poljoprivrednika za 123).

Područje uspostave/izgradnje sustava za melioracijsku odvodnju i navodnjavanje

Skupština Varaždinske županije donijela je Plan navodnjavanja Varaždinske županije („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 46/19.). Plan je strateški razvojni dokument, čijom se provedbom doprinosi sveukupnom razvitku poljoprivredne proizvodnje. Plan ima za cilj definirati smjernice, kriterije i ograničenja, a za planski razvoj navodnjavanja pojedinih područja, prijedlog njegove fazne realizacije, izvore financiranja, kao i upravljanje te gospodarenje vodnim resursima u svrhu navodnjavanja. Temeljna je svrha navodnjavanja ukloniti ograničenja nedostatka vode u razdoblju vegetacije radi ostvarenja optimalnog razvitka poljoprivrednih proizvoda. Njime su određeni glavni prioriteti razvoja Varaždinske županije kao i to da li je igdje navodnjavanje tehnički izvodljivo i ekonomski prihvatljivo, proizvodnja stabilna te da li se mjerama mogu smanjiti ili potpuno izbjeći štete od suše.

Ekološki održiva poljoprivredna proizvodnja

Na području Županije bilježi se rast OPG-a koji se bave ekološkom poljoprivredom. Registrirano 28 ekološki orijentiranih proizvođača u sustavu kontrole. Kako su troškovi stručnog nadzora i ovlaštenog laboratorija veliki teret za svaku početnu ekološku proizvodnju Varaždinska županija pomaže poljoprivrednicima (pravnim i fizičkim osobama) u sufinanciranju navedenih troškova. Za podmirenje troškova stručnog nadzora u eko-proizvodnji u razdoblju od 2015. do prve polovice 2019. godine utrošeno je 172.928,23 kn.

Razvoj ratarstva, voćarstva i stočarstva i vezanu poljoprivrednu površinu (izgrađeni sadržaji/građevine za uzgoj životinja te proizvodnju, preradu voćarskih i ratarskih proizvoda)

Varaždinska županija je u okviru djelokruga Upravnog odjela za poljoprivredu i ruralni razvoj u izvještajnom razdoblju od 2015. do prve polovice 2019. godine pokretala inicijative i poduzimala odgovarajuće mjere radi potpore razvoju poljoprivrede i to posebno u: stočarstvu, ratarstvu, proizvodnji povrća i cvijeća, podizanju trajnih nasada (voćnjaci i aromatično bilje) te održivoj poljoprivrednoj proizvodnji.

Kroz program poticanja poljoprivredne proizvodnje sufinancirani su laktofrizi, mljekomati, automati za prodaju jaja, sustavi za navodnjavanje, sufinancirana je nabava nazimica, plastenika, nabava matičnog stada koza, ovaca i jaraca, matičnog jata kokoši hrvatica, nabava kombajna za povrće, sufinanciranje sadnje buče na pokusno-pokaznom polju, prezentacija sadnje varaždinskog zelja; zatim nabava silosa, opremanje farme ovaca, opremanje sirane, opremanje farmi mliječnih krava novim mljekovodom, izgradnja i opremanje izmuzišta, nabave novih preša (bučino ulje), nabava nazimica nerasta i smrznutog sjemena, modernizaciju postojećih plastenika i staklenika za povrće i cvijeće, nabava i postavljanje protugradne mreže za voćnjake. Provodio se program poticanja podizanja trajnih nasada putem subvencioniranja nabave kvalitetnih voćnih sadnica jabuka, ljeska, trešnja, višnja, šljiva, borovnica. Krušaka, breskva, nektarina, marelica, malina, kupina, ribizla, jagoda, cijepljenih oraha, kestena, goji bobica, aronija, šipka) te aromatičnog bilja (lavanda i sl.).

Od 2015. do prve polovice 2019. godine kroz Program trajnih nasada posađeno je 6.185 sadnica aronije, 14.662 sadnica borovnice, 863 sadnica oraha, 23.018 sadnica ljeska, 490 sadnica šljiva, 65.668 sadnica jagoda, 1.860 sadnica kruške, 5.060 sadnica jabuka, 3.480 sadnica malina, 800 sibirske borovnice, 205 sadnica trešnji, za što je Županija utrošila ukupno 267.342,82 kn.

Područje lovnog gospodarstva i gospodarenja lovištima

U cilju uzgoja, zaštite lova i korištenja divljači, odnosno racionalnog iskorištavanja svih prirodnih i drugih potencijala za razvoj lova i lovnog gospodarstva na području Varaždinske županije ustanovljeno je 30 zajedničkih otvorenih lovišta (nepromijenjen podatak u odnosu na prošli izvještajno razdoblje). I nadalje lovački savez Varaždinske županije, kao krovna organizacija svih lovačkih udruga na području Županije, provodi niz mjera s ciljem zaštite i očuvanja, te promidžbe i informiranja iz područja lovstava temeljem Zakona o lovstvu, a Županija sudjeluje u provođenju programa za unapređivanje i razvoj lovstva u raznim vidovima edukacije za lovce i dr.

Varaždinska županija sufinancira odstrel predatora - lisica i kuna, u svrhu čega je u razdoblju od 2015. do prve polovice 2019. godine utrošeno 190.550,00 kn, te provodi programe za unapređenje i razvoj lovstva u svrhu nastupa na prvenstvima lovnog streljaštva, natjecanja u lovnoj kinologiji, održavanju seminara, predavanja i drugih vidova obrazovanja za lovce i lovočuvare.

Područje slatkovodnog ribarstva

Program razvoja slatkovodnog ribarstva - programom unapređenja i razvoja slatkovodnog ribarstva na području Varaždinske županije svake godine omogućuje se poribljavanje otvorenih voda autohtonim vrstama riba (šaran, štika, mlađ, smuđ);

sudjelovanje na Sajmu lova i ribolova; sufinancirano je izdavanje knjige o sportsko ribolovnim klubovima, podacima i ribolovnim područjima; izrada turističke karte ribolovnih područja kao i oprema ribo čuvarske službe.

Sufinanciranje se provodi preko Sportsko ribolovnog saveza.

Poljoprivredna politika Varaždinske županije usmjerena je na subvencioniranje programa, projekata i mjera kojima se potiče razvoj poljoprivredne proizvodnje i poljoprivrednih gospodarstva te će i u budućnosti u velikoj mjeri pomagati poljoprivrednicima našeg kraja bilo da se radi o osnovnim ili dopunskim izvorima prihoda od poljoprivredne djelatnosti. Sukladno tome, uz Odluku i izmjenama Odluke o potporama u poljoprivredi za razdoblje od 2016. do 2020. godine, Varaždinska županija usmjerena je na subvencioniranje projekata i mjera koje u velikoj mjeri pomažu poljoprivrednicima našeg kraja.

Poseban naglasak se daje na slijedeće mjere koje su se i do sada provodile, a odobrene su od strane Ministarstva poljoprivrede:

1. Okrupnjavanje i povećanje poljoprivrednog zemljišta
2. Analiza poljoprivrednog zemljišta
3. Očuvanje tradicionalnih proizvoda, obrta i usluga
4. Cijelo životno obrazovanje
5. Podizanje trajnih nasada
6. Nabava i postavljanje sustava za navodnjavanje
7. Nabava i postavljanje sustava za zaštitu od tuče
8. Nabava novih ili modernizacija postojećih plastenika ili staklenika
9. Usklađivanje proizvoda i usluga s potrebama tržišta
10. Ekološka proizvodnja
11. Zadružno poduzetništvo
12. Održiva poljoprivredna proizvodnja.

II.3.4. Šumarstvo

Prostor Varaždinske županije obuhvaća dijelove šuma i šumskog zemljišta kojima gospodare Šumarija Ivanec, Ludbreg i Varaždin.

Gospodarenje šumama propisano je zakonskom regulativom.

Prema namjeni šume su podijeljene na gospodarske, zaštitne i šume s posebnom namjenom.

S obzirom na vlasništvo šume su državne i privatne.

Za državne šume izrađene su osnove gospodarenja.

Varaždinska županija podupire rad Centra za urbane i privatne šume, te je od 2015. do prve polovice 2019. godine utrošeno 125.000,00 kn.

- površina prema podacima Hrvatskih šuma (44.444 ha površine, odnosno 35,24 % ukupnog teritorija Županije)
- šume u privatnom vlasništvu (29.869 ha ili 67,2 %)
- šume u državnom vlasništvu (14.575 ha ili 32,8 %)
 - gospodarske šume (38.241 ha – 86 % od ukupne površine šuma)
 - šume s posebnom namjenom (6.203 ha – 14 % od ukupne površine šuma).

Prema podacima iz PPUO/G-ova definirano je ukupno 43.256,33 ha šuma (struktura površina šuma prikazana u Tablici 17. ovog Izvjješća.

II.3.5. Održivo gospodarenje mineralnim sirovinama

Mineralne sirovine predstavljaju rudno blago (sve organske i neorganske mineralne sirovine koje se nalaze u čvrstom, tekućem ili plinovitom stanju u prvobitnom ležištu, u nanosima, jalovištima, talioničkim troskama ili prirodnim rastopinama) koje je od interesa za Republiku Hrvatsku, ima njezinu osobnu zaštitu i iskorištava se pod uvjetima i na način propisan Zakonom o rudarstvu („Narodne novine“, br. 56/13., 14/14., 52/18., 115/18.) i Zakonom o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika („Narodne novine“, br. 52/18., 52/19.), te Strategijom gospodarenja mineralnim sirovinama Republike Hrvatske (2008. godine) i podzakonskim propisima.

Na području Varaždinske županije gospodarenje mineralnim sirovinama obuhvaća sljedeće vrste mineralnih sirovina:

1. energetske mineralne sirovine - ugljikovodike (naftu, prirodni plin) na gotovo čitavom području županije i geotermalne vode iz kojih se može koristiti akumulirana toplina u energetske svrhe
2. geotermalne vode za drugu namjenu (rekreacijsku, turističku, lječilišnu i sl.)
3. mineralne sirovine za industrijsku preradbu
4. mineralne sirovine za proizvodnju građevnog materijala: tehničko - građevni kamen (vapnenac), građevni pijesak i šljunak iz neobnovljivih ležišta i ciglarska glina.

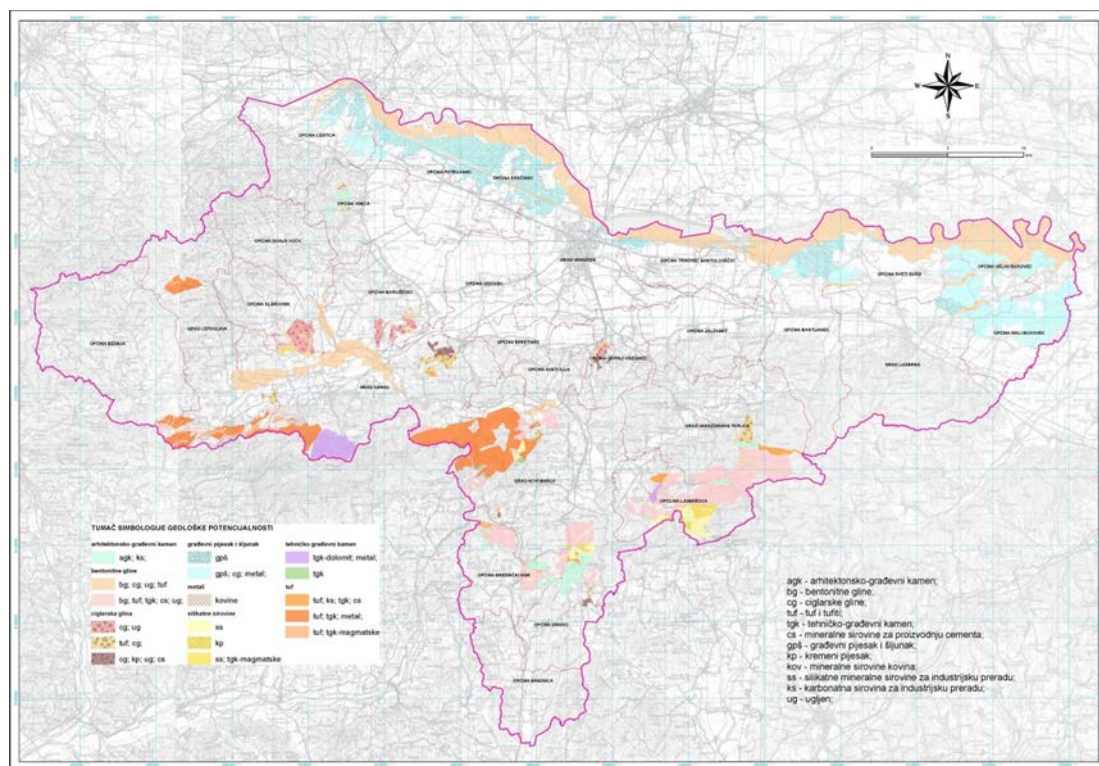
Zakonom je propisana obveza jedinica područne (regionalne) samouprave da izrade rudarsko-geološke studije za svoja područja, temeljem koje su županije i jedinice lokalne samouprave dužne u svojim strateškim dokumentima prostornog uređenja planirati potrebe i način opskrbe mineralnim sirovinama.

Radi velikog interesa za eksploatacijom mineralnih sirovina na području Varaždinske županije, posebice šljunka i pijeska, te u cilju održivog gospodarenja mineralnim sirovinama na području Županije još je 2007. god. izrađena i usvojena Studija potencijala i osnove gospodarenja mineralni sirovinama na području Varaždinske županije. U izvještajnom razdoblju od sredine 2015. godine pa do sredine 2019. godine, prema obvezi iz Zakona o rudarstvu, Varaždinska županija izradila je novu Rudarsko-geološku studiju Varaždinske županije (u nastavku: RGS, izrađivač: Hrvatski geološki institut, Zagreb, lipanj 2016. godine). Studija služi kao osnova za planiranje eksploatacije (istraživanja) mineralnih sirovina u Županiji kroz prostorno-plansku dokumentaciju.

Zaključkom Županijske skupštine („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 29/16.) kojim je usvojena Rudarsko-geološka studija Varaždinske županije određivanje lokacija za buduće istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina nije moguće osigurati svagdje u prostoru jer postoje zabrane, ograničenja i posebni uvjeti koji utječu na izbor potencijalnih lokacija i njihovu veličinu. Kod odabira lokacija za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina potrebno se uskladiti sa zahtjevima zaštite prirode, okoliša, i kulturno povijesne zaštite, pri čemu je od najvećeg prioriteta zaštita ležišta pitke vode.

Rudarsko-geološka studija Varaždinske županije predstavlja polazište za aktivnosti planiranja i odobravanja istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina u Varaždinskoj županiji, te za sanaciju napuštenih/zatvorenih kopova i eksploatacijskih polja. Rudarsko-geološkom studijom Varaždinske županije je određena geološka potencijalnost mineralnih sirovina (Slika 17.) a naročito geološka potencijalnost u zonama pogodnosti, koje su određene udaljenostima od građevinskih područja (sa zaštitnim pojasom od 50 m i 100 m), infrastrukturnih objekata i drugih datosti u prostoru i prikazane na kartografskim prikazima, te viša geološka potencijalnost u zonama pogodnosti i zonama konflikata, kao i načelno rezerve mineralnih

Slika 18. - Karta više geološke potencijalnosti mineralnih sirovina u zonama pogodnosti i u zonama konflikta u Varaždinskoj županiji

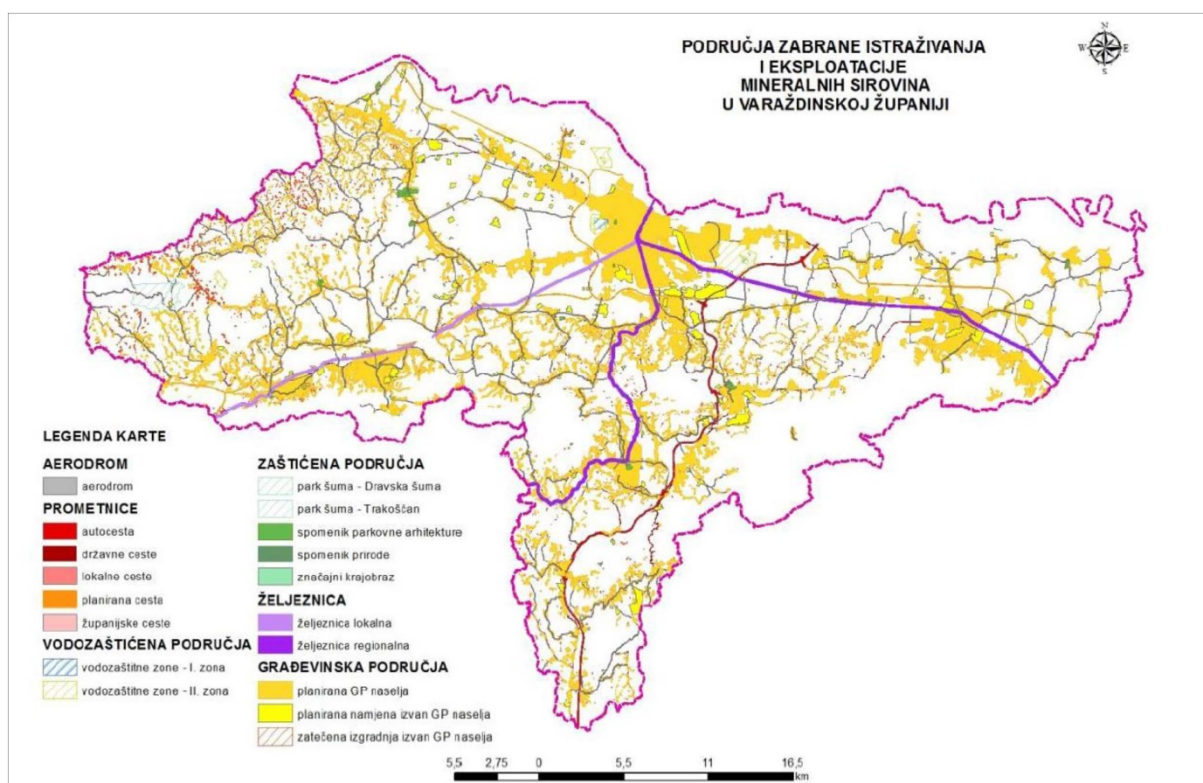
Izvor: Rudarsko-geološka studija Varaždinske županije, lipanj 2016.godine

Prostori odnosno područja ograničenja ili zabrana istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina su prikazani na karti zabrana istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina te uključuju sljedeće:

- pojaseve uz cestovnu infrastrukturu
- pojaseve uz željezničku infrastrukturu
- pojaseve minimalnih udaljenosti od građevinskih područja naselja i građevinskih područja izvan naselja, uključivo i ta područja
- zaštićene dijelove prirode i okoliša zona sanitarne zaštite voda
- područja zona sanitarne zaštite izvorišnih voda sa zahvaćanjem podzemne vode iz vodonosnika i pukotinsko-kavernoznom poroznosti (I., II. i III zona), sukladno Zakonu o vodama i Pravilniku o uvjetima za utvrđivanje zona sanitarne zaštite izvorišta
- pojaseve oko dalekovoda, plinovoda, naftovoda, vodovoda, pravaca odvodnje otpadnih voda te vodeni sustavi (retencije, ribnjaci)
- vizualnu zaklonjenost kopova.

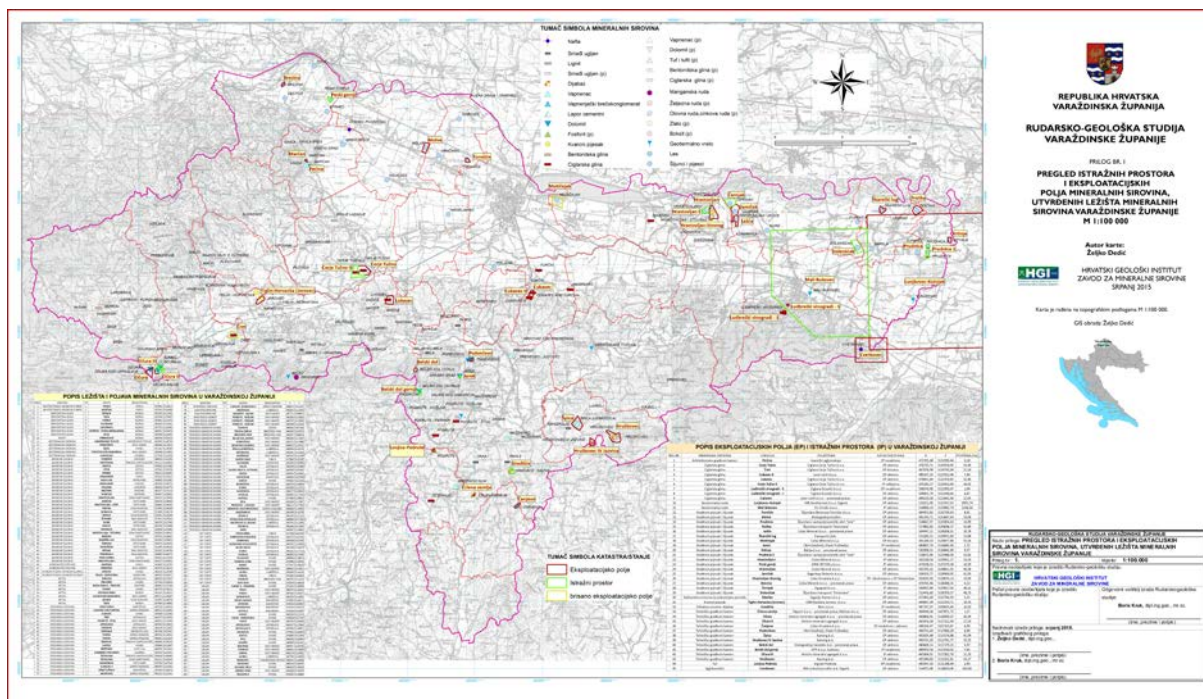
Pojedini elementi nisu mogli biti prikazani na karti zabrana istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina (Slika 19.)

Slika 19. - Karta zabrana istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina u Varaždinskoj županiji

Izvor: Rudarsko-geološka studija Varaždinske županije, lipanj 2016.godine

Slika 20. - Karta istražnih prostora i eksploatacijskih polja mineralnih sirovina na prostoru Varaždinske županije

Izvor: Rudarsko-geološka studija Varaždinske županije, lipanj 2016. godine

Prema podacima Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta, Uprave za industrijsku politiku, energetiku i rudarstvo, Sektora za rudarstvo, Ministarstva zaštite okoliša i energetike,

Uprava za energetiku, Rudarsko-geološke studije Varaždinske županije i dokumentacije koju posjeduje Zavod za prostorno uređenje Varaždinske županije na području Varaždinske županije nalazi se **6 eksploatacijskih polja tehničko-građevnog kamena i 1 istražni prostor tehničko-građevnog kamena, 9 eksploatacijskih polja građevnog šljunka i pijeska i 2 istražna prostora građevnog šljunka i pijeska, 3 eksploatacijska polja ciglarske gline, 1 eksploatacijsko polje kvarcnog pijeska, 1 eksploatacijsko polje karbonatne mineralne sirovine za industrijsku preradbu, 1 eksploatacijsko polje ugljikovodika i 2 istražna prostora ugljikovodika, 1 eksploatacijsko polje geotermalne vode i 2 izvorišta/vrela geotermalne vode, 1 istražnu bušotinu nafte (Slika 20.).**

Pregled eksploatacijskih polja i istražnih prostora mineralnih sirovina na području Varaždinske županije

Korištenje mineralnih sirovina ovisno je o potrebama tržišta, a proizvodnja ovisi o prirodnom potencijalu. Na području Varaždinske županije eksploatiraju se mineralne sirovine s isključivom primjenom u graditeljstvu: eksploatacija i prerada tehničkog građevnog kamena, građevnog pijeska i šljunka te ciglarske gline (prema podacima iz Registra odobrenih istražnih prostora i Registra utvrđenih eksploatacijskih polja mineralnih sirovina).

Krajem 2017. godine temeljem Zakona o rudarstvu i Pravilnika o jedinstvenom informacijskom sustavu mineralnih sirovina i registrima, Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta je preuzelo od ureda državne uprave sve nadležnosti vezane uz gospodarenje mineralnim sirovinama na postojećim istražnim prostorima i eksploatacijskim poljima.

Nadležnost za mineralne sirovine za proizvodnju građevnog materijala (tehničko-građevni kamen, građevni pijesak i šljunak iz neobnovljivih ležišta, ciglarska glina) i mineralne sirovine za industrijsku preradbu (od kojih se na području Varaždinske županije iskorištavaju kremen i pijesak i karbonatna mineralna sirovina za industrijsku preradbu) ima Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta, Uprava za industrijsku politiku, energetiku i rudarstvo, Sektor za rudarstvo te ono vodi Registar istražnih prostora i Registar eksploatacijskih polja. Za energetske mineralne sirovine (ugljikovodike i geotermalne vode za energetske svrhe) nadležno je Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, Uprava za energetiku.

Prema podacima dostupnim izrađivaču ovog Izvješća – Zavodu za prostorno uređenje Varaždinske županije (temeljem podataka dobivenih od Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta, Uprave za industrijsku politiku, energetiku i rudarstvo, Sektor za rudarstvo) na području Županije se istražuju i eksploatiraju mineralne sirovine na istražnim prostorima (IP), odnosno eksploatacijskim poljima (EP), kako je opisano u nastavku po vrstama mineralnih sirovina.

Mineralne sirovine za proizvodnju građevnog materijala

Tehničko-građevni kamen

Na prostoru Varaždinske županije značajna je eksploatacija i prerada tehničko-građevnog kamena. Ležišta tehničko građevinskog kamena građena su uglavnom od karbonatnih stijena, vapnenaca i dolomita. Ležišta dolomita vezana su uz trijasku naslage Ivančice i Ravne gore. Najznačajnija eksploatacija dolomita je kamenolom Očura (Lepoglava) građen od trijaskih dolomita, koji se oplemenjuju u cestogradnji i industriji.

Prema Registru eksploatacijskih polja koje vodi Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta, Uprava za industrijsku politiku, energetiku i rudarstvo, Sektor za rudarstvo (nadležno tijelo prema Zakonu o rudarstvu za ovu vrstu mineralne sirovine) u funkciji su slijedeća

eksploatacijska polja tehničko-građevnog kamena: Očura II, Hruškovec, Špica, Podevčevo, Črlena zemlja, Lovno-Lovno 2 (pretežiti dio EP u Krapinsko-zagorskoj županiji) i istražni prostori tehničko - građevni kamena Hruškovec I.

Tablica 23. - Tehničko - građevni kamen

eksploatacijsko polje	mineralna sirovina	površina (ha)	JLS
Očura II	Tehničko-građevni kamen - dolomit	29,93	Grad Lepoglava
Hruškovec	Tehničko-građevni kamen - dijabaz	54,29	Općina Ljubešćica
Špica	Tehničko-građevni kamen - vapnenac	45,99	Općina Ljubešćica
Podevčevo	Tehničko-građevni kamen - dolomit	6,09	Grad Novi Marof
Črlena zemlja	Tehničko-građevni kamen - dijabaz	1,27	Općina Breznički Hum
Lovno-Lovno 2 (pretežiti dio EP u Krapinsko-zagorskoj županiji)	Tehničko-građevni kamen - dolomit	0,74	Grad Lepoglava

istražni prostor	mineralna sirovina	površina (ha)	JLS
Hruškovec I	Tehničko-građevni kamen - dijabaz	45,44	Općina Ljubešćica

Izvor: Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta, Uprava za industrijsku politiku, energetiku i rudarstvo, Sektor za rudarstvo i Dokumentacija koju posjeduje Zavod za prostorno uređenje Varaždinske županije

Prema podacima iz Tablice 23. proizlazi da ukupna površina (maksimalna) svih eksploatacijskih polja tehničko-građevnog kamena na području Varaždinske županije iznosi 138,31 ha, a ukupna površina istražnog prostora na području Županije iznosi 45,44 ha.

Građevni pijesak i šljunak

Na području Varaždinske županije postoje značajne količine građevnog pijeska i šljunka vezane uz aluvij rijeke Drave. Debljina šljunkovitog-pjeskovitog horizonta povećava se od zapada prema istoku, te kod Otok Virja iznosi 8 m, kod Varaždina 60 m, a kod Hrastovljana preko 100 m. Odobrena eksploatacijska polja, prema Registru eksploatacijskih polja koje vodi Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta, Uprava za industrijsku politiku, energetiku i rudarstvo, Sektor za rudarstvo u funkciji su slijedeća eksploatacijska polja građevnog pijeska i šljunka: Dolenščak, Hrastovljan, Jamičak, Krtinje, Molve, Prudnica, Škareški lug, Trstika, Turnišće i istražni prostori građevnog pijeska i šljunka: Hrastovljan I i Krtinje1.

Tablica 24. - Građevni pijesak i šljunak

eksploatacijsko polje	mineralna sirovina	površina (ha)	JLS
Dolenščak	Građevni pijesak i šljunak	46,88	Općina Sveti Đurđ
Hrastovljan	Građevni pijesak i šljunak	47,89	Općina Martijanec
Jamičak	Građevni pijesak i šljunak	42,94	Općina Sveti Đurđ
Krtinje	Građevni pijesak i šljunak	9,50	Općina Mali Bukovec
Molve	Građevni pijesak i šljunak	24,00	Općina Petrijanec
Prudnica	Građevni pijesak i šljunak	14,99	Općina Mali Bukovec
Škareški lug	Građevni pijesak i šljunak	16,00	Općina Veliki Bukovec
Trstika	Građevni pijesak i šljunak	32,90	Općina Veliki Bukovec
Turnišće	Građevni pijesak i šljunak	8,61	Općina Sračinec

istražni prostor	mineralna sirovina	površina (ha)	JLS
Hrastovljan I	Građevni pijesak i šljunak	23,56	Općina Martijanec
Krtinje1	Građevni pijesak i šljunak	17,05	Općina Mali Bukovec

Izvor: Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta, Uprava za industrijsku politiku, energetiku i rudarstvo, Sektor za rudarstvo i Dokumentacija koju posjeduje Zavod za prostorno uređenje Varaždinske županije

Prema podacima iz Tablice 24. ukupna površina (maksimalna) svih eksploatacijskih polja građevnog pijeska i šljunka na području Varaždinske županije iznosi 243,71 ha, a ukupna površina istražnih prostora iznosi 40,61 ha.

Ciglarska glina

Ciglarska glina eksploatira se na više lokacija u Varaždinskoj županiji gdje postoje određeni kapaciteti i potencijali, ali kvaliteta sirovine varira, a količine su ograničene. Procjenjuje se da jedino ciglana u Cerju Tužnom ima dostatne sirovine za dulju eksploataciju.

Prema Registru eksploatacijskih polja koje vodi Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta, Uprava za industrijsku politiku, energetiku i rudarstvo, Sektor za rudarstvo u funkciji su slijedeća eksploatacijska polja ciglarske gline: Cerje Tužno, Cukavec II i Cukavec (neaktivno).

Tablica 25. - Ciglarska glina

eksploatacijsko polje	mineralna sirovina	površina (ha)	JLS
Cerje Tužno	Ciglarska glina	41,27	Općina Maruševac
Cukavec II	Ciglarska glina	7,40	Općina Gornji Kneginec
Cukavec (neaktivno)	Ciglarska glina	12,96	Općina Gornji Kneginec

Izvor: Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta, Uprava za industrijsku politiku, energetiku i rudarstvo, Sektor za rudarstvo i Dokumentacija koju posjeduje Zavod za prostorno uređenje Varaždinske županije

Iz Tablice 25. proizlazi da ukupna površina (maksimalna) svih eksploatacijskih polja ciglarske gline na području Varaždinske županije iznosi 61,63 ha.

Mineralne sirovine za industrijsku preradbu

Kvarcni pijesak

Eksploatacijsko polje kvarcnog pijeska „Tiglin - Horvacka“ nalazi se u blizini naselja Jerovec, prometno je povezano s državnom cestom Trakošćan–Ivanec–Varaždin i željezničkom postajom Ivanec na pruži Varaždin–Golubovec. Ležište izgrađuju pliocenske i kvartarne naslage. Kremeniti pijesak prisutan je u naslagama debljine do 20 m. Kakvoća kremenog pijeska varira, naročito po vertikali, sadržaj SiO₂ je u rasponu 82–88%, u pojedinim dijelovima je jako sitan i zaglinjen, pa je sadržaj SiO₂ manji od 80%.

Prema Registru eksploatacijskih polja koje vodi Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta, Uprave za industrijsku politiku, energetiku i rudarstvo, Sektor za rudarstvo u Varaždinskoj županiji je registrirano samo jedno eksploatacijsko polje kvarcnog pijesaka.

Tablica 26. - Kvarcni pijesak

eksploatacijsko polje	mineralna sirovina	površina (ha)	JLS
Tiglin-Horvacka (neaktivno)	Kvarcni pijesak	19,75	Grad Ivanec

Izvor: Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta, Uprava za industrijsku politiku, energetiku i rudarstvo, Sektor za rudarstvo i Dokumentacija koju posjeduje Zavod za prostorno uređenje Varaždinske županije

Karbonatna mineralna sirovina za industrijsku preradbu

Karbonatna mineralna sirovina za industrijsku preradbu eksploatira se u Varaždinskoj županiji gdje postoje određeni kapaciteti i potencijali. Eksploatacijsko polje Marčan udaljeno je 14 km zapadno od Varaždina. Od Ivanca udaljeno je 16 km. Ležište vapnenog pješčenjaka nalazi se u seriji tortonskih naslaga. Debljina produktivne zone u ležištu Marčan iznosi 25 m. Ležište je izrazito slojevite građe.

Prema Registru eksploatacijskih polja koje vodi Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta, Uprave za industrijsku politiku, energetiku i rudarstvo, Sektor za rudarstvo u funkciji je samo jedno eksploatacijsko polje karbonatne mineralne sirovine za industrijsku preradbu.

Tablica 27. - Karbonatna mineralna sirovina za industrijsku preradbu

eksploatacijsko polje	mineralna sirovina	površina (ha)	JLS
Marčan	Karbonatna min. sirovina za ind. preradbu	2,29	Općina Vinica

Izvor: Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta, Uprava za industrijsku politiku, energetiku i rudarstvo, Sektor za rudarstvo i Dokumentacija koju posjeduje Zavod za prostorno uređenje Varaždinske županije

Nastavno se daje iskaz planiranih površina za iskorištavanje mineralnih sirovina prema važećim PPUO/G-ovima.

Tablica 28. – Površine planirane za iskorištavanje mineralnih sirovina

JLS	unutar izdvojenog građevinskog područja izvan naselja (ha)	unutar izgrađenih struktura izvan naselja (ha)	
		gospodarska namjena	iskorištavanje mineralnih sirovina
1. VARAŽDIN			
2. IVANEC			84,14
3. LEPOGLAVA		49,05	
4. LUDBREG			8,38
5. NOVI MAROF		23,90	
6. VARAŽDINSKE TOPLICE			
1. BEDNJA			
2. BERETINEC			
3. BREZNICA			
4. BREZNIČKI HUM		1,27	
5. CESTICA		4,22	
6. DONJA VOĆA			
7. GORNJI KNEGINEC	20,35		
8. JALŽABET			
9. KLENOVNIK			
10. LJUBEŠČICA			183,89
11. MALI BUKOVEC			
12. MARTIJANEC		70,00	
13. MARUŠEVEC			79,13
14. PETRIJANEC			30,47
15. SRAČINEC			8,61
16. SVETI ĐURĐ			76,06
17. SVETI ILIJA			
18. TRNOVEC			28,06
19. VELIKI BUKOVEC			78,27
20. VIDOVEC			
21. VINICA			2,24
22. VISOKO			
UKUPNO:	20,35	148,44	579,25
SVEUKUPNO:	748,04		

Izvor: Kartografski prikazi br. 1. i 4. važećih PPUO/G-ova

Ugljikovodici i geotermalne vode iz kojih se može koristiti akumulirana toplina u energetske svrhe

Na području Varaždinske županije istražuju se i iskorištavaju i energetske mineralne sirovine (ugljikovodici/nafta i geotermalna voda). Eksploatacija energetskih mineralnih sirovina ugljikovodika, plina i nafte, uključuje pridobivanje ugljikovodika iz ležišta, oplemenjivanje ugljikovodika, transport ugljikovodika cjevovodima, kad je u tehnološkoj svezi s odobrenim eksploatacijskim poljima i skladištenje ugljikovodika u geološkim strukturama.

Ugljikovodici

Eksploatacija ugljikovodika dozvoljena je isključivo unutar utvrđenih eksploatacijskih polja ugljikovodika (EPU) i u granicama provjerenih naftno-rudarskih projekta. Istražni prostori na području kopna Republike Hrvatske usklađeni su s ograničenjima i mjerama zaštite okoliša na području provedbe Okvirnog plana i programa istraživanja i eksploatacije ugljikovodika na kopnu, a koja su proizašla iz Strateške procjene utjecaja na okoliš Okvirnog plana i programa istraživanja i eksploatacije ugljikovodika na kopnu (iz 2015. god.). Istraživanje ugljikovodika te poticanje energetske neovisnosti u skladu je s Strategijom energetskog razvoja Republike Hrvatske.

Energetske mineralne sirovine samo su dijelom obuhvaćene u RGS i odnose se uglavnom na iskorištavanje geotermalnih voda, dok istraživanje i iskorištavanje ugljikovodika nije posebno obrađeno (navodi se da postoji potencijal za iskorištavanje ugljikovodika te da je potrebno provoditi daljnja istraživanja u cilju utvrđivanja ležišta nafte i plina na području Županije). S obzirom da je donesen Okvirni plan i program istraživanja i eksploatacije ugljikovodika na kopnu, te da su Odlukama Vlade utvrđeni pojedini istražni prostori ugljikovodika koji obuhvaćaju i područja Varaždinske županije, prilikom provođenja aktivnosti istraživanja ugljikovodika primjenjivati će se zaključci proizašli iz Okvirnog plana i programa istraživanja i eksploatacije ugljikovodika na kopnu.

Na prostoru Varaždinske županije nalazi se dio utvrđenog eksploatacijskog polja ugljikovodika EP Cvetkovec i to na području Grada Ludbrega (Tablica 28.).

Tablica 29. - Ugljikovodici

eksploatacijsko polje	mineralna sirovina	površina (km ²)	JLS
„Cvetkovec“ (obuhvaća dio područja Varaždinske županije)	Ugljikovodici	423,01 - ukupno (191,36 na području Varaždinske županije)	Grad Ludbreg i Općina Rasinja

Izvor: Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, Uprava za energetiku i Dokumentacija koju posjeduje Zavod za prostorno uređenje Varaždinske županije

Prema Strategiji prostornog razvoja Republike Hrvatske potrebno je osigurati istraživanje ugljikovodika na cijelom prostoru Republike Hrvatske, te sukladno Okvirnom planu i programu istraživanja i eksploatacije ugljikovodika na kopnu (iz kolovoza 2015. god.) prostor Varaždinske županije je uključen u istražne prostore ugljikovodika navedene u Tablici 29.

Tablica 30. – Istražni prostori ugljikovodika

istražni prostor	mineralna sirovina	površina (ha)	JLS
Drava – 02 („Drava-02“) (obuhvaća dio područja Varaždinske županije)	Ugljikovodici	313.314,99 - ukupno (5.178,43 na području Varaždinske županije)	dijelovi područja Grada Ludbrega i Općina Mali Bukovec i Veliki Bukovec

Sjeverozapadna Hrvatska – 01 („SZH-01“) (obuhvaća dio područja Varaždinske županije)	Ugljikovodici	136.100,00 - ukupno (79.043,64 na području Varaždinske županije)	dijelovi područja svih Gradova i svih Općina Varaždinske županije, osim Općina Breznički Hum, Breznica i Visoko
--	---------------	--	---

Izvor: Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, Uprava za energetiku i Dokumentacija koju posjeduje Zavod za prostorno uređenje Varaždinske županije

Nafta

Prema podacima koje posjeduje Zavod za prostorno uređenje Varaždinske županije, a temeljem podataka od Ureda za gospodarstvo Varaždinske županije iz 2000. god., bio je pokrenut postupak za istraživanje nafte na području Općine Petrijanec, te vezano uz to postoji samo oznaka na kopiji katastarskog plana (katastarska općina Družbinec) i topografskoj karti mjerila 1:25.000, koja je unesena simbolom i označava aproksimativnu lokaciju istražne bušotine nafte (Strmec Podravski I).

Geotermalne vode iz kojih se može koristiti akumulirana toplina u energetske svrhe

Istraživanje geotermalne vode u energetske svrhe sadržano je u Strategiji energetskog razvoja Republike Hrvatske iz 2009. godine te Strategija definira poticanje proizvodnje električne i toplinske energije iz geotermalne vode za energetske svrhe. Prilikom provođenja aktivnosti istraživanja geotermalnih voda u energetske svrhe, a zbog istovjetnosti procesa s istraživanjem i eksploatacijom ugljikovodika, primjenjivati će se zaključci iz Okvirnog plana i programa istraživanja i eksploatacije ugljikovodika na kopnu. Aktivnosti koje se provode za potrebe istraživanja geotermalnih voda u energetske svrhe identične su aktivnostima koje se provode za istraživanje ugljikovodika. Istraživanje geotermalnih voda u energetske svrhe dozvoljeno je na području Varaždinske županije, a u skladu sa geotermalnim potencijalom utvrđenim Rudarsko-geološkom studijom Varaždinske županije (Slika 21.) te uvjetima propisanim Prostornim planom Varaždinske županije, posebnim propisima i zahtjevima nadležnih javnopravnih tijela, odnosno rudarskim projektima.

Eksploatacijska polja geotermalnih voda u energetske svrhe utvrđuju se unutar prethodno odobrenih istražnih prostora.

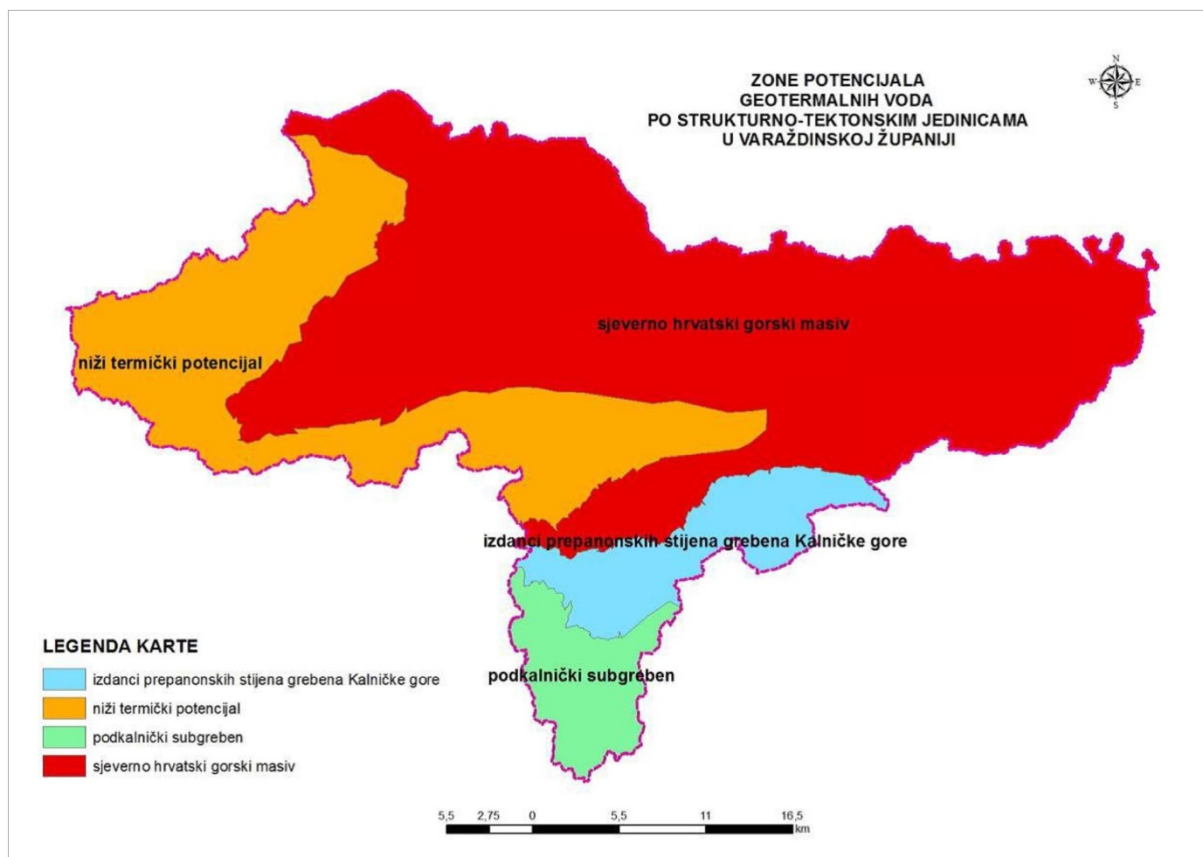
Istražni prostori ili dijelovi istražnih prostora mogu se prenamijeniti u eksploatacijska polja geotermalne vode u energetske svrhe ukoliko isti ispunjavaju odgovarajuće propisane zahtjeve te pod uvjetima da su u skladu sa propisima o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika.

Na prostoru Varaždinske županije utvrđeno je samo jedno eksploatacijsko polje geotermalne vode za energetske svrhe, Lunjkovec – Kutnjak (Tablica 31.).

Tablica 31. - Geotermalna voda

eksploatacijsko polje	mineralna sirovina	površina (ha)	JLS	datum rješenja
Lunjkovec-Kutnjak	geotermalna voda	10.000,00	Mali Bukovec	06.04.2006.

Izvor: Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, Uprava za energetiku i Dokumentacija koju posjeduje Zavod za prostorno uređenje Varaždinske županije

Slika 21. - Prikaz prostiranja strukturno-tektonskih jedinica s nosiocima geotermalne vode u Varaždinskoj županiji

Izvor: Rudarsko-geološka studija Varaždinske županije, lipanj 2016.godine

Geotermalne vode za druge namjene (rekreacijske, turističke, lječilišne i dr.)

Geotermalne vode se koriste i za druge namjene (rekreacijske, turističke, lječilišne i dr.) na lokacijama izvorišta u Varaždinskim Toplicama (Grad Varaždinske Toplice) i Topličica (Grad Novi Marof) (Tablica 31.).

Rudarsko-geološka studija Varaždinske županije na području Varaždinske županije navodi i postojanje izvora geotermalne vode u Podvčevu (Grad Novi Marof) na istočnoj strani ceste Remetinec – Podevčevo i na Ivančici (lokacija Belec u Gradu Ivancu), no nema podataka koji bi ukazivali na značajnije istraživanje i korištenje geotermalne vode iz ovih izvora.

Tablica 32. - Izvorište/vrelo geotermalne vode

izvorište/vrelo	mineralna sirovina	površina (-)	JLS
Varaždinske Toplice	termomineralna voda	- točkasti izvori – više lokacija	Grad Varaždinske Toplice
Topličica	geotermalna voda	- točkasti izvor	Grad Novi Marof

Izvor: Rudarsko-geološka studija Varaždinske županije i Dokumentacija koju posjeduje Zavod za prostorno uređenje Varaždinske županije

Brisani istražni prostori i eksploatacijska polja iz registra istražnih i eksploatacijskih polja

Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta, Uprava za industrijsku politiku, energetiku i rudarstvo, Sektor za rudarstvo u cilju sređivanja stanja u rudarstvu, provodi brisanje eksploatacijskih polja iz Registra eksploatacijskih polja na kojima se godinama ne obavlja eksploatacija mineralnih sirovina, kao i iz Registra istražnih prostora. U okviru tih aktivnosti, na području Varaždinske županije brisana su slijedeća eksploatacijska polja i istražni prostori:

- EP tehničko - građevnog kamena:
 - o EP „Belski dol“ (Grad Novi Marof)
 - o EP „Čanjevo“ (Općina Visoko)
 - o EP „Hruškovac IV“ (Općina Ljubeščica)
 - o EP „Lojnica“ (Općina Breznički Hum)
 - o EP „Vinica“ (Općina Vinica)
- EP građevnog šljunka i pijeska:
 - o EP „Brezina“ (Općina Cestica)
 - o EP „Motičnjak“ (Općina Trnovec Bartolovečki)
 - o EP „Lešće“ (Općina Sveti Đurđ)
- IP građevnog šljunka i pijeska:
 - o IP „Peski Gornji“ (Općina Cestica)
- EP ciglarske gline:
 - o EP „Čret“ (Grad Lepoglava)
 - o EP „Lukavec“ (Grad Ivanec)
 - o EP „Ludbreški vinogradi – sjever“ i „Ludbreški vinogradi - jug“ (Grad Ludbreg).

Sanacija prostora na kojem se istraživala i eksploatirala mineralna sirovina

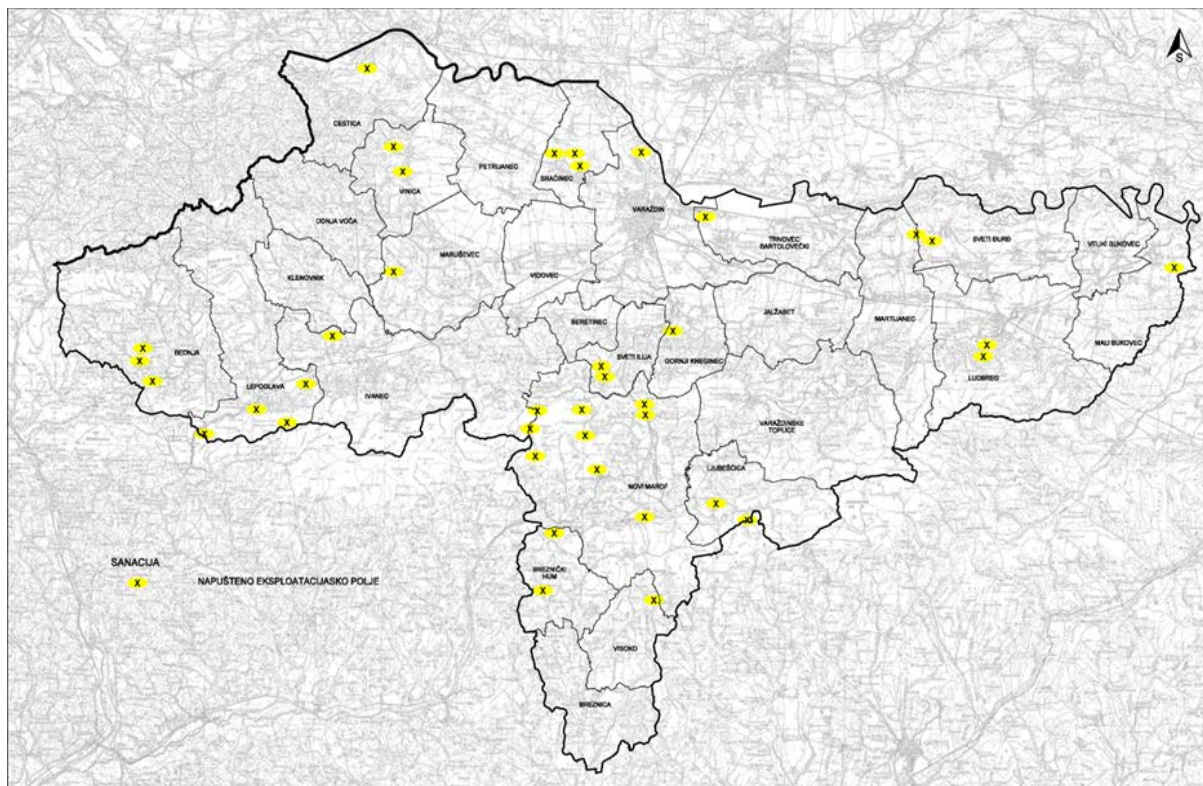
Vezano uz istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina na prostoru Varaždinske županije prisutna je određena problematika, posebice u odnosu prema okolišu, s obzirom na specifičnosti ove djelatnosti. Naime, eksploatacija mineralnih sirovina neminovno znači degradaciju prostora u odnosu na prvobitno stanje, s obzirom da se slika prostora trajno mijenja. Premda se nakon prestanka djelatnosti eksploatacije mineralnih sirovina područja saniraju (ili planiraju sanirati prema projektu sanacije koji je sastavni dio dokumentacije za odobrenje eksploatacijskog polja) mogućnosti korištenja i namjene prostora nakon eksploatacije često su ograničene, posebice nakon eksploatacije šljunka i pijeska (zbog prisutnosti podzemne vode), te kamena.

Izuzetno je važno da se nakon završene eksploatacije ili pojedine faze eksploatacije zaista izvrši sanacija područja, te realizira planirana konačna namjena prostora. Sanaciju je potrebno provesti i za dijelove područja napuštenih eksploatacijskih polja i kopova za koje nije poznat ili ne postoji subjekt koji je vršio eksploataciju (izvanredna sanacija), te za koju se odabire rudarski gospodarski subjekt koji će provoditi dodatna istraživanja i sanaciju prostora. Osim načina sanacije napuštenih eksploatacijskih polja su predložene i moguće prenamjene prostora nakon završene eksploatacije i izvršene sanacije, koje se planiraju prostornim planovima JLS-a.

Isto tako, prisutni su tragovi nelegalnih eksploatacija u prošlosti, nakon kojih su prostori napušteni, a nisu sanirani. Na području Varaždinske županije postoji više lokacija napuštenih kopova / ostataka prethodnih uglavnom nelegalnih rudarskih radova, koje su izraz negativnog odnosa prema okolišu i prirodnim vrijednostima. Lokacije se nalaze na područjima Gradova: Ivanca, Varaždina, Ludbrega, Lepoglave i Novog Marofa, te Općina: Bednja, Cestica, Vinica,

Breznički Hum, Gornji Kneginec, Martijanec, Maruševac, Ljubeščica, Sračinec, Sveti Ilija, Sveti Đurđ, Trnovec Bartolovečki, Mali Bukovec, Vinica i Visoko (Slika 22.).

Slika 22. - Napuštena eksploatacijska polja na području Varaždinske županije

Izradio: Zavod za prostorno uređenje Varaždinske županije

Prostornim planovima općina i gradova na pojedinim od tih lokacija se također planirala odgovarajuća namjena u cilju sanacije (primjerice građevinska područja gospodarskih i sportsko-rekreacijskih namjena, ili vraćanje u prirodno stanje), dok je na nekim od tih lokacija kopova već dijelom započela prirodna rekultivacija prostora, pa druge namjene nisu posebno definirane.

Uvidom u prostorno-plansku dokumentaciju uočene su određene razlike u definiranju i planiranju površina za eksploataciju mineralnih sirovina između Prostornog plana Varaždinske županije te prostornih planova općina i gradova Varaždinske županije, kao i razlike u odnosu na postojeće aktualno stanje. Razlozi za razlike u definiranju ove namjene su različitim razinama prostornih planova u kojima se planirala ova namjena.

Slijedom navedenog PPŽ-om su obuhvaćena eksploatacijska polja koja su bila aktualna u vrijeme njegove izrade, ali je dana i mogućnost formiranja novih eksploatacijskih polja pod određenim uvjetima da se mogu osnovati kao odobrena eksploatacijska polja u skladu s propisima o rudarstvu, uvažavajući osnovne smjernice i preporuke PPŽ-a o zaštiti okoliša i očuvanju krajobraznih vrijednosti prostora.

Prostornim planovima općina i gradova definirane su konkretne lokacije i površine za istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina uvažavajući eksploatacijska polja i istražne prostore sukladno izdanim odobrenjima u vrijeme izrade, odnosno izmjene i dopune pojedinog prostornog plana. U pojedine prostorne planove JLS-a ugrađena su područja ograničenih potencijala za mineralne sirovine sukladno ranijoj Rudarsko-geološkoj studiji uz definiranje uvjeta pod kojima se na tim područjima može istraživati i eksploatirati mineralna

sirovina (također ovisno o vremenu izrade prostornog plana ili njegove izmjene i dopune). S obzirom na različito vrijeme izrade prostornih planova i njihovih izmjena i dopuna neminovne su i razlike u definiranim i prikazanim eksploatacijskim poljima i istražnim prostorima u prostornim planovima u odnosu na njihovo stvarno ažurno stanje.

Prema važećim propisima s područja prostornog uređenja, istraživanje i eksploatacija mineralnih sirovina je od državnog značaja, te će se na provedbenoj razini planirati u Državnom planu prostornog razvoja koji je u izradi, a do njegovog donošenja u PPŽ-u, pa je ova tema obuhvaćena 3. ID PPŽ-a u izradi.

Lokacije za odlaganje viška iskopa koji predstavlja mineralnu sirovinu

Unatrag nekoliko godina postoji i problematika odlaganja viška iskopa (materijal iz iskopa nastao prilikom građenja građevina sukladno propisima o gradnji koji se ne ugrađuje u obuhvat te građevine, a sadrži mineralnu sirovinu) koji se stavlja na raspolaganje Republici Hrvatskoj kao vlasniku.

Temeljem Zakona o rudarstvu („Narodne novine“, br. 56/13., 14/14., 52/18. i 115/18.) i Pravilnika o postupanju s viškom iskopa koji predstavlja mineralnu sirovinu kod izvođenja građevinskih radova („Narodne novine“, br. 79/14.), jedinice područne (regionalne) samouprave dužne su uz suglasnost jedinica lokalne samouprave odrediti lokacije za odlaganje viška iskopa. Ukoliko se te lokacije ne odrede u propisanom roku, jedinice lokalne samouprave dužne su to učiniti na svom području. Temeljem ankete provedene 2015. godine od strane županijskog upravnog odjela nadležnog za gospodarstvo, na području Županije je 10 JLS-a imalo određene lokacije za višak iskopa, a temeljem upita Zavoda za prostorno uređenje 2018. samo 5 JLS-a je imalo određene lokacije (s time da sve JLS-e nisu odgovorile na anketu).

II.3.6. Vodnogospodarski sustavi

Prema podacima dobivenim od Hrvatskih voda, kao nadležnom javnom tijelu koje upravlja vodama, u ovom izvještajnom razdoblju, izvršeni su slijedeći zahvati na vodotocima (prema nadležnosti VGO):

VGO za Gornju Savu, VGI za mali sliv „Zelina-Lonja“

- radovi uređenja korita i tehničkog čišćenja (košnja) uz rijeku Lonju i potoke Presečno, Jarek Jales, Gegavac, Breznica, Kobiljak, Cukovec, Brodi
- gospodarsko održavanje (uređenje kanala, uklanjanje naplavina, izrada nasipa) uz rijeku Lonju i potoke Presečno, Gegavac, Cukovec, Kračevac, Kračevac II, Ščepanje, Ščepanje II, Ščepanje III, Brodi, Brstec
- izgradnja novog desnog nasipa u Općini Breznički Hum uz rijeku Lonju u dužini 2,2 km čime je spriječeno izlijevanje rijeke Lonje na okolna naselja i industrijsku zonu.

VGO za Muru i Gornju Dravu

- nije bilo izgradnje novih ni rekonstrukcije postojećih regulacijskih i vodnih građevina, no planirana je izrada projektne dokumentacije za izgradnju nasipa uz Plitvicu, Bednju, nasipa Selnica – Dubovica, nasipa za zaštitu gradskih bazena Varaždin, te retencija Čret, Kamenica, Korušćak i Grabušnica.

VGI za mali sliv „Plitvica – Bednja“

- poboljšanje/sanacija postojećih građevina
 - obaloutvrda na rijeci Bednji u Varaždinskim Toplicama, u Ludbregu (šetnica), na potoku Pojatno u Ivanečkom Naselju

- čišćenje korita i uklanjanje vegetacije
- planirana je izrada projektne dokumentacije za gradnju novih i sanaciju kritičnih dijelova vodotoka (uređenje potoka Makoišće u Moždencu i Grani; izgradnja odvodnog kanala naselja Novo Selo Podravsko i Županec; uređenje lateralnog kanala naselja Greda; izgradnja odvodnog kanala naselja kapela Podravska; uređenje lateralnog kanala odvodnje naselja Bikovec, Biljevec i Jurketinec; izgradnja odvodnog kanala naselja Trnovec Bartolovečki; uređenje potoka Drenovec; uređenje potoka Vapnara u Strmcu Remetinečkom).

Vodnogospodarstvo obuhvaća sve djelatnosti vezane za podzemne i površinske vode, uz iznimku mineralnih i termalnih voda u kontekstu njihove eksploatacije kao mineralnih sirovina, te voda teritorijalnog mora i priobalnih voda.

Upravljanje vodama čine sve mjere i radnje koje se poduzimaju radi osiguranja potrebnih i dovoljnih količina voda namijenjenih za ljudsku potrošnju i vode odgovarajuće kvalitete za gospodarske potrebe, zaštitu ljudi i imovine od štetnog djelovanja voda, postizanje i očuvanje dobrog stanja voda i pripadajućih ekosustava.

Strategija prostornog razvoja RH naglašava da je zaštita i korištenje podzemnih voda prvorazredni nacionalni interes, a najznačajnije rezerve vode u sjevernom dijelu Hrvatske nalaze se u dolinama rijeka Drave i Save.

Za područje Varaždinske županije izrađena je Studija zaštite voda (2007. godine) prema kojoj je prioritet zaštita postojećih i planiranih vodocrpilišta i dovršenje sustava javne odvodnje u gradovima uz rijeku Bednju koja je na tim dionicama izložena pojačanim opterećenjima. Uz zaštitu dravskog vodonosnika, potrebno je štititi i posebno ugrožene površinske vode rijeke Bednje nizvodno od Lepoglava do ušća u rijeku Dravu. Izrađene su studije izvodljivosti za aglomeracije Varaždin, Ivanec, Lepoglava, Novi Marof, Varaždinske Toplice, Ludbreg i klaster aglomeracija Veliki Bukovec i Sveti Petar. Započeti su radovi na aglomeraciji Varaždin i Varaždinske Toplice.

Sustav vodoopskrbe i zaštita izvorišta detaljnije su obrađeni u ovom Izvješću, u točki II.4.4.1. *Opskrba pitkom vodom.*

Na području Županije koristi se potencijal rijeke Drave i postoje elektrane državnog značaja: HE Varaždin snage 94 MW, HE Čakovec snage 76 MW i MHE ABM Varaždin snage 635 kW. Prostornim planovima omogućuje se izgradnja malih HE na rijeci Bednji.

Sustavi **melioracijske odvodnje** izvode se zbog odvođenja suvišne vode s poljoprivrednog i drugog zemljišta putem odgovarajućih građevina i uređaja kojima se osiguravaju povoljniji uvjeti korištenja zemljišta. Melioracijska odvodnja je zastupljena na malom dijelu poljoprivrednih površina (područje Općina Trnovec Bartolovečki, Jalžabet, Martijanec i Mali Bukovec).

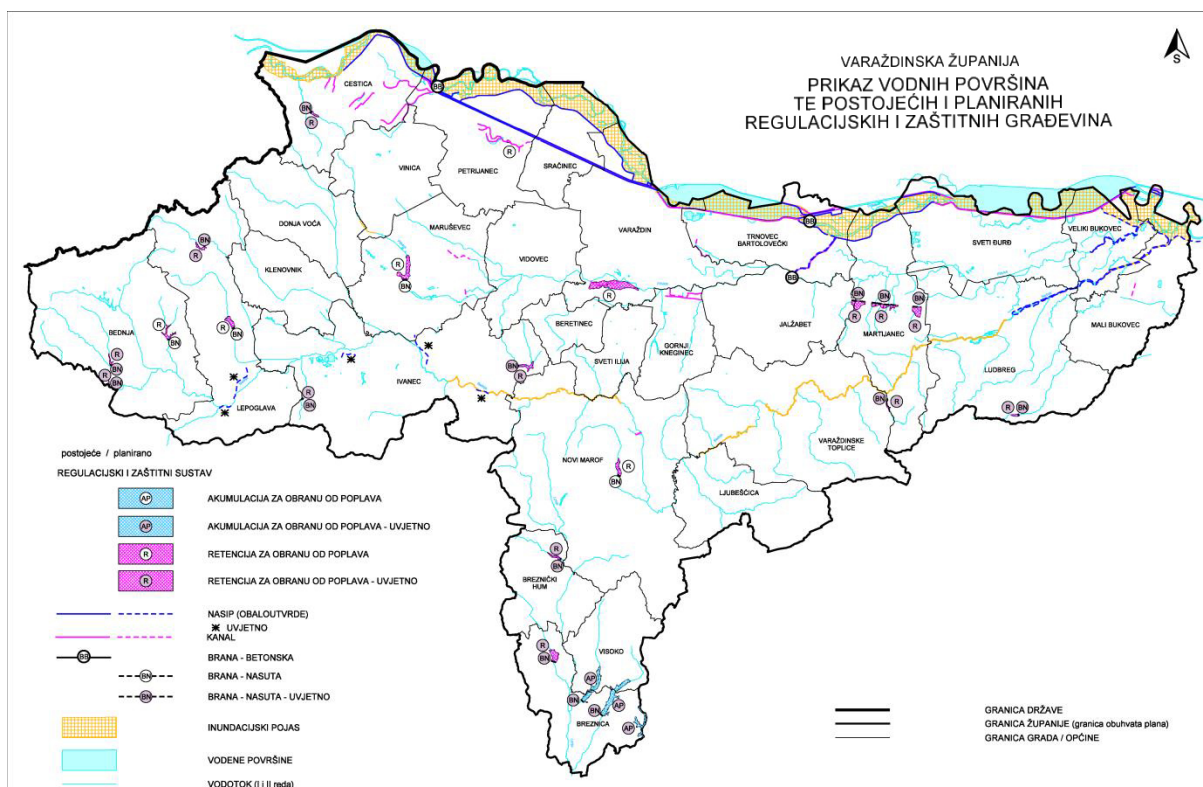
Ukupna površina koja se **navodnjava** prema službenim podacima iznosi 455,10 ha. Za navodnjavanje se koristi 709 legaliziranih zdenaca kojih najviše ima u Općini Vidovec (477), Općini Maruševec (123), Općini Petrijanec (42) i Gradu Varaždinu (34). Budući da postoji još dosta nelegaliziranih zdenaca, navodnjavana površina je znatno veća i procjenjuje se na 655 ha. U 2018. godini izrađen je Plan navodnjavanja. Planom su predviđena 3 odvojena sustava navodnjavanja: Varaždin zapad, površine 2.700 ha; Varaždin istok, površine 5.000 ha i Ludbreg, površine 3.500 ha. Predviđene su najveće moguće površine za navodnjavanje, a iste će ovisiti o interesu i mogućnostima. Prema tom Planu za navodnjavanje bi se koristila voda iz postojećih akumulacija na rijeci Dravi.

Na rijekama, jezerima i bivšim šljunčarama koristi se voda ili prostor uz vodu za **sport i rekreaciju** ili se planira koristiti za spomenute namjene nakon završene eksploatacije i sanacije eksploatacijskih polja i primjerenog uređenja prostora. Od većih postojećih jezera koja se koriste u sportsko-rekreacijskoj namjeni navode se Trakošćansko jezero u Općini Bednja, Bitoševlje u Gradu Ivancu, Vinica u Općini Vinica, dva jezera u Općini Maruševac i Varaždin Breg u Općini Gornji Kneginec.

Radi upravljanja vodama u Republici Hrvatskoj utvrđena su vodna područja: Vodno područje rijeke Dunav i Jadransko vodno područje. Područje Varaždinske županije u cijelosti pripada Vodnom području rijeke Dunav, većim dijelom podslivu Drave i Dunava (rijeka Drava, Bednja i Plitvica), a manjim dijelom (Općine Visoko, Breznica i Breznički Hum) podslivu rijeke Save (rijeka Lonja).

U cilju **zaštite od poplava**, uz rijeku Dravu, te uz akumulacijska jezera i pripadajuće kanale HE sustava u većem dijelu, te manjim dijelom uz rijeke Bednju i Plitvicu (na utoku u rijeku Dravu) izgrađeni su nasipi, a na rijeci Dravi vodograđevine, dok je uz postojeće retencije i akumulacije planiran niz novih takvih građevina, temeljem ranijih, ali i novijih studija. Za rijeku Dravu i dijelom za rijeku Bednju i Plitvicu određeno je inundacijsko područje.

Slika 23. - Prikaz vodnih površina, te postojećih i planiranih regulacijskih i zaštitnih građevina

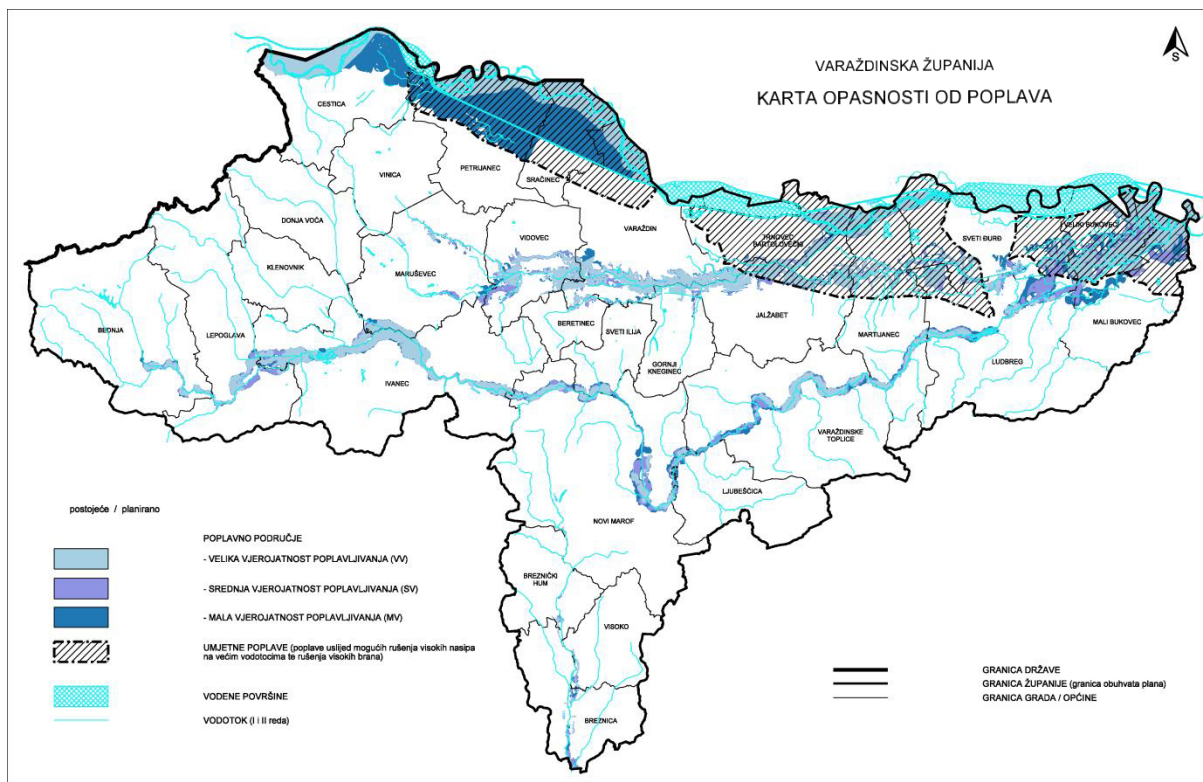
Izvor: Hrvatske vode, VGO za Muru i gornju Dravu, VGO za gornju Savu za potrebe izrade 3. ID PPŽ-a

Prema karti opasnosti od poplava na prostoru uz rijeku Dravu (tzv. branjena područja), postoji mala vjerojatnost pojavljivanja poplava, dok na prostoru inundacijskog područja rijeke Drave i na krajnjem istočnom dijelu (šire područje utoka Plitvice i Bednje u Dravu) postoji velika vjerojatnost pojavljivanja poplava. Područja uz rijeke Plitvicu i Bednju imaju većinom veliku

vjerojatnost pojavljivanja poplava na gotovo cijelom svom toku. Uz rijeku Lonju (i nekim njenim pritocima) postoji uglavnom srednja i velika opasnost od pojavljivanja poplava.

Slika 24. - Karta opasnosti od poplava

Izvor: Hrvatske vode VGO za Muru i gornju Dravu, Hrvatske vode VGO za gornju Savu, Procjena ugroženosti Varaždinske županije

Napomena:

Pod pojmom „poplave srednje vjerojatnosti pojavljivanja“ podrazumijeva se povratno razdoblje 100 godina), a pod pojmom „poplave male vjerojatnosti pojavljivanja“ uključuju i poplave uslijed mogućih rušenja nasipa na većim vodotocima te rušenja visokih brana - umjetne poplave).

Osim poplava vezanih uz vodotoke, postoji i opasnost od poplava uzrokovanih prolomom hidroakumulacijskih brana, tj. rušenjem brana ili obodnih nasipa akumulacija i dovodnih kanala, odnosno njihovih puknuća. U slučaju takve poplave bile bi ugrožene poljoprivredne i šumske površine, te neka veća naselja.

II.3.7. Održivo gospodarenje otpadom

Održivo gospodarenje otpadom na području Varaždinske županije definirano je temeljem propisanih obveza i smjernica iz nacionalne zakonodavne regulative. Po ulasku Republike Hrvatske u Europsku uniju, u srpnju 2013. godine, na snagu je stupio Zakon o održivom gospodarenju otpadom u kojeg su implementirane direktive Europske unije. Zakonom su definirani ciljevi, obaveze svih dionika sustava i rokovi provedbe propisanih mjera i obveza. Nizom podzakonskih propisa (pravilnika, uredbi, naputaka i dr.) propisane su odredbe kojima se uređuje provedba održivog gospodarenja otpadom.

Osim ciljeva i mjera, Zakonom su utvrđeni osnovni planski dokumenti u gospodarenju otpadom: Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske i Planovi gospodarenja otpadom jedinica lokalnih samouprava. U izvještajnom razdoblju od sredine 2015. godine do sredine 2019. godine, Zakon o održivom gospodarenju otpadom kao i njegove Izmjene i dopune nisu predviđjele daljnje donošenje županijskih planova gospodarenja otpadom već je to ostala obveza za državu i jedinice lokalne samouprave.

Sukladno Zakonu o otpadu („Narodne novine“, br. 178/04., 153/05., 111/06., 60/08. i 87/09.) donesena je Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 130/05.). Strategija je odredila strateške ciljeve: izbjegavanje nastajanja otpada, smanjivanje količina otpada na mjestu nastanka, izgradnju infrastrukture za gospodarenje otpadom te sanaciju i zatvaranje ne uvjetnih odlagališta. Prema ranije važećem Zakonu o otpadu donesen je Plan gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007. - 2015. godine („Narodne novine“, br. 85/07.), kao provedbeni dokument Strategije gospodarenja otpadom kojim se pokreću promjene u sustavu gospodarenja otpadom. Izmjene i dopune Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske donesene su u 2010., 2011. i 2015. godine („Narodne novine“, br. 126/10., 31/11. i 46/15.).

Stupanjem na snagu Zakona o održivom gospodarenju otpadom utvrđen je sustav gospodarenja otpadom, načela, ciljevi i način gospodarenja otpadom, strateški i programski dokumenti u gospodarenju otpadom, djelatnosti, prekogranični promet otpada, informacijski sustav gospodarenje otpadom, te upravni i inspekcijski nadzor. Zakonom je određeno da županije nisu obveznici izrade plana gospodarenja otpadom dok su sukladno članku 21. Zakona, jedinice lokalne samouprave dužne su donijeti plan gospodarenja otpadom za razdoblje od šest godina.

Planski dokumenti gospodarenja otpadom u izvještajnom razdoblju od sredine 2015. godine pa do sredine 2019. godine

1. Temeljem ranijeg Zakona o otpadu Varaždinska županija donijela je Plan gospodarenja otpadom u Varaždinskoj županiji za razdoblje od 2008. - 2015. godine („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 9/08.) koji je bio na snazi do 31.12.2015. godine.
2. U izvještajnom razdoblju od sredine 2015. godine do sredine 2019. godine, sukladno Zakonu održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“, br. 94/13., 73/17., 14/19. i 98/19.) donesen je novi Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. - 2022. godine („Narodne novine“, br. 3/17.) koji određuje i usmjerava održivo gospodarenje otpadom. Plan gospodarenja otpadom donio je mjere za postizanje ciljeva iz Strategije gospodarenja otpadom. Uspostava cjelovitog sustava gospodarenja otpadom je određena izgradnjom 13 regionalnih centara gospodarenja otpadom te zatvaranjem postojećih odlagališta otpada.

Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske ne predviđa uspostavu Centra za gospodarenje otpadom na području Varaždinske županije. Varaždinska županija je s tri susjedne županije i općinom Koprivnički Ivanec potpisala ugovor o osnivanju trgovačkog društva s ograničenom odgovornošću „Piškornica“ d.o.o. Regionalni centar za gospodarenje otpadom sjeverozapadne Hrvatske, na području Koprivničko-križevačke županije, čime se Varaždinska županija orijentirala za regionalni koncept zbrinjavanja otpada. Vlada Republike Hrvatske je 14. lipnja 2014. godine donijela Odluku o proglašenju projekta pod nazivom „Regionalni centar za gospodarenje otpadom (RCGO) sjeverozapadne Hrvatske Piškorinica“ strateškim projektom Republike Hrvatske. Lokacija za smještaj Regionalnog centra gospodarenja otpadom za područje sjeverozapadne Hrvatske „Piškornica“ planirana je Izmjenama i dopunama Prostornog plana Koprivničko - križevačke županije („Službeni vjesnik Koprivničko-križevačke županije“ br. 8/07.) a u postupku 3. Izmjenama i dopunama Prostornog

plana Varaždinske županije koje su u tijeku planira se gospodarenje otpadom Varaždinske županije u okviru navedenog Regionalnog centra gospodarenja otpadom, a sukladno Zaključku županijske skupštine.

U okviru Regionalnog centra, na području Varaždinske županije planiraju se „moguće“ lokacije pretovarnih stanica.

3. Slijedom navedenog, lokacija Županijskog centra za gospodarenje otpadom u Motičnjaku, koja je planirana 2. ID PPŽ-a iz 2006. godine više nije aktualna i neće se planirati u 3. ID PPŽ-a.
4. Varaždinska županija u važećem PPŽ-u ima u grafičkom dijelu označeno „sabierno mjesto opasnog otpada“, koja se više neće planirati u okviru postupka 3. ID PPŽ-a već se sabiranje opasnog otpada definira kroz odredbe za provođenje, a prema propisanim postupcima.
5. Propisima o održivom gospodarenju otpadom, građevine za gospodarenje otpadom su podijeljene prema nadležnosti na *građevine državnog* (centar za gospodarenje otpadom, spalionica otpada, odlagalište opasnog otpada), *županijskog* (reciklažni centri, sortirnice, postrojenja za biološku (aerobnu i anaerobnu) obradu otpada, građevine za obradu opasnog i neopasnog otpada, osim onih od državnog značaja, odlagalište neopasnog otpada uključujući i odlagalište s kazetom za zbrinjavanje građevnog otpada koji sadrži azbest, odlagalište inertnog otpada) i *lokalnog značaja*, (centri za ponovnu uporabu, reciklažna dvorišta, ostale građevine za sakupljanje i obradu otpada koje nisu od državnog i regionalnog značaja) koje se ovisno o značaju planiraju prostornim planovima u nadležnosti.
Propisima iz područja prostornog uređenja određene su građevine, površine i zahvati u prostoru državnog i županijskog značaja koji se planiraju prostornim planovima. Sukladno tome se u postupku 3. ID PPŽ-a Varaždinske županije koje su u tijeku, planiraju građevine za gospodarenje otpadom (županijskog značaja i državnog značaja do donošenja Državnog plana prostornog razvoja) te se daju smjernice za planiranje građevina ove namjene od lokalnog značaja u PPUO/G-ovima, čime se stvaraju pretpostavke za provedbu Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske i Zakona o održivom gospodarenju otpadom.
6. Proteklo razdoblje od sredine 2015. godine do sredine 2019. godine, karakterizira pokretanje većeg broja izmjena i dopuna PPUO/G-ova, između ostalog i u svrhu usklađivanja s posebnim propisima koji reguliraju gospodarenje otpadom, odnosno u svrhu realizacije građevina za gospodarenje otpadom lokalnog značaja.

Sukladno novom Zakonu o održivom gospodarenju otpadom, gospodarenje otpada je od interesa za Republiku Hrvatsku, te slijedom toga održivo gospodarenje otpadom i učinkovitost gospodarenja otpadom osiguravaju Vlada i nadležno Ministarstvo propisivanjem mjera gospodarenja otpadom, dok su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne na svom području osigurati uvjete i provedbu propisanih mjera gospodarenja otpadom. Pri tome više jedinica lokalne i područne (regionalne) može sporazumno osigurati zajedničku provedbu mjera gospodarenja otpadom.

Na području Županije planirana je uspostava cjelovitog sustava gospodarenja otpadom, koji se temelji na stvaranju preduvjeta za provođenje mjera sprečavanja nastanka otpada, odvajanju otpada na mjestu nastanka i uspostavi učinkovitog sustava odvojenog prikupljanja otpada. Gospodarenje otpadom u Varaždinskoj županiji provodi se na način koje ne dovodi u opasnost ljudsko zdravlje i ne dovodi do štetnih utjecaja na okoliš. Izbjegavaju se i smanjuju štetni rizici od onečišćenja voda, tla, zraka, biološke raznolikosti, utjecaji na područja kulturno - povijesnih, estetskih i prirodnih vrijednosti koje su od posebnog interesa, pojave neugodnih mirisa, buke.

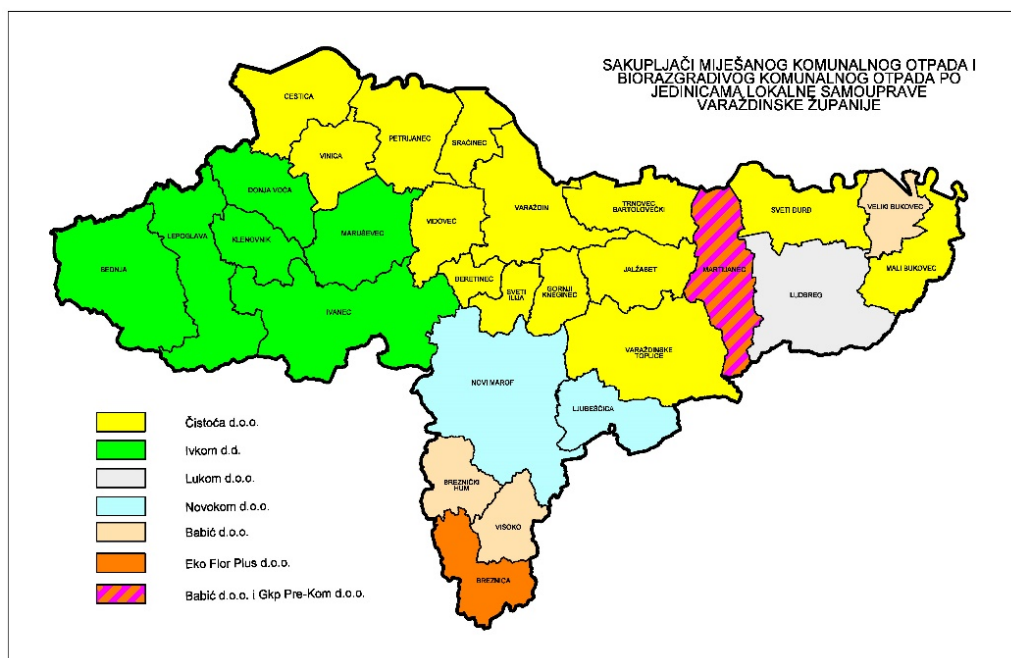
Postojeći koncepti gospodarenja otpadom

S obzirom da Regionalni centar gospodarenja otpadom još nije u funkciji, gospodarenje otpadom u Varaždinskoj županiji provodi se sakupljanjem otpada putem odabranih koncesionara, uz djelomično razvrstavanje i odvojeno prikupljanje, a sakupljeni otpad se odlaže na kontrolirana odlagališta. Prema prikupljenim podacima konstatira se da je odvojeno prikupljanje otpada uvedeno u svih 28 jedinica lokalne samouprave u Varaždinskoj županiji. Prema podacima iz Izvješća o provedbi plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022. godine i Objedinjenog izvješća o provedbi planova gospodarenja otpadom gradova i općina Varaždinske županije u 2018. godini, odvojeno prikupljanje otpada na području Varaždinske županije obavlja šest komunalnih tvrtki kroz pružanje javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog i biorazgradivog otpada i to:

- ČISTOĆA d.o.o. Varaždin za 15 JLS
- IVKOM d.d. za 6 JLS,
- BABIĆ d.o.o. za 2 JLS
- NOVOKOM d.o.o. za 2 JLS
- LUKOM d.o.o. za 1 JLS
- EKO FLOR PLUS d.o.o. za 1 JLS
- GKP PRE-KOM d.o.o. za 1 JLS.

Područja (JLS-i) na kojima pojedine navedene tvrtke provode javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog i biorazgradivog otpada prikazani su na slici 25.

Slika 25. - Sakupljači miješanog komunalnog i biorazgradivog otpada po jedinicama lokalne samouprave na području Varaždinske županije

Izvor: Izvješće o provedbi Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022. godine i Objedinjeno Izvješće o provedbi planova gospodarenja otpadom gradova i općina Varaždinske županije u 2018. godini

Lokacije odlaganja miješanog komunalnog otpada ovise o odabiru pružatelja javne usluge.

Ivkom d.d. Ivanec upravlja jedinim aktivnim odlagalištem u Varaždinskoj županiji („Jerovec“ u Gradu Ivancu) te sukladno ishodenoj dozvoli za gospodarenje otpadom prikupljeni otpad s područja Gradova Ivanca i Lepoglave te Općina Bednja, Donja Voća, Klenovnik i Maruševac odlaže na tom odlagalištu.

Čistoća d.o.o. Varaždin prikupljeni miješani komunalni otpad odvozi na odlagalište „Johovača“ u Općini Velika Trnovitica u Bjelovarsko-Bilogorskoj županiji.

Babić d.o.o. je bio pružatelj javne usluge u Općini Martijanec u periodu od 01.01.2018. - 31.05.2018., a prikupljeni otpad se odvozio na odlagalište „Piškornica“ u Općini Koprivnički Ivanec, Koprivničko-Križevačka županija i odlagalište u Općini Davor, Brodsko-posavska županija. Od 01.06.2018. javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog i biorazgradivog otpada u Općini Martijanec vrši GKP PRE-KOM d.o.o., a prikupljeni otpad se odvozi na odlagalište „Piškornica“.

Djelatnosti gospodarenja pojedinim vrstama otpada obavljaju se na području cijele Županije, te brojne tvrtke (24) koje su registrirane za te djelatnosti i imaju propisane dozvole. Odvajanje otpada omogućuje recikliranje odnosno ponovnu uporabu otpada (staklo, papir, plastika, itd.) što rezultira krajnjim smanjenjem otpada i odgovornim ponašanjem prema otpadu i okolišu. Sustav održivog gospodarenja otpadom u Varaždinskoj županiji je u stalnom razvoju i vidljivi su pozitivni trendovi, kako po pitanju uključivanja u sustav svih korisnika koji još to nisu (uglavnom rubna rjeđe naseljena i prometno teže pristupačna područja), tako i po pitanju efikasnosti u smislu odvajanja i reciklaže iskoristivog materijala.

Predviđeno je da se uspostavom i početkom rada Regionalnog centra sva odlagališta trebaju zatvoriti. Na području Županije u ovom izvještajnom razdoblju u funkciji su bila odlagališta otpada na slijedećim lokacijama: „Gornje Vratno“ u Općini Cestica, „Jerovec“ u Gradu Ivancu, „Čret“ u Gradu Novom Marofu i „Meka“ u Gradu Ludbregu. Na lokaciji „Brezje“ u Gradu Varaždinu skladišten je balirani otpad te su u tijeku aktivnosti sanacije utvrđene Programom sanacije lokacije „Brezje“. 2019. godine donesena je odluka o zatvaranju odlagališta „Brezje“. Odlagalište „Gornje Vratno“ u Općini Cestica je tijekom 2018. godine, potpuno sanirano i zatvoreno. Odlagališta u Novom Marofu i Ludbregu su prestala s radom (istekom dozvola za odlaganje otpada) te se također otpad odvozi na odabrana odlagališta izvan Varaždinske županije. Tijekom 2016. godine, završena je sanacija bivšeg odlagališta „Meka“ u Ludbregu koje je zatvoreno početkom 2015. godine, dok je sanacija bivšeg odlagališta „Čret“ u Novom Marofu započela 2018. godine. Jedino odlagalište koje je još u funkciji je odlagalište „Jerovec“ u Gradu Ivancu, koje je usklađeno s uvjetima Zakona o održivom gospodarenju otpadom. Do uspostave RCGO-a, miješani i biorazgradivi komunalni otpad će se odlagati na tom postojećem službenom odlagalištu otpada.

Nekontrolirano odlaganje otpada

Unatoč sustavu održivog gospodarenja otpadom koji se provodi na prostoru cijele Županije još uvijek postoje lokacije nekontroliranih, divljih odlagališta otpada i prostora onečišćenih otpadom, koja se konstanto saniraju (ali se i pojavljuju nova), a što je u nadležnosti JLS-a. Na području Varaždinske županije postoji više takvih lokacija, odnosno manjih neuređenih prostora koji nisu predviđeni za odlaganje otpada, a na njima se odbacuje građevinski, miješani komunalni i glomazni otpad.

U Tablici 33. se daje popis lokacija odbačenog otpada sukladno dostavljenim podacima iz planova gospodarenja otpadom gradova i općina s područja Varaždinske županije. Primjetno je da su jedinice lokalne samouprave s najviše takvih lokacija: Grad Varaždin i Općine Trnovec Bartolovečki, Petrijanec i Vidovec. Na predmetnim onečišćenim lokacijama su u tijeku mjere sanacije.

Tablica 33. - Prikaz lokacija odbačenog otpada sukladno dostavljenim podacima iz planova gospodarenja otpadom gradova i općina na području Varaždinske županije

Grad/Općina	lokacija odbačenog otpada	mjere za uklanjanje
Grad Varaždin	5 (Arena, Kumičićeve ulica, Bombellesova ulica, Krči, Brezje)	Odluka o provedbi posebnih mjera sprečavanja odbacivanja otpada
Grad Ivanec	nema podatka	nema podatka
Grad Lepoglava	0	Odluka o provedbi posebnih mjera sprečavanja odbacivanja otpada, »Zelena čistka«
Grad Ludbreg	nema podatka	nema podatka
Grad Varaždinske toplice	nekoliko (vodotoci, šume, poljoprivredna zemljišta)	Odluka o provedbi posebnih mjera sprečavanja odbacivanja otpada
Općina Cestica	nekoliko	u 2019. sanacija
Općina Gornji Kneginec	nekoliko	u Proračunu osigurana sredstva za sanaciju
Općina Jalžabet	nekoliko	u 2019. sanacija
Općina Martijanec	nema podatka	nema podatka
Općina Maruševac	3 (Prodrica Čalinečka, Noviška Greda i Noviška Jurketinec)	nisu predviđena sredstva za sanaciju, postavljene table zabrane
Općina Petrijanec	3 (Romsko naselje, Ovčarnica Majerje, Šuma kod Družbinca)	»Zelena čistka«, table zabrane, ograđivanje, edukacija
Općina Trnovec Bartolovečki	6 (poduzetnička zona, Okrugle, poljski putevi u Šemovcu i potok Jezerčica, granica s Orehovicom, kanal uz HE Šemovec, šuma u Zamlaki)	vlasnik građevinskog otpada je o svom trošku isti uklonio i priveo zemljište u prvobitno stanje
Općina Sveti Ilija	0	0
Općina Vidovec	3 (Cargovečka šudrana, Nerod i Nerod 2)	inspekcija zaštite okoliša naredila uklanjanje otpada

Izvor: Izvješće o provedbi Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022. godine i Objedinjeno Izvješće o provedbi planova gospodarenja otpadom gradova i općina Varaždinske županije u 2018. godini

Lokacije/građevine gospodarenja otpadom na lokalnoj razini (planirane i izgrađene)

Kroz brojne izmjene i dopune prostornih planova u ovom izvještajnom razdoblju, planirana je infrastruktura koja omogućuje ispunjavanje ciljeva gospodarenja otpadom kroz centre za ponovnu uporabu, reciklažna dvorišta, kompostane i pretovarne stanice.

Izmjenama i dopunama Zakona o održivom gospodarenju otpadom, Izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je na svom području osigurati: obavljanje javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada i usluge povezane s javnom uslugom na način propisan Zakonom i uredbom, odvojeno prikupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira i kartona, metala, stakla, plastike i tekstila, krupnog (glomaznog) komunalnog otpada i otpada koji je propisan posebnim Pravilnikom, sprečavanje odbacivanja otpada na način suprotan Zakonu te uklanjanje odbačenog otpada, donošenje i provedbu plana gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave, provođenje izobrazno-informativne aktivnosti na svom području i mogućnost akcija prikupljanja otpada.

U dokumentima prostornog uređenja jedinice lokalne samouprave određivale su i određuju uglavnom lokacije za reciklažna dvorišta za komunalni otpad i reciklažna dvorišta za građevni otpad i otpad koji sadrži azbest, te pretovarne stanice, kao i eventualno druge vrste građevina za održivo gospodarenje otpadom sukladno zakonskim obvezama koje su na snazi ili su bile na snazi u vrijeme izrade, odnosno izmjena i dopuna prostornog plana JLS. Sukladno navedenom, u važećim prostornim planovima JLS-a definirane su slijedeće lokacije, odnosno mogućnosti za postupanje/gospodarenje otpadom.

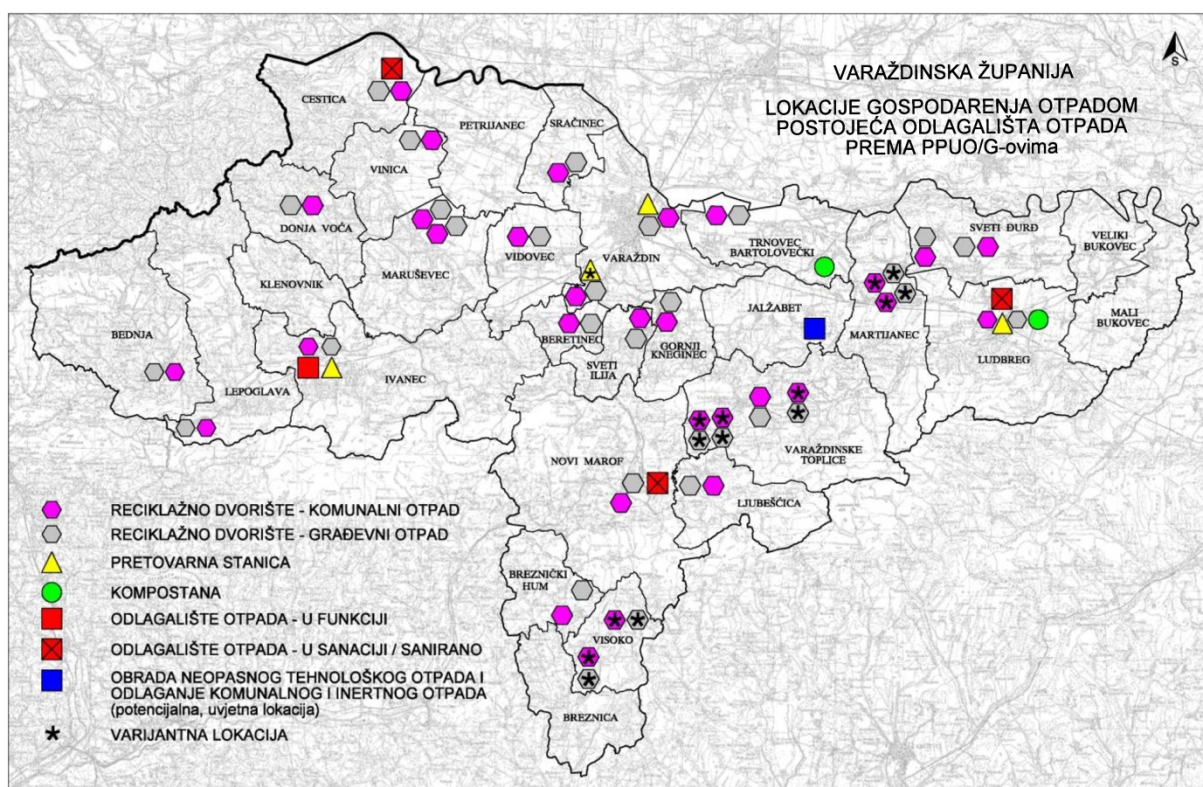
Tablica 34. - Lokacije gospodarenja otpadom prema PPUO/G-ovima

JLS	naziv lokacije
Varaždin	Motičnjak - predviđen za pretovarnu stanicu, reciklažno dvorište i reciklažno dvorište za građevinski otpad (lokacija tvrtke Colas), građevine za razvrstavanje, mehaničku obradu i pakiranje komunalnog i neopasnog proizvodnog otpada, te sanacija lokacija na kojima je bilo postupanje s otpadom. Brezje – u skladu s Planom gospodarenja otpadom Grada Varaždina određena je sanacija divljih odlagališta Motičnjak i lokacije Brezje na kojoj je privremeno skladišten balirani komunalni otpad. Poljana Biškupečka – određena za reciklažno dvorište i reciklažno dvorište za građevinski otpad, za razvrstavanje, mehaničku obradu i pakiranje komunalnog i neopasnog proizvodnog otpada sa kratkotrajnim skladištenjem, te kao alternativna lokacija pretovarne stanice. Predviđa se zbrinjavanje biootpada u sklopu bio pročistača u susjednoj Općini Trnovec Bartolovečki.
Ivanec	Jerovec – lokacija postojećeg odlagališta otpada Jerovec planira se za prenamjenu u pretovarnu stanicu i reciklažno dvorište za odvojeno prikupljanje otpada u gospodarenju komunalnim otpadom/reciklažno dvorište za građevni otpad.
Ludbreg	Meka – sukladno posebnom propisu planira se sanacija i zatvaranje odlagališta te prenamjena u pretovarnu stanicu i reciklažno dvorište za odvojeno prikupljanje otpada u gospodarenju komunalnim otpadom/reciklažno dvorište za građevni otpad te prostor za biorazgradiv otpad(kompostana).
Novi Marof	Lokacija reciklažnog dvorišta za odvojeno prikupljanje otpada u gospodarenju komunalnim otpadom se planira na lokaciji malog i srednjeg poduzetništva kod autobusnog kolodvora u Novom Marofu Lokacija reciklažnog dvorišta za građevni otpad planira se na prostoru zapadno od lokacije odlagališta »Čret« u sanaciji
Lepoglava	Očura – reciklažno dvorište za odvojeno prikupljanje otpada u gospodarenju komunalnim otpadom i za građevinski otpad na jedinstvenoj lokaciji - u sklopu planirane gospodarske zone na području kamenoloma daje se mogućnost obrade građevinskog otpada - za privremeno odlaganje otpada s područja Grada koristi se odlagalište u Jerovcu.
Varaždinske Toplice	Smještaj reciklažnog dvorišta za odvojeno prikupljanje otpada u gospodarenju komunalnim otpadom i reciklažnog dvorišta za građevinski otpad planira se, varijantno, na četiri lokacije: unutar zasebne zone rezervirane za obradu i skladištenje otpada (lokacija uz Bednju) i/ili unutar gospodarskih zona u Petkovcu, Škarniku i Lovrentovcu . Planom gospodarenja otpadom Grada Varaždinske Toplice (»Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 33/12 i 29/14.) određene su moguće lokacije reciklažnih dvorišta u skladu s PPUG-om, a odabir smještanja reciklažnog dvorišta na lokaciji Škarnik (unutar gospodarske zone) utvrđen je Odlukom Gradskog vijeća Grada Varaždinske Toplice od 30.10.2013. »Službeni vjesnik Varaždinske županije«, broj 61/13). Predmetna odabrana lokacija reciklažnog dvorišta smještena je u rubnom zapadnom dijelu zone na parceli čkbr. 3365/1 k.o. Svibovec (prema zadnjim raspoloživim podacima dobivenim od Područnog ureda za katastar Varaždin, a u važećem Prostornom planu uređenja Grada Varaždinske Toplice to je parcela čkbr. 2566/1 k.o. Svibovec). Preostale lokacije reciklažnog dvorišta se zadržavaju kao varijantne.
Bednja	Jedinstvena lokacija reciklažnog dvorišta planira se unutar gospodarske proizvodne zone u Bednji (u njenom južnom dijelu), a sastoji se od reciklažnog dvorišta za odvojeno prikupljanje otpada u gospodarenju komunalnim otpadom, te reciklažnog dvorišta za građevinski otpad i otpad koji sadrži azbest.
Beretinec	Lokacija reciklažnog dvorišta za komunalni otpad i za građevinski otpad se planira u naselju Beretinec kao izdvojeno građevinsko područje izvan naselja u zoni rezervirane gospodarske namjene .
Breznica	Nije definirana lokacija za gospodarenje otpadom.
Breznički Hum	Radešić – lokacija za gradnju reciklažnog dvorišta za građevni otpad uz eksploatacijsko polje kamena; - u okviru gospodarske zone Breznički Hum - lokacija reciklažnog dvorišta za odvojeno prikupljanje otpada u gospodarenju komunalnim otpadom.
Cestica	Gornje Vratno - na području istočno od postojećeg odlagališta otpada (koje je u međuvremenu sanirano) planira se reciklažno dvorište kao jedinstvena lokacija za komunalni i građevni otpad.
Donja Voća	Građevinsko područje naselja, proizvodno - poslovne namjene u naselju Gornja Voća planirano je za reciklažno dvorište.
Gornji Kneginec	Unutar izdvojenog građevinskog područja komunalno - servisne namjene (centralno reciklažno dvorište za područje Općine /oznaka RD/ općinsko reciklažno dvorište za građevinski otpad /oznaka RDG/ deponija za deponiranje viška iskopa koji predstavlja mineralnu sirovinu kod izvođenja građevinskih radova /oznaka VI).
Jalžabet	Potencijalna, uvjetna lokacija za obradu neopasnog tehnološkog otpada i za odlaganje komunalnog i inertnog otpada u naselju Jalžabet, kao jedna od mogućih lokacija prema PPŽ-u – sporazum s Gornjem Knegincem za korištenje reciklažnog dvorišta

Klenovnik	Planom nije određena lokacija nove deponije na području Općine, otpad će se odvoziti na zajedničku deponiju u Jerovec .
Ljubeščica	Općina Ljubeščica prostornim planom i UPU-om Poduzetničke zone Ljubeščica rezervirala prostor za smještaj reciklažnog dvorišta za odvojeno prikupljanje otpada u gospodarenju komunalnim otpadom i reciklažnog dvorišta za građevinski otpad. Sukladno zakonom propisanoj mogućnosti da više jedinica lokalne i područne samouprave mogu sporazumno osigurati zajedničku provedbu mjera gospodarenja otpadom, Općina Ljubeščica je sklopila dogovor s Gradom Novi Marof o zajedničkom korištenju reciklažnog dvorišta kada isto bude izgrađeno na području Grada Novi Marof.
Mali Bukovec	Nije definirana lokacija za gospodarenje otpadom.
Martijanec	Gospodarska zona u naselju Martijanec - dvije varijantne lokacije unutar gospodarske zone u naselju Martijanec: u jednoj varijanti u sjeverozapadnom dijelu zone (sjeverno od postojeće izgradnje), a u drugoj varijanti u sjeveroistočnom dijelu proširene gospodarske zone . Konkretno područje lokacije u drugoj varijanti definirat će se Urbanističkim planom uređenja (UPU-om) koji se treba izraditi za prošireni dio gospodarske zone..
Maruševac	Donje Ladanje - Jablanac i Čalinec - Prodnica – dvije lokacije za reciklažno dvorište, i to u naselju Donje Ladanje (na granici sa Općinom Vinica) i na području naselja Čalinec.
Petrijanec	Odredbama se predviđa smještaj reciklažnog dvorišta u jednom od većih općinskih naselja.
Sračinec	Turnišće – reciklažno dvorište kao jedinstvena lokacija za komunalni i građevni otpad.
Sveti Đurđ	Sveti Đurđ i Hrženica – lokacije reciklažnih dvorišta kao jedinstvenih lokacija za odvojeno prikupljanje otpada u gospodarenju komunalnim otpadom i za građevinski otpad.
Sveti Ilija	U okviru gospodarske zone Tomaševac Biškupečki - Križanec - lokacija za reciklažno dvorište za odvojeno prikupljanje otpada u gospodarenju komunalnim otpadom i reciklažno dvorište za građevni otpad i otpad koji sadrži azbest u okviru poslovne - komunalno-servisne namijene određene za gospodarenje otpadom, u zapadnom području gospodarske zone. U prelaznom periodu sporazum s Općinom Gornji Kneginec za korištenje uspostavljenog reciklažnog dvorišta u Gornjem Knegincu.
Trnovec Bartolovec	Smještaj reciklažnog dvorišta planira se kao jedinstvena lokacija (za odvojeno prikupljanje otpada u gospodarenju komunalnim otpadom i građevni otpad) na sjevernom dijelu naselja Trnovec unutar gospodarske zone. Južni dio naselja Zamlaka – kompostana.
Veliki Bukovec	Nije definirana lokacija za gospodarenje otpadom.
Vidovec	Smještaj reciklažnih dvorišta planira se u naselju Cargovec.
Vinica	Vinica – Jedinstvena lokacija za reciklažna dvorišta definira se u istočnom dijelu naselja Vinica, južno do lokalne ceste L25034, na prostoru poljoprivrednog zemljišta okruženog šumskim područjem. Preporuča se zapadni dio lokacije koristiti za gospodarenje građevnim otpadom.
Visoko	U okviru gospodarskih zona u naseljima Visoko i Vinično – varijantne lokacije reciklažnog dvorišta za odvojeno prikupljanje otpada u gospodarenju komunalnim otpadom i za građevni otpad.

Izvor: Prostorni planovi uređenja općina i gradova Varaždinske županije

Slika 26. - Lokacije gospodarenja otpadom i postojeća odlagališta otpada prema PPUO/G-ovima

Izradio: Zavod za prostorno uređenje Varaždinske županije temeljem Prostornih planova uređenja općina i gradova Varaždinske županije

Sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom građevina za gospodarenje otpadom lokalnog značaja je svaka građevina za gospodarenje otpadom koja nije centar za gospodarenje otpadom, spalionica otpada, odlagalište opasnog otpada (građevine državnog značaja), odlagališta neopasnog otpada i kazeta za zbrinjavanje azbesta (građevine županijskog značaja).

U Tablici 34. i na Slici 26. je prikazano stanje postojećih i planiranih građevina i uređaja za gospodarenje otpadom sukladno podacima iz Prostornih planova uređenja općina i gradova Varaždinske županije.

U Tablici 35. daje se prikaz stanja postojećih i planiranih građevina/ uređaja za gospodarenje otpadom sukladno dostavljenim podacima iz planova gospodarenja otpadom gradova i općina.

Tablica 35. - Lokacije građevina/ uređaja za gospodarenje otpadom prema planovima gospodarenja otpadom JLS

JLS	postojeće građevine za gospodarenje otpadom	planirane građevine za gospodarenje otpadom
Grad Varaždin	građevina za gospodarenje neopasnim otpadom s retovarnom stanicom, reciklažno dvorište u Motičnjaku	mobilno reciklažno dvorište
Grad Ivanec	reciklažno dvorište, odlagalište za neopasni otpad Jerovec	reciklažno dvorište za građevni otpad u Jerovcu
Grad Lepoglava	Sporazum s Gradom Ivancem o korištenju zajedničkog reciklažnog dvorišta u krugu Ivkom d.d. (Grad Ivanec)	reciklažno dvorište za građevni otpad u Jerovcu
Grad Ludbreg	sanirano odlagalište Meka, reciklažno dvorište	

Grad Varaždinske Toplice	nema podataka	uspostava 2 sustava podzemnih kontejnera
Općina Cestica	sanirano odlagalište Gornje Vratno	mobilno reciklažno dvorište
Općina Gornji Kneginec	sanirano odlagalište u G. Knegincu, reciklažno dvorište u G. Knegincu	nema podataka
Općina Jalžabet	Sporazum s Općinom G. Kneginec o zajedničkom korištenju reciklažnog dvorišta u G. Knegincu (Općina Gornji Kneginec)	
Općina Martijanec	mobilno reciklažno dvorište	nema podataka
Općina Maruševac	nema građevina	nema podataka
Općina Petrijanec	nema građevina	nema podataka
Općina Trnovec Bartoloveč	Sporazum s Gradom Varaždinom o zajedničkom korištenju reciklažnog dvorišta u Motičnjaku (Grad Varaždin)	izgradnja reciklažnog dvorišta za građevinski otpad
Općina Sveti Ilija	Sporazum s Općinom G. Kneginec o zajedničkom korištenju reciklažnog dvorišta u G. Knegincu (Općina Gornji Kneginec)	nema građevina
Općina Vidovec	nema građevina	nema građevina

Izvor: Izvješće o provedbi Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022. godine i Objedinjeno Izvješće o provedbi planova gospodarenja otpadom gradova i općina Varaždinske županije u 2018.

Postizanje ciljeva održivog gospodarenja otpadom na području Varaždinske županije definiranih Planom gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2017. – 2022. godine u svim aspektima gospodarenja otpadom, moguće je ukoliko je planirana provedba niza mjera i aktivnosti na svim administrativnim razinama, od onečišćivača, Ministarstava, JLS, Županija i drugih.

Zaključno se može konstatirati da su u ovom izvještajnom razdoblju nastavljene aktivnosti izrade potrebnih dokumenata (Planova gospodarenja otpadom, Odluka o pružanju javne usluge sakupljanja miješanog komunalnog otpada i javne usluge sakupljanja biorazgradivog otpada iz miješanog komunalnog otpada, evidencije onečišćenih lokacija, određivanje novih cjenika komunalnih usluga i drugo).

Isto tako, vidljivo je iz Izvješća o provedbi Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022. godine i Objedinjenog Izvješća o provedbi planova gospodarenja otpadom gradova i općina Varaždinske županije u 2018. godini kako su jedinice lokalne samouprave tijekom ovog izvještajnog razdoblja, financijski ulagale minimalna sredstva za komunalnu infrastrukturu odnosno za provedbu propisanih mjera gospodarenja otpadom, te da su bile orijentirane na izradu planske dokumentacije i donošenje Odluka o izboru komunalnih tvrtki koje pružaju javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada i dr. Konkretno mjere i aktivnosti, tipa izgradnje reciklažnih dvorišta, sanacije odlagališta i drugo, su se stihijski provodile na području Županije. Međutim, ono što je potrebno naglasiti je da su se provodile edukacije stanovništva u suradnji s komunalnim poduzećima koja pružaju javnu uslugu prikupljanja komunalnog otpada.

Problematika održivog gospodarenja otpadom u Varaždinskoj županiji gotovo je istovjetna s postojećim stanjem i problemima gospodarenja otpadom cijele Republike Hrvatske:

- nedovoljno odvajanje iskoristivih komponenti otpada i nedovoljan postotak recikliranja
- prevelike količine komunalnog otpada se odlažu bez uporabe na odlagališta otpada
- sporost u provođenju sanacija zatvorenih odlagališta otpada
- nedovoljna informiranost stanovništva.

Iz navedenog je vidljivo da je većina jedinica lokalne samouprave u ovom izvještajnom razdoblju definirala lokacije za reciklažna dvorišta za komunalni otpad, odnosno odvojeno prikupljanje otpada i reciklažna dvorišta za građevni otpad i otpad koji sadrži azbest u prostorno-planskoj dokumentaciji. Važno je naglasiti da je potrebno povećati aktivnosti po pitanju edukacije stanovništva, izdvajanja papira, kartona i ostalih vrijednih sirovina.

Ciljevi, postoci i rokovi koji su propisani Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022. godine, na području Županije se realiziraju sporo. Stoga je potrebno uložiti dodatne napore u provođenju zadanih ciljeva svih dionika u gospodarenju otpadom kako bi se u budućem razdoblju u potpunosti implementirao program cjelovitog gospodarenja otpadom i ispunile zakonske obveze. Također, potrebno je što više koristiti sredstava FZOEU za izgradnju sortirnica, spremnika, reciklažnih dvorišta, edukacija i drugo.

II.4. Opremljenost prostora infrastrukturom od značaja za Županiju

II.4.1. Prometna infrastruktura

Varaždinska županija ima veliki prometni značaj unutar Republike Hrvatske obzirom da predstavlja spoj sa europskim prometnim sustavima i da se u ovom prostoru križaju dva važna prometna koridora: transverzalni, koji je najkraća i prometno najpogodnija veza srednjeg Podunavlja i sjevernog Jadrana i longitudinalni, koji slijedi tok rijeke Drave i povezuje Republiku Hrvatsku sa zapadnim i istočnim susjedinim područjima.

Osim ovih prometnih koridora područjem Županije prolaze i drugi značajni infrastrukturni koridori (željeznički koridori, elektroenergetski vodovi, vodovi plinskog transportnog sustava, telekomunikacijski i drugi koridori).

Strategija prometnog razvoja Republike Hrvatske (2017. - 2030.) je za područje Varaždinske županije planirala mjere iz cestovnog i željezničkog prometa. Za cestovni promet mjera Ro.9 (elementi cestovne mreže) planira novi koridor za državnu cestu D2 (Podravska brza cesta) i mjera Ro.19 (cestovna mreža - javne ceste i povezivanje) koja kroz koncept funkcionalnih regija navodi brzu cestu od Čakovca preko Varaždina, Ivanca, Lepoglave i Krapine do Zagreba. Za željeznički promet mjera R.18 kao prugu za povezivanje funkcionalnih regija navodi prugu Čakovec-Varaždin-Zabok-Zagreb kao prugu za povezivanje funkcionalnih regija.

Varaždinska županija uključena je u međužupanijski projekt Razvoj integriranog prijevoza putnika (IPP) i intermodalnog prijevoza tereta (IPT) na području podregije Sjeverna Hrvatska. U okviru projekta izrađen je Master plan integriranog prijevoza putnika, te je taj dokument temelj za planiranje i razvoj prometne infrastrukture i prijevoznih usluga na području Varaždinske županije. Master plan IPP-a („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 54/2017.) je izrađen s ciljem stvaranja strateškog temelja za prometni razvoj na principima održivosti (održivom razvoju), te kao temeljni strateški dokument koji će Varaždinskoj, Međimurskoj i Koprivničko-križevačkoj županiji omogućiti korištenje sredstava Europske unije za prometne projekte. Potrebno je omogućiti značajnije korištenje javnog prijevoza i drugih održivih modova prijevoza (biciklistički, pješački) u cilju povećanja mobilnosti i smanjenja utjecaja prometa na okoliš, te povećanje udjela željezničkog prometa.

Sastavni dio Master plana IPP-a je popis utvrđenih infrastrukturnih projekata na području Županije.

U pripremi je nastavak istog projekta izradom Masterplana intermodalnog prijevoza tereta (IPT) na istom području.

II.4.1.1. Cestovni promet

Cestovni promet na području Varaždinske županije izrazito je razvijen kako zbog sjecišta međunarodnih prometnih pravca, tako i zbog prostornog razmještaja stanovništva, gospodarskih, uslužnih, zdravstvenih, prosvjetnih, kulturnih, i drugih funkcija unutar same Županije i u okruženju. Veliki lokalni promet uslijed dnevnih migracija ljudi zbog posla, škole i drugih potreba, kao i transportni promet koji prolazi županijom, pridonijeli su razvoju cestovne mreže što dokazuje gustoća mreže javnih cesta u Varaždinskoj županiji koja iznosi 943 m/km^2 , što predstavlja povećanje u odnosu na 2015. godinu kada je iznosila 934 m/km^2 . Varaždinska županija ima najveću gustoću mreže javnih cesta u odnosu na ostale županije, s obzirom da je prosječna gustoća mreže javnih cesta u Hrvatskoj 472 m/km^2 (podaci DSZ). Stupanj motorizacije (broj motornih vozila na 1000 stanovnika) iznosi 554 što je dokaz velike mobilnosti stanovnika na ovom području i predstavlja veliko povećanje u odnosu na 2015. godinu kada je iznosio 485. Stupanj automobilizacije (broj osobnih automobila na 1000 stanovnika) je 401, a i to je znatno više u odnosu na 347 iz 2015. godine (prema podacima DZS).

Navedeni podaci ukazuju na veliki promet te na potrebu stalnog poboljšavanja, rekonstrukcije i modernizacije postojeće cestovne mreže i izgradnje planiranih novih cesta.

Planirane brze ceste definirane strateškim i planskim dokumentima još uvijek su u različitim fazama studijske i projektne razrade.

- Za brzu cestu Varaždin-Ivanec-Lepoglava-Krapina tzv. Zagorsku brzu cestu izrađeno je idejno rješenje i studija o utjecaju zahvata na okoliš te je ishodoeno Rješenje o prihvatljivosti zahvata na okoliš. Za dionicu Varaždin-Lepoglava izdana je lokacijska dozvola, te je u tijeku izrada tehničke dokumentacije za ishodoenje građevinske dozvole.
- U sklopu pripreme studijske i projektne dokumentacije za Podravsku brzu cestu izrađena je građevinsko-tehnička studija i definiran je koridor kojim će proći buduća brza cesta. Donošenjem izmjena i dopuna Prostornog plana Međimurske županije 2010. godine usuglašen je s Varaždinskom županijom položaj mogućeg cestovnog spoja Varaždina i Čakovca biti zapadno od grada Varaždina, a spoj na Podravsku brzu cestu planira se između državne ceste D2 i kanala HE sustava. Navedeni mogući cestovni spoj planira se kao alternativni koridor u postupku 3. ID PPŽ-a koje su u tijeku.
- Za obilaznicu Grada Novog Marofa od DC 22 do DC 3 izrađeno je idejno rješenje i studija utjecaja na okoliš, te je ishodoena lokacijska dozvola i zatražena građevinska dozvola.
- Za spojnu cestu od brze ceste Popovec-Marija Bistrica-Zabok do Brezničkog Huma izrađeno je idejno rješenje.
- Za izmještanje državne ceste DC2 na dionici Petrijanec-Hrašćica izrađena je studija varijantnih rješenja.
- Na izgrađenoj dionici jugozapadne obilaznice Varaždina, Nedeljanec-Kneginec u točki presjecanja sa cestom u blizini naselja Jalkovec i Gojanec u tijeku je izrada idejnog rješenja za čvor Jalkovec.

Od značajnijih zahvata na prometnicama Varaždinske županije valja istaknuti radove na rekonstrukciji nadvožnjaka na istočnoj obilaznici grada Varaždina.

II.4.1.1.1. Mreža javnih cesta Varaždinske županije i duljina cesta po vrstama

Cestovna mreža prema Zakonu o cestama („Narodne novine“, br. 84/11, 22/13, 54/13, 148/13 i 92/14.) obuhvaća javne ceste i nerazvrstane ceste. Odlukom o razvrstavanju javnih cesta („Narodne novine“, br. 103/18) javne ceste se razvrstavaju u četiri skupine: autoceste, državne ceste, županijske ceste i lokalne ceste. U Tablici 36. prikazani su podaci o duljinama pojedinih vrsta cesta u 2019. i 2015. godini.

Tablica 36. – Cestovna mreža prema vrsti cesta na području Varaždinske županije u 2019. i 2015. godini

godina	javne ceste				nerazvrstane ceste (km)	ukupna duljina cestovne mreže (km)
	autoceste (km)	državne ceste (km)	županijske ceste (km)	lokalne ceste (km)		
2019.	44,91	200,83	444,52	500,25	3.521,40	4.711,91
	1.190,51					
2015.	44,91	200,77	441,23	491,86	3.222,52	4.417,27
	1.178,77					

Izradio: Zavod za prostorno uređenje Varaždinske županije

Napomena:

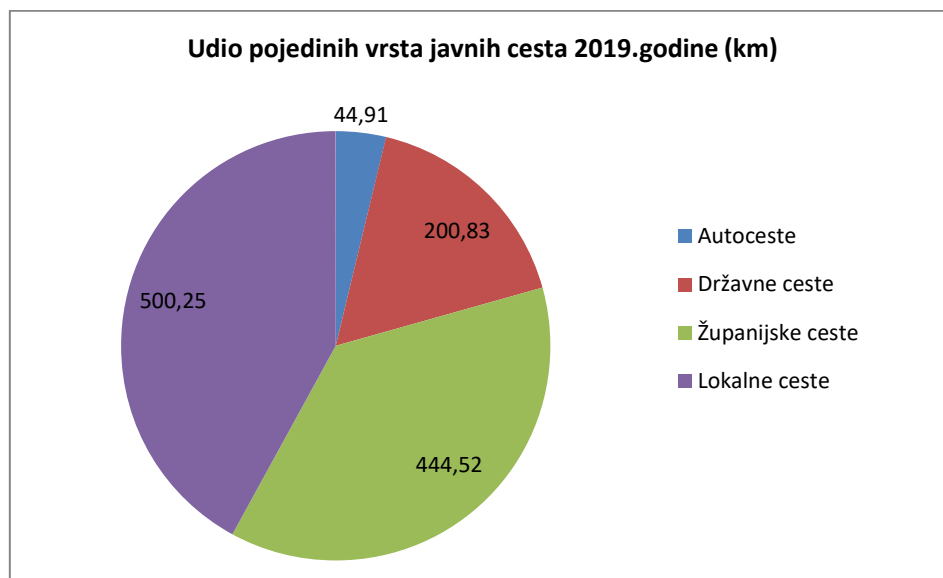
- podaci o duljini javnih cesta i gustoći cestovne mreže za 2015. preuzeti su iz Izvješća o stanju u prostoru Varaždinske županije za razdoblje 2010. - 2015. godine i obrađeni u Zavodu za prostorno uređenje Varaždinske županije
- podaci o duljini javnih cesta za državne ceste korišteni su iz Odluke o razvrstavanju javnih cesta („Narodne novine“, br.103/18.) i podaci obrađeni u Zavodu za prostorno uređenje Varaždinske županije, a za županijske i lokalne ceste podaci su dobiveni od Županijske uprave za ceste Varaždinske županije, stanje 21.02.2018.
- Grad Varaždin i Općine Donja Voća i Jalžabet nisu imali točne podatke o duljini nerazvrstanih cesta, pa su u tablici korišteni podaci iz Izvještaja o obavljenoj reviziji održavanja nerazvrstanih cesta u jedinicama lokalne samouprave Varaždinske županije iz 2013. godine koju je proveo Državni ured za reviziju.

Iz Tablice 36. vidljivo je da je razlika u dužini javnih cesta između 2015. i 2019. god. vrlo mala. Duljina nerazvrstanih cesta se znatnije povećala u odnosu na 2015. godinu zbog načina obrade podataka, a podaci su točniji jer je dio JLS napravio popis nerazvrstanih cesta na svom području, a dio je obradio Zavod za prostorno uređenje.

II.4.1.1.2. Udio pojedinih vrsta javnih cesta Varaždinske županije

Udio pojedinih vrsta javnih cesta na području Varaždinske županije prikazan je Grafikonom 7. iz kojeg je vidljivo da najveći udio u duljini javnih cesta 2019. godine imaju lokalne ceste (500,25 km ili 42,02 %), a tek nešto manji županijske ceste (444,52 km ili 37,34 %). Duljina državnih cesta je 200,83 km ili 16,87 %, dok udio autocesta s ukupnom duljinom od 44,91 km iznosi 3,77 %.

Grafikon 7. – Udio pojedinih vrsta javnih cesta na području Varaždinske županije u 2019. godini

Izradio: Zavod za prostorno uređenje Varaždinske županije

II.4.1.1.3. Gustoća cestovne mreže Varaždinske županije

Gustoća javne cestovne mreže (duljina cestovne mreže izražena u metrima na području od jednog kvadratnog kilometra (m/km^2) u Varaždinskoj županiji iskazana je u Tablici 37. i iznosi 943 m/km^2 . Prema ovom podatku Varaždinska županija je u samom vrhu na razini Republike Hrvatske (gustoća cestovne mreže Republike Hrvatske je 472 m/km^2).

Tablica 37. – Gustoća cestovne mreže na području Varaždinske županije u 2019. i 2015. godini

godina	površina županije (km^2)	duljina javne cestovne mreže (m)	gustoća javne cestovne mreže (m/km^2)	nerazvrstane ceste (m)	gustoća nerazvrstane cestovne mreže (m/km^2)	ukupna duljina cestovne mreže (m)	gustoća ukupne cestovne mreže (m/km^2)
2019.	1262	1.192.510	943	3.521.400	2.790	4.711.910	3.734
2015.	1262	1.178.770	934	3.222.522	2.554	4.401.292	3.488

Izradio: Zavod za prostorno uređenje Varaždinske županije

Iz Tablice 37. vidljivo je kako se gustoća javne cestovne mreže Varaždinske županije vrlo malo povećala u odnosu na 2015. godinu - za 9 m/km^2 . S obzirom na poznate aktualne podatke o duljinama nerazvrstanih cesta u Varaždinskoj županiji, može se iskazati i gustoća ove cestovne mreže te je iz Tablice vidljivo da ona u 2019. godini iznosi 2.790 m/km^2 i znatno je veća nego 2015. godine zbog bolje obrađenosti podataka.

II.4.1.1.4. Udio prometnih površina u Varaždinskoj županiji

Udio površine prometne infrastrukture u ukupnoj površini Županije nije moguće egzaktno iskazati iz razloga što pojedine vrste cesta nemaju ujednačenu širinu prometne površine ili cestovnog zemljišta pa je u cilju iskazivanja orijentacijske površine računato sa sljedećim prosječnim širinama cestovnih površina: autoceste – 40 m, državne ceste – 16 m, županijske ceste – 12 m, lokalne ceste – 10 m, nerazvrstane ceste – 7,5 m.

Tablica 38. – Zauzetost ukupne površine Varaždinske županije cestovnom mrežom

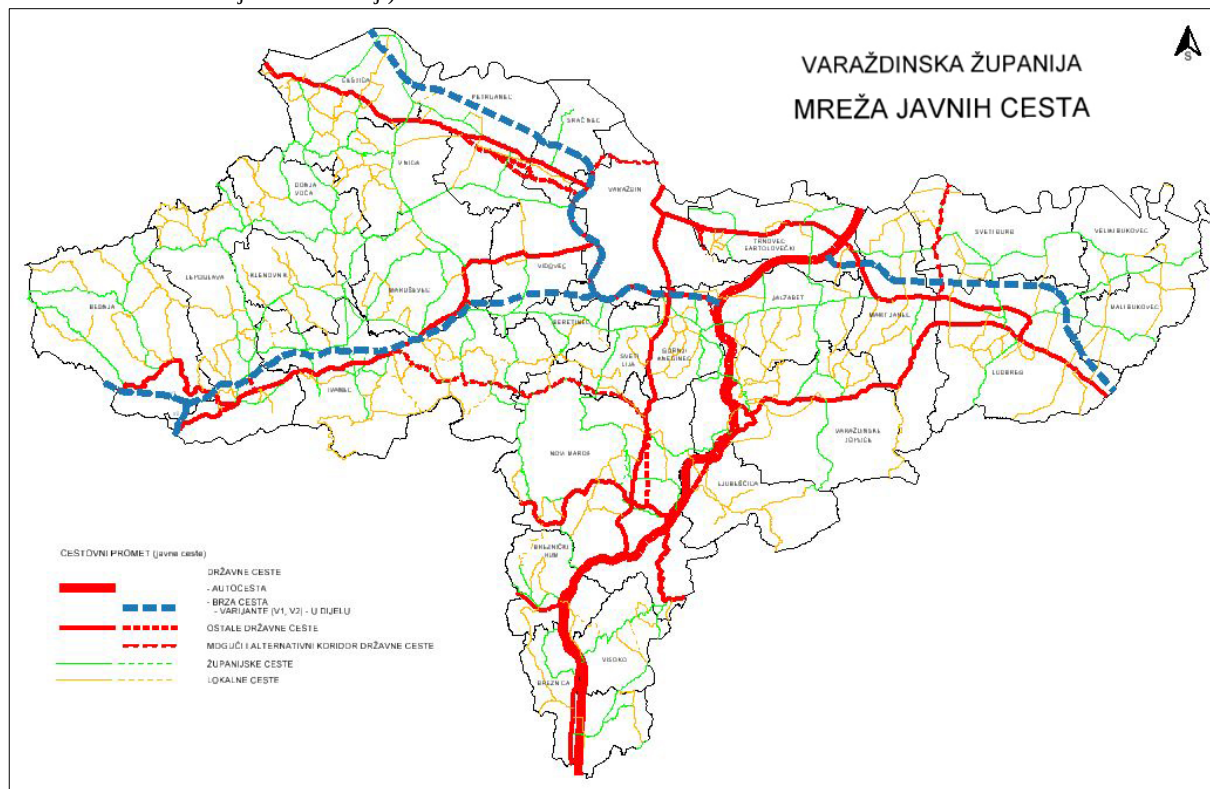
	javne ceste (m)				zauzetost mrežom javnih cesta %	nerazvrstane ceste (m)	zauzetost mrežom nerazvrstanih cesta %	ukupna prosječna površina cestovne mreže (m^2)	ukupna zauzetost cestovnom mrežom (%)
	autoceste	državne ceste	županijske ceste	lokalne ceste					
prosječna širina prometnice (m)	40	16	12	10	1,21	7,5	2,09	41.756.920	3,31
duljina prometne mreže (m)	44.910	200.830	444.520	500.250		3.521.400			
ukupna zauzetost (m^2)	1.796.400	3.213.280	5.334.240	5.002.500		26.410.500			
	15.346.240								

Izradio: Zavod za prostorno uređenje Varaždinske županije

Površina koju zauzimaju javne ceste iznosi $15.346.420 \text{ m}^2$ što čini udio od 1,21 % ukupne površine županije.

Ukupna površina cestovne prometne (javne i nerazvrstane) mreže koju je Zavod obradio na izneseni način iznosi 41.756.920 m² (oko 42 km²) što čini udio od 3,31 % u površini Varaždinske županije.

Slika 27. - Mreža državnih, županijskih i lokalnih cesta i planiranih značajnijih cestovnih pravaca na području Varaždinske županije (prema Odluci o razvrstavanju javnih cesta („Naodne novine“, br. 103/18) i aktualnoj dokumentaciji)

Izvor: Hrvatske ceste Zagreb, Županijska uprave za ceste Varaždinske županije

O **biciklističkom prometu** tj. dužini izgrađenih biciklističkih staza nema podataka. Biciklističke staze uglavnom su uređene uz javne ceste, a dijelom su izgrađene u rekreativne svrhe. Potrebno je napomenuti da postoji EU projekt Mura – Drava – Bike (kao dio međunarodnog sustava biciklističkih staza) prema kojem je izgrađeno 27 km biciklističkih staza od hrvatsko-slovenske granice do Međimurske županije, od kojih dio prolazi i prostorom Varaždinske županije (dravska staza R1 Drava via Varaždin u dva koridora i to: biciklistička staza uz državnu cestu D2 i kao off road biciklistička staza).

Na području Županije nalaze se dva stalna **granična cestovna prijelaza** za međunarodni promet i dva stalna granična cestovna prijelaza za pogranični promet. Granični prijelazi određeni su rješenjima o određivanju stalnih graničnih prijelaza Policijske uprave Varaždinske:

- za međunarodni promet putnika i roba u cestovnom prometu Dubrava Križovljanska
- za međunarodni promet putnika u cestovnom prometu Otok Virje
- za pogranični promet Cvetlin i Gornja Voća.

II.4.1.2. Željeznički promet

U izvještajnom razdoblju nije bilo nikakvih promjena u željezničkoj infrastrukturi. Duljina željezničkih pruga ostala je ista kao i podjela prema namjeni.

Željezničke pruge u Republici Hrvatskoj, u svrhu određivanja načina upravljanja i gospodarenja željezničkom infrastrukturom te planiranja njenog razvoja, sukladno s člankom 14. stavkom 1. Zakona o željeznici, razvrstavaju se na:

- pruge za međunarodni promet
- pruge za regionalni promet
- pruge za lokalni promet.

Odlukom o razvrstavanju željezničkih pruga („Narodne novine“, br. 3/14) Varaždinskom županijom prolaze slijedeće željezničke pruge:

- pruge za regionalni promet:
 - R201 Zaprešić–Zabok–Varaždin–Čakovec
 - R202 Varaždin–Koprivnica–Virovitica–Osijek–Dalj
- pruga za lokalni promet:
 - L201 Varaždin–Ivanec–Golubovec.

Njihov načelni prikaz vidljiv je na Slici 28.

Slika 28. - Željeznički pravci na području Varaždinske županije

Izvor: preuzeto s mrežnih stranica HŽ Infrastrukture d.o.o.

II.4.1.2.1. Duljina pruga prema vrstama na području Varaždinske županije

Prema podacima HŽ infrastrukture (javnoopravno tijelo koje upravlja željezničkom mrežom u Republici Hrvatskoj) duljina 2617 km svih vrsta pruga u RH iznosi 2617 km (HŽ infrastruktura, Izješće o mreži 2019). Pruge na području Varaždinske županije su ukupne duljine 91.170 m, pa je njihov udio u ukupnoj mreži pruga Republike Hrvatske 3,48 %.

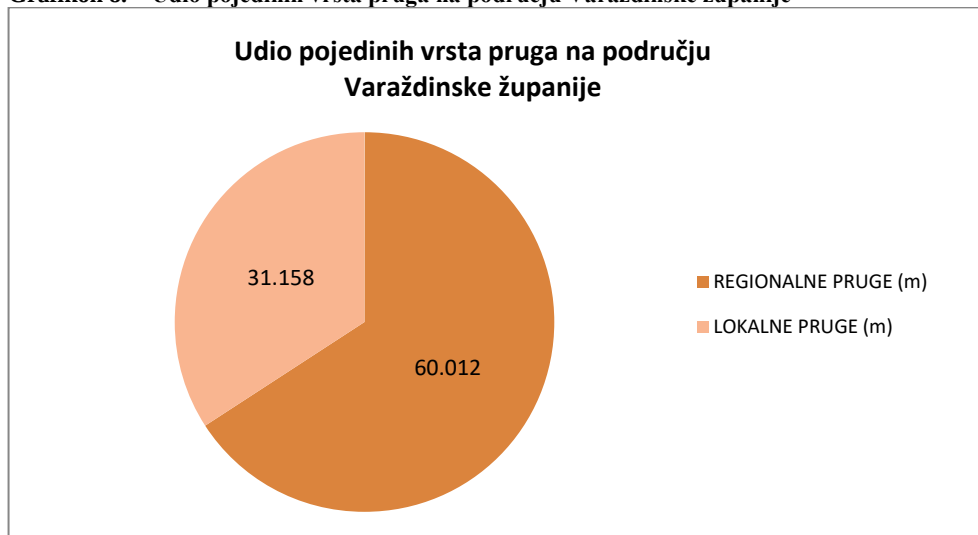
Tablica 39. - Duljina željezničkih pruga na području Varaždinske županije

regionalne pruge (m)		lokalne pruge (m)	ukupna duljina pruga (m)
R 201	R 202	L 201	
29.889	30.123	31.158	91.170
60.012			

Izradio: Zavod za prostorno uređenje Varaždinske županije

II.4.1.2.2. Udio pojedinih vrsta željezničkih pruga na području Varaždinske županije

Varaždinskom županijom prolaze dvije pruge za regionalni promet i jedna za lokalni promet. Njihov udio u ukupnoj duljini pruga koje prolaze Županijom prikazan je Grafikonom 8., a iz njega je vidljivo kako je duljina pruga za regionalni promet 60,01 km, odnosno njihov udio je 65,83 % u ukupnoj duljini, dok duljina pruge za lokalni promet iznosi 31,15 km odnosno 34,17 % ukupne duljine.

Grafikon 8. – Udio pojedinih vrsta pruga na području Varaždinske županije

Izradio: Zavod za prostorno uređenje Varaždinske županije

II.4.1.2.3. Gustoća željezničkih pruga na području Varaždinske županije

Gustoća željezničkih pruga je duljina željezničkih pruga izražena u metrima na području od jednog kvadratnog kilometra (m/km^2). Gustoća željezničkih pruga Varaždinske županije iskazana je u Tablici 39., te je iz iste vidljivo kako gustoća mreža regionalnih pruga iznosi $47,55 m/km^2$, a gustoća mreža lokalne pruge iznosi $24,69 m/km^2$. Ukupna gustoća mreže željezničkih pruga u Varaždinskoj županiji iznosi $72,24 m/km^2$.

Tablica 40. - Gustoća željezničkih pruga na području Varaždinske županije

površina Županije (km^2)	duljina regionalnih pruga (m)	gustoća mreže regionalnih pruga (m/km^2)	duljina lokalnih pruga (m)	gustoća mreže lokalnih pruga (m/km^2)	duljina svih pruga (m)	ukupna gustoća svih pruga (m/km^2)
1	2	3 (2/1)	4	5 (4/1)	6	7 (6/1)
1262	60.012	47,55	31.158	24,69	91.170	72,24

Izradio: Zavod za prostorno uređenje Varaždinske županije

Kao i kod cestovnog prometa udio željezničke infrastrukture u površini Županije nije moguće egzaktno iskazati, a uzevši prosječnu širinu jednokolosiječne pruge koja iznosi 16,00 m u Tablici 41. daje se prikaz okvirne zauzetosti površine prugama.

Tablica 41. – Zauzetost ukupne površine Varaždinske županije željezničkim prugama

površina Županije (km^2)	širina jednokolosiječne pruge (m)	duljina regionalnih pruga (m)	površina regionalnih pruga (m^2)	zauzetost regionalnim prugama (%)	duljina lokalne pruge (m)	površina lokalne pruge (m^2)	zauzetost lokalnom prugom (%)	ukupna zauzetost željezničkim prugama (%)
1	2	3	4 (2x3)	5 (4/1x100)	6	7 (2x6)	8 (7/1x100)	9 (5+8)
1.262.000.000	16	60.012	960.192	0,76%	31.158	498.528	0,039%	0,11

Izradio: Zavod za prostorno uređenje Varaždinske županije

Temeljem gore navedene prosječne širine, vidljivo je kako površina koju zauzimaju regionalne pruge iznosi 960.192,00 m², dok površina koju zauzima lokalna pruga iznosi 498.528,00 m², što u konačnici znači da pruge na području Varaždinske županije zauzimaju 0,11 % ukupne površine Varaždinske županije.

II.4.1.2.4. Razvoj željezničkih pruga na području Varaždinske županije

Strategija prometnog razvoja RH (2017. - 2030.) kao prugu važnu za povezivanje unutar funkcionalne regije Središnja Hrvatska sa Zagrebom navodi prugu Čakovec-Varaždin-Zabok-Zagreb koja povezuje podregiju Varaždin sa središtem funkcionalne regije Središnja Hrvatska tj. sa Zagrebom. Obnovom/gradnjom brze pruge na relaciji Varaždin-Lepoglava-Zabok može se značajno smanjiti trajanje putovanja između većih centara funkcionalne regije.

Nova pruga Lepoglava-Krapina/ Sveti Križ Začretje dio je projekta modernizacije i gradnje željezničke infrastrukture od Čakovca i Varaždina prema Zaboku i Zaprešiću. Projekt će uključivati modernizaciju željezničkog spoja između Čakovca i Lepoglave te Krapine/Svetog Križa Začretje i Zaboka duljine oko 54 km, te gradnju novog spoja između Lepoglave i Krapine/Svetog Križa Začretje duljine oko 19 km. Pruga će biti dvokolosječna, elektrificirana i građena za brzine do 160 km/h.

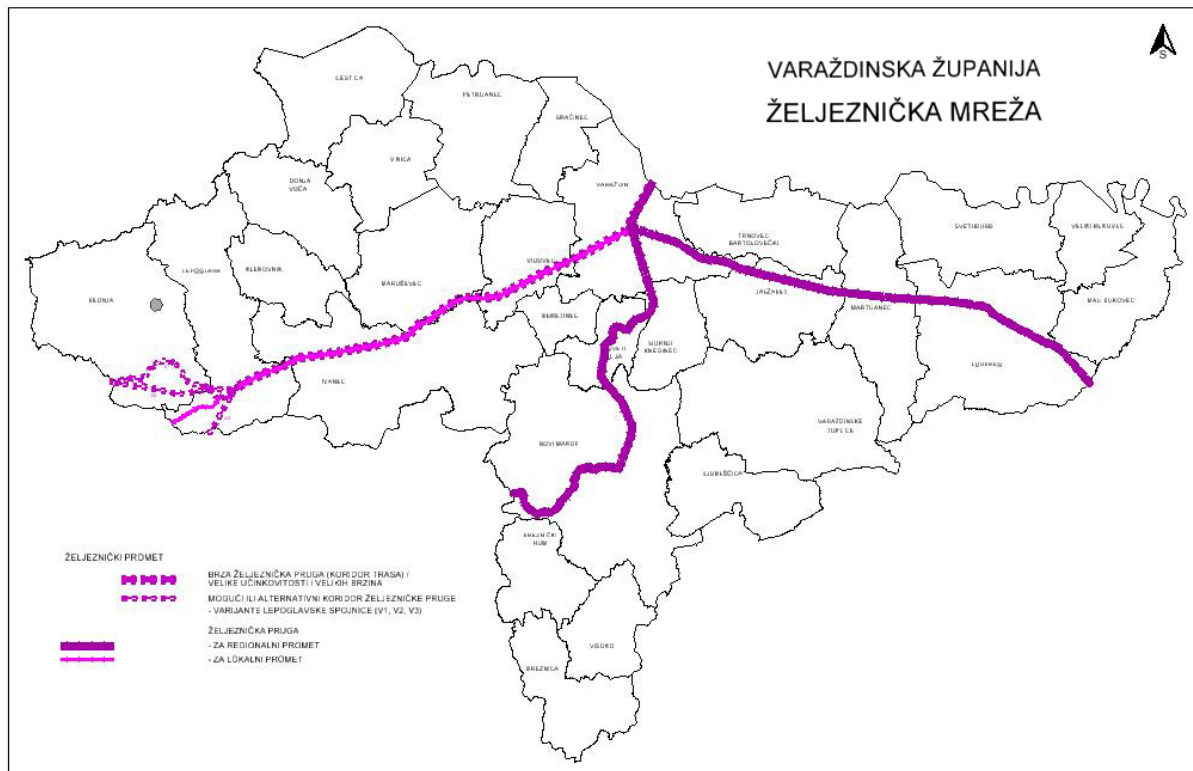
Slika 29. - Povezivanje željeznicom unutar funkcionalne regije Središnje Hrvatske - uključivo Lepoglavska spojnica

Izvor: Mrežne stranice HŽ Infrastrukture d.o.o.

U tijeku je izrada studijske dokumentacije koja uključuje izradu Studije povezivanja „Lepoglavskom spojnicom“ prikazane na Slici 29., Studije izvodljivosti te analizu troškova i koristi za odabrano rješenje. Studijska dokumentacija za brzu, elektrificiranu, dvokolosječnu prugu Čakovec-Varaždin-Lepoglava-Krapina-Zabok-Zagreb, financirana sredstvima iz EU fondova, trebala bi biti završena do sredine 2021. godine.

U 3. ID PPŽ-a Varaždinske županije, koje su u izradi, planira se koridor za navedenu prugu sa varijantnim rješenjima Lepoglavske spojnice, a konačno rješenje će odrediti Studija izvodljivosti.

Slika 30. - Postojeće i planirane željezničke pruge na području Varaždinske županije

Izvor: Zavod za prostorno uređenje Varaždinske županije temeljem podataka iz važećeg PPŽ-a i znanstvenog članka „Nova pruga Lepoglava – Krapina“

II.4.1.3. Zračni promet

Na području Varaždinske županije u istočnom dijelu grada Varaždina i manjim dijelom u Općini Tmovec Bartolovečki smješten je Aerodrom Varaždin. Aerodrom se danas prvenstveno koristi u sportsko-rekreacijske svrhe.

Infrastruktura Aerodroma sastoji se od: uzletno-sletne staze, spojnice sa stajankom, objekta kontrolnog tornja s poslovnim prostorom, hangarom i prilaznom cestom. Uzletno-sletna staza je dužine oko 1720 m i širine 30 m, a položena je u smjeru 160°-340°, odnosno 16-34.

Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo izdala je 2013. godine svjedodžbu aerodromu za referentni kod 3C. Svjedodžbom aerodroma određen je referentni kod i ARP koordinate. Referentni kod aerodroma utvrđuje se u skladu s obilježjima zrakoplova kojima je aerodrom namijenjen. Aerodrom Varaždin namijenjen za prihvati i otpremu zrakoplova najveće dopuštene uzletne mase manje od 2.730 kg kojima se obavljaju usluge zračnog prijevoza ili se koriste za školovanje letačkog osoblja za stjecanje dozvola i ovlaštenja privatnog ili profesionalnog ili prometnog pilota aviona i helikoptera

Na državnoj razini, kroz Strategiju prostornog uređenja razvoja RH, Aerodrom Varaždin naznačen je kao potencijalni aerodrom, a Strategijom prometnog razvoja RH nije obuhvaćen.

Prema popisu međužupanijskih i županijskih projekata iz Županijske razvojne strategije u izradi, Aerodrom Varaždin ne navodi se kao jedan od projekata značajnih za Županiju.

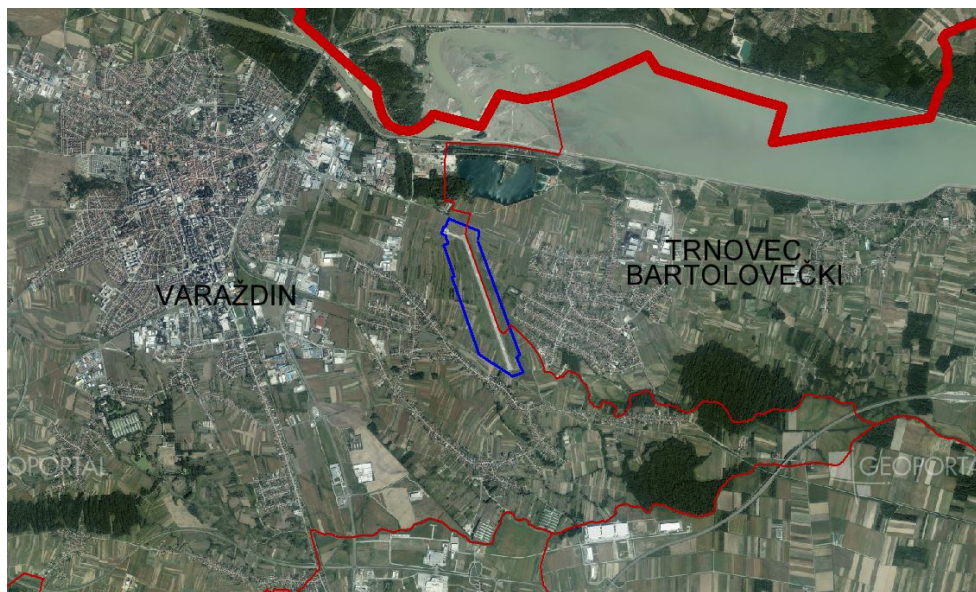
Izmjenama i dopunama Prostornog plana Grada Varaždina iz 2014. godine planiran je Aerodrom Varaždin referentnog koda 3C, neinstrumentalni prilaz, a takav se planira i u 3. ID PPŽ-a Varaždinske županije u izradi.

Prema PPUG-u Varaždina planirana površina za razvoj Aerodroma Varaždin (za smještaj i razvoj uzletno – sletne staze, rulne staze, stajanke i građevine u prometnoj funkciji) iznosi 63,17 ha, a uz Aerodrom planirane su i zone za prateće gospodarske sadržaje.

U PPUO-u Općine Trnovec Bartolovečki predviđena je zona za širenje Aerodroma od 19,80 ha.

Na Slici 31. prikazan je položaj Aerodroma Varaždin sa označenom planiranom površinom za razvoj.

Slika 31. - Položaj Aerodroma Varaždin u prostoru

Izradio: Zavod za prostorno uređenje Varaždinske županije

II.4.2. Elektronička komunikacijska infrastruktura

Elektroničku komunikacijsku infrastrukturu na prostoru županije čini oprema povezana s elektroničkom komunikacijskom mrežom, kabelska kanalizacija, antenski stupovi i prihvatitelji te ostale pripadajuće građevine.

Kroz 2. Izmjenu i dopunu PPŽ-a iz 2009. god. regulirana je mogućnost izgradnje elektroničke komunikacijske infrastrukture u dijelu pokretnih komunikacija, kao infrastrukture državnog značenja, pa se izdavanje dozvola za takvu izgradnju provodi temeljem PPŽ-a.

U 3. ID PPŽ-a koje se u tijeku također se regulira izgradnja u dijelu pokretnih elektroničkih komunikacija sukladno sada važećim propisima prema (infrastruktura uglavnom županjskog značaja).

Tablica 42. - Broj baznih postaja, lokacija, antenskih stupova, antenskih prihvatitelja i antenskih sustava u zatvorenom prostoru

datum	broj baznih postaja	broj lokacija ¹	antenski stupovi u vlasništvu operatora ²	antenski stupovi ostalih infrastrukturnih operatora	antenski prihvatitelji	antenski sustavi u zatvorenom prostoru
1.7.2015.	138	100	44	15	33	8
31.12.2015.	144	105	44	16	34	11
31.12.2016.	149	109	43	16	34	16
31.12.2017.	156	114	43	17	35	19
31.12.2018.	163	120	44	18	39	19
30.6.2019.	172	125	46	18	39	22

Izvor: Hakom

Napomena:

¹ -broj lokacija na kojima se nalaze bazne postaje, uzevši u obzir činjenicu da bazne postaje različitih operatora mogu biti na istom antenskom stupu ili postojećem objektu

² -broj antenskih stupova u vlasništvu operatora javnih komunikacijskih mreža pokretnih komunikacija (VIPnet, Tele 2 i HT)

Broj baznih stanica u proteklom periodu rastao je svake godine, pa je porastao od 2015. godine kada ih je bilo 138, na 172 bazne stanice u 2019. godini.

Objedinjeni Plan razvoja pokretne komunikacijske infrastrukture (*prema Uredbi o mjerilima razvoja elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme - „Narodne novine“, br. 131/12. i 92/15 - u nastavku Uredba*), predviđa još 95 elektroničkih komunikacijskih zona namijenjenih izgradnji samostojećih antenskih stupova. S Uredbom je potrebno uskladiti prostorne planove, a do njihovog usklađenja primjenjuje su Uredba.

Prema podacima HAKOM-a (Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti) broj telefonskih priključaka u nepokretnoj mreži opada iz godine u godinu pa je 2015. godine iznosio 48.882 priključka, a 2019. godine broj se smanjio na 46.857 priključaka, odnosno 28,1 % na ukupni broj stanovnika (166.658 stanovnika prema procjeni DSZ-a na dan 31.12.2018. godine).

Broj širokopojsnih priključaka Internetu u nepokretnoj mreži u 2015. godini iznosio je 33.094, a u 2019. godini porastao je na 38.740, odnosno za 17 %.

Prema javnim podacima o dostupnosti širokopojsnog pristupa Internetu (interaktivni GIS portal Hakoma) područje Varaždinske županije u potpunosti je pokriveno brzinama 2-30 Mb/s, veliki dio područja je pokriveno brzinama 30-100 Mb/s, dok je brzinom od 100 Mb/s i većom djelomično pokriveno područje grada Varaždina.

Projekt razvoja infrastrukture širokopojsnog pristupa je jedan od županijskih strateških projekata. Cilj je omogućiti širokopojsni pristup Internetu svim građanima s brzinama od minimalno 30 Mb/s te pristup 50 % građana Internetu brzine do 100 Mb/s. Do sada je ishodovana dokumentacija: Studija izvodljivosti i Plan razvoja širokopojsne infrastrukture za lokacije: Sračinec, Vidovec, Beretinec, Sveti Ilija, Donji Kneginec, Jalžabet, Trnovec Bartolovečki, rubni dijelovi Varaždina, Ivanec, Bednja, Lepoglava i Klenovnik, Ludbreg i Novi Marof.

Usluge pružanja telekomunikacijskog prometa u nepokretnoj i pokretnoj telekomunikacijskoj mreži na području Varaždinske županije obavlja više operatera.

Planom razvoja elektroničke komunikacijske infrastrukture u radiodifuzijskim mrežama (prema navedenoj Uredbi) za područje Varaždinske županije se, osim postojećih 11 antenskih stupova, planiraju i 4 zone postave antenskih stupova u radijusu 500 m.

II.4.3. Energetski sustav

Elektroenergetski sustav je skup postrojenja i opreme namijenjene za proizvodnju, prijenos i distribuciju električne energije.

Na području Varaždinske županije elektroenergetski sustav obuhvaća:

- proizvodnju električne energije
- prijenos i transport električne energije (elektroenergetske građevine naponske razine 400 kV, 220 kV i 110 kV)
- distribuciju električne energije (elektroenergetske građevine naponske razine 35 kV, 20 kV, 10 kV i 0,4 kV).

Proizvodnja električne energije

Za proizvodnju električne energije u Varaždinskoj županiji se koriste obnovljivi izvori – potencijal rijeke Drave (kroz izgrađen sustav akumulacija i postrojenja koji je u funkciji duže vremensko razdoblje), a u novije vrijeme i sunčeva energija (za sada u manjoj mjeri).

Na području županije postoje elektrane državnog značaja: HE Varaždin snage 94 MW, HE Čakovec snage 76 MW i MHE ABM Varaždin snage 635 kW. Također je izgrađeno više postrojenja za iskorištavanje energije sunca - sunčanih elektrana na zasebnim parcelama, kao i veći broj manjih sustava na krovovima zgrada i uz zgrade, dvije elektrane na biomasu i bioplin, te jedno kogeneracijsko postrojenje, ali ta postrojenja su manjeg kapaciteta.

U proteklom periodu nisu izgrađeni novi objekti.

U planu je povećanje kapaciteta HE Varaždin za 16 MW i revitalizacija postrojenja 110 kV HE Čakovec. Omogućava se izgradnja malih HE (Bednja, Sveti Ilija, Varaždinske Toplice i Ludbreg i na lokacijama nekad postojećih malih HE ili mlinova) ovisno o prethodnim ispitivanjima, studijama podobnosti te ekonomskoj isplativosti.

Za proizvodnju električne energije iz ostalih obnovljivih izvora u Varaždinskoj županiji se kroz 3. ID PPŽ-a u izradi paniraju lokacije za:

- geotermalnu elektranu u malom Bukovcu
- sunčane elektrane kapaciteta iznad 10 MW u Općini Vinica; u Općini Sveti Ilija/Gradu Varaždinu i u Općini Mali Bukovec (3 lokacije).

Prijenos električne energije

Prijenosna mreža je u nadležnosti Hrvatskog operatera prijenosnog sustava d.o.o. (HOPS-a), a čine ju dalekovodi i transformatorske stanice napona 400 kV, 220 kV i 110 kV. U proteklom izvještajnom razdoblju nije bilo novih građevina u prijenosnoj mreži.

Građevine prijenosne mreže na području Varaždinske županije su:

- DV 110 kV Koprivnica – HE Dubrava, DV 110 kV HE Varaždin – Nedeljanec I, DV 110 kV HE Varaždin – Nedeljanec II, DV 110 kV HE Čakovec – Čakovec, DV 110 kV Nedeljanec – Lenti, Formin – Nedeljanec, DV 110 kV HE Čakovec – Prelog, DV 110 kV Ivanec – Straža, DV 110 kV Nedeljanec – Varaždin, DV 110 kV Varaždin – Kneginec, DV 110 kV Kneginec – HE Čakovec, DV 110 kV Nedeljanec – Ivanec, DV 110 kV Ludbreg – HE Čakovec,
- DV 220 kV Žerjavinec – Cirkovci
- DV 2x400 kV Žerjavinec – Heviz.

Ukupna duljina prijenosne mreže u Varaždinskoj županiji iznosi 168,19 km. Duljina mreže prema naponu i udjelu u ukupnoj mreži vidljive su iz Tablice 43.

Tablica 43. - Duljina vodova prijenosne mreže u Varaždinskoj županiji

napon kV	duljina (km)	udio %
440	7,89	4,70
220	8,72	5,20
110	151,58	90,10
ukupno	168,19	100,00

Izvor: HOPS d.o.o.

U desetogodišnjem planu razvoja prijenosne mreže navode se slijedeće aktivnosti: revitalizacija dalekovoda DV 110 kV Nedeljanec - Formin (povećanje prijenosne snage), DV 110 kV Nedeljanec – Jertovec (starost opreme), DV 110 kV Nedeljanec - Čakovec 1 i DV Nedeljanec – Čakovec 2 i rekonstrukcija TS 100 Nedeljanec.

U 3. Izmjenama i dopunama PPŽ-a u izradi rezerviran je koridor za DV 2 x 400 kV HE Dubrava – RP Drava uz postojeći dalekovod, zamjena dalekovoda Kneginec – Varaždinske Toplice i Nedeljanec - Vinica sa 35 kV na 110 kV napona (u koridoru postojećih 35 kV dalekovoda), DV 110 TS Varaždin II –dalekovod 110 kV Nedeljanec-Čakovec, DV 2x110 kV od dalekovoda DV 110 kV (TS Nedeljanec-PTE Jertovec –TS 35/10 kV Novi Marof. Planirana je izgradnja TS 110 Vinica, Varaždin II, Brezje, Varaždinske Toplice, Novi Marof uz/umjesto postojećih TS 35 kV.

Distribucija električne energije

Distribuciju na području Županije pokrivaju tri distributera: HEP ODS d.o.o. Elektra Varaždin, HEP ODS d.o.o. Elektra Koprivnica –istočni dio županije i HEP ODS d.o.o. Elektra Zagreb (pogon Sv. Ivan Zelina) –južni dio županije, a njihov se razvoj temelji na desetogodišnjim planovima razvoja distribucijske mreže HEP ODS-a.

Veći dio postojeće srednjenaponske mreže temelji se na transformacijama 110/10 kV i 110/20 kV (65 %), a ostalo na transformaciji 110/35 kV (35 %). Dugoročno se planira postupna zamjena naponske razine 10 kV sa 20 kV i postupno uvođenje izravne transformacije 110/10(20) kV te ukidanje naponske razine 35 kV.

Tablica 44. - Duljina vodova distributivne srednjenaponske mreže u Varaždinskoj županiji

napon	duljina (km)	
	2015.	2019.
35 kV	103,10	103,80
20 kV	88,00	284,23
10 kV	1.053,90	880,22
ukupno:	1.245,00	1.268,25

Izvor: HEP ODS d.o.o.– Elektra Varaždin, Elektra Zagreb i Elektra Koprivnica

Od ukupne duljine dalekovoda 35 kV (103,8 km) 18 % je podzemni kabel, od ukupne duljine dalekovoda 20 kV (284,23 km) 64 % je podzemni kabel, a od ukupne duljine dalekovoda 10 kV (880,22) 42 % je podzemni kabel.

U proteklom razdoblju porastao je udio srednjonaponskih 20 kV elektroenergetskih vodova, što je u skladu s programom prijelaza srednjonaponske mreže s 10 kV na 20 kV naponsku mrežu. U proteklom razdoblju u distribucijskoj mreži izgrađeno je ukupno 38,97 km vodova.

Izgrađeno je 29 trafostanica 10(20)/0,4 kV, 1 trafostanica 110/20/10 kV Kneginec umjesto trafostanice 35/10 kV Kneginec, 1 trafostanica 35/20/10 kV Varaždin 1 umjesto trafostanice 35/10 kV Varaždin 1i rekonstruirana je 1 trafostanica 110/34/04 kV Nedeljanec.

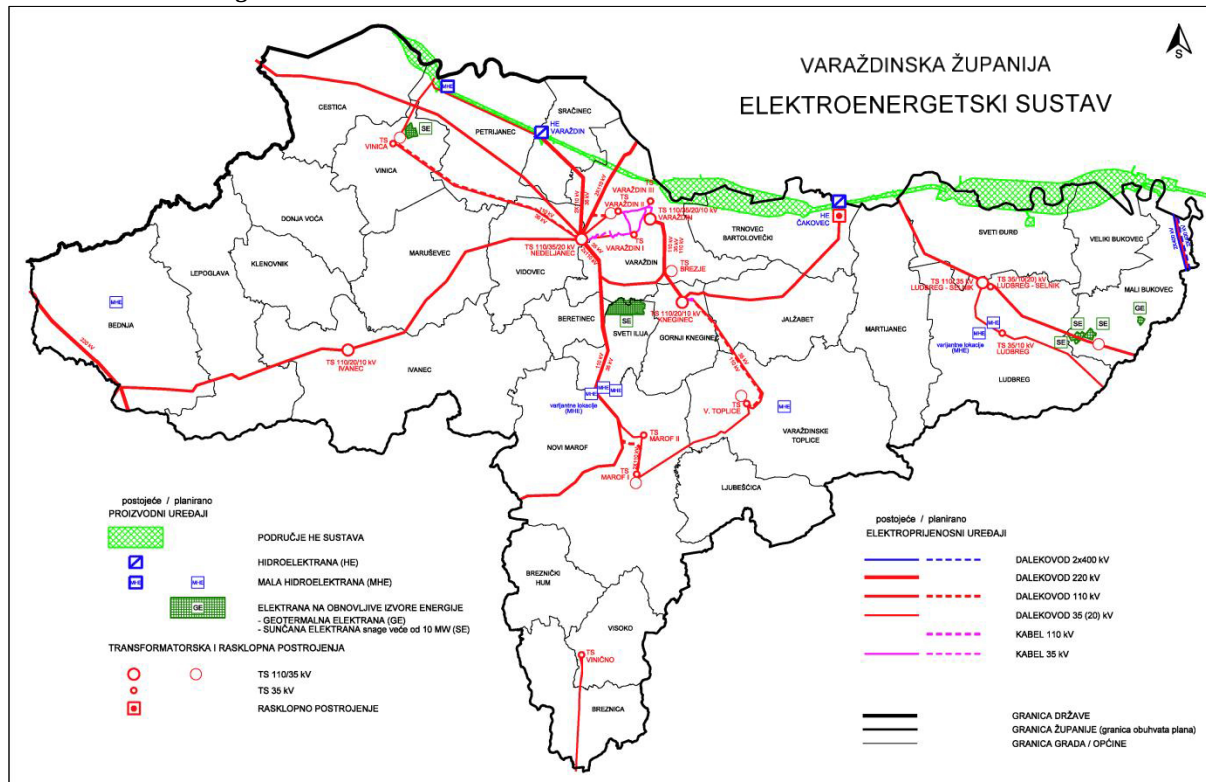
U višegodišnjim planovima planira se: zamjena postojeće TS 35/10 kV Novi Marof 1 u TS 35/20/10 kV, rekonstrukcija postojeće TS 35/10 kV Varaždin 2 u TS 35/20/10 kV i prijelaz mreže pogonskog napona 10 kV na 20 kV na područjima koja se napajaju iz TS 110/20/10 kV Ivanec, TS 110/35/20 kV Nedeljanec i TS 110/20/10 kV Kneginec, zatim zamjena postojećih transformatora 35/10(20) kV u TS 110/35/10(20) kV Selnik, dovršenje prelaska postojeće 10 kV na 20 kV i rekonstrukcija starih nadzemnih srednjenaponskih i niskonaponskih mreža.

Na području Varaždinske županije izgrađeni su elektroopskrbni i prijenosni vodovi u ukupnoj duljini od 1.436,44 km, od čega su najzastupljeniji 10 kV vodovi sa 880,22 km ili 61,3 %, zatim 20 kV vodovi sa 284,23 km ili 19,80%, 110 kV vodovi sa 151,78 km ili 10,6%, 35 kV sa 103,8 km ili 7,2 %, 220 kV sa 8,72 km ili 0,61 %, a najmanje su zastupljeni 400 kV

vodovi, na koje otpada 7,89 km ili 0,55 % (prema podacima lokalnih distributera i HOPS d.o.o.).

Duljina niskonaponskih 0,4 kV vodova sa kućnim priključcima iznosi 3.046,8 km.

Slika 32. - Elektroenergetski sustav

Izvor: HEP d.d., HEP ODS, Nacrt prijedloga 3. Izmjena i dopuna PPŽ-a u izradi

II.4.3.3. Opskrba prirodnim plinom

Korištenje **prirodnog plina** kao ekološki najprihvatljivijeg energenta i nadalje je strateško opredjeljenje Županije, a razvoj sustava temelji se na studijski razrađenom konceptu iz 1995. godine.

Plinskim transportnim sustavom Republike Hrvatske upravlja Plinacro d.o.o. Na području Varaždinske županije plinski transportni sustav čine:

- magistralni plinovodi tlaka 50 bara: Ludbreg-Koprivnica, Zabok-Ludbreg, Budrovec-Varaždin I, Knežinec-Varaždin II, Varaždin II-Šenkovec, Varaždin II-Čakovec, Varaždin I-Cerje Tužno, Cerje Tužno-Lepoglava, priključni plinovodi za MRS Novi Marof i priključni plinovod za MRS Tuhovec. Ukupna dužina magistralnih plinovoda promjera 500 - 100 mm na području Varaždinske županije iznosi 102.130 km.
- prateći nadzemni objekti: MRS Ludbreg, Ivanec, Jalžabet, Varaždin I, Varaždin II, Lepoglava, Novi Marof, Tuhovec, Podrute, Cerje Tužno, BIS Topličica, Ljubešćica, Leskovac, Jalžabet, Knežinec, Cerje Tužno, MRČ Ludbreg i priključci za MRS Novi Marof, MRS Tuhovec, MRS Jalžabet, Globočec Ludbreški i Križovljan.

U proteklom izvještajnom razdoblju pripreman je projekt izgradnje magistralnog plinovoda Kneginec-Varaždin II duljine 6,7 km u koridoru postojećeg plinovoda. Objekt je izgrađen i priprema se tehnički pregled.

Desetogodišnjim planom razvoja plinskog transportnog sustava Republike Hrvatske 2018. – 2027., planirana je izgradnja magistralnog plinovoda Lepoglava-Krapina (Đurmanec) kojim će se stvoriti plinovodni prsten Zabok-Varaždin-Krapina. U 3. ID PPŽ-a u izradi planirat će se potreban koridor za njegovu izgradnju.

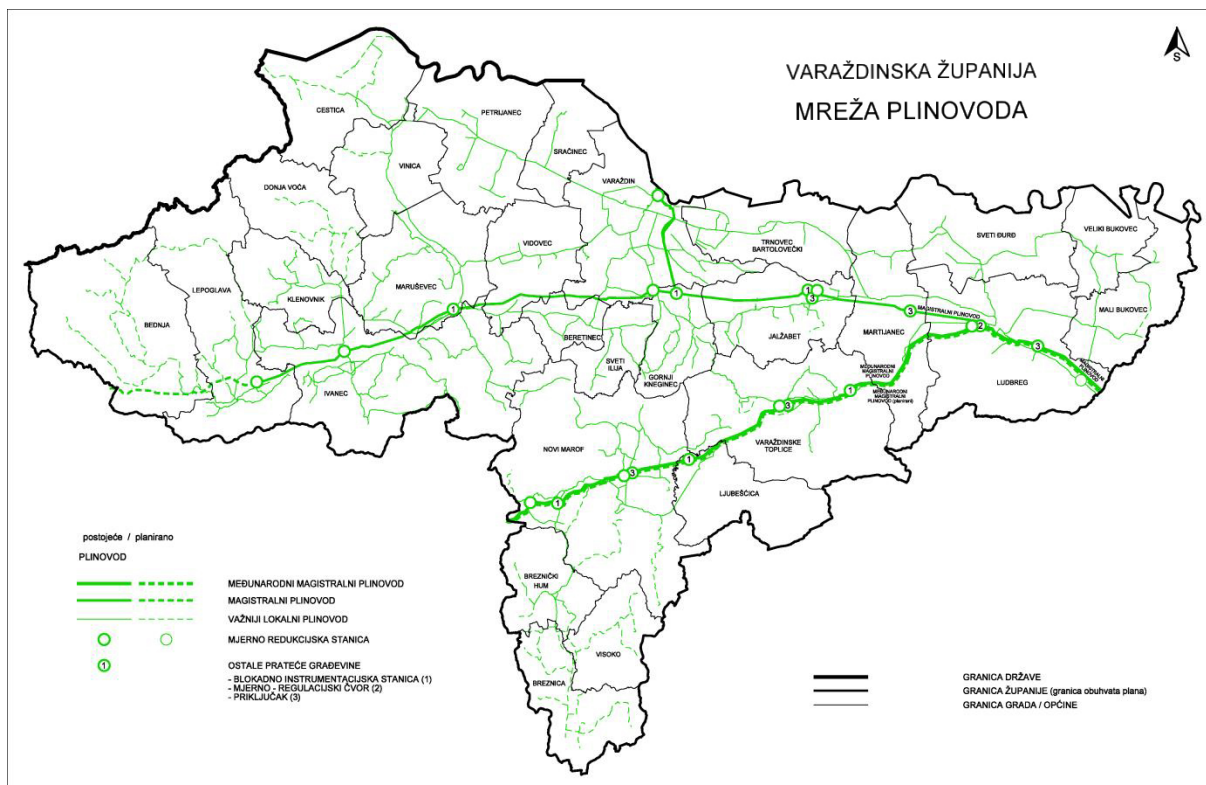
Na području Varaždinske županije distribuciju plina obavljaju dva distributera Termoplin d.d. Varaždin i Ivkom-plin d.o.o. Ivanec.

Distributivno područje Ivkom-plina d.o.o. je područje grada Ivanca s njemu pripadajućim naseljima i dio područja Grada Novog Marofa. Ivkom-plin d.o.o. vrši distribuciju plina plinovodima tlaka 3 bara, a ukupna duljina plinovoda je 164,9 km. U proteklom izvještajnom razdoblju investiralo se u proširenje mreže prema izgradnji prometnica, stambenih i poslovnih zona u Ivanču. U narednom razdoblju ne planiraju se veći zahvati.

Duljina postojećih distribucijskih plinovoda Termoplina d.d. na području Varaždinske županije je: 131.739 m za tlak od 100 mbara, 1.201.870 m za tlak od 3 bara i 7.267 m za tlak od 10 bara, ukupno 1.340.876 m. U proteklom izvještajnom razdoblju rekonstruirano je 8.712 m niskotlačnih i 9.793 m srednjetačnih plinovoda i izgrađeno je 36 m niskotlačnih i 8.633 m visokotlačnih plinovoda, najviše na području Grada Varaždina, Varaždinskih Toplica i Ludbrega. Planira se rekonstrukcija 5.918 m niskotlačnih i 12.974 m srednjetačnih plinovoda, te izgradnja 2.070 m srednjetačnih plinovoda.

Ukupna duljina distribucijskih plinovoda oba distributera je 1.505,77 km plinovoda, od toga je najviše srednjetačnih (1.366,77 km ili 91 %), zatim niskotlačnih (131,74 km ili 8,5 %) te visokotlačnih (7,267 km ili 0,50 %) plinovoda.

Slika 33. - Mreža plinovoda na području Varaždinske županije

Izvor: Plinacro d.o.o., važeći PPUO/G-ovi

II.4.4. Opskrba pitkom vodom i odvodnja otpadnih voda

II.4.4.1. Opskrba pitkom vodom

Strategijom prostornog razvoja RH naglašeno je bogatstvo vodom bazena rijeke Drave, koje predstavlja glavni vodoopskrbni resurs sjevernog dijela Hrvatske, te da je zaštita i korištenje strateških zaliha podzemnih voda prvorazredni nacionalni interes. Uključivanjem tih područja u prostorne planove i definiranjem njihove zaštite osigurati će se preduvjeti za odgovarajuće korištenje područja bogatih pitkom vodom, kako u smislu svih vodnogospodarskih djelatnosti tako i svih drugih aktivnosti koje bi mogle ugroziti očuvanje ovoga vrlo važnog resursa.

Uz već ranije donesene odluke o zaštiti izvorišta, u razdoblju od 2015. godine donesena je Odluka o zaštiti izvorišta Belski dol („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 42/16. i 60/16.). Izrađen je Program za provođenje mjera zaštite i sanacije u zonama sanitarne zaštite izvorišta za izvorišta Varaždin, Bartolovec i Vinokošćak, („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 7/17., i za izvorište Belski dol u („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 49/18.). Navedenim Programima se detektiraju postojeći potencijalni zagađivači podzemnih voda koji mogu nepovoljno utjecati na kvalitetu voda izvorišta (voda za piće), te se za navedene potencijalne zagađivače propisuju prioritetne mjere s rokovima njihova provođenja, nositelji provedbe i nositelji financiranja provedbe mjera. Navedene elemente Programa potrebno je sagledati u izradi prostorno planske dokumentacije.

Za izvorišta Ivanščica i Ravna gora u izradi su novi elaborati temeljem kojih će se novelirati uvjeti i mjere zaštite kroz nove odluke, a do tada i dalje vrijede ranije donesene odluke o zaštiti izvorišta.

Prikaz zona zaštite izvorišta na području Varaždinske županije vidljiv je na Slici 34.

Slika 34. - Zone zaštite izvorišta na području Varaždinske županije

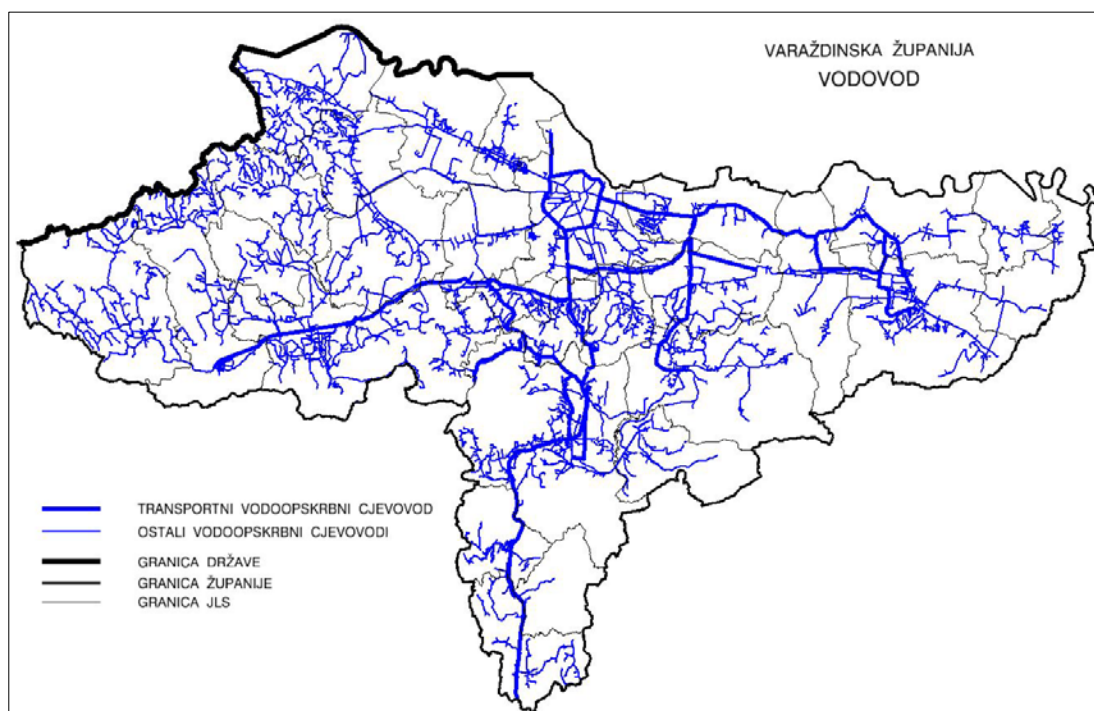
Izvor: Odluke o zaštiti izvorišta, Zavod i Zavodi za prostorno uređenje susjednih županija

Za sustav vodoopskrbe Źupanija ima izrađan vodoopskrbni plan cijelog svojeg područja i on se provodi prema utvrđenim prioritetima, a izgrađenost sustava je vrlo visoka.

U cilju zaštite pitke vode, a prema Studiji zaštite voda (iz 2007. god) izrađenoj za potrebe Varaždinske županije, potrebno je prioritetno zaštititi postojeća i planirana vodocrpilišta (i pridržavati se propisanih mjera zaštite utvrđenih kroz donesene odluke o zaštiti izvorišta i programa mjera zaštite) i kompletirati započete sustave javne odvodnje.

Zajedno sa zonama zaštite izvorišta susjednih Źupanija koje dijelom zahvaćaju i prostor Varaždinske županije, zone zauzimaju ukupno oko 212,24 km² površine, što je gotovo 16,8 % područja Varaždinske županije.

Slika 35. - Vodovod na području Varaždinske županije

Izvor: Varkom d.o.o. Varaždin i Ivkom-vode d.o.o. Ivanec

Na području Źupanije postoje dva vodoopskrbna sustava – regionalni vodovod Varaždin i sustav Ivanec. Na zapadnom i južnom području županije postoji još 21 lokalni vodovod (podaci DZJZ iz 2018.god.) u kojima ispravnost vode ne zadovoljava. Korištenje lokalnih vodovoda se širenjem javnog vodoopskrbnog sustava smanjuje, te je sadašnjih 21 lokalnih vodovoda značajno smanjenje u odnosu na 80 lokalnih vodovoda iz 2013. godine.

Regionalni vodovod Varaždin, kojim upravlja Varkom d.o.o., opskrbljuje vodom veći dio Źupanije - 26 jedinica lokalne samouprave uključujući Gradove Varaždin, Novi Marof, Varaždinske Toplice, Ludbreg i dio Lepoglave. Vodoopskrba je osigurana iz izvorišta Bartolovec, izvorišta Vinokošćak, izvorišta Varaždin i izvorišta Belski dol. Manji dio područja Źupanije se opskrbljuje kroz vodoopskrbni sustav Ivanec, kojim upravlja Ivkom-vode d.o.o., a iz izvorišta Ivanščica i Ravna gora (podrazumijeva izvorišta Bistrica, Beli zdenci, Źgano vino, Šumi, te Ravna gora i Sutinska).

Kvaliteta vode se svakodnevno nadzire preko nadležnog laboratorija (Laboratorij za pitke vode), a kontrola se provodi u Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo.

Regionalni vodovod Varaždin ima 46.675 priključaka, odnosno 53.659 kupaca. Fakturirani utrošci vode (u 2019. godini) su 6.342.277 m³ pitke vode od čega 73 % koriste domaćinstva, a 27 % industrija. Duljina vodovodne mreže je 1.636,32 km, postoji 20 vodosprema ukupne zapremine oko 1.500 m³ i 16 prepumpnih stanica. Postotak pokrivenosti je iznad 90 %. Gubici vode su oko 30 %. Čitav sustav crpljenja podzemne vode, dezinfekcije, distribucije i dodatnog precrcpljivanja na geografski viša područja (u nadležnosti Varkoma) je 24 sata dnevno praćen preko sustava nadzora i daljinskog upravljanja.

Ivkom-vode d.o.o. snabdijeva vodom 8.624 korisnika. Planirana količina isporučene vode 2019. godine je 950.000 m³, od toga 73,2 % kućanstvima, a 26,8% gospodarskim subjektima. Duljina javne vodoopskrbne mreže kojom upravljaju Ivkom-vode d.o.o. je 440 km, ima 23 prepumpne stanice, 19 vodosprema ukupne zapremine 3.600 m³. Potrošnja po stanovniku je 90 l/st./dan. Gubici distribuirane vode su 30 %.

Ukupna duljina vodoopskrbne mreže oba distributera je 2.076,32 km.

Dnevna potrošnja vode iznosi 120 l/st./dan (uključuje oba distributivna područja bez podataka za lokalne vodovode).

Od većih investicija, od 2015. godine, na području Ivkom-voda d.o.o. bile su: vodoopskrba Prigorec, Risnjaki Tužanjski, Industrijska zona Ivanec, Kameničko Podgorje spoj ravna Gora, Brezova Gora, vodoopskrbna mreža Žgano Vino - Malezova 1, vodovod i kanalizacija u odvoju Preradovićeve ulice u Ivancu i prepumpna stanica Cvetlin.

Planirane višegodišnje investicije su: izgradnja i rekonstrukcija dobavnog vodoopskrbnog cjevovoda Izvorište Žgano Vino - Malezova ulica u Ivancu - 2. faza, rekonstrukcija vodoopskrbnog dobavnog cjevovoda Ivanec-Salinovec (5.200 m), vodoopskrba naselja Goranec (cjevovodi 3.200 m, vodosprema 100 m³), vodoopskrba dijela naselja Rijeka Voćanska (cjevovodi 3.600 m) i vodosprema Viletinec (100 m³), izgradnja i obnova sustava nadzora i daljinskog upravljanja.

U izvještajnom razdoblju na području koje pokriva Varkom d.d. izgrađeno je 123.074 m, najviše u Novom Marofu, Brezničkom Humu i Varaždinskim Toplicama, a rekonstruirano je 88.838 m vodovodne mreže, najviše u Novom Marofu i Varaždinu.

II.4.4.2. Odvodnja otpadnih voda

Za područje Varaždinske županije izrađena je **Studija zaštite voda** (2007. god.) i prihvaćena na Županijskoj skupštini Varaždinske županije (15.10.2007.) kao konceptijska osnova za sustavno provođenje zaštite voda, koja daje koncepcije/rješenja odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda svih gradova i općina na području Županije. Izgrađenost odvodnog sustava je mala i nedostatna.

Na području koje pokrivaju Ivkom-vode d.o.o. ima samo 25 km izgrađenih vodova kanalizacijske mreže i nema uređaj za pročišćavanje otpadnih voda.

Na području na kojem postoji sustav odvodnje, a koje pokriva Varkom d.d., izgrađeno je 284,28 km kanalizacijske mreže. Broj priključaka na sustav javne odvodnje je 23.518, broj mjesta obuhvaćenih mrežom javne odvodnje je 30, broj stanovnika priključenih na odvodnju je 78.717, a broj kućanstava koji imaju priključak na odvodnju je 20.897.

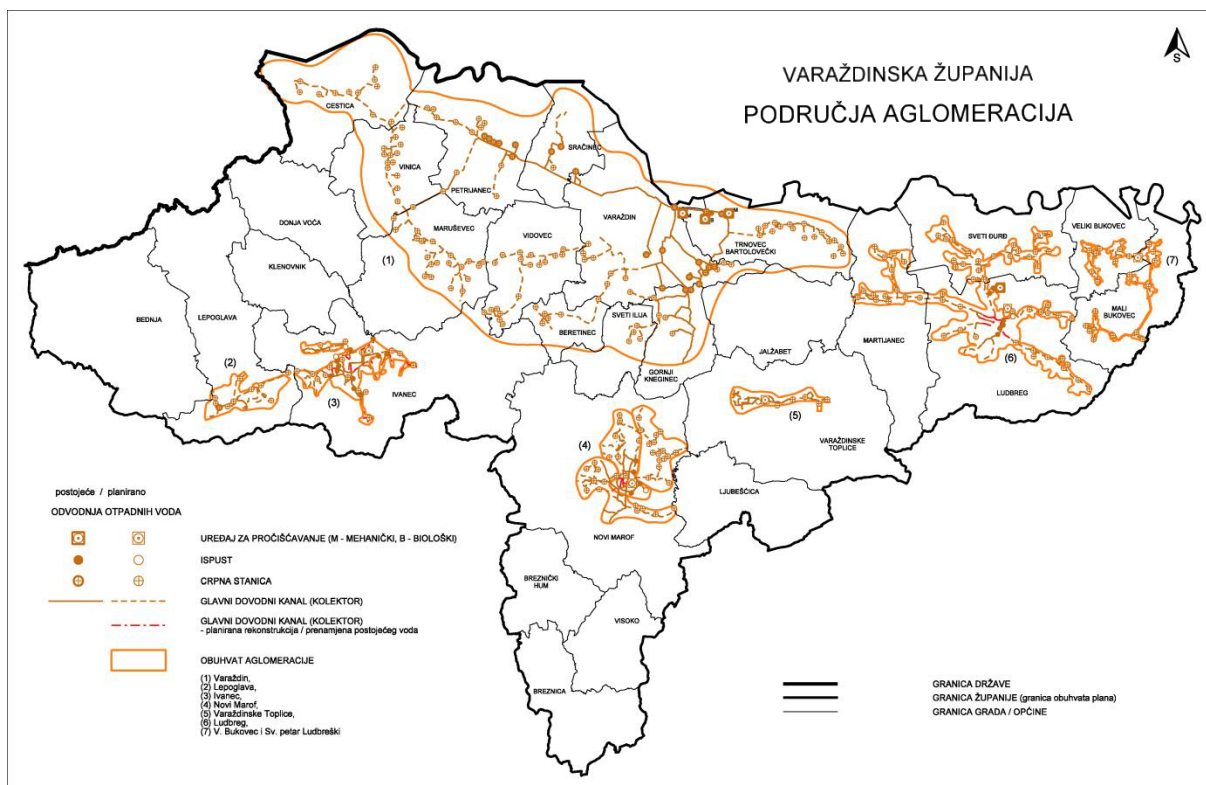
Na području Županije izgrađeno je 6 uređaja za pročišćavanje otpadnih voda: UP Varaždin – 100.000 ES s mehaničkim i biološkim pročišćavanjem, UP Maruševac – 500 ES, dok za UP Trakošćan – nema podatka (tipski uređaj – samo za hotel), UP u Kamenici – 1000 ES, UP Sveti Ilija – 800 ES (biljni), UP u Poduzetničkoj zoni Općine Jalžabet – 3000 ES i UP Selnik Ludbreški – 1000 ES (biljni), ukupno 106.300 ES.

Tijekom 2017. i 2018. izrađene se studije izvedivosti sustava odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda, odnosno poboljšanja vodnogomunalne infrastrukture, kao viša faza projektne dokumentacije Studije zaštite voda, za slijedeća područja:

- aglomeracija Varaždin
- aglomeracija Ivanec
- aglomeracija Lepoglava
- aglomeracija Novi Marof
- aglomeracija Varaždinske Toplice
- aglomeracija Ludbreg
- klastera aglomeracija Veliki Bukovec i Sveti Petar Ludbreški.

Odabrani koncept je da je područje jedne aglomeracije priključeno na jedan sustav za prikupljanje i odvodnju otpadnih voda i jedan uređaj za pročišćavanje otpadnih voda.

Slika 36. - Odvodnja na području Varaždinske županije (područja aglomeracija)

Izvor: Varkom d.o.o. Varaždin i Ivkom-vode d.o.o. Ivanec, Studija zaštite voda

Navedene studije su izrađene kao priprema projekata za sufinanciranje sredstvima Strukturnih fondova EU u svrhu zaštite vodnih resursa Hrvatske kroz poboljšanja sustava vodoopskrbe i integriranog sustava upravljanja otpadnim vodama u Kontinentalnoj Hrvatskoj.

Za sustave aglomeracija Varaždin i Varaždinske Toplice ishođene su građevinske dozvole, a za aglomeracije Novi Marof i Ludbreg lokacijske dozvole, dok je izrada glavnih projekata u tijeku. Radovi na aglomeraciji Varaždin su u tijeku.

Do kraja 2020. godine treba se osigurati prikupljanje i pročišćavanje otpadnih voda aglomeracija od 10.000-15.000 ES, a do kraja 2023. godine za aglomeracije od 2.000-10.000 ES. Kriteriji za vrstu i obuhvat ulaganja su pročišćavanje otpadnih voda prema propisanim standardima i rokovima i razvoj i osiguravanje priključenosti na javne sustave, te povećanje kvalitete i sigurnosti usluga. UPOV Varaždin biti će kapaciteta 127.000 ES, imati će III. stupanj pročišćavanja i na njega će se dopremati mulj sa ostalih uređaja za pročišćavanje. Kapaciteti ostalih uređaja za pročišćavanje su: UPOV Ivanec, na koji će se priključiti i odvodnja aglomeracije Lepoglava, kapaciteta 17.000 ES s III. stupnjem pročišćavanja,

UPOV Novi Marof kapaciteta 12.000 ES s III. stupnjem pročišćavanja, UPOV Varaždinske Toplice kapaciteta 6.500 ES s II. stupnjem pročišćavanja, UPOV Ludbreg kapaciteta 17.800 ES s III. stupnjem pročišćavanja i UPOV Veliki Bukovec kapaciteta 3.500 ES s II. stupnjem pročišćavanja. Nakon završetka radova navedene aglomeracije bi ukupno pokrivale 183.800 ES. Recipijent aglomeracije Varaždin je desni drenažni kanal akumulacijskog jezera HE Čakovec koji se nizvodno ulijeva u staro korito rijeke Drave. Recipijent ostalih aglomeracija je rijeka Bednja.

Od većih investicija u nadležnosti Ivkom-voda d.o.o. u proteklom izvještajnom razdoblju završene su : vodovod i kanalizacija u odvoju Preradovićeve ulice u Ivancu, a od planiranih investicija, osim aglomeracije Ivanec i izgradnje UPOV-a, je izgradnja sanitarne kanalizacije naselja Bednja sa UPOV-om (cjevovodi 3.2080 m, UPOV 900 ES).

U izvještajnom razdoblju izgrađeno je 15.402 m kanalizacijske mreže, najviše u Jalžabetu, a rekonstruirano je 733 m u Varaždinu.

II.4.5. Društvena infrastruktura

Mrežu društvenih djelatnosti čine javne djelatnosti: uprava i pravosuđe, socijalna skrb, zdravstvo, odgoj i obrazovanje i kultura.

Osnovna mreža pojedinih društvenih djelatnosti na području Varaždinske županije je uspostavljena, te se prostorna dispozicija tih djelatnosti nije bitno mijenjala.

PPŽ je kao osnovni razvojni i usmjeravajući dokument za Županiju dao osnovne smjernice razvoja i smještaja ovih djelatnosti, a prostornim planovima JLS-a definirani su konkretniji prostori i uvjeti za njihov smještaj.

Smještaj ovih djelatnosti prostornim planovima općina i gradova u pravilu je definiran unutar građevinskog područja naselja, u okviru zona javne i društvene namjene i/ili zona centralnih sadržaja, ali i u okviru mješovite, pretežito stambene namjene pod određenim uvjetima.

Nacrtom prijedloga 3. ID PPŽ-a definirane su građevine društvene infrastrukture državnog i županijskog značaja, i to:

- a) unutar građevinskih područja naselja (*simbolom* kao informativni prikaz)
 - *Državni značaj*
 - *građevine MUP-a*
 - Istražni zatvor Varaždin (Grad Varaždin)
 - Kaznionica Lepoglava (Grad Lepoglava)
 - Odgojni dom Ivanec (Grad Ivanec)
 - *Županijski značaj*
 - o *Građevine javne i društvene namjene – upravna; zdravstvena; visokoučilište; školska*
 - Županijska palača – upravni sadržaji (Grad Varaždin)
 - Opća bolnica Varaždin (Grad Varaždin)
 - Služba za plućne bolesti TBC Klenovnik (Općina Klenovnik)
 - Služba za područno liječenje i palijativnu skrb Novi Marof (Grad Novi Marof)
 - Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju Varaždinske Toplice (Grad Varaždinske Toplice)
 - Centar znanosti Varaždin (Grad Varaždin)

- Sveučilište Sjever Varaždin (Grad Varaždin)
- Sveučilišni kampus Varaždin (Grad Varaždin)
- Regionalni centar kompetentnosti za poljoprivredu „Arboretum Opeka“ Marčan (Općina Vinica)
- Kompleks Srednje škole „Arboretum Opeka“ Marčan (Općina Vinica)

b) površine izvan naselja za izdvojene namjene – građevinska područja izvan naselja

- *Državni značaj*
 - o *Građevine MUP-a*
 - poluotvoreni odjel kaznionice (Grad Lepoglava)
- *Županijski značaj*
 - o *Javna i društvena namjena kao sekundarna unutar primarne sportsko rekreacijske namjene:*
 - *Centar znanosti (visoko učilište) u sklopu Centra za vodene sportove Motičnjak.*

Ukupna površina zona javne i društvene namjene unutar građevinskog područja naselja (bez zona rezerviranih namjena sporta, rekreacije i javnog zelenila) na području Varaždinske županije, planirana PPUO/G-ovima, je **264,51 ha**.

U prošlom izvještajnom razdoblju bilo je planirano ukupno 383,07 ha površina zona javne i društvene namjene prema PPUO/G-ovima, pa je ukupna površina predmetne namjene **smanjena za 118,56 ha**.

Kao dio društvene infrastrukture podrazumijevaju se i površine za smještaj sportskih i rekreacijskih sadržaja koje se mogu planirati prostorno planskom dokumentacijom unutar građevinskog područja naselja kao posebne zone rezervirane namjene ili je smještavanje takvih sadržaja moguć u okviru drugih zona rezerviranih namjena (mješovite, pretežito stambene), zatim u izdvojenom građevinskom području izvan naselja namijenjenom za sport i rekreaciju, a određeni sadržaji, uglavnom rekreacijski, mogu se planirati i izvan građevinskog područja.

Za zone ove namjene u građevinskom području naselja planirano je cca **400,65 ha** ili 2,02% ukupnog građevinskog područja svih naselja, u izdvojenom građevinskom području izvan naselja **1.173,18 ha** ili 46,17% ukupne površine izdvojenih građevinskih područja, a za predmetnu namjenu u vidu izgrađenih struktura izvan građevinskog područja **298,47 ha**.

Slijedom navedenog, za zone ove rezervirane namjene planirano je ukupno 1.872,30 ha.

Brojčani podaci o građevinama koje čine mrežu društvenih djelatnosti od nadležnog županijskog upravnog odjela nisu dobiveni.

U izvještajnom razdoblju izvršeni su i/ili se provode brojni radovi na rekonstrukciji i dogradnji, te energetskej obnovi građevina javne i društvene namjene, kao i pripremi odgovarajuće dokumentacije.

U području zdravstva:

- Opća bolnica Varaždin:
 - o Planirani projekt izgradnje dnevne bolnice/jednodnevne kirurgije
 - o Planirana uspostava objedinjenog hitnog prijema
 - o Izgradnja spojnog objekta između Odjela II i Odjela III sa servisnom internom prometnicom
 - o Energetska obnova pojedinih zgrada bolnice

- Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju Varaždinske Toplice
 - o Energetska obnova Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju Varaždinske Toplice
 - o Energetska obnova skupa zgrada Terme
 - o Energetska obnova Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju Varaždinske Toplice – Lovrina kupelj
 - o Izgradnja i opremanje nacionalnog rehabilitacijskog centra za osobe s bolestima i oštećenjima kralježničke moždine Specijalne bolnice Varaždinske Toplice
 - o Planirani projekti Specijalne bolnice: obnova i izgradnja hotela „Josipova kupelj“, gradnja lječilišnog hotela „Jupiter“, „Digitalni muzej termalne vode-Aquae Iasae
- Dom zdravlja Varaždinske županije
 - o Rekonstrukcija Doma zdravlja Varaždinske županije, Ispostava Varaždin, lokacija Vinica
 - o Ugradnja invalidske platforme u Domu zdravlja Varaždinske županije, Ispostava Ivanec – lokacija Lepoglava
 - o Ugradnja invalidske platforme u Domu zdravlja Varaždinske županije, Ispostava Ludbreg – lokacija Ludbreg
 - o Ugradnja invalidske platforme u Domu zdravlja Varaždinske županije, Ispostava Novi Marof – lokacija Novi Marof
 - o Adaptacija prilazne rampe i ulaza u Domu Zdravlja Varaždinske županije, Ispostava Ivanec – lokacija Ivanec
 - o Adaptacija prilazne rampe i ulaza u Domu Zdravlja Varaždinske županije, Ispostava Varaždin – lokacija Varaždin
 - o Adaptacija prilazne rampe i ulaza u Domu Zdravlja Varaždinske županije, Ispostava Varaždin – lokacija Varaždin

U području socijalne skrbi planira se energetska obnova Doma za starije i nemoćne osobe Varaždin i izgradnja i opremanje zgrade dnevnog boravka za starije osobe Varaždin.

II.5. ZAŠTITA I KORIŠTENJE DIJELOVA PROSTORA OD POSEBNOG ZNAČAJA

II.5.1. Zaštita prirode

Sustav zaštite i cjelovitog očuvanja prirode, te njezinih dijelova reguliran je Zakonom o zaštiti prirode („Narodne novine“, br. 80/13., 15/18., 14/19.) i pratećim provedbenim propisima koji se odnose na proglašenje zaštićenih područja, svojiti, rijetkih i ugroženih stanišnih tipova. Planski dokumenti koji su doneseni u izvještajnom razdoblju od sredine 2015. godine do sredine 2019. godine, u zaštiti i korištenju dijelova prostora/prirode od posebnog značaja zaštite prirodne raznolikosti su: Strategija i akcijski plan zaštite prirode Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2025. godine („Narodne novine“, br. 72/17.). Tim dokumentima definirani su strateški ciljevi zaštite prirode i aktivnosti kojima će se ti strateški ciljevi ostvariti, a što uključuje zaštitu zaštićenih dijelova prirode, ali i održivo korištenje prirodnih dobara.

Prema Zakonu o zaštiti prirode zaštićeni dijelovi prirode su:

1. zaštićena *područja državnog značaja*: strogi rezervat, nacionalni park, posebni rezervat i park prirode,

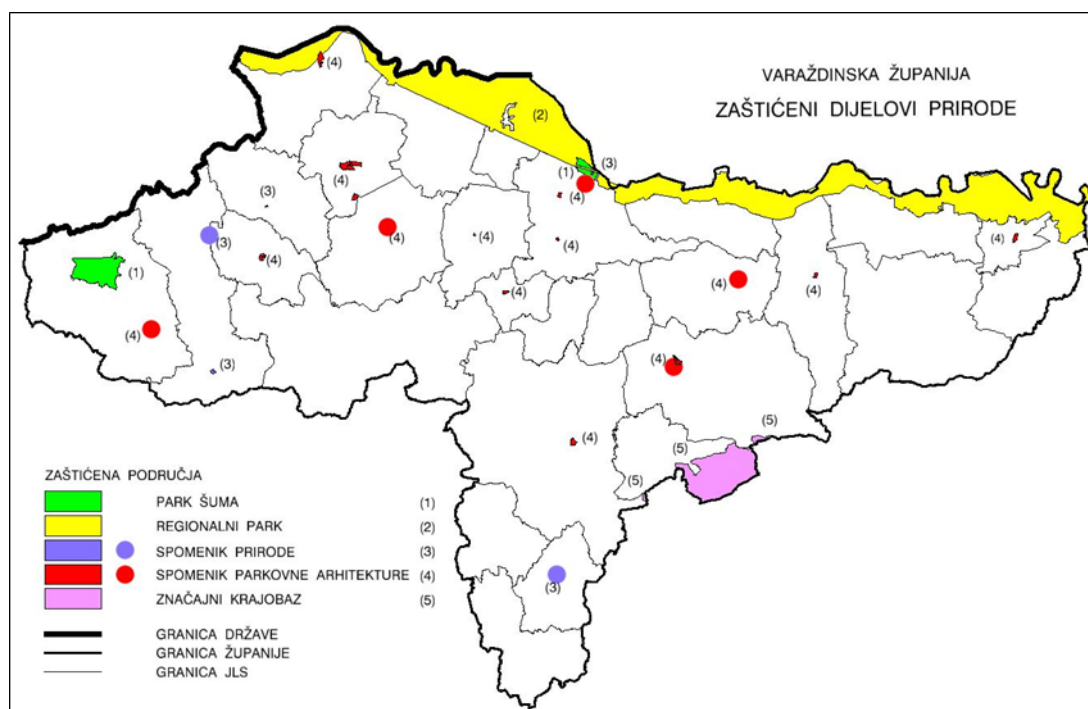
2. zaštićena područja lokalnog značaja: regionalni park, spomenik prirode, značajni krajobraz, park-šuma i spomenik parkovne arhitekture,
3. zaštićene vrste – strogo zaštićena divlja vrsta,
4. zaštićeni minerali i fosili.

Zaštićeni dijelovi prirode na području Varaždinske županije

Na području Varaždinske županije zaštićeno je dvadeset šest (26) dijelova prirode koja ukupno obuhvaćaju površinu od oko 11.808,70 ha (prema podacima nadležnog javnopravnog tijela isčitanim na mrežnim stranicama Bioportala (<http://www.bioportal.hr/gis/>)). Neki od lokaliteta su točkasti te nemaju udjela u navedenoj površini. Zaštita je provedena u slijedećim kategorijama: **1 regionalni park, 2 park šume, 1 značajni krajobraz, 5 spomenika prirode i 17 spomenika parkovne arhitekture.**

Zaštićene prirodne vrijednosti Varaždinske županije prikazane su na Slici 37. i u Tablici 45.

Slika 37. - Zaštićeni dijelovi prirode Varaždinske županije

Izvor: Bioportal (<http://www.bioportal.hr/gis/>) i Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Varaždinske županije

Tablica 45. - Zaštićeni dijelovi prirode na području Varaždinske županije

kategorija zaštite	naziv područja/ naziv prema aktu prema	površina (ha)	broj registra
Regionalni park	MURA – DRAVA / Mura-Drava	9.808,09	466
Park-šuma	TRAKOŠĆAN / Dvor u Trakošćanu	487,19	38
Park-šuma	DRAVSKA ŠUMA / Dravska šuma u Varaždinu	85,74	440
Značajni krajobraz	KALNIK / Planina Kalnik	1.261,97	352
Spomenik prirode - botanički	TOPOLE U DRAVSKOJ ŠUMI / Skupina stabala bijelih topola (70) u Dravskoj šumi u Varaždinu	1,51	441
Spomenik prirode – rijetki primjerak drveća	BELINA LIPA / Lipa „Belina“ u Visokom	-	167
Spomenik prirode - paleontološki	MAČKOVA PEĆINA / Mačkova (Velika) pećina	-	166
Spomenik prirode - paleontološki	VINDIJA / Pećina Vindija kod Donje Voće	1,14	130
Spomenik prirode - geološki	GAVEZNICA - KAMENI VRH Područje Gaveznic - Kameni vrh u Lepoglavi	5,79	407
Spomenik parkovne arhitekture - park	NOVI MAROF - BOLNIČKI PARK / Park bolnice za TBC pluća u Novom Marofu	12,65	65
Spomenik parkovne arhitekture - park	BANSKI DVORI – PARK / Park u Banskim Dvorima	10,63	198
Spomenik parkovne arhitekture - park	JALKOVEC - PARK KRAJ DVORCA / Park kraj dvorca u Jalkovcu	2,68	279
Spomenik parkovne arhitekture - park	KLENOVNIK - PARK OKO DVORCA / Park u Klenovniku kod Ivanca	11,34	74
Spomenik parkovne arhitekture - park	KRIŽOVLJANGRAD - PARK UZ DVORAC / Park uz dvorac Križovljangrad	22,97	28
Spomenik parkovne arhitekture - park	MARTIJANEC - PARK OKO DVORCA / Park u Martijancu	6,27	229
Spomenik parkovne arhitekture - park	ŠAULOVEC - PARK OKO DVORCA / Park Šaulovec	5,74	263
Spomenik parkovne arhitekture - park	VARAŽDINSKE TOPLICE - LJEČILIŠNI PARK / Park u Varaždinskim Toplicama	15,33	73
Spomenik parkovne arhitekture - park	VELIKI BUKOVEC - PARK UZ DVORAC / Park u Velikom Bukovcu kod Ludbrega	11,58	69
Spomenik parkovne arhitekture - park	VIDOVEC - PARK OKO DVORCA / Park oko dvorca u Vidovcu	1,46	280
Spomenik parkovne arhitekture - arboretum	ARBORETUM OPEKA / Park kraj Vinice	50,43	1
Spomenik parkovne arhitekture - groblje	VARAŽDINSKO GROBLJE / Varaždinsko groblje u Varaždinu	6,19	176
Spomenik parkovne arhitekture - skupina stabala	BEDNJA - DVIJE LIPE/ Dvije stare lipe pred župnim dvorom u Bednji	-	233
Spomenik parkovne arhitekture - skupina stabala	VARAŽDINSKE TOPLICE – LIPE / Skupina lipa u Varaždinskim Toplicama	-	96
Spomenik parkovne arhitekture - pojedinačno stablo	JALŽABET – PLATANA / Platana u Jalžabetu	-	84
Spomenik parkovne arhitekture - pojedinačno stablo	VARAŽDIN – PLATANA / Platana javorolisna (Platanus	-	319

	acerifolia Wild.) u Varaždinu, u stambenom naselju „Banfica		
Spomenik parkovne arhitekture - pojedinačno stablo	ČALINEC – TISA / Tisa u Maruševcu	-	80
UKUPNA POVRŠINA ZAŠTIĆENIH DIJELOVA PRIRODE		11.808,70	

Izvor: Bioportal (<http://www.bioportal.hr/gis/>)

Zaštićeni dijelovi prirode na području Varaždinske županije upisani su pod svojim registarskim brojem u **Upisnik zaštićenih područja**, koji sadrži podatke iz akata o proglašenju zaštićenih područja u Republici Hrvatskoj, sukladno odredbama Zakona o zaštiti prirode. Upisnik vodi Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, a podaci su javni i dostupni kroz Informacijski sustav zaštite prirode – Bioportal. U odnosu na prethodno Izvješće o stanju u prostoru (za razdoblje 2010.-2015. godine) u Upisnik nije uvršteno niti jedno novo zaštićeno područje na prostoru Varaždinske županije.

Zaštićenim dijelovima prirode na području Varaždinske županije upravlja Javna ustanova „PRIRODA Varaždinske županije“. Osnovna djelatnost Javne ustanove „PRIRODA Varaždinske županije“ je zaštita, održavanje, očuvanje, promicanje i korištenje posebno zaštićenih prirodnih vrijednosti, te ekološke mreže Natura 2000 na području Varaždinske županije radi zaštite i očuvanja izvornosti prirode, osiguravanja neometanog odvijanja prirodnih procesa i održivog korištenja prirodnih dobara te nadzora provođenja uvjeta i mjera zaštite prirode, a u cilju očuvanja posebno vrijednih zaštićenih prirodnih predjela, posebno rijetkih, specifičnih i ugroženih biljnih i životinjskih zajednica i vrsta, geomorfoloških oblika i specifičnih krajobrazu.

Dijelovi prirode planirani za zaštitu na području Varaždinske županije

Prema Zakonu o zaštiti prirode pojedine prirodne vrijednosti mogu se zaštititi, osim na državnoj i na lokalnoj razini, i na način da se njihova zaštita ugradi u prostorne planove u postupku planiranja prostora, ukoliko lokalna zajednica prepozna prirodne vrijednosti, iskoristi pravo i mogućnost predložiti ih za zaštitu na lokalnoj razini. S obzirom da se uglavnom planirani prostori posebnih prirodnih vrijednosti uglavnom preuzimaju iz prostornih planova više razine (Prostornog plana Varaždinske županije) vrlo je mali broj općina/gradova koji u svojoj prostorno-planskoj dokumentaciji iniciraju i određuju izdvojene lokalitete vrijedne da ih se zaštititi. U izvještajnom razdoblju na području Varaždinske županije se prostornim planovima **predlažu zaštititi dijelovi prirode** od lokalnog značaja (značajni krajobrazi, park šume, spomenici prirode, te spomenici parkovne arhitekture), a isti se predlažu planirati i kroz 3. ID PPŽ-a (Tablica 46. i Slika 38).

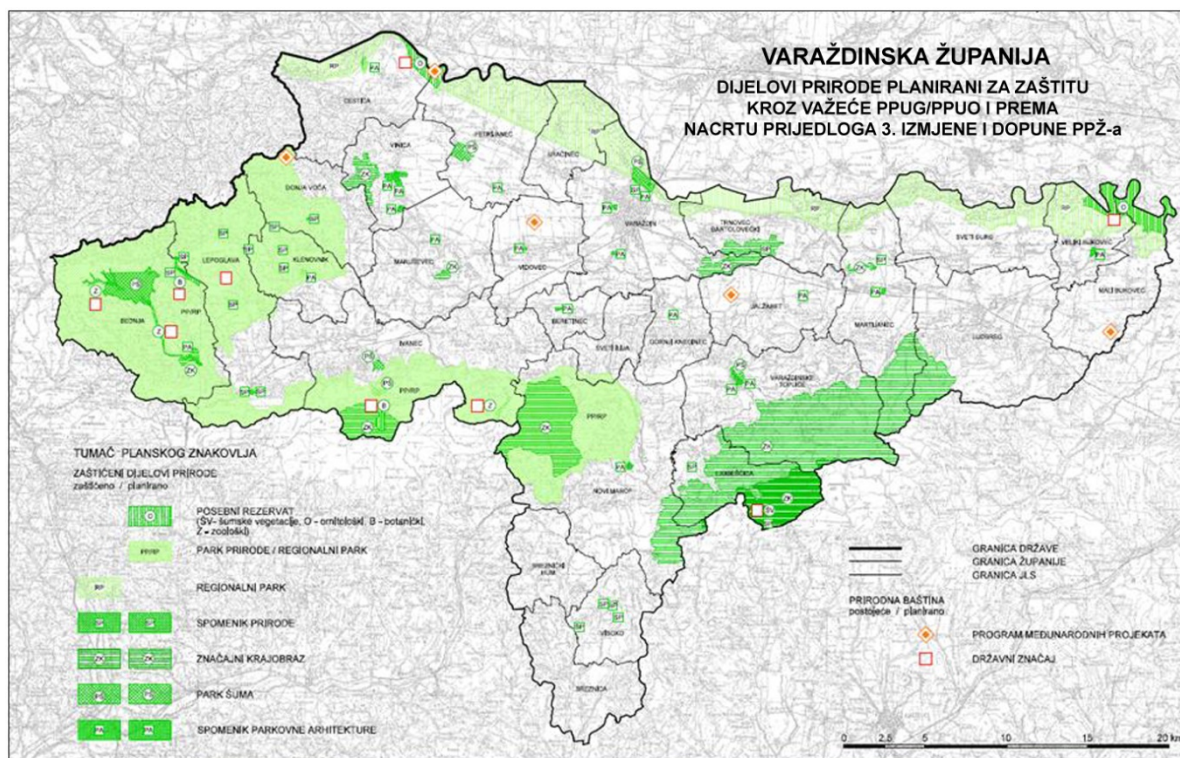
Tablica 46. - Dijelovi prirode planirani za zaštitu kroz važeće PPUO/G-ove

kategorija zaštite - prijedlog	općina /grad	napomena:
POSEBNI REZERVAT (državni značaj)		
Šumske vegetacije (ŠV)	Općina Ljubešćica (Kalnik)	- unutar ZK Kalnik
Ornitološki rezervat (O)	Općina Cestica/Općina Petrijanec	- unutar područja RP Mura-Drava
	Općina Veliki Bukovec/Mali Bukovec	- unutar područja RP Mura-Drava
Botanički rezervat (B)	Grad Ivanec - Stričec	- unutar područja planiranog kao PP/RP Hrvatsko zagorje
	Općina Bednja	
Zoološki rezervat (Z)	Općina Bednja (2 lokacije)	- unutar područja planiranog kao PP/RP Hrvatsko zagorje
	Seljački dol - Grad Ivanec	
PARK PRIRODE / REGIONALNI PARK (PP/RP) - (državni/lokalni značaj)		
Park prirode / Regionalni park „Hrvatsko zagorje“	Općina Donja Voća/ Općina Klenovnik/ Grad Lepoglava/ Općina Bednja/ Grad Ivanec /Grad Novi Marof/ Općina Sveti Ilija	

SPOMENIK PRIRODE (SP) - (lokalni značaj)		
	Općina Bednja - (dvije lokacije) - Geomorfološke formacije Velike pećine, Hrib i Zupci	- unutar područja planiranog kao PP/RP Hrvatsko zagorje
	Grad Lepoglava - (dvije lokacije) - geološki stup Drenovac, geološko-paleontološki lokalitet Višnjica	- unutar područja planiranog kao PP/RP Hrvatsko zagorje
	Općina Klenovnik- (tri lokacije) Špilja Zdenec i špilja Repnjak, livade uz kapelu Sv. Vuka, stanište Crnkaste sase u Vukovoju	- unutar područja planiranog kao PP/RP Hrvatsko zagorje
	Popov hrast, pojedinačna stabla hrasta - Općina Visoko (tri lokacije)	
	Općina Ljubešćica (dvije lokacije) - botanička lokacija greben Kalnika, geomorfološki – stijene i pećina Kamenac	- južna lokacija unutar područja planiranog kao ZK Kalnik
	Općina Trnovec Bartolovečki Livade – stanište kockavica	
	Općina Martijanec Lipa u Hrastovljanu	
ZNAČAJNI KRAJOBRAZ (ZK) - (lokalni značaj)		
	Općina Bednja	- unutar područja planiranog kao PP/RP Hrvatsko zagorje
	Općina Vinica - Goruševnjak -	
	Općina Maruševac	
Ivančica	Grad Ivanec	- unutar područja planiranog kao PP/RP Hrvatsko zagorje
	Grad Novi Marof	- unutar područja planiranog kao PP/RP Hrvatsko zagorje
	Grad Varaždin/ Općina Trnovec Bartolovečki	
	Općina Martijanec	
Kalnik	Grad Novi Marof / Općina Ljubešćica/ Grad Varaždinske Toplice/ Općina Martijanec/ Grad Ludbreg	
PARK-ŠUMA (PŠ) - (lokalni značaj)		
	Općina Petrijanec -Zelendvor	
	Grad Ivanec (dvije lokacije) Šuma oko kapelice Svetog Duha u Prigorcu i šuma oko jezera Bis u Ivancu -	- lokacija Sveti Duh unutar područja planiranog kao PP/RP Hrvatsko zagorje
	Grad Varaždinske Toplice	
SPOMENIK PARKOVNE ARHITEKTURE (PA) - (lokalni značaj)		
Arboretum	Općina Vinica	- Proširenje/smanjenje obuhvata postojećeg Arboretuma
Pojedinačno stablo	Općina Petrijanec - Stablo lipe	
	Općina Gornji Kneginec -Stablo lipe	

Izradio: Zavod za prostorno uređenje Varaždinske županije

Slika 38. - Dijelovi prirode planirani za zaštitu

Izvor: Zavod za prostorno uređenje Varaždinske županije

Prostornim planovima (PPŽ-om i PPUO/G-ovima) **planirano/evidentirano je ukupno 35.321.50 ha vrijednih dijelova prirode**, predloženih za različite kategorije zaštite.

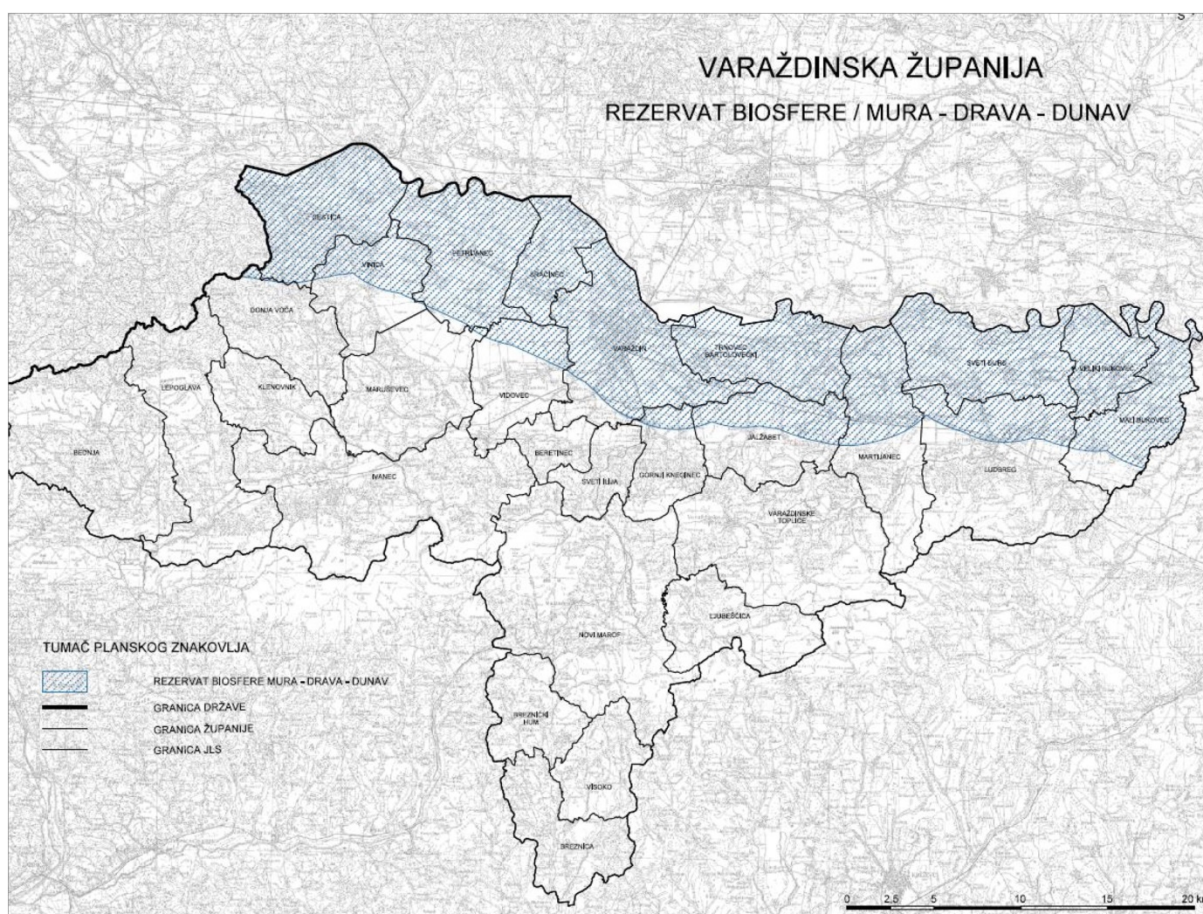
Pored pojedinačnih lokaliteta zaštićene prirode u pojedinim kategorijama, na snazi je Uredba o ekološkoj mreži („Narodne novine“, br. 124/2013. i 105/115.) i Uredba o proglašenju Regionalnog parka Mura-Drava („Narodne novine“, br. 22/11.), čime je značajan dio površine Županije stavljen pod „dvostruku“ zaštitu prirode proglašenu na državnoj razini.

Prekogranični rezervat biosfere Mura-Drava-Dunav

Dio teritorija Varaždinske županije zaštićen je i u kategoriji prekograničnog rezervata koji zauzima ukupnu površinu od 395.860,70 ha² te se proteže kroz Međimursku, Varaždinsku, Virovitičko-podravsku, Osječko-baranjsku i Vukovarsko-srijemsku županiju.

Prekogranični rezervat biosfere Mura-Drava-Dunav proglasilo je Međunarodno koordinacijsko vijeće, Program "Čovjek i biosfera" (MAB - Man and Biosphere) 2012. godine. Cilj Programa je uspostava prekograničnog rezervata biosfere koji bi osim Hrvatske i Mađarske, uključio i Austriju, Sloveniju i Srbiju i tako obuhvatio cijeli riječni ekosustav Mure, Drave i Dunava i postao prvo zaštićeno područje pet država Europe.

Regionalni park Mura – Drava sastavni je dio hrvatsko-mađarskog prekograničnog (UNESCO MAB TBR) rezervata biosfere (Mura-Drava-Dunav) koji ne predstavlja strogu zaštitu već je to okvir za provođenje i poticanje projekata koji poboljšavaju kvalitetu života i održivo korištenje prirode i okoliša (Slika. 39). No, treba naglasiti da potencijalne prijetnje očuvanju ovog područja predstavljaju uređivanje rijeka, vađenje šljunka, izgradnja elektrana, onečišćenje voda, lov, ribolov i krivolov, intenziviranje poljoprivrede te neki vidovi turizma i rekreacijskih aktivnosti.

Slika 39. - Rezervat biosfere Mura -Drava –Dunav na području Varaždinske županije

Izvor: Zavod za prostorno uređenje Varaždinske županije temeljem podataka Javne ustanove za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Varaždinske županije i Biportal (<http://www.biportal.hr/gis/>)

Planiranje zaštite područja Ravne Gore i Ivančice u kategoriji parka prirode/regionalnog parka – „Hrvatsko zagorje“

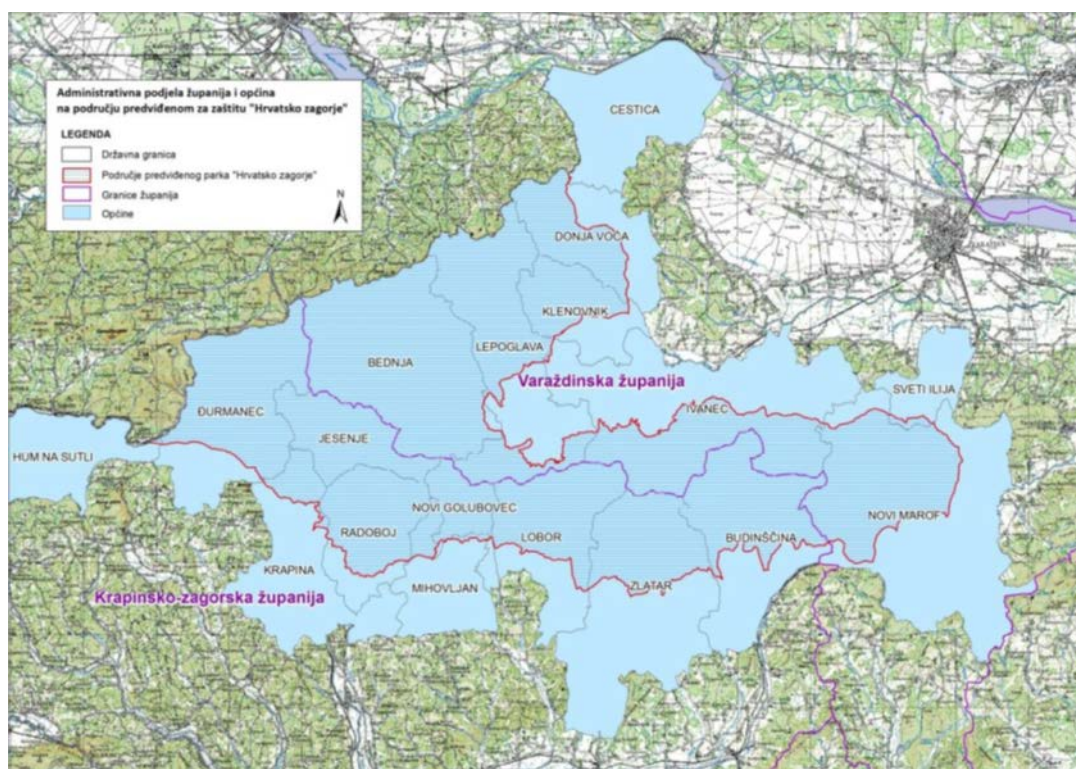
Već 30 godina postoji ideja za zaštitu područja Hrvatskog zagorja kao parka prirode (koje obuhvaća krajnji zapadni i jugozapadni dio Varaždinske županije i dio Krapinsko-zagorske županije) i to zbog naglašene prirodne, ekološke, estetske, odgojno - obrazovne, kulturno - povijesne i turističko - rekreacijske vrijednosti. U dosadašnjim Izvješćima o stanju u prostoru Varaždinske županije obrađena je sva problematika i tematika zaštite područja Ravne gore i Ivančice u kategoriji parka prirode ili regionalnog parka.

Važno je naglasiti da je nekadašnjim krovnim dokumentima prostornog uređenja Republike Hrvatske (Strategija prostornog uređenja iz 1997. godine i Program prostornog uređenja Republike Hrvatske iz 1999. godine) težište zaštite prirodne baštine stavljeno na parkove prirode, među kojima je u prioritetnu skupinu ušlo i proglašenje Parka prirode „Hrvatsko zagorje“. Dio parkova je proglašen, ali ne i „Hrvatsko zagorje“ iako je bio izrađen Nacrt prijedloga Zakona o proglašenju Parka prirode „Hrvatsko Zagorje“ (2000. godine). Temeljem tih strateških dokumenata, zapadni dio Varaždinske županije planiran je važećim PPŽ-om za zaštitu u kategoriji „park prirode“ - Park prirode „Hrvatsko Zagorje“ (šire područje koje se nastavlja i u susjednu Krapinsko-zagorsku županiju) dok Prostornim planom Krapinsko-zagorske županije nije planirano područje za zaštitu u kategoriji „park prirode“, već je definirano kao prirodni krajobraz i kulturni krajolik (prostorno-planske kategorije koje nisu određene Zakonom o zaštiti prirode), te manjim dijelom planiran je „zaštićeni krajolik“ (danas „značajni krajobraz“ – kategorija određena Zakonom o zaštiti prirode - lokalnog

značaja). Područje Varaždinske županije koje je planirano kao park prirode obuhvaća područja Općina: Donja Voća, Klenovnik, Bednja i Gradova: Lepoglava i Ivanec (Slika 40.). Ta planska kategorija u našoj Županiji prenesena je i u prostorne planove jedinica lokalne samouprave na tom području.

Treba napomenuti da je u prosincu 2013. godine, završena izrada stručne podloge za zaštitu Parka prirode „Hrvatsko zagorje“ (za istraživano područje Ravne gore, Macelja, Strahinjčice i Ivančice) u kojoj je od strane tadašnjeg Državnog zavoda za zaštitu prirode, danas Ministarstva zaštite okoliša i prirode, predložena zaštita istraživanog područja isključivo u kategoriji regionalnog parka. Oko razine zaštite (da li državna ili županijska razina), a i samog područja obuhvata već su duže vrijeme prisutne dvojbe. Varaždinska županija zalaže se za proglašenje predmetnog područja u kategoriji parka prirode, odnosno kategoriji zaštite koju proglašava Hrvatski sabor zakonom, pa bi se sve buduće aktivnosti vezane za proglašenje zaštite predmetnog područja provodile na državnoj razini. U 3. ID PPŽ-a u izradi omogućavaju se obje varijante zaštite – park prirode ili regionalni park, o čemu će se trebaju zauzeti konačni stavovi, kao i o konačnom obuhvatu zaštite. Temeljem opredjeljenja obiju Županija o kategoriji i obuhvatu zaštite, predmetni prostor će se u narednom razdoblju planirati na odgovarajućoj planskoj razini (PPŽ ili Državni plan prostornog razvoja) ovisno o tome štititi.

Slika 40. - Planiranje zaštite područja dijela Hrvatskog zagorja u prostornim planovima Varaždinske i Krapinsko – zagorske županije

Izvor: Stručna podloga Regionalni park „Hrvatsko -zagorje“ -izvod

Ekološka mreža Republike Hrvatske - Natura 2000

Prema Zakonu o zaštiti prirode ekološka mreža - Natura 2000 je koherentna europska ekološka mreža sastavljena od područja u kojima se nalaze prirodni stanišni tipovi i staništa divljih vrsta od interesa za Europsku uniju, a omogućuje očuvanje ili, kad je to potrebno, povratak u povoljno stanje očuvanja određenih prirodnih stanišnih tipova i staništa vrsta u

njihovu prirodnom području rasprostranjenosti. Ekološku mrežu čine područja očuvanja značajna za ptice (POP) i područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS). Zaštita prirode na području Europske unije regulirana je dvjema direktivama: Direktivom o pticama i Direktivom o staništima. Te direktive zajedno predstavljaju najambiciozniju inicijativu ikada pokrenutu u cilju očuvanja vrijednih staništa i vrsta diljem zemalja članica EU-a. Zahvaljujući dvjema direktivama, države su u mogućnosti koordinirati svoje aktivnosti očuvanja prirode bez obzira na administrativne granice. Cijeli je proces znanstveno utemeljen, zakonski provediv i zasnovan na pristupu upravljanju koji uzima u obzir interese i brigu ljudi. Iako ne postoji cjelovita inventarizacija područja Varaždinske županije, prema dostupnim podacima iz Crvenih knjiga ugroženih vrsta Hrvatske te postojećih znanstvenih i stručnih studija, na području Županije nalaze se **223** strogo zaštićene i ugrožene vrste koje stalno ili povremeno žive na tom području (Tablica 47.).

Tablica 47. - Strogo zaštićene i ugrožene vrste

vrsta	broj
Sisavci	16
Ptice	94
Gmazovi	6
Vodozemci	8
Ribe	14
Kornjaši	2
Leptiri	6
Vretenca	9
Obalčari	3
Rakovi	1
Školjkaši	1
Biljke	62
Papratnjače	1
ukupno:	223

Izvor: Ministarstvo zaštite okoliša i energetike (HAOP)

U nastavku se daje popis područja ekološke mreže - Nature 2000 u Varaždinskoj županije preuzet sa stranica Informacijskog sustava zaštite prirode www.bioportal.hr (Tablica 48):

Tablica 48. - Područja ekološke mreže - Natura 2000 u Varaždinskoj županiji

PODRUČJA OČUVANJA ZNAČAJNA ZA PTICE (POP)			
	tipologija	naziv	površina (ha)
1.	HR 1000008	Bilogora i Kalničko gorje	8.609,71
2.	HR 1000013	Dravske akumulacije	6.583,43
3.	HR 1000014	Gornji tok rijeke Drave	1.067,55
UKUPNA POVRŠINA POP			16.260,69
PODRUČJA OČUVANJA ZNAČAJNA ZA VRSTE I STANIŠNE TIPOVE (POVS)			
	tipologija	naziv	površina (ha)
1.	HR 2000369	Vršni dio Ravne gore	763,92
2.	HR 2000371	Vršni dio Ivančice	1.859,47
3.	HR 2001191	Cerjanska špilja (točkasti lokalitet)	
4.	HR 2001192	Zdenec pri Ciglaru (točkasti lokalitet)	
5.	HR 2001195	Špilja pod Špicom (točkasti lokalitet)	
6.	HR 2001307	Drava- akumulacije	6.583,48

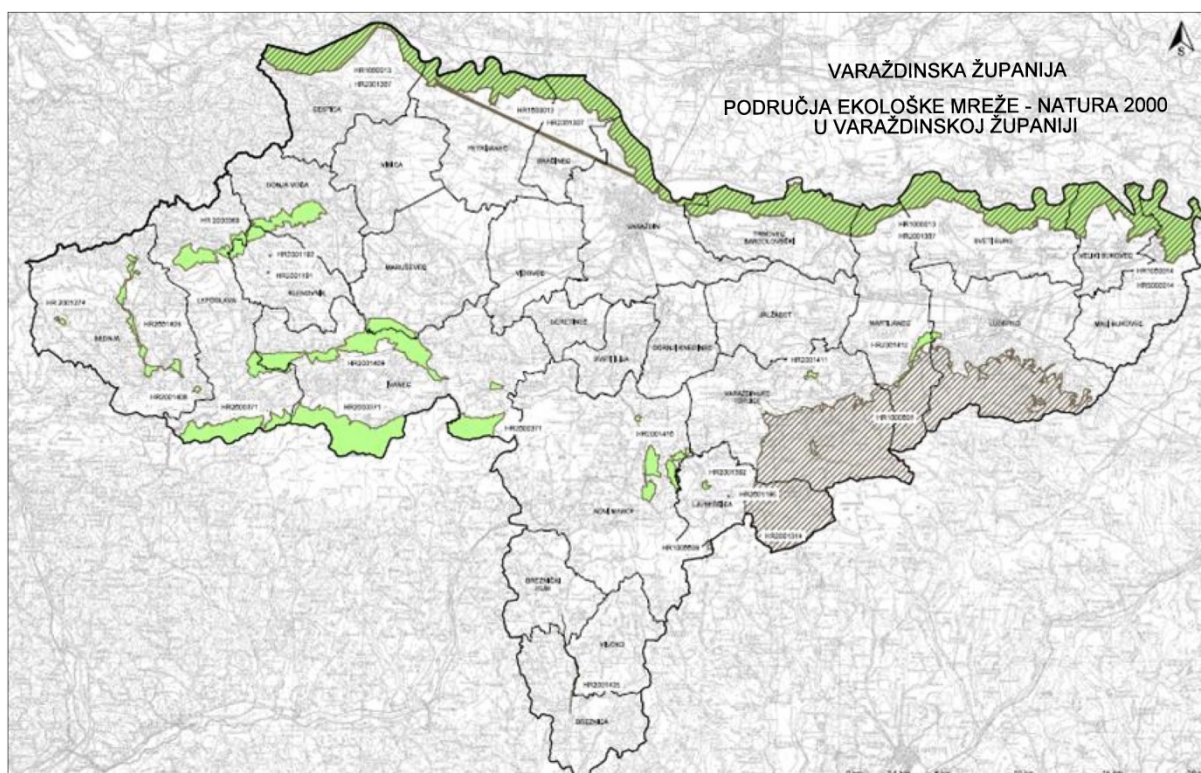
7.	HR 2001314	Kalnik - Vranilac	0,15
8.	HR 2001378	Livade kod Hudinčeca	13,28
9.	HR 2001392	Ljubeščica	13,48
10.	HR 2001408	Livade uz Bednju I	226,43
11.	HR 2001409	Livade uz Bednju II	1.144,92
12.	HR 2001410	Livade uz Bednju III	307,69
13.	HR 2001411	Livade uz Bednju IV	19,85
14.	HR 2001412	Livade uz Bednju V	112,78
15.	HR 5000014	Gornji tok rijeke Drave – od Donje Dubrave do Terezinog polja	1.067,55
16.	HR 2001405	Lonja	4,36
UKUPNA POVRŠINA POVS (ha)			12.117,31

Izvor: Bioportal (<http://www.bioportal.hr/gis/>)

U područja ekološke mreže RH - Natura 2000 uključeni su i lokaliteti s područja Varaždinske županije (Slika 41.) i to: 3 područja očuvanja značajna za ptice i 16 područja očuvanja značajnih za vrste i stanišne tipove.

POP i POVS područja ekološke mreže - Natura 2000 dijelom se preklapaju na pojedinim područjima Varaždinske županije, pa ukupna površina područja ekološke mreže - Natura 2000 u Varaždinskoj županiji iznosi 20.727,02 ha, što je manje od zbroja površine POP (16.260,69 ha) i POVS (12.117,31 ha) područja.

Slika 41. - Područja ekološke mreže - Natura 2000 u Varaždinskoj županiji

Izvor: Bioportal (<http://www.bioportal.hr/gis/>)

Upravljanje područjem Natura 2000 mora biti takvo da osigurava dugoročan opstanak ciljnih vrsta i stanišnih tipova za predmetno područje što podrazumijeva sljedeće: izbjegavanje

štetnih aktivnosti koje mogu ozbiljno zaprijetiti opstanku ciljnih vrsta i stanišnih tipova, gdje je to potrebno, poduzeti takve mjere koje će održati ili obnoviti stanje vrsta i stanišnih tipova u „povoljnom stanju očuvanosti“ u njihovom prirodnom arealu. No, kako će se sve navedeno postići ovisi o karakteristikama pojedinog područja.

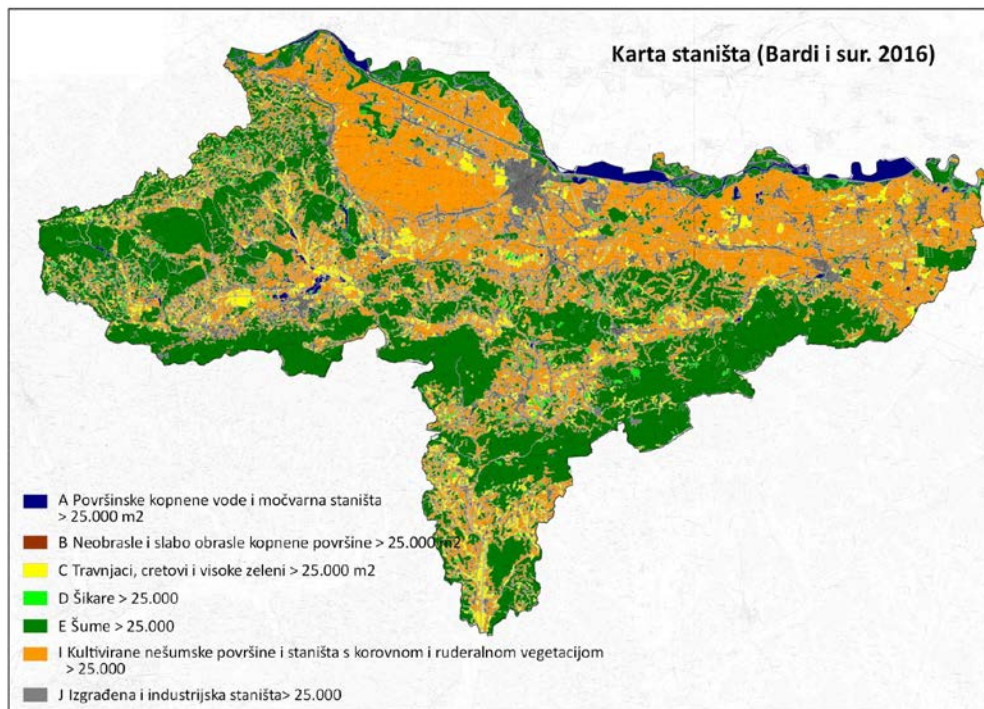
Područja ekološke mreže Natura 2000 su velika i raznolika zbog čega je otežan nadzor i upravljanje tim područjima. Ugroženost vrsta i staništa te ciljevi očuvanja tih područja uglavnom su rezultat neprimjerenog odnosa čovjeka prema prirodi (bespravna gradnja, gola sječa šuma, sadnja alohtonih vrsta, vodnogospodarski zahvati, zaraštavanje gorskih livada, širenje kamenoloma, prekomjerno ubiranje samoniklog bilja i slično). Međutim, prisutni su i problemi do kojih dolazi zbog neodgovarajućeg planiranja korištenja i namjene prostora u prostorno-planskoj dokumentaciji pojedinih općina i gradova (npr. planiranje odnosno izgradnja poslovnih zona u poplavnim zonama uz rijeke, zbog čega dolazi do brojnih problema prilikom obilnih kiša i sl.).

Stoga, područja ekološke mreže - Natura 2000 treba pojmiti kao ona područja koja su komplementarna i podupiruća razvoju koji je dugoročan, održiv i u sebi ima integrirano socijalno-odgovornu komponentu pravednosti i ravnopravnosti u društvu.

Biološka raznolikost – staništa

Zaštita biološke raznolikosti regulirana je Zakonom o zaštiti prirode („Narodne novine“, br. 80/13., 15/18. i 14/19.) i pratećim provedbenim propisima. Za područje zaštite prirode u Republici Hrvatskoj (temeljem potpisa i ratifikacije) pa tako i na području Varaždinske županije primjenjuje se niz međunarodnih propisa kojima se štiti biološka raznolikost: *Konvencija o zaštiti svjetske kulturne i prirodne baštine* (Paris, 1972.), *Konvencija o močvarama koje su od međunarodnog značaja naročito kao staništa ptica močvarica* (Ramsar, 1971), *Konvencija o biološkoj raznolikosti* (Rio de Janeiro, 1992.), *Protokol o biološkoj sigurnosti* (Kartagenski protokol) uz *Konvenciju o biološkoj raznolikosti* (Montreal 2000.), *Protokol iz Nagoye o pristupu genetskim resursima te poštenoj i pravičnoj podjeli dobiti koja proizlazi iz njihova korištenja uz Konvenciju o biološkoj raznolikosti* (Nagoya, 2010.), *Konvencija o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divljih životinja i biljaka* (CITES) (Washington, 1973), *Konvencija o zaštiti europskih divljih vrsta i prirodnih staništa* (Bernska konvencija) (Bern 1979.), *Konvencija o zaštiti migratornih vrsta divljih životinja* (Bonnska konvencija) (Bo“Narodne novine“,1979.) i druge (popis primjenjivih propisa i međunarodnih ugovora nalazi se na web adresi: <https://www.mzoip.hr/hr/priroda/propisi-i-medunarodni-ugovori.html>).

U izvještajnom razdoblju godine, tijekom 2016. godine završen je projekt izrade *Karte kopnenih nešumskih staništa Republike Hrvatske 2016*. Ova karta novi je prostorni prikaz staništa u cijeloj Republici Hrvatskoj (staništa u Varaždinskoj županiji prikazana su na Slici 42.).

Slika 42. - Karta staništa na području Varaždinske županije prema Nacionalnoj klasifikaciji staništa

Izvor: Strateška studija utjecaja na okoliš Županijske razvojne strategije Varaždinske županije do 2020. godine, Bardi i sur. 2016.

Kao što je vidljivo iz predmetnog prikaza (Karta staništa na području Varaždinske županije sukladno Nacionalnoj klasifikaciji staništa) na području Varaždinske županije, staništa su raspoređena u obliku kompleksnog mozaika u kojem se naizmjenice javljaju i preklapaju razni tipovi vegetacije. Prema Karti staništa (Bardi i sur. 2016.), na prostoru Županije nalaze se različiti stanišni mozaici kultiviranih površina (NKS kod I.2.1.) koji se izmjenjuju sa zapuštenim poljoprivrednim površinama (NKS kod I.1.8.) koje se rasprostiru dijelom površinama na sjeveru Županije te u njenom središnjem dijelu. Livadna staništa (NKS kod C.2.3.) nalaze se na manjim površinama po cijeloj Županiji, dok su vlažna staništa vezana uz rijeke na sjevernom dijelu županije (E.1.1./E.1.2.). Urbanizirana/antropogena staništa rasprostranjena su na sjeveru Županije, posebice oko županijskog središta - grada Varaždina te u centralnim i istočnim dijelovima, kao i rubnim dijelovima Županije (urbanizirana gradska i seoska područja). Poljoprivredne površine, seoska područja i urbanizirane površine zauzimaju sveukupno oko 60 % površine Županije. Šumska staništa kao što su mješovite hrastove i grabove šume (NKS kod E.3.1.) pretežito se nalaze na južnoj polovici Županije, a mezofilne i neutrofilne čiste bukove šume (NKS kod E.4.5.) možemo još naći i na jugu tj. jugozapadu Županije (šire područje Kalnika). Šumska staništa zauzimaju sveukupno oko 40 % površine Županije. Od slatkovodnih staništa, u Varaždinskoj županiji su najzastupljeniji sljedeći tipovi: gornji i srednji tokovi turbulentnih vodotoka, povremeni vodotoci, donji tokovi turbulentnih vodotoka, kanali sa stalnim protokom za površinsko navodnjavanje, gornji tokovi sporih vodotoka, kanali sa stalnim protokom za površinsku odvodnju, srednji i donji tokovi sporih vodotoka te mezotrofne vode. Tipovi staništa stalni vodotoci, stalne stajačice te neobrasle i slabo obrasle obale tekućica se nalaze pretežito uz sjevernu granicu Županije, uz rijeku Dravu te akumulacijska jezera (Ormoško, Varaždinsko i jezero Dubrava).

Pravilnikom o popisu stanišnih tipova, karti staništa te ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima („Narodne novine“, br. 88/14., 73/16.) se utvrđuje popis stanišnih tipova, karta staništa te ugroženi i rijetki stanišni tipovi, uključujući i prioritetne stanišne tipove od interesa za Europsku uniju, koje je potrebno očuvati u povoljnom stanju. Prema tom Pravilniku na

prostoru Varaždinske županije nalaze se sljedeći rijetki i ugroženi tipovi staništa kategorizirani prema nacionalnoj klasifikaciji (Tablica 49):

Tablica 49. - Pregled rijetkih i ugroženih tipova šumskih staništa na području Varaždinske županije

NKS	NKS naziv (nacionalna klasifikacija staništa)	površina (ha)
E.3.1.	Mješovite hrastovo-grabove i čiste grabove šume	16.376
E.4.5.	Mezofilne i neutrofilne čiste bukove šume	13.076
E.3.2.	Srednjoeuropske acidofilne šume hrasta kitnjaka, te obične breze	11.969
E.4.1.	Srednjoeuropske neutrofilne do slaboacidofilne, mezofilne bukove šume	2.138
E.5.1.	Panonske bukovo-jelove šume	1.338
E.9.2.	Nasadi četinjača	807
E.3.4.	Srednjoeuropske termofilne hrastove šume	239
E.4.2.	Srednjoeuropske, acidofilne bukove šume	74
UKUPNO		46.017

Izvor: Bioportal (<http://www.bioportal.hr/gis/>)

Tablica 50. - Pregled rijetkih i ugroženih tipova staništa na području Varaždinske županije

stanišni tip (Nacionalna klasifikacija staništa)		MIN(ha)	MAX(ha)
I.2.1.	Mozaici kultiviranih površina	27.046	38.734
V.2.3.2.	Mezofilne livade košanice Srednje Europe	6.499	13.058
J.	Izgrađena i industrijska staništa	7.068	10.109
I.1.8.	Zapuštene poljoprivredne površine	3.514	6.672
D.1.2.1.	Mezofilne živice i šikare kontinentalnih izuzetno primorskih krajeva	2.638	5.531
E.	Šume - ostalo	2.600	5.091
C.2.3.2.1.	Srednjoeuropske livade rane pahovke	1.796	3.234
I.5.3.	Vinogradi	1.734	3.096
I.5.1.	Voćnjaci	1.272	2.642
A.1.1.	Stalne stajačice	1.280	1.587
A.4.1.	Tršćaci rogozici visoki šiljevi i visoki šaševi	556	1.059
A.2.3.	Stalni vodotoci	712	998
C.3.3.1.	Brdske livade uspravnog ovsika na karbonatnoj podlozi	279	514
A.2.4.	Kanali	246	345
I.1.5.	Nitrofilna skiofilna ruderalna vegetacija	169	324
C.2.3.2.7.	Nizinske košanice s ljekovitom krvarom	150	281
C.5.4.1.1.	Visoke zeleni s pravom končarom	152	273
C.2.2.3.	Zajednice higrofilnih zeleni	139	271
A.2.2.	Povremeni vodotoci	38	69
C.3.4.3.4.	Bujadnice	33	59
A.2.7.	Neobrasle i slabo obrasle obale tekućica	33	59
D.1.1.2.	Vrbici pepeljaste i uškaste vrbe	25	52
I.1.7.	Zajednice nitrofilnih higrofilnih i skiofilnih staništa	23	44
I.1.4.	Ruderalne zajednice kontinentalnih krajeva	22	42
C.2.3.2.4.	Livade gomoljaste končare i rane pahovke	24	38
A.3.3.	Zakorijenjena vodenjarska vegetacija	18	34
C.2.4.1.	Nitrofilni pašnjaci i livade-košanice nizinskog vegetacijskog pojasa	18	34
A.1.2.	Povremene stajačice	16	30
A.3.2.	Slobodno plivajući flotantni i submerzni hidrofiti	12	26
I.1.6.	Korovi srednje Europe	8	18
C.2.2.2.	Trajno vlažne livade Srednje Europe	6	13
D.1.1.1.	Vrbici šljunkovitih i pjeskovitih riječnih sprudova	5	12
C.2.3.2.2.	Livade zečjeg trna i rane pahovke	7	12
C.2.6.1.	Gažene površine šumskih puteva	3	7
D.4.1.1.	Sastojine čivitnjače	4	7
B.1.1.	Neobrasli odsjeci strmih stijena	2	3
A.4.2.	Amfibijske zajednice	1	2
I.1.3.	Utrine kontinentalnih rjeđe primorskih krajeva	2	2
C.5.2.1.	Šumske čistine velebilja i uskolisnog kipeja	1	2
A.3.3.2.	Zakorijenjene submerzne zajednice voda tekućica	0,4	1
B.1.3.	Alpsko-karpatko-balkanske vapnenačke stijene	0,1	0,4
UKUPNO		58.150	94.383

Izvor: Bioportal (<http://www.bioportal.hr/gis/>)

Varaždinska županija odlikuje se zanimljivim reljefnim oblicima, šumskim, livadnim, špiljskim, slatkovodnim i drugim kopnenim staništima te je samim time stanište brojnim biljnim i životinjskim vrstama. Podaci o ugroženim i rijetkim biljnim i životinjskim vrstama nisu potpuni te postoji potreba za daljnjim istraživanjima.

Problemi koji se javljaju na području Varaždinske županije su općenito vezani za:

- antropogene aktivnosti kao što su gospodarenje šumama, što uključuje i sječu te uklanjanje starih i umirućih stabala, a čime se direktno utječe na dostupnost staništima za pojedine vrste (kukce i ptice)
- napuštanje tradicionalne poljoprivrede i košnje čime dolazi do zarašćivanja vlažnih livada košanica i gubitka pogodnog staništa za pojedine vrste leptira
- intenziviranje poljoprivrednih aktivnosti što uključuje uporabu hormona, herbicida i umjetnih gnojiva, a može i uzrokovati onečišćenje podzemnih i površinskih voda te time ugroziti stabilnost i kvalitetu vodenih ekosustava
- za brojne vrste ptica i riba probleme predstavljaju regulacije vodotoka koje dovode do promjene hidromorfoloških karakteristika što u konačnici dovodi do promjena stanišnih uvjeta i dostupnosti staništa za pojedine vrste
- nestajanje tradicionalnih ribnjaka utječe također na smanjenje bioraznolikosti ptičjih vrsta Županije
- unos invazivnih alohtonih vrsta je jedan od problema koji se isto javlja te se strane vrste šire na račun domaćih
- s obzirom na špiljske objekte koji se mogu naći (na području Kalnika) najveći problem predstavljaju antropogene intruzije u špiljska staništa kao i rekreacijske aktivnosti (turističke, speleologija) te odlaganje krutog otpada
- isušivanje vlažnih dijelova te gubitak dostupnih stanišnih elemenata za neke vrste kukaca
- problem u pojedinim područjima predstavlja i lovstvo, a ponekada i krivolov, čime se dodatno ugrožavaju i smanjuju populacije ionako već ugroženih vrsta (ptice, kukci, ribe)
- biljna i životinjska staništa su i pod pritiskom zbog uznemiravanja uslijed aktivnosti kao što su planinarenje, biciklizam, športske i druge rekreacijske aktivnosti, turistički izleti u špiljske objekte, no ova vrsta pritisaka nije toliko izražena u usporedbi s intenziviranjem poljoprivrede.

Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Varaždinske županije

„PRIRODA Varaždinske županije” (prije Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Varaždinske županije) je javna ustanova koja je osnovana s ciljem upravljanja zaštićenim područjima Varaždinske županije. Djelatnost Javne ustanove „PRIRODA Varaždinske županije“ propisana je odredbama Zakona o zaštiti prirode, aktom o osnivanju i statutom.

Konkretno, aktivnosti rada i djelovanja Javne ustanove usmjerene su na:

- upravljanje zaštićenim područjima Varaždinske županije (koordinacija svih pitanja i aktivnosti vezanih uz 26 zaštićenih lokaliteta, redoviti nadzor i vođenje baze podataka)
- unapređenje stanja zaštićenih područja Varaždinske županije (definiranje mjera zaštite i poticanje aktivnosti vezanih uz njihovo očuvanje uz osmišljavanje i realizaciju različitih programa zaštite prirode)
- promicanje i prezentaciju zaštićenih područja Varaždinske županije (kroz organizaciju javnih predavanja, publikaciju podataka i radova, izradu informativno-edukativnih ploča, poučnih staza i slično)

- praćenje stanja ostalih prirodnih vrijednosti Varaždinske županije (inventarizacija vrsta i staništa te praćenje stanja u područjima ekološke mreže - Natura 2000).

U ovom izvještajnom razdoblju, od strane Javne ustanove za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Varaždinske županije (u nastavku: Javna ustanova) u proteklom je razdoblju realizirano više različitih programa kojima je unaprijeđeno stanje pojedinih zaštićenih dijelova prirode Varaždinske županije:

- projekt DRAVA LIFE (izrada i postavljanje 6 informativno-edukativnih točaka na području uz rijeku Dravu u Varaždinskoj županije - odmorišta s informativno edukativnim sadržajem)
- projekt obnove i uređenja poučne staze u Dravskoj park - šumi u Varaždinu, koji obuhvaća postavljanje informativno - edukativnih ploča, smjerokaza, odmorišta i vidikovca iznad barskog staništa
- uređenje, zaštita i obnova spomenika parkovne arhitekture „Arboretum Opeka“ (Tjedan botaničkih vrtova i arboretuma Hrvatske)
- aktivnosti vezane za sanaciju i obilježavanje zaštićenih stabala Varaždinske županije info-pločama
- aktivnosti publiciranja podataka o prirodnim vrijednostima Varaždinske županije (izrada plakata o zaštićenim dijelovima prirode, ekološke mreže Natura 2000, izrada i tiskanje publikacija (Ptice uz Dravu, Leptiri uz Bednju, Vodozemci i gmazovi)
- inventarizacija i praćenje stanja divljih i stanišnih tipova u područjima ekološke mreže u Varaždinskoj županiji (npr. monitoring ptica i staništa uz rijeku Dravu, istraživanje helokrenih izvora na području Ivanšćice, istraživanje biljnih zajednica brdskih travnjaka na području Ravne gore, Ivanšćice, Kalnika i Varaždinsko-topličkog gorja, monitoring jadranske kozonoške, istraživanje herpetofaune u Varaždinskoj županiji, istraživanje faune danjih i noćnih leptira uz rijeku Bednju i sl.) čime su prikupljeni podaci o ciljnim vrstama i staništima za pojedina područja ekološke mreže u Varaždinskoj županiji).

Javna ustanova „PRIRODA Varaždinske županije” u svojim izvješćima opisuje stanje i aktivnosti u dijelu upravljanja zaštićenim područjima, te se uključuje u izradi prostornih planova Varaždinske županije.

Prilikom planiranja programa/projekata s područja zaštite prirode kojim se teži ostvarenju strateških ciljeva, prioriteta i mjera utvrđenih Županijskom razvojnom strategijom, a koji posebno pridonose realizaciji strateškog cilja 3. usmjerenog na zaštitu biološke i krajobrazne raznolikosti, priroda u Varaždinskoj županiji je u najvećoj mjeri ugrožena ljudskim djelovanjem, i to promjenama prirodnih ekosustava, korištenjem bioloških resursa i onečišćenjem.

Od pojedinačnih uzroka ugroženosti posebno su problematične brane u okviru upravljanja/korištenja voda i ostale promjene ekosustava, otpadne tekućine iz poljoprivrede, šumarstva i komunalne otpadne vode te iz izgradnja stambenih i urbanih područja.

Prisutni su i problemi do kojih dolazi zbog neodgovarajućeg planiranja korištenja i namjene prostora u prostorno-planskoj dokumentaciji pojedinih općina i gradova (npr. planiranje odnosno izgradnja poslovnih zona u poplavnim zonama uz rijeke, zbog čega dolazi do brojnih problema prilikom obilnih kiša i sl.).

Krajobrazna raznolikost

Potrebu za zaštitom krajobraza navode međunarodni (*Konvencija o europskim krajobrazima*) i nacionalni dokumenti (*Strategija prostornog uređenja Republike Hrvatske, Program prostornog uređenja Republike Hrvatske, Strategija i akcijski plan zaštite biološke i*

krajobrazne raznolikosti Republike Hrvatske). Strategijom i Programom PPU RH planirana je izrada Krajobrazne osnove Hrvatske, kao prostorno planske podloge. Izrađena je sadržajna i metodska podloga krajobrazne osnove Republike Hrvatske. Krajobrazna osnova za Republiku Hrvatsku nije izrađena, pa ne postoji institucionalni okvir za rješavanje problematike krajobraza.

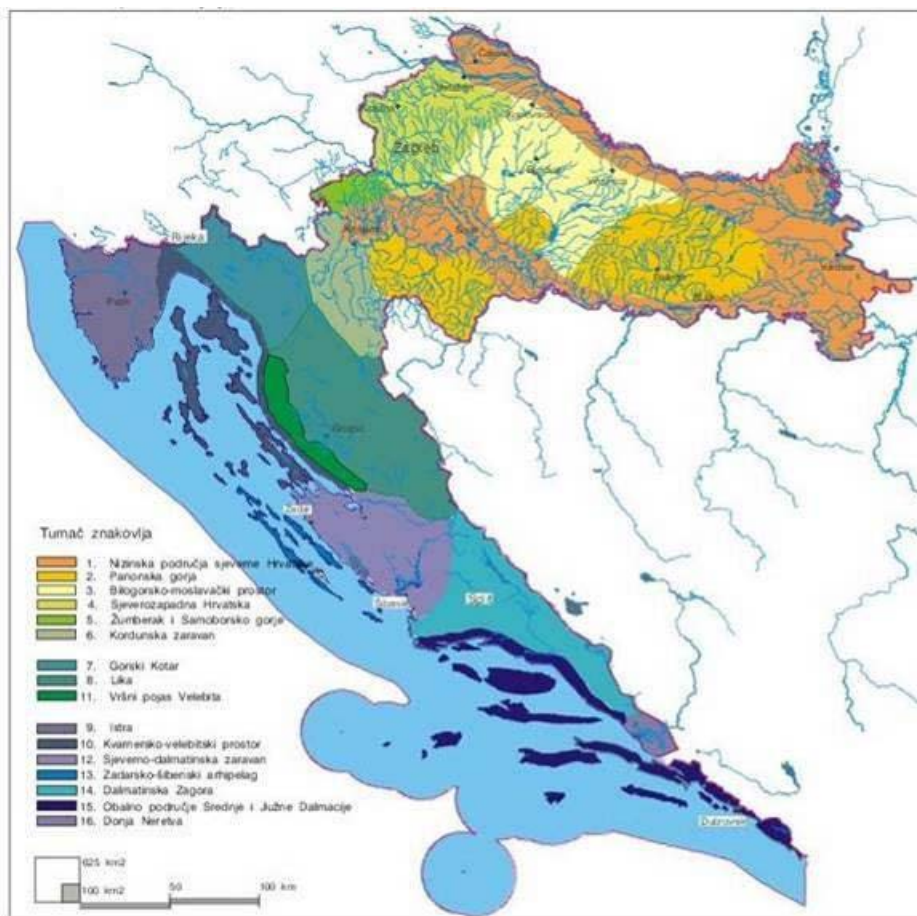
Krajobraz/krajoblik definiran je kao određeno područje, viđeno ljudskim okom, čija je narav rezultat međusobnog djelovanja prirodnih i/ili ljudskih čimbenika, a bitna je sastavnica čovjekova okruženja, izraz raznolikosti zajedničke kulturne i prirodne baštine te temelj identiteta područja. Postoje prijedori u vezi s uporabom izraza krajobraz i krajoblik. U Strategiji se u kontinuitetu dosadašnje prostorno-planske i zakonske terminologije rabi izraz krajobraz.

Krajobrazi u Republici Hrvatskoj štite se posebnim zakonima, između ostalog Zakonom o zaštiti okoliša, Zakonom o zaštiti prirode, Zakonom o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara te Zakonom o prostornom uređenju. U Zakonu o zaštiti okoliša krajobraz je prepoznat kao bitna sastavnica čovjekovog okruženja te se njime osigurava očuvanje krajobrazne raznolikosti. Zakonom o zaštiti prirode osigurava se očuvanje značajki i karakterističnih obilježja krajobraza, uključujući one koja su temeljem svoje linearne i kontinuirane strukture ili funkcije bitne za migraciju, širenje ili genetsku raznolikost divljih vrsta. Zakonom o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara krajobraz se štiti kao nepokretno kulturno dobro – povijesno karakteristične strukture koje svjedoče o čovjekovoj nazočnosti u prostoru – od gradova, sela i građevina s okolišem do perivoja i parkova. Dio krajobraza štiti se prostorno-planskom dokumentacijom – županijskim prostornim planovima i prostornim planovima uređenja gradova i općina.

Pojam *prirodnog krajobraza* obuhvaća područja netaknute prirodnosti čiji je razvoj određen i uređen isključivo zakonima prirode, bez utjecaja čovjeka. *Antropogeni/kulturni krajobrazi* mogu se opisati kao dijelovi na Zemlji izloženi temeljnim utjecajima prirode i čovjeka, koji znatno mijenjaju njegov prvotni izgled. *Ruralni krajobraz*, osim djelatnosti vezanih uz obradu i korištenje zemlje te u najvećoj mjeri zastupljenosti poljodjelskih površina, određuje prisutnost naselja, koja mogu biti: nekadašnji mali gradovi i trgovišta, sela, zaseoci, samotna gospodarstva, stancije, salaši, povremena pastirska boravišta, nastambe za stoku i ostale građevine okružene agrikulturnim površinama. *Kultivirani krajobrazi* uglavnom se odnose na agrarne/poljodjelske površine. *Urbani krajobraz* uključuje područja naselja i ostalih izgrađenih sadržaja. Prema *Strategiji prostornog razvoja* Republika Hrvatska podijeljena je na šesnaest osnovnih krajobraznih jedinica (krajobrazna regionalizacija) (Slika 43.).

Obzirom na krajobraznu regionalizaciju Hrvatske prema prirodnim obilježjima (Bralić I., 1995.), područje Varaždinske županije smješteno je na susretu široko rasprostranjene krajobrazne jedinice, *Nizinska područja sjeverne Hrvatske* koja obuhvaća sjeveroistočni dio Županije te krajobrazne jedinice Sjeverozapadna Hrvatska. Krajobraznu jedinicu *Nizinska područja sjeverne Hrvatske* odlikuje pretežno agrarni krajobraz s kompleksima hrastovih šuma i poplavnim područjima. Glavnu prostornu, krajobraznu kompleksnost i zanimljivost ovih područja čine fluvijalno-močvarni ambijenti rijeke Drave. Identitet i prepoznatljivost krajobrazne jedinice Sjeverozapadna Hrvatska čini slikovit rebrast reljef, odnosno dominacija uglavnom kultiviranih brežuljaka („prigorja“ i „zagorja“) koji tvore kontrast sa šumovitim peripanonskim brdima.

Slika 43. - Krajobrazna regionalizacija Hrvatske

Izvor: Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske, listopad 2017.

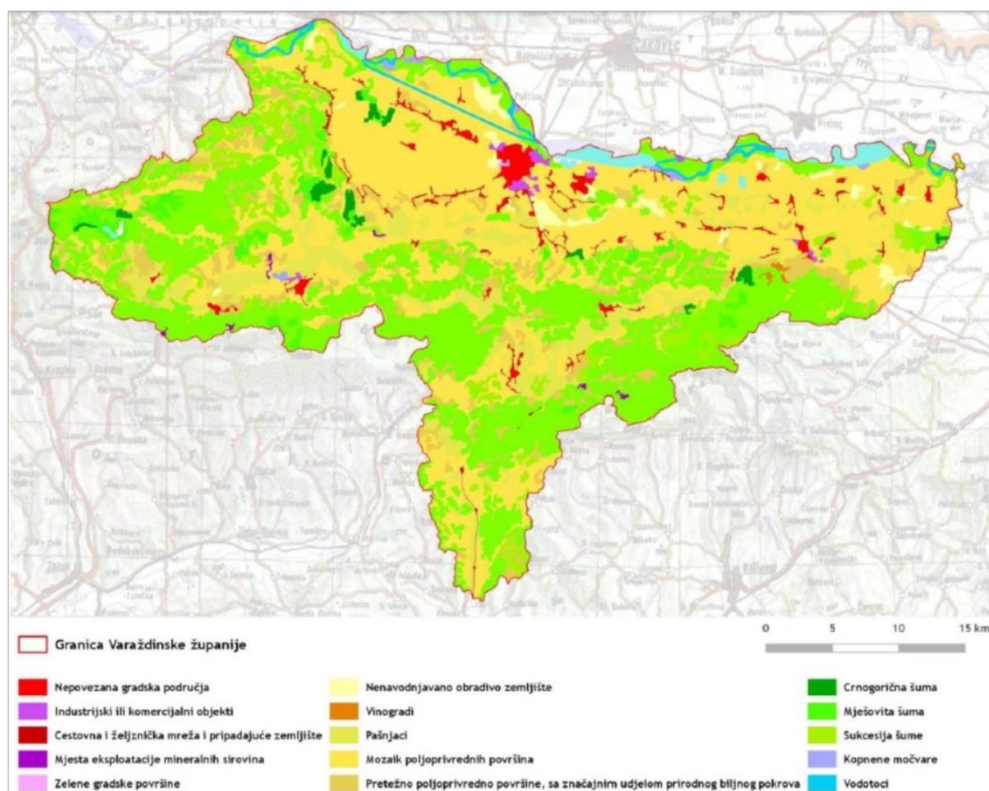
U 3. ID PPŽ-a u izradi predlaže se izrada krajobrazne osnove Varaždinske županije, kao prostorno-planske podloge integralne zaštite prirodnih i stvorenih vrijednosti prostora i identiteta krajolika, a s ciljem što kvalitetnije zaštite prirodnih vrijednosti i posebnosti i kulturno-povijesnih cjelina.

Prema Corine Land Coveru u površinskom pokrovu Županije izmjenjuju se prirodne i antropogene površine, od kojih najznačajniji udio čine mozaici poljoprivrednih površina, bjelogorične šume, pašnjaci te pretežito poljoprivredno zemljište sa značajnim udjelom prirodnog biljnog pokrova. Prirodni površinski pokrov uglavnom je potisnut širenjem antropogenih površina (poljoprivredne površine i naselja) te obrasta više predjele brežuljaka i brda, čineći tako veće šumske cjeline Ivančice, Kalnika, Pake, Ravne gore i Varaždinskih Toplica te manje šumske cjeline Zelendvora, Lonje i Zbela. Na obroncima Maceljskog gorja i Ravne gore povaljuju se uglavnom mješovite šume: srednjoeuropske acidofilne šume hrasta kitnjaka te obične breze, u nešto manjoj mjeri Panonske bukovo-jelove šume te mezofilne i neutrofilne čiste bukove šume. Obronke Ivančice prekrivaju mezofilne i neutrofilne čiste bukove šume, dok se na Kalničkom gorju izmjenjuju mezofilne i neutrofilne čiste bukove šume, mješovite hrastovo-grabove i čiste grabove šume, srednjoeuropske neutrofilne do slaboacidofilne, mezofilne bukove šume te srednjoeuropske acidofilne šume hrasta kitnjaka i obične breze. Uz rijeku Dravu višu drvenastu vegetaciju čine poplavne šume vrbe i topole te nasadi širokolisnog drveća. Mjestimično se na terenima iskrčenih, degradiranih sastojina pojavljuju nasadi četinjača.

Inventarizacija pokrova zemljišta (*Land cover*) napravljena je na razini EU s ciljem osiguranja dostupnosti podataka i informacija u sklopu *Programa CORINE (Koordinacija informacija o okolišu)*. Kartografski preglednik *CORINE Land Cover* obuhvaća 44 klase namjene korištenja zemljišta. Na području Varaždinske županije nalaze se iduće kategorije zemljišta prema *CORINE Land Cover* karti zemljišta (Slika 44.):

- 112 Nepovezana gradska područja,
- 121 Industrijski ili komercijalni objekti,
- 122 Cestovna i željeznička mreža i pripadajuće zemljište,
- 131 Mjesta eksploatacije mineralnih sirovina,
- 133 Zelene gradske površine Gradilišta,
- 142 Športsko rekreacijske površine,
- 211 Nenavodnjavano obradivo zemljište,
- 221 Vinogradi
- 231 Pašnjaci
- 242 Mozaik poljoprivrednih površina,
- 243 Pretežno poljoprivredno zemljište, sa značajnim udjelom prirodnog biljnog pokrova,
- 311 Bjelogorična šuma,
- 312 Crnogorična šuma,
- 324 Sukcesija šume (zemljišta u zarastanju),
- 411 Kopnene močvare,
- 511 Vodotoci,
- 512 Vodna tijela.

Slika 44. - Isječak iz kartografskog preglednika CORINE Land Cover tipizacija zemljišta, kao način identifikacije korištenja površina i određivanja tipologije krajobraza

Izvor: <http://corine.azo.hr/>

II.5.2. Zaštita okoliša

U izvještajnom razdoblju donesene su Izmjene i dopune o Zakon o zaštiti okoliša („Narodne novine“, br. 78/15., 12/18. i 118/18.) koje su usklađene s direktivama Europske unije. Najznačajniji novitet koji uvodi taj Zakon jest obveza provedbe strateške procjene utjecaja strategije, plana i programa na okoliš. Zakonom se razlučuju strategije, planovi i programi za koje se strateška procjena obvezno provodi od onih za koje se provodi postupak ocjene o potrebi strateške procjene.

Tako je izmjenama i dopunama Zakona iz 2015. godine u konačnici utvrđeno da se obveza provedbe strateške procjene, između ostalih, odnosi na prostorne planove svih razina uključujući i njihove izmjene i dopune kada daju okvir za zahvate koji podliježu ocjeni o potrebi procjene utjecaja na okoliš, odnosno procjeni utjecaja na okoliš, kada se njihova provedba financira iz sredstava Europske unije i kada se utvrdi da mogu imati značajan negativan utjecaj na ekološku mrežu prema posebnom propisu iz područja zaštite prirode. Za prostorne planove kojima se određuje uporaba malih površina na lokalnoj razini te za njihove manje izmjene i dopune obvezno se provodi postupak ocjene o potrebi strateške procjene. Postupak ocjene provodi se za sve prostorne planove koji daju okvir za zahvate koji podliježu procjeni utjecaja na okoliš.

Konkretni postupci strateške procjene utjecaja na okoliš i ostali značajni elementi za te postupke propisani su Uredbom o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš („Narodne novine“, br. i 3/17.).

Na temelju Zakona o zaštiti okoliša, u svibnju 2014. godine donesena je Uredba o procjeni utjecaja zahvata na okoliš te njene Izmjene i dopune iz 2017. godine („Narodne novine“, br. 61/14. i 3/17.) kojom se, između ostalog, određuju:

- zahvati za koje je obvezna procjena utjecaja zahvata na okoliš,
- zahvati za koje se provodi ocjena o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš za koje je nadležno Ministarstvo nadležno za zaštitu okoliša i
- zahvati za koje se provodi ocjena o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš za koje je nadležno upravno tijelo u županiji nadležno za zaštitu okoliša.

Izmjenom i dopunom Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, br. 15/18.), nova je obaveza da od 1. srpnja 2018. godine županijsko upravno tijelo nadležno za poslove zaštite prirode preuzima postupke Ministarstva zaštite okoliša i energetike vezano za ekološku mrežu (Prethodna ocjena prihvatljivosti strategije/plana i programa za ekološku mrežu).

Od stupanja na snagu novog Zakona o zaštiti okoliša pa do kraja promatranog razdoblja na području Varaždinske županije u postupku izrade i donošenja prostornih planova regionalnog i lokalnog značaja odnosno za njihove izmjene i dopune provodili su se postupci ocjene o potrebi strateške procjene kojima nije bila utvrđena potreba provedbe postupka strateške procjene utjecaja na okoliš.

U području zaštite prirode, na osnovi Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, br. 80/13., 15/18., i 14/19.) propisana je obveza provođenja ocjene prihvatljivosti plana, programa ili zahvata na ekološku mrežu, kroz postupke Prethodne i Glavne ocjene, na način da se postupci propisani Zakonom o zaštiti prirode objedinjuju s odgovarajućim postupcima procjena i ocjena temeljem Zakona o zaštiti okoliša.

Osim nadležnog Ministarstva zaštite okoliša i prirode, za područje zaštite okoliša na državnoj razini djelovala je Agencija za zaštitu okoliša do lipnja 2015. god., kada je formirana Hrvatska agencija za okoliš i prirodu (spajanjem Agencije za zaštitu okoliša i Državnog zavoda za zaštitu prirode). Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, sukladno članku 73. stavku 3. „Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o zaštiti okoliša“ („Narodne novine“, br.

118/18. od 27. prosinca 2018.) te brisanjem Hrvatske agencije za okoliš i prirodu (HAOP) iz sudskog registra (17. siječnja 2019. godine) preuzelo je zaposlenike, poslove, prava i obveze Agencije, kao i imovinu, opremu, pismohranu i drugu dokumentaciju. Slijedom navedenog sve djelatnosti Agencije poslovi prikupljanja i objedinjavanja podataka i informacija o okolišu i prirodi, radi osiguravanja i praćenja provedbe politike zaštite okoliša i prirode, održivog razvitka te obavljanja stručnih poslova u vezi sa zaštitom okoliša i prirode preuzet su u Ministarstvo zaštite okoliša i energetike.

U izvještajnom razdoblju provodile su se brojne aktivnosti vezane uz zaštitu okoliša u Varaždinskoj županiji i pojedinih sastavnica okoliša (biološka raznolikost, prirodna baština, tlo zrak, voda). Izrađeno je Izvješće o stanju okoliša Varaždinske županije, kojim je dan prikaz stanja okoliša po sastavnicama i s podacima o praćenju stanja i opterećenjima, te je obrađen utjecaj pojedinih zahvata i djelatnosti na okoliš, dane su informacije o provedenim aktivnostima i mjerama zaštite okoliša s ocjenom učinkovitosti, te je dana zaključna ocjena stanja okoliša.

Za poslove zaštite okoliša u Varaždinskoj županiji nadležan je Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša. Prema podacima navedenog Upravnog odjela, izvještajnom razdoblju od sredine 2015. godine do sredine 2019. godine, Upravni odjel je vodio:

- 1 procjenu utjecaja zahvata na okoliš (PUO)
- 7 postupaka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš (OPUO)
- 7 postupaka prethodne ocjene o prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu.

Postupci procjena utjecaja zahvata na okoliš i strateških procjena utjecaja strategija i programa na okoliš, odnosno ocjena o potrebi provedbe tih postupaka, kao i vezanih postupaka zaštite prirode, vodilo je nadležno županijsko upravno tijelo za zaštitu okoliša (Upravni odjel za prostorno uređenje, gradnju i zaštitu okoliša) a dio Ministarstvo zaštite okoliša i prirode:

- 2 Javna uvida za postupke procjene utjecaja na okoliš
- 6 Informacija za zainteresiranu javnost u postupcima okolišne dozvole.

Navedeni postupci su se pretežito odnosili na: zahvate vezane uz istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina, farme životinja, vodne građevine (uređenje vodotoka, obaloutvrda, nasipa, akumulacija), građevine odvodnje otpadnih voda (kanali i uređaji za pročišćavanje), zahvate na sanaciji odlagališta otpada i sanaciji odrona, industrijska – proizvodna postrojenja, biopliniska postrojenja i dr.

Za potrebe postupka strateške procjene utjecaja na okoliš 3. ID PPŽ-a, paralelno s izradom Nacrta prijedloga 3. ID PPŽ-a izrađivala se Strateška studija utjecaja 3. ID PPŽ-a na okoliš.

Zaštita zraka

Članak 12. (stavak 1.) Zakona o zaštiti zraka („Narodne novine“, br. 130/11., 47/14., 61/17., 118/18.) propisuje predstavničkom tijelu velikog grada obavezu izrade Programa zaštite zraka, ozonskog sloja, ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama. Navedeni Program sastavni je dio Programa zaštite okoliša područja za koje se donosi, koji se, sukladno članku 53. (stavak 5.) Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, br. 80/13., 153/13., 78/15., 12/18.) donosi za razdoblje od četiri godine. U skladu s tim se i Program zaštite zraka, ozonskog sloja, ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama donosi za razdoblje od četiri godine.

Županija je donijela *Program zaštite zraka, ozonskog sloja ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama Varaždinske županije za razdoblje 2015.-2019. godine* („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 54/14.; nastavno: Program zaštite zraka) i

Izvješće o provedbi Programa zaštite i poboljšanja kakvoće zraka Varaždinske županije za razdoblje 2010.-2013. godine („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 50/14.). Izvješće sadrži podatke o stanju kvalitete zraka, ocjenu stanja i učinkovitosti provedenih mjera, podatke o praćenju kvalitete zraka, korištenju financijskih sredstava za zaštitu i poboljšanje kvalitete zraka, izmjene i dopune postojećih dokumenata te druge podatke od značenja za zaštitu i poboljšanje kvalitete zraka u svrhu cjelovitog uvida u stanje kvalitete zraka za područje Varaždinske županije.

Program zaštite zraka određuje mjere koje bi se u četverogodišnjem razdoblju, trebale primijeniti da bi se izbjegao, smanjio i/ili uklonio negativni, najčešće antropogeni, utjecaj na kvalitetu zraka, ozonski sloj i klimatske promjene te kako bi se ublažile negativne posljedice koje klimatske promjene mogu uzrokovati. Svrha Programa je određivanje odgovarajućih ciljeva i mjera po sektorima utjecaja na zrak (prometni sektor, industrijski sektor, sektor opće potrošnje i pripadajući podsektori), prvenstva provođenja mjera, rokova izvršavanja, nositelja odnosno obveznika provedbe mjera kao i procjena sredstava za provedbu Programa i redoslijed korištenja sredstava prema utvrđenim prioritetnim mjerama i aktivnostima.

Programom zaštite zraka utvrđena je načelno i kakvoća zraka u Varaždinskoj županiji koja je zadovoljavajuća te nema većih onečišćenja. Sve je to rezultat nepostojanja teške industrije i velikih industrijskih postrojenja koja vrše najveća onečišćenja zraka. Na području Županije ne postoje značajniji stacionarni izvori onečišćenja zraka koji bi svojom djelatnošću uzrokovali prekomjerna onečišćenja. Gradovi Varaždin, Ludbreg, Varaždinske Toplice, Novi Marof, Ivanec i Lepoglava mogu se smatrati kolektivnim onečišćivačima (promet i ložišta) s pojedinačnim stacionarnim izvorima onečišćenja (industrija).

Preostali dio Županije može se smatrati ruralnim područjem s velikim udjelom šumskih i poljoprivrednih površina gdje je kakvoća zraka zadovoljavajuća i uglavnom nije ugrožena osim pojedinačnih točkastih izvora onečišćenja. Točkasta onečišćenja pojedinih tvrtki specifična su za grad Varaždin koji se zbog veličine smatra i kolektivnim onečišćivačem pri čemu promet ima značajni udio u onečišćenju zraka. U tom smislu je Programom zaštite zraka predloženo jedinicama lokalne samouprave da u svojim prostornim planovima definiraju načelnu dozvoljenu namjenu svojih industrijskih, poduzetničkih, gospodarskih i poslovnih zona na način da ograniče ulazak „nečistih“ djelatnosti odabirom proizvodnje koja ne vrše onečišćenja zraka.

Postojeća industrijska postrojenja odnosno tvrtke i operateri koji prekomjerno onečišćuju zrak obvezni su provoditi mjerenja i plaćati propisane naknade (načelo „onečišćivač plaća“) o čemu nadzor provodi nadležna inspekcija zaštite okoliša. Opći cilj je djelovati preventivno kako do onečišćenja zraka uopće ne bi došlo i u postrojenjima bilo koje vrste odabirati najbolje raspoložive tehnike koje ne vrše onečišćenje zraka.

Jedna od najvažnijih realiziranih mjera državnog i županijskog Programa zaštite zraka je uspostava postaje Varaždin kao jedne od osam novih lokacija u državnoj mreži za trajno praćenje kvalitete zraka. Varaždin je definiran i klasificiran kao prigradsko mjesto u zoni HR01 za praćenje koncentracija ozona (O_3) i dušikovog dioksida (NO_2).

Program zaštite zraka Varaždinske županije je usklađen s *Planom zaštite zraka, ozonskog sloja i ublažavanja klimatskih promjena u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2013. do 2017. godine* („Narodne novine“, br. 139/13.), koji je na temelju članka 31. (stavak 2.) Zakona o Vladi Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 150/11.), a u vezi sa člankom 10. (stavak 3.) Zakona o zaštiti zraka, donijela Vlada Republike Hrvatske i s *Nacrtom Strategije prilagodbe klimatskim promjenama u Republici Hrvatskoj za razdoblje do 2040. s pogledom na 2070.* (Bijela knjiga, MZOE, rujan 2017.). Unutar postojećeg zakonodavnog okvira postoji niz mjera čija je primjena direktno namijenjena zaštiti i poboljšanju kvalitete zraka, zaštiti ozonskog sloja, ublažavanju i prilagodbi klimatskim promjenama. Te se mjere Programom

zaštite zraka preuzimaju, po potrebi nadograđuju ili modificiraju, te se propisuju dodatne mjere da se ostvare zadani ciljevi.

II.5.3. Zaštita i očuvanje kulturne baštine

Broj zaštićenih nepokretnih kulturnih dobara na području Varaždinske županije

REGISTRIRANA KULturna DOBRA - TRAJNA ZAŠTITA, oznaka Z (206)

- 173 nepokretnih pojedinačnih dobara
- 25 arheoloških lokaliteta
- 7 kulturno-povijesnih cjelina
- 1 zaštićeni kulturni krajolik

PREVENTIVNO ZAŠTIĆENA KULturna DOBRA, oznaka P (7)

- 1 kulturno-povijesna cjelina
- 4 nepokretna dobra
- 2 arheološka lokaliteta

U ovom izvještajnom razdoblju donesena su nova rješenja o zaštiti koja su brojčano uvrštena u gornje podatke, a odnose se na slijedeće:

REGISTRIRANA KULturna DOBRA - TRAJNA ZAŠTITA, oznaka Z

- 7 nepokretnih pojedinačnih dobara:
kurija Cerje Tužno (2017.), crkva sv. Antuna u Selniku (2018.), crkva sv. Duha u Varaždinskim Toplicama (2019.), izmjena dijela rješenja za kompleks dvorca Opeka u Marčanu (2016.), zbirka žbukoreza Julija Merlića (2015.), crkva sv. Ilije u Svetom Iliji (2017.), pil Tužni Krist u Dubravi Križovljanskoj (2017.)
- 3 arheološka lokaliteta:
arheološko nalazište Brezje u Varaždinu (2015.), arheološko nalazište Gradišće u Martijancu (2015.), arheološko nalazište Vrt Somogy u Ludbregu (2018.)

PREVENTIVNO ZAŠTIĆENA KULturna DOBRA, oznaka P

- 1 kulturno povijesna cjelina: naselje Bednja (2019.)
- 1 arheološko nalazište: Stari grad Ivanec (2015.)
- 4 nepokretna pojedinačna dobra: spomenik s leptirom na varaždinskom groblju (2016.), kapela sv. Nikole u Varaždinu (2017.), kameni most u Svibovcu (2017.), tradicijska kuća u Gornjoj Voći (2018.)

NA LISTI DOBARA LOKALNOG ZNAČAJA, Odlukom Gradskog vijeća Grada Ivanca od 31. kolovoza 2017. godine objavljenom u „Službenom vjesniku Varaždinske županije“, br. 47/17., Zgrada stare škole - Muzej planinarstva u Ivancu, Ulica Rudolfa Rajtera 5 proglašena je dobrom od lokalnog značenja.

Broj evidentiranih dobara ne može se iščitati iz Registra kulturnih dobara ili interne liste stoga što Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara podrazumijeva činjenicu trajno ili preventivno zaštićenog kulturnog dobra, dok se u prostorno-planskoj dokumentaciji pod evidentiranom baštinom navode određeni objekti za koje tek treba utvrditi zadovoljavaju li osnovne i posebne kriterije vrednovanja da bi bili proglašeni zaštićenim kulturnim dobrima. Neki

evidentirani spomenici su u međuvremenu zaštićeni rješenjima Ministarstva kulture, dok su drugi brisani iz evidencije, pa se broj evidentirane baštine ne može iskazati.

U ovom segmentu zaštite kulturne baštine očekuje se aktivniji pristup jedinica lokalne uprave i samouprave kako bi evidentirana kulturna baština konačno dobila svoj pravni status. Preliminarnom valorizacijom stručnih službi i izrađivača plana u postupku izrade pojedinih planova, za evidentiranu kulturnu baštinu ocjenjeno je da ima određena svojstva koja ju izdvajaju od ostatka građevne supstance određenog naselja, imaju memorijalno ili neko drugo značenje u sagledavanju kontinuiteta povijesnog razvoja, što je važno prije svega za samu lokalnu zajednicu. Dakle, ona kulturna baština koja je evidentirana, a nema svojstva koja bi joj određivala veću važnost i omogućila zaštitu na razini Republike Hrvatske treba zaštititi na lokalnoj razini što je omogućeno člankom 17. Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara. Takva baština pravno nema nikakvu zaštitu pa se u provedbi plana i u odnosu prema njoj stvaraju nedoumice i prijeperi, posebno prilikom donošenja određenih odluka o mogućim zahvatima na njoj ili u njenoj neposrednoj blizini. Kako ju ne bi do kraja zapustili i u konačnici izgubili, svaka jedinica lokalne uprave i samouprave može putem svojih stručnih službi napraviti prijedlog s popisom evidentiranih kulturne baštine (ili one koju ocijeni bitnom za svoj prostor) koju će u određenom vremenskom roku zaštititi na lokalnoj razini te provesti propisani administrativan postupak njene zaštite.

Broj obnovljenih kulturnih dobara za područje Varaždinske županije i grada Varaždina u razdoblju od 2015. god. do 2019.

Zaštita, očuvanje i obnova kulturnih dobara zahtjevan je i dugotrajan posao, koji, obzirom na raspoloživa financijskih sredstava, može trajati godinama te nikad ne završava u potpunosti. Stoga se navedeni podaci odnose na dobra koja su ili većim dijelom obnovljena ili samo djelomično, te njihova obnova, s prekidima traje i dalje.

- nepokretna dobra: Ž. crkva Uznesenja BDM i ž. dvor u Bednji, tradicijska kuća u Varaždinskim Toplicama, crkva sv. Marije u Lepoglavi, kapela sv. Jurja u Purgu Lepoglavskoj, Ž. crkva Presvetog Trojstva u Visokom, tradicijska kuća u Čurilovcu, pravoslavna crkva sv. Oca Nikolaja u Cukovcu, dvorac ob. Drašković u Velikom Bukovcu, kapela sv. Križa u Križovljanu, crkva sv. Marije Magdalene u Ivancu, Sinagoga u Varaždinu, kapela BDM u Križanču, kapela sv. Lovre u Velikom Lovrečanu, crkva Uzvišenja sv. Križa u Radovcu, Ž. crkva sv. Ilije u Svetom Iliji, crkva sv. Elizabete u Jalžabetu, crkva sv. Klementa u Kelemnu, crkva sv. Jurja u Maruševcu, crkva sv. Petra i Pavla u Petrijancu, crkva sv. Barbare u Natkrižovljanu, uršulinski samostanu Varaždinu, tradicijska etno kuća u Vinici, pil sv. Ivana Nepomuka i Pranger u Vinici, pil sv. Ivana Nepomuka u Varaždinu, franjevačka crkva u Varaždinu, crkva sv. Martina u Donjoj Voći, kurija Patačić u Vinici, dvorac Opeka u Marčanu,
- arheološki lokaliteti: Burg Vinica, utvrda Grebengrad, utvrda Čanjevo, Vrt Somogy u Ludbregu, arheološki lokalitet u parku u Varaždinskim Toplicama

Broj ugroženih kulturnih dobara za područje Varaždinske županije i grada Varaždina

Od ukupnog broja zaštićenih nepokretnih kulturnih dobara, određen je broj onih koje se može smatrati ugroženima, za što postoje višestruki razlozi. Uglavnom se radi o nedovoljnom ulaganju u odnosu na potrebe za obnovom, izostanku ulaganja, neriješenim vlasničko-korisničkim odnosima, izostanak inicijative vlasnika - korisnika za pravovremenom obnovom, izostanak ideje o budućoj namjeni napuštenih ili slabo korištenih građevina, nedostatak osnovne projektne dokumentacije o kulturnom dobru kao osnove za prijavu na programe i projekte, siromašni proračuni jedinica lokalne uprave i samouprave u segmentu izdvajanja za obnovu kulturnih dobara.

U tom smislu, navode se kulturna dobra, koja su u periodu od 2015. do 2019. postala još ugroženija:

- kurija u Čalincu, dvorac ob. Vragović u Maruševcu, kapela sv. Benedikta u Hrastovljanu, Stari grad Križovljangrad u Cestici, Bajnski Dvori u Gornjem Ladanju, crkva sv. Roka i sv. Fabijana i Sebastijana u Varaždinu, Dvorac Opeka u Marčanu, arheološka zona tumul Bistričak u Jalžabetu, gospodarska građevina u Zelendvoru

Informacije i podaci o planiranim aktivnostima

Stanje očuvanosti i kvalitete prostora unutar Varaždinske županije je različito. Širenje naselja, izgradnja prometnih komunikacija, novi oblici korištenja prostora uz uspostavu gospodarskih zona imaju za posljedicu transformaciju povijesnih, pristupnih vizura na stara naselja, gubitak krajobraznih vrijednosti te ugroženost arheoloških lokaliteta. Razvitak privatnog sektora i poduzetništva donio je nove izazove u njihovu očuvanju, što se očituje u nastojanjima za predimenzioniranom gradnjom i neprimjerenim adaptacijama (naročito u rubnim dijelovima grada Varaždina, zona C). Primjetno je narušavanje prostorne matrice okrupnjavanjem više parcela s ciljem formiranja većih građevinske parcela za izgradnju novih višekatnih, višestambenih objekata, lako je takva vrsta gradnje usklađena s odrednicama važeće planske dokumentacije, odnosno, primjenjuje maksimalno dozvoljene parametre za izgradnju, ona je ipak i oblikovno a naročito gabaritima suprotna zatečenoj građevinskoj strukturi koju karakterizira tip individualne stambene gradnje (samostojeće obiteljske kuće u rasponu od prizemnica do najviše dvokatnica). Činjenica je da se u zatečeno urbano ili poluurbano tkivo (koje je tipologijom arhitekture, izvedbom i gabaritima primjereno mjerilu čovjeka) unosi sasvim novi tip predimenzioniranih stambenih objekata, koji nisu primjereni zaštićenim dijelovima grada. S druge strane, pomanjkanje financijskih sredstava vlasnika za kvalitetno i konzervatorski prihvatljivo održavanje građevina dovodi do zapuštanja i polaganog propadanja kuća ili primjene jeftinijih zamjenskih materijala i elemenata, u vidu plastične stolarije, neprikladnih pokrova, žbuka. Poseban problem predstavlja velik broj poslovnih prostora unutar povijesne gradske jezgre Varaždina koji se, zbog nesređenih vlasničkih odnosa, najamnina, rizičnosti ulaganja ili određenih privatnih interesa, godinama ne koriste te posljedično tome ne održavaju, stvarajući vrlo ružnu sliku dijelova urbanih poteza ili ambijenata. Kroz odgovarajuća planska rješenja i odredbe za provedbu treba uspostaviti odgovarajuće mehanizme kontrole sadržaja i namjene pojedinih poslovnih prostora u gradu radi sprječavanja koncentracije monokulturnih sadržaja (banke, kladionice i sl.) u središtu grada i odumiranja onih sadržaja koji gradu daju živost i dinamiku. Poseban problem predstavlja promet u mirovanju, odnosno, parkirališne površine koje uzurpiraju i smanjuju pješačke – hodne površine i biciklističke staze. Tako su izgradnjom podzemne garaže na Kapucinskom trgu u Varaždinu stvoreni preduvjeti za radikalno smanjivanje parkirališta, činjenica je da do danas nije došlo do njihovog rasterećenja i preoblikovanja. Veliki dio problema i nesporazuma u provedbi planskih rješenja proizlazi iz selektivne primjene planskih postavki pri čemu investitori i projektanti iščitavaju i primjenjuju ona planska rješenja ili odrednice koje im idu u prilog, dok se ostali uvjeti koji su jasno propisani zanemaruju. U takvim slučajevima neobično je važno da stručne službe, koje sudjeluju u provedbi i tumačenju planske dokumentacije, imaju jedinstven stav sukladno planskim rješenjima, odnosno njegove namjere i svrhe u sređivanju prostora. Pri tome svaki pojedini plan treba koristiti i provoditi kao integralni dokument u kojem svi dijelovi imaju jednaku važnost. Svjedoci smo također da se pojedina kvalitetna planska rješenja ne mogu realizirati zbog činjenice da za to ne postoje valjane pretpostavke (pravovremeno poduzimanje relevantnih istraživanja, rješavanje vlasničkih odnosa, otkup zemljišta i nekretnina i slično).

Nastavno se daje **popis kulturne baštine Varaždinske županije** iz Registra kulturnih dobara Republike Hrvatske prilagođen prikazima u prostornim planovima sukladno Pravilniku o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova („Narodne novine“, br. 106/98., 39/04., 45/04. – ispr. i 163/04.), ažuriran za potrebe izrade Nacrta prijedloga 3. Izmjena i dopuna PPŽ-a, po gradovima/općinama:

Varaždin

Arheološka baština

- arheološki pojedinačni lokalitet – kopneni (2)
 - o Varaždin Arheološko nalazište Brezje- Z
 - o Zbelava Arheološko nalazište „Pod lipom“ – Z

Povijesna graditeljska cjelina

- gradska naselja (1)
 - o Varaždin Kulturno-povijesna cjelina grada Varaždina- Z

Povijesni sklop i građevina

- graditeljski sklop (1)
 - o Varaždin Stari Grad, Strossmayerovo šetalište - N
- civilna građevina (35)
 - o Gornji Kućan Mlin obitelji Vidović, Kućan Gornji 50 – Z
 - o Jalkovec Zgrada-spomen mjesto NOB-a, Jalkovec - RZG
 - o Jalkovec Dvorac Leitner - Z
 - o Jalkovec Most preko Plitvice – Z
 - o Varaždin Palača Patačić, Franjevački trg 5 - N
 - o Varaždin Palača Petković-Ožegović, Trg slobode 1- Z
 - o Varaždin Vijećnica, Trg kralja Tomislava 1- Z
 - o Varaždin Palača Drašković-Nadasdy, Trg kralja Tomislava 3 i sjeverna strana Pavlinske ul.br. 3- Z
 - o Varaždin Palača Prassinsky-Sermage, Trg Miljenka Stančića 3- Z
 - o Varaždin Vila Oršić, Ulica P. Preradovića 15- Z
 - o Varaždin Palača Erdody-Oršić, Preradovićeve ulica 17a- Z
 - o Varaždin Palača Herczer, Franjevački trg - Z 6
 - o Varaždin Palača Keglević, Nazorova ulica 14- Z
 - o Varaždin Vila Bedeković, Cesarčeva ulica 10- Z
 - o Varaždin Kuća „Dobro od Varaždina“, Gajeva 10- Z
 - o Varaždin Palača Zagrebačkog kaptola, Draškovićeva ulica 2- Z
 - o Varaždin Vila Morandini, Kolodvorska 16- Z
 - o Varaždin Palača Wasserman-Kreuz, Kranjčevićeva 1- Z
 - o Varaždin Kuća Söhnle- Z
 - o Varaždin Građevina Hrvatskoga narodnog kazališta u Varaždinu, Ulica Augusta Cesarca 1- Z
 - o Varaždin Zgrada, Ognjena Price 24- Z
 - o Varaždin Zgrada, Bakačeva 4- Z
 - o Varaždin Zgrada, Bakačeva 6- Z
 - o Varaždin Zgrada, Bakačeva 8- Z
 - o Varaždin Zgrada, Bakačeva 10- Z
 - o Varaždin Kuća Mrazović, Franjevački trg 1- Z
 - o Varaždin Kuća Terstenjak, Franjevački trg 3- Z

- o Varaždin Palača Patačić, Franjevački trg 5- Z
- o Varaždin Palača Varaždinske županije, Franjevački trg 7- Z
- o Varaždin Palača Zakmardy, Habdelićeva 4- Z
- o Varaždin Gradska kula, Trg bana Jelačića 2- Z
- o Varaždin Kuća Ritz, Trg kralja Tomislava 5- Z
- o Varaždin Kuća Jaccomini, Trg kralja Tomislava 6- Z
- o Varaždin Palača Patačić-Putar, Zagrebačka 2- Z
- o Varaždin Palača Erdödy-Patačić, Kapucinski trg 8- Z

- sakralna građevina (16)
 - o Varaždin Crkva Uznesenja Blažene Djevice Marije - N
 - o Varaždin Kapela sv. Nikole – P
 - o Varaždin Crkva Uznesenja Blažene Djevice Marije i kurija župnog dvora- Z
 - o Varaždin Crkva sv. Vida- Z
 - o Varaždin Crkva Rođenja Isusova i uršulinski samostan- Z
 - o Varaždin Crkva sv. Trojstva i kapucinski samostan- Z
 - o Varaždin Crkva sv. Florijana i xenodochium- Z
 - o Varaždin Crkva sv. Nikole i kurija župnog dvora- Z
 - o Varaždin Crkva sv. Ivana Krstitelja i franjevački samostan- Z
 - o Varaždin Crkva sv. Georgija- Z
 - o Varaždin Pavlinski samostan- Z
 - o Varaždin Crkva sv. Fabijana i Sebastijana mčč. - Z
 - o Varaždin Sinagoga- Z
 - o Varaždin Crkva sv. Roka- Z
 - o Varaždin Crkva Uznesenja Blažene Djevice Marije- Z
 - o Varaždin Pavlinski marof, Trstenjakova 7- Z

Memorijalna baština

- spomen (memorijalni) objekt (3)
 - o Varaždin Zgrada, spomeničko mjesto - RZG
 - o Varaždin Zgrada, spomeničko mjesto u Varaždinu - RZG
 - o Varaždin Zgrada, spomeničko mjesto - RZG

OSTALO:

- Varaždin Kameni nadgrobni spomenik s leptirom - P
- Varaždin Gradsko groblje – Z
- Varaždin Meteorološki stup, Ulica Alojzija Stepinca- Z
- Varaždin Kameni spomenik sv. Ivana Nepomuka- Z
- Varaždin Židovsko groblje – Z
- Varaždin Kameni spomenik sv. Trojstva (Prijestolje milosti) - Z
- Varaždin Kameni spomenik sa skulpturom Immaculatae- Z
- Varaždin Zbirka žbukoreza Julija Merlića- Z
- Varaždin Skulptura Grgura Ninskog- Z
- Varaždin Pil sv. Ivana Krstitelja- Z

IVANEC

Arheološka baština

- arheološki pojedinačni lokalitet – kopneni (1)
 - o Ivanec Arheološko nalazište Stari grad - P

Povijesni sklop i građevina

- civilna građevina (3)
 - o Cerje Tužno Kurija Cerje Tužno – Z
 - o Ivanec Zgrada stare škole - Muzej planinarstva – L
 - o Margečan Utvrda Gradišće na Cukovcu – Z
- sakralna građevina (4)
 - o Ivanec Crkva sv. Marije Magdalene i kurija - župni dvor – Z
 - o Margečan Crkva sv. Margarete i kurija župnog dvora – Z
 - o Prigorec Crkva sv. Duha – Z
 - o Radovan Crkva Blažene Djevice Marije - Z

LEPOGLAVA

Arheološka baština

- arheološki pojedinačni lokalitet – kopneni (1)
 - o Kamenica Arheološko nalazište Utvrda Kamenica – Z

Povijesni sklop i građevina

- sakralna građevina (10)
 - o Donja Višnjica Crkva Pohođenja Blažene Djevice Marije i kurija župnog dvora – Z
 - o Kamenica Crkva sv. Tome - Z
 - o Kamenica Crkva sv. Bartola i kurija župnog dvora – Z
 - o Lepoglava Crkva Bezgrešnog začeca Blažene Djevice Marije, bivši pavlinski samostan i Gostinjac- N
 - o Lepoglava Crkva sv. Jurja - N
 - o Lepoglava Crkva Bezgrešnog začeca Blažene Djevice Marije, bivši pavlinski samostan i Gostinjac- Z
 - o Lepoglava Crkva sv. Ivana Krstitelja - Z
 - o Lepoglava Crkva sv. Jurja – Z
 - o Zlogonje Crkva sv. Florijana - Z
 - o Žarovnica Crkva Majke Božje Sniježne (sv. Helene) - Z

LUDBREG

Arheološka baština

- arheološki pojedinačni lokalitet – kopneni (5)
 - o Ludbreg Arheološko nalazište Gradina Lipa-Katalena – Z
 - o Ludbreg Arheološko nalazište Vrt Somogy – Z
 - o Poljanec Arheološko nalazište Poljanec – Z
 - o Hrastovsko Gradina Vučje grlo – Z
 - o Sigetec Ludbreški Gradina Štuk - Z

Povijesna graditeljska cjelina

- gradska naselja (1)
 - o Ludbreg Kulturno-povijesna cjelina grada Ludbrega – Z

Povijesni sklop i građevina

- civilna građevina (1)
 - o Ludbreg Dvorac Batthyany, Trg Svetog Trojstva 14 – Z

- sakralna građevina (5)
 - o Apatija Crkva Srca Isusova – Z
 - o Čukovec Crkva sv. Oca Nikolaja – Z
 - o Ludbreg Crkva sv. Trojstva i župni dvor – Z
 - o Ludbreg Crkva Žalosne Gospe – Z
 - o Selnik Crkva sv. Antuna - Z

Memorijalna baština

- memorijalno i povijesno područje (1)
 - o Ludbreg Memorijalno područje židovskog groblja - Z

OSTALO:

Ludbreg Spomenik palim braniteljima Domovinskog rata - Z

NOVI MAROF

Arheološka baština

- arheološki pojedinačni lokalitet – kopneni (2)
 - o Donje Makojišće Arheološko nalazište Utvrda Grebengrad - Z
 - o Donje Makojišće Arheološko nalazište Lonja (Gradišće I i Gradišće II) kod Matušina – Z

Povijesni sklop i građevina

- graditeljski sklop (1)
 - o Paka Utvrda Paka – Z
- civilna građevina (3)
 - o Bela Dvorac Stara Bela (Donja Bela ili Bela 2) - Z
 - o Bela Kaštel-dvorac Nova Bela (Gornja Bela ili Bela I) – Z
 - o Novi Marof Dvorac Erdödy, Specijalna bolnica za kronične bolesti Novi Marof, Varaždinska 2-Z
- sakralna građevina (2)
 - o Bela Crkva Blažene Djevice Marije – grobna kapela obitelji Ožegović – Z
 - o Remetinec Crkva Blažene Djevice Marije i župni dvor - Z

Kultivirani krajolik

Bela na području dvoraca Bela I i Bela II – Z

VARAŽDINSKE TOPLICE

Arheološka baština

- arheološki pojedinačni lokalitet – kopneni (5)
 - o Škarnik Arheološko nalazište Gradec – Z
 - o Tuhovec Arheološko nalazište Gradišće – Z
 - o Varaždinske Toplice Lokalitet Tonimir – P
 - o Varaždinske Toplice Arheološko nalazište Aqua Iasae - Z
 - o Drenovec Gradina – Kukma – P

Povijesna graditeljska cjelina

- gradska naselja (1)
 - o Varaždinske Toplice Kulturno - povijesna cjelina Varaždinskih Toplica - Z

Povijesni sklop i građevina

- graditeljski sklop (3)
 - o Pišćanovec Kurija Pišćanovec – P
 - o Varaždinske Toplice Pučka kupelj - P
 - o Varaždinske Toplice Kaštel zagrebačkog Kaptola, Trg slobode 16 - Z
- civilna građevina (4)
 - o Pišćanovec Tradicijska vinogradarska građevina – P
 - o Svibovec Kameni most - P
 - o Varaždinske Toplice Građevina stare škole – P
 - o Varaždinske Toplice Tradicijska kuća, Perivoj Marije Ružičke Strozzi 5 – Z
- sakralna građevina (4)
 - o Rukljevina Crkva sv. Marije – Z
 - o Svibovec Crkva Sveta Tri Kralja i župni dvor – Z
 - o Varaždinske Toplice Crkva sv. Duha – P
 - o Varaždinske Toplice Crkva sv. Martina i kurija župnog dvora - Z

BEDNJA

Povijesni sklop i građevina

- civilna građevina (2)
 - o Trakošćan Dvorac Drašković s perivojem - N
 - o Trakošćan Dvorac Trakošćan, Trakošćan bb – Z
- sakralna građevina (4)
 - o Bednja Crkva Uznesenja Blažene Djevice Marije i kurija župnog dvora - Z
 - o Cvetlin Crkva sv. Petra i Pavla apostola – Z
 - o Meljan Crkva sv. Tri Kralja – Z
 - o Sveti Josip Crkva sv. Josipa – Z

OSTALO:

Bednja Pil Madone - Z

BERETINEC

Povijesni sklop i građevina

- civilna građevina (1)
 - o Črešnjevo Dvorac Šaulovec - Z

OSTALO:

Beretinec Pil Pieta – Z

BREZNICA

Povijesni sklop i građevina

- graditeljski sklop (1)
 - o Bisag Ostaci staroga grada Bisaga - Z

- sakralna građevina (1)
 - o Bisag

Crkva sv. Marije Magdalene - Z

BREZNIČKI HUM

Povijesni sklop i građevina

- sakralna građevina (1)
 - o Breznički Hum

Crkva sv. Martina - Z

CESTICA

Povijesni sklop i građevina

- civilna građevina (1)
 - o Cestica
- sakralna građevina (5)
 - o Križanče
 - o Križovljan
 - o Mali Lovrečan
 - o Natkrižovljan
 - o Radovec

Dvorac Križovljan-grad – Z

Crkva Blažene Djevice Marije (Miklova kapela) - Z

Crkva sv. Križa – Z

Crkva sv. Lovre – Z

Crkva sv. Barbare i kurija župnog dvora – Z

Crkva Uzvišenja sv. Križa i kurija župnog dvora - Z

OSTALO:

Cestica

Kameno raspelo na groblju - P

Dubrava Križovljanska

Pil sa skulpturom Tužnog Krista – Z

Kolarovec

Pil Tužnog Krista - Z

DONJA VOĆA

Arheološka baština

- arheološki pojedinačni lokalitet – kopneni (1)
 - o Donja Voća

Spilja Vindija – Z

Povijesni sklop i građevina

- civilna građevina (1)
 - o Gornja Voća
- sakralna građevina (2)
 - o Donja Voća
 - o Donja Voća

Tradicijska kuća (Gornja Voća) - P

Crkva sv. Tome - Z

Crkva sv. Martina i kurija župnog dvora - Z

GORNJI KNEGINEC

Povijesni sklop i građevina

- civilna građevina (2)
 - o Gornji Kneginec
 - o Varaždin Breg
- sakralna građevina (1)
 - o Gornji Kneginec

Kula u Gornjem Knegincu – Z

Bauerov bunar - Z

Crkva Sv. Marije Magdalene i kurija župnog dvora - Z

JALŽABET

Arheološka baština

- arheološko područje (1)
 - o Jalžabet Arheološka zona Bistričak - Z
- arheološki pojedinačni lokalitet – kopneni (3)
 - o Jakopovec Arheološko nalazište Blizna – Z
 - o Jalžabet Arheološko nalazište Cerov jarek – Z
 - o Kelemen Arheološko nalazište villa rustica - Z

Povijesni sklop i građevina

- civilna građevina (1)
 - o Jalžabet Dvorac Somogy - Z
- sakralna građevina (3)
 - o Jakopovec Crkva sv. Jakova – Z
 - o Jalžabet Crkva sv. Elizabete i kurija župnog dvora – Z
 - o Kelemen Crkva sv. Klementa - Z

Memorijalna baština

- spomen (memorijalni) objekt (1)
 - o Kelemen Zgrada - spomen mjesto NOB-a, mjesto ilegalnih sastanaka - RZG

OSTALO:

Jakopovec Pil sv. Jakoba - Z
Kelemen Pil sv. Florijana - Z

KLENOVNIK

Arheološka baština

- arheološki pojedinačni lokalitet – kopneni (1)
 - o Goranec Arheološko nalazište „Velika pećina“ – Z

Povijesni sklop i građevina

- civilna građevina (1)
 - o Klenovnik Dvorac Drašković, Klenovnik 1 – Z
- sakralna građevina (2)
 - o Klenovnik Crkva Presvetog Trojstva – Z
 - o Vukovoj Crkva sv. Wolfganga i župna kuća - Z

OSTALO:

Klenovnik Kameni spomenik sv. Ivana Nepomuka - Z

MALI BUKOVEC

Povijesni sklop i građevina

- sakralna građevina (2)
 - o Mali Bukovec Crkva sv. Katarine – Z
 - o Županec Crkva Blažene Djevice Marije - Z

OSTALO:

Mali Bukovec Pil sv. Florijana – Z

MARTIJANEC

Arheološka baština

- arheološko područje (1)
 - o Gornji Martijanec Arheološka zona „Pri Gomili“ – Z
- arheološki pojedinačni lokalitet – kopneni (2)
 - o Martijanec Arheološko nalazište Gradišće – Z
 - o Vrbanovec Arheološko nalazište Vrbanovec – tumul - Z

Povijesni sklop i građevina

- civilna građevina (1)
 - o Martijanec Dvorac Patačić-Rauch - Z
- sakralna građevina (2)
 - o Hrastovljan Crkva sv. Benedikta – Z
 - o Martijanec Crkva sv. Martina i župni dvor - Z

MARUŠEVEC

Povijesni sklop i građevina

- graditeljski sklop (1)
 - o Čalinec Kurija, Čalinec 80 – Z
- civilna građevina (1)
 - o Maruševac Dvorac, Maruševac 82 - Z
- sakralna građevina (2)
 - o Druškovec Crkva sv. Roka – Z
 - o Maruševac Crkva sv. Jurja mučenika i kurija župnog dvora – Z

PETRIJANEC

Povijesni sklop i građevina

- civilna građevina (2)
 - o Petrijanec Zgrada stare škole - Z
 - o Petrijanec Vijećnica, Trg Svetog Petra 1 - Z
- sakralna građevina (4)
 - o Nova Ves Petrijanečka Crkva sv. Katarine – Z
 - o Petrijanec Crkva sv. Petra i Pavla i kurija župnog dvora – Z
 - o Zelendvor Grobna kapela obitelji Bombelles - Z
 - o Družbinec Poklonac Kraljice Marije s Isusom - Z

OSTALO:

Majerje	Pil s likom Trpećeg Isusa (Krista Premišljevača) – Z
Petrijanec	Pil s likom Trpećeg Isusa (Krista Premišljevača) – Z
Petrijanec	Pil sv. Florijana - Z
Petrijanec	Pil sv. Jurja na konju - Z

SRAČINEC

Povijesni sklop i građevina

- sakralna građevina (1)
 - o Svibovec Podravski Crkva sv. Benedikta - Z

SVETI ILIJA

Povijesni sklop i građevina

- civilna građevina (1)

- o Seketin Dvorac Seketin – Z
- sakralna građevina (2)
 - o Beletinec Crkva Svih Svetih – Z
 - o Sveti Ilija Crkva sv. Ilije i kurija župnog dvora - Z

TRNOVEC BARTOLOVEČKI

Povijesni sklop i građevina

- sakralna građevinama (2)
 - o Bartolovec Crkva sv. Bartola i župni dvor Z
 - o Šemovec Crkva sv. Duha - Z

OSTALO:

Šemovec Poklonac sv. Trojstva - Z

VELIKI BUKOVEC

Povijesni sklop i građevina

- civilna građevina (1)
 - o Veliki Bukovec Dvor Drašković - Z
- sakralna građevina (1)
 - o Veliki Bukovec Crkva sv. Franje Asiškog i kurija - župni dvor - Z

OSTALO:

Veliki Bukovec Pil sv. Ivana Nepomuka - Z

VIDOVEC

Povijesni sklop i građevina

- civilna građevina (2)
 - o Vidovec Dvorac Jordis – Lohausen – Z
 - o Vidovec Dvorac Patačić - Z
- sakralna građevina (3)
 - o Tužno Crkva sv. Antuna – Z
 - o Vidovec Crkva sv. Vida i kurija župnog dvora – Z
 - o Vidovec Grobljanska kapela obitelji Bužan – Kušević - Z

OSTALO:

Vidovec Pil s likom Trpećeg Isusa (Krista Premišljevača) - Z

VINICA

Arheološka baština

- arheološki pojedinačni lokalitet – kopneni (2)
 - o Marčan Arheološko nalazište Šincekova jama – Z
 - o Vinica Breg Arheološko nalazište Stari grad Vinica (burg Vinica) - Z

Povijesni sklop i građevina

- graditeljski sklop (4)
 - o Marčan Kompleks dvorca Opeka i arboretuma, Vinička bb – Z
 - o Vinica Kurija Patačić, Trg M. Gupca 1 - Z
 - o Vinica Kurija Köröskény-Rupčić, Mate Rupčića 2 - Z

- o Vinica Kurija Matachich - Dolansky, Gorička 10 - Z
- civilna građevina (2)
 - o Gornje Ladanje Dvorac Bajnski dvori – Z
 - o Marčan Tradicijska vinička kuća – P
- sakralna građevina (2)
 - o Gornje Ladanje Grobna kapela obitelji Erdödy – Z
 - o Marčan Crkva sv. Marka i kurija župnog dvora - Z

OSTALO:

- Vinica Pranger „Sramotni stup“, Trg Matije Gupca - Z
- Vinica Pil sv. Benedikta - Z
- Vinica Zdenac s kipom sv. Ivana Nepomuka - Z

VISOKO

Arheološka baština

- arheološki pojedinačni lokalitet – kopneni (1)
 - o Čanjevo Arheološko nalazište „Utvrdica Čanjevo“ – Z

Povijesni sklop i građevina

- sakralna građevina (1)
 - o Visoko Crkva Presvetog Trojstva - Z

II.5.4. Područja posebnih karakteristika

II.5.4.1. Područja potencijalnih prirodnih i drugih nesreća

Zakon o sustavu civilne zaštite („Narodne novine“, br. 82/15., 118/18.) propisuje da županijska skupština donosi Procjenu rizika od velikih nesreća za područje županije, sukladno Pravilniku o smjernicama za izradu procjena rizika od katastrofa i velikih nesreća za područje Republike Hrvatske i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave („Narodne novine“, br. 65/16.) i Procjeni rizika od katastrofa za Republiku Hrvatsku, sve usklađeno sa HRN ISO 31000:2012 en. Upravljanje rizicima – Načela i smjernice.

Smjernice se donose kako bi procjene rizika na području Republike Hrvatske bile usporedive te služile za izradu kvalitetnije nacionalne procjene rizika.

Smjernice za izradu procjena rizika od velikih nesreća na području Varaždinske županije usvojene su na sjednici Županijske skupštine 24. prosinca 2016. godine i objavljene u službenom glasilu („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 73/16.).

Smjernicama za izradu procjena rizika od velikih nesreća na području Varaždinske županije definirano je da će se procjena rizika provesti jednoobrazno na razinama jedinica lokalne samouprave i Županije, zbog:

1. određivanja jedinstvenih mjerila za izradu Procjene rizika od velikih nesreća, povećanja kvalitete i usporedivosti podataka, te unapređenja baze podataka o rizicima od velikih nesreća na području Županije
2. kako bi se na temelju procjena rizika jedinica lokalne samouprave donijela kvalitetnija procjena rizika od velikih nesreća na razini Varaždinske županije
3. standardiziranja procjenjivanja rizika jedinice lokalne samouprave i Županije

4. standardizacije procjenjivanja spremnosti jedinica lokalne samouprave za odgovarajući odgovor na prijetnje
5. pojednostavljenja procesa izrade procjena rizika, te lakšeg razumijevanja izlaznih rezultata i njihove usporedbe kod različitih područja i/ili prijetnji.

Smjernicama je određeno da se Procjenom rizika moraju obrađivati vrlo visoki i visoki rizici koji se Procjenom rizika od katastrofa RH vezuju uz područje jedinice za koju se izrađuje Procjena rizika.

Smjernicama je utvrđeno slijedeće:

- prioritetne prijetnje (za Županiju i Općine/Gradove) koje su obvezne za obradu:
potres, poplave, ekstremne temperature, klizišta tla, ekstremne vremenske pojave, industrijske nesreće, epidemije i pandemije
- prijetnje na lokalnoj razini.

U proteklom izvještajnom razdoblju pristupilo se:

- na razini Države izradi **Procjene rizika od katastrofa za Republiku Hrvatsku** kojom su za područje Varaždinske županije identificirana četiri (4) visoka i vrlo visoka rizika: potres – vrlo visok rizik; poplava – visok rizik; ekstremne temperature – visok rizik i epidemije i pandemije – visok rizik
- na razini Županije izradi **Procjene rizika od velikih nesreća za područje Varaždinske županije**
 - o Procjenom rizika je na području Varaždinske županije identificirano 13 rizika koji predstavljaju potencijalnu ugrozu za stanovništvo, materijalna i kulturna dobra, te okoliš i to: potres; poplave (poplave izazvane izlivanjem kopnenih vodenih tijela i poplave izazvane pucanjem brana); ekstremne temperature; klizišta; padaline (kiša, tuča, grad...), vjetar (kretanje zračnih masa općenito), snijeg i led; industrijske nesreće/nesreće u prometu s opasnim tvarima; epidemije i pandemije; štetni organizmi životinja; štetni organizmi bilja; suša; mraz; nuklearne i radiološke nesreće i nesreće na odlagalištima otpada.

Kako se navedeni dokument za Varaždinsku županiju nije donio do kraja izvještajnog razdoblja u istom se primjenjivala **Procjena ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša za Varaždinsku županiju** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 23/15.) i Zahtjevi zaštite i spašavanja u dokumentima prostornog uređenja (sastavni dio Procjene), prema kojoj je ova tema obrađena u Izvješću o stanju u prostoru Varaždinske županije za razdoblje 2010. – 2015.

II.6. Obvezni prostorni pokazatelji

Tablica 51. - Obvezni prostorni pokazatelji

OBVEZNI PROSTORNI POKAZATELJI								
	Osnovna tematska cjelina	Skupina pokazatelja	Pokazatelj			Način prikaza	Izvor podataka	
1.	OPĆI POKAZATELJI RAZVOJNIH KRETANJA							
1.1.	DEMOGRAFSKA STRUKTURA	A. Razmještaj i struktura stanovništva	1.	Broj stanovnika 31.12.2018.	166.658	broj	DZS Procjena 2018.	
			2.	Indeks kretanja broja stanovnika 2018/2015	97	broj		
			3.	Prirodni prirast stanovništva 2018.	-744	broj		
		B. Razmještaj i struktura kućanstava	1.	Broj kućanstava	55.483	broj	DZS Popis 2011.	
			2.	Indeks rasta broja kućanstava	98,91	broj		
			3.	Prosječna veličina kućanstva	3,12	broj		
1.2.	SOCIJALNO-GOSPODARSKA STRUKTURA	Ekonomski razvoj	1.	Indeks razvijenosti	101,71	broj	MRRFEU	
			2.	Stupanj razvijenosti	III	broj		
2.	STRUKTURA NASELJA I PODRUČJA ZA RAZVOJ IZVAN NASELJA							
2.1.	OBILJEŽJA SUSTAVA NASELJA	Razmještaj, gustoća naselja i naseljenosti	1.	Broj naselja	302	broj	DZS	
			2.	Gustoća naselja	239,32	broj naselja/1000 km ²	DZS, izračun ZPU Varaž. županije	
			3.	Gustoća naseljenosti	131,96	broj st./km ²	DZS, izračun ZPU Varaž. županije	
2.2.	KORIŠTENJE ZEMLJIŠTA U NASELJIMA	A. Površina naselja	1.	Površina naselja = površina županije; gradova i općina -ukupno	126.290,00	ha	PPUG/O	
				Varaždin	5.945,00	ha		
				Ivanec	9.610,00	ha		
				Lepoglava	6.598,79	ha		
				Ludbreg	7.449,56	ha		
				Novi Marof	11.193,94	ha		
				Varaždinske Toplice	7.975,00	ha		
				Bednja	7.660,00	ha		
				Beretinec	1.229,81	ha		
				Breznica	3.339,00	ha		
				Breznički Hum	2.614,12	ha		
				Cestica	4.614,00	ha		
				Donja Voća	3.597,35	ha		
				Gornji Kneginec	2.223,27	ha		
				Jalžabet	3.861,00	ha		
				Klenovnik	2.575,70	ha		
				Ljubeščica	3.556,00	ha		
				Mali Bukovec	3.728,00	ha		
				Martijanec	4.899,44	ha		
				Maruševac	5.007,00	ha		
				Petrijanec	4.798,00	ha		
				Sračinec	2.341,00	ha		
				Sveti Đurđ	4.586,00	ha		
				Sveti Ilija	1.734,50	ha		
				Trnovec Bartolovečki	3.886,64	ha		
				Veliki Bukovec	2.322,00	ha		
				Vidovec	3.205,00	ha		
				Vinica	3.240,58	ha		
				Visoko	2.499,30	ha		
			B. Građevinska područja (GP)	1.	Površina GP naselja – ukupno planirana	19.767,69	ha	PPUG/O
		2.		Udio GP u odnosu na ukupnu površinu JLS	15,65	%		
		3.		Udio izgrađenog GP u odnosu na ukupnu površinu	8,93	%		

			4.	Udio neizgrađenog GP u odnosu na ukupno GP	42,72	%		
			5.	Udio neuređenog GP u odnosu na ukupno GP	Nije iskazano u planovima	%		
			6.	Broj stanovnika /ukupna površina GP	8,43	st./ha		
			7.	Broj stanovnika / izgrađena površina GP	14,77	st./ha		
			8.	Broj stanovnika/ uređena površina GP	Nije iskazano u planovima	st./ha		
2.3.	IZDVOJENA GRAĐEVINSKA PODRUČJA (IZVAN NASELJA)	Izdvojena građevinska područj a (IGP)	1.	Površina izdvojenog građevinskog područja izvan naselja – ukupno planirana	2.421,77	ha	PPUG/O	
					0,0145	ha/st.		
			2.	Površina i udio površine IGP pojedine namjene u odnosu na ukupnu površinu IGP				
			2.a.	Ugostiteljsko-turistička namjena	126,37	ha		
					5,21	%		
					0,0007	ha/st.		
			2.b.	Gospodarska namjena – ukupna (proizvodna, poslovna, infrastrukturna, OIE, farme)	1.092,46	ha		
					45,10	%		
					0,0065	ha/st.		
			2.c.	Sport i rekreacija, zelenilo	990,19	ha		
					40,88	%		
					0,0059	ha/st.		
			2.d.	Područja posebne namjene	52,02	ha		
					2,15	%		
			2.e.	Površina groblja	43,45	ha		
1,79	%							
2.f.	Aerodrom	67,17	ha					
		2,77	%					
3.	POSTOJEĆA INFRASTRUKTURNA OPREMLJENOST							
3.1.	PROMETNA INFRASTRUKTURA	A. Cestovni promet	1.	Duljina javnih cesta po vrstama		km	ZPU Varaždinske županije (temeljem vektorizacije trasa cesta i odluke o razvrstavanju javnih cesta)	
			1.a.	Autoceste	44,91	km		
			1.b.	Državne ceste	200,83	km		
			1.c.	Županijske ceste	444,52	km		
			1.d.	Lokalne ceste	500,25	km		
				Duljina javnih cesta - ukupno	1.190,51	km		
			1.1.	Duljina nerazvrstanih cesta - ukupno	3.521,40	km		
				Duljina cestovne mreže - ukupno	4.711,91	km		
			2.	Udio pojedinih vrsta cesta		%		
			2.a.	Autoceste	3,77	%		
			2.b.	Državne ceste	16,87	%		
			2.c.	Županijske ceste	37,34	%		
			2.d.	Lokalne ceste	42,02	%		
			3.	Cestovna gustoća svih cesta (duljina cesta/ površina područja)	3,73	km/km²		
			3.a.	Cestovna gustoća javnih cesta (duljina cesta/površina odručja)	0,94	km/km²		
			3.b.	Cestovna gustoća nerazvrstanih cesta (duljina cesta/površina područja)	2,79	km/km²		

		B. Željeznički promet	1.	Duljina pruga prema vrsti		km	ZPU Varaždinske županije (temeljem vektORIZACIJE trasa željezničkih pruga)
			1.a.	Regionalna pruga	60,01	km	
			1.b.	Lokalna pruga	31,16	km	
				Duljina pruga - ukupno	91,17	km	
			2.	Udio pojedinih vrsta željezničkih pruga		%	
			2.a.	Regionalna pruga	65,83	%	
			2.b.	Lokalna pruga	34,17	%	
			3.	Gustoća svih željezničkih pruga (duljina/površina područja)	0,072	km/km²	
			3.a.	Gustoća regionalnih pruga (duljina/površina područja)	0,047	km/km²	
			3.b.	Gustoća lokalnih pruga(duljina/površina područja)	0,025	km/km²	
		C. Zračni promet	1.	Broj zračnih luka prema vrstama - aerodrom	1	broj	Razvojni plan Aerodroma Varaždin,2011 PPUG Varaždina
			2.	Površina zračnih luka	63,17*	ha	
			* - Površina za razvoj Aerodroma Varaždin prema PPUG-u Varaždina				
		F. Elektroničke komunikacije	1.	Broj postojećih baznih stanica na 100 st.	0,103	broj/100 st.	HAKOM

3.2.	ENERGETSKA INFRASTRUKTURA	A. Opskrba električnom energijom	1.	Duljina elektroopskrbnih vodova	1.436,44	km	Lokalni distributeri: - HEP Elektra Varaždin, -HEP Elektra Koprivnica, -HEP Elektra Zagreb, Pogon Zelina HOPS d.d.
			2.	Udio i duljina elektro- opskrbnih vodova prema vrsti		%, km	
			2.a.	400 kv - udio	0,5	%	
				400 kV - duljina	7,89	km	
			2.b.	220 kV - udio	0,6	%	
				220 kV - duljina	8,72	km	
			2.b.	110 kV - udio	10,6	%	
				110 kV - duljina	151,58	km	
			2.c.	35 kV - udio	7,2	%	
				35 kV - duljina	103,8	km	
			2.d.	20 kV - udio	19,8	%	
				20 kV - duljina	284,23	km	
		2.e.	10 kV - udio	61,3	%		
			10 kV - duljina	880,22	km		
		B. Opskrba plinom	1.	Duljina plinovoda	1.608,50	km	PLINACRO Lokalni distributeri: - Termoplin d.o.o. Varaždin - Ivkom plin d.o.o. Ivanec
			2.	Udio plinovoda prema vrsti		%	
			2.a.	Magistralni - udio	6,4	%	
				Magistralni - duljina	102,70	km	
			2.b.	Visokotlačni - udio	0,5	%	
				Visokotlačni - duljina	7,30	km	
2c.	Srednjetlačni - udio		85	%			
	Srednjetlačni - duljina		1.366,80	km			
2.d.	Niskotlačni - udio	8,1	%				
	Niskotlačni - duljina	131,70	km				

3.3.	OPSKRBA VODOM I ODVODNJA OTPADNIH VODA	A. Opskrba pitkom i tehnološkom vodom	1.	Duljina javne vodoopskrbne mreže	2076	km	Lokalni distributeri: - Varkom d.o.o. Varaždin - Ivkom - vode d.o.o. Ivanec
			2.	Potrošnja pitke vode	120	l/stan.	
			Podaci o duljini javne vodoopskrbne mreže i potrošnji pitke vode su bez podataka za lokalne vodovode (samo prema podacima Varkoma i Ivkom-voda)				
		B. Pročišćavanje otpadnih voda	1.	Duljina kanalizacijske mreže	309	km	Lokalni distributeri: - Varkom d.o.o. Varaždin - Ivkom - vode d.o.o. Ivanec
			2.	Uređaji za pročišćavanje otpadnih voda – broj i kapacitet	6	broj	

3.4.	GOSPODARENJE	Odlagalište	1.	Broj i površina odlagališta	1	broj	Općina Cestica
------	--------------	-------------	----	-----------------------------	---	------	----------------

	OTPADOM	otpada		prema vrsti	5,17	ha	Ivkom d.o.o. Ivanec Lukom d.o.o. Ludbreg Novokom d.o.o., Novi Marof		
			2.	Sanacija neuređenih odlagališta (broj, površina)	3	broj			
					8,21	ha			
4.	KORIŠTENJE I ZAŠTITA ZNAČAJNIH PROSTORA								
4.1.	KORIŠTENJE PRIRODNIH RESURSA	A. Poljoprivreda	1.	Ukupna površina poljoprivrednog zemljišta	36.397,28	ha	PPUG/O		
			2.	Udio poljoprivrednog zemljišta	28,82	%			
			3.	Površina poljoprivrednog zemljišta po stanovniku	0,2050	ha/stan.			
		B. Šumarstvo	1.	Ukupna površina šumskog zemljišta	43.256,38	ha		PPUG/O	
			2.	Udio šumskog zemljišta	34,26	%			
			3.	Površina šumskog zemljišta po stanovniku	0,2595	ha/stan.			
		C. Ostale poljoprivredne i šumske površine	1.	Ukupna površina ostalog poljopr.i šumskog zemljišta	21.333,50	ha			PPUG/O
			2.	Udio ostalog poljopr. i šumskog zemljišta	16,89	%			
			3.	Površina ostalog poljop i šumskog zemljišta po stanovniku	0,1280	ha/stan.			
		D. Vode	1.	Površine površinskih voda prema vrsti (jezero, ribnjak, umjetni bazeni, more ...)	5.181,04	ha	PPUG/O		
			2.	Udio površina površinskih voda u odnosu na površinu JLS/županije/države	4,10	%			
			3.	Duljina vodotoka	2.112,49	km			
		E. Mineralne sirovine	1.	Broj i površina eksploatacijskih polja po vrstama mineralnih sirovina				PPUG/O	
			1.a.	Tehničko - građevni kamen	6	broj			
					138,31	ha			
			1.b.	Građevni pijesak i šljunak	9	broj			
					243,71	ha			
			1.c.	Kvarcni pijesak	1	broj			
					19,75	ha			
			1.d.	Karbonatna mineralnasirovina za industrijsku preradbu	1	broj			
					2,29	ha			
			1.e.	Ciglarska glina	3	broj			
					61,63	ha			
			1.1.	Broj i površina eksploatacijskih polja - ukupno	20	broj			
					465,69	ha			
			2.	Površine planirane za eksploataciju i istražni prostori	86,05	ha			
		3.	Ukupno planirane površine za istraživanje i eksploataciju	551,74	ha				
4.2.	ZAŠTIĆENE PRIRODNE VRIJEDNOSTI	Zaštićena područja prirode	1.	Broj i površina zaštićenih zaštićenih područja	26	broj	MZOIP		
					11.808,70	ha			
			2.	Područja ekološke mreže, prema vrsti			DDZP		
					2.a.	POP		3	broj
			16.260,69	ha					
			2.b.	POVS	16	broj			
12.117,31	ha								
4.3.	KULturna DOBRA	Struktura registriranih	1.	Broj zaštićenih nepokretnih kulturnih dobara	213	broj	MK		

		kulturnih dobara	2.	Broj ili udio obnovljenih kulturnih dobara	33 15,49	broj %	
			3.	Broj ili udio ugroženih kulturnih dobara	9 4,23	broj %	
4.4.	PODRUČJA POSEBNIH KARAKTERISTIKA **	Područja potencijalnih prirodnih i drugih nesreća		** u tekstualnom dijelu Izvrješća			Procjena ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša za Varaž. županiju
5.	DOKUMENTI PROSTORNOG UREĐENJA						
5.1.	POKRIVENOST PROSTORNIM PLANOVIMA	Pokrivenost PP prema razini planova i izvrješća	1.	Broj donesenih PP - ukupno	61	broj	ZPU Varaždinske županije, ISPU
			1.a.	PPŽ	1	broj	
			1. b.	PPUO/G	28	broj	
			1.c.	GUP, GPU	2	broj	
			1.d.	UPU	17	broj	
			1.e.	DPU	9	broj	
			1.f.	PUP	4	broj	
			2.	Broj donesenih izmjena i dopuna PP - ukupno	123	broj	
			2.a.	PPŽ	2	broj	
			2.b.	PPUO/G	72	broj	
			2.c.	GUP, GPU	8	broj	
			2.d.	UPU	31	broj	
			2.e.	DPU	8	broj	
			2.f.	PUP	2	broj	
			3.	Broj PP u izradi - ukupno	9	broj	
			3.a.	PPŽ	1	broj	
			3.b.	PPUO/G	7	broj	
			3.c.	GUP	0	broj	
			3.d.	UPU	1	broj	
			3.e.	DPU	0	broj	
5.2.	PROVEDBA PROSTORNIH PLANOVA		1.	Broj izdanih pojedinačnih akata prostornog uređenja po vrstama			UO za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Varaždinske županije, UO za prostorno uređenje i graditeljstvo Grada Varaždina
			1.a.	Lokacijska dozvola	98	broj	
			1.b.	Rješenje za građenje	-	broj	
			1.c.	Rješenje o uvjetima građenja	-	broj	
			1.d.	Rješenje o izvedenom stanju	15.542	broj	
			1.e.	Potvrda izvedenog stanja	-	broj	
			1.f.	Uvjerenje o vremenu građenja	-	broj	
			1 g.	Građevinska dozvola	2.091	broj	
			1.h.	Potvrda glavnog projekta	-	broj	
			1.i.	Uvjerenje za uporabu	-	broj	
			1.j.	Potvrda o završnom izvrješću	-	broj	

			1.j.	Uporabna dozvola	1.662	broj	
			1.k.	Uporabna dozvola - teh. pregled	-	broj	
			1.m.	Uporabna dozvola do 1.10.2007.	1.602	broj	
			1.n.	Uporabna dozvola do 1968.	3.526	broj	
			1.o.	Uporabna dozvola - obnova	-	broj	
			1.p.	Uporabna dozvola - zbrinjavanje od strane RH	-	broj	
			1.r.	Uporabna dozvola - akt za građ.nedostupan	-	broj	
			1.s.	Dozvola za promjenu namjene i uporabu	106	broj	
			1.t.	Lokacijska informacija /opći upit	769	broj	
5.3.	URBANA PREOBRAZBA		1.	Broj PP ili pojedinačnih zahvata	-	broj	ZPU Varaždinske županije, ISPU
			2.	Površina	-	ha	
5.4.	URBANA SANACIJA		1.	Broj izdanih rješenja o ozakonjenju (od 1.7.2015 do 30.6.2019.)	19.026	broj	UO za prostorno uređenje Grada Vžd., odnosno Varaždinske županije, AZONIZ
			2.	Planovi sanacije, izmjene i dopune PP	-	broj	

Izradio: Zavod za prostorno uređenje Varaždinske županije

III. ANALIZA PROVEDBE PROSTORNIH PLANOVA I DRUGIH DOKUMENATA

III.1. Izrada prostornih planova

III.1.1. Postojeći, važeći prostorni planovi i dokumenti prostornog uređenja

Na području Varaždinske županije **primjenjuju se slijedeći dokumenti prostornog uređenja:**

Državne razine

- **Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske** (donesena u Hrvatskom saboru 13. listopada 2017. godine, objavljena u „Narodnim novinama“, br. 106/17.)
- **Program prostornog uređenja Republike Hrvatske** (donesen 07. svibnja 1999. godine, objavljen u „Narodnim novinama“, br. 50/99., a 26. lipnja 2013. godine Vlada Republike Hrvatske donijela je Odluku o Izmjeni i dopuni Programa, koja je objavljena u „Narodnim novinama“, br. 84/13.). *Program prostornog uređenja Republike Hrvatske* važeći je do donošenja Državnog plana prostornog razvoja.

Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske donesena je temeljem važećeg Zakona o prostornom uređenju koji je u primjeni od 2014., a *Program prostornog uređenja Republike Hrvatske* s izmjenama i dopunama je izrađen i donesen temeljem ranije važećih Zakona (Zakona o prostornom uređenju iz 1994. godine i Zakona o prostornim uređenju i gradnji iz 2007.).

Područne (regionalne) razine

- **Prostorni plan Varaždinske županije** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 8/00., 29/06., 16/09.)

Lokalne razine

- **Prostorni planovi uređenja gradova:**
 1. **Prostorni plan uređenja Grada Ivanca** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 6/01., 2/08., 24/12., 32/14. i 43/14. – pročišćeni tekst, 27/16., 32/16. - pročišćeni tekst, 40/16. – Zaključak o ispravci pogreške, 75/18. i 90/18. - pročišćeni tekst)
 2. **Prostorni plan uređenja Grada Lepoglave** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 16/03., 27/07., 16A/14., 21/17. i 25/17. - pročišćeni tekst)
 3. **Prostorni plan uređenja Grada Ludbrega** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 6/03., 22/08., 7/10., 6/15. i 25/15. - pročišćeni tekst)
 4. **Prostorni plan uređenja Grada Novog Marofa** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 16/02., 55/09. i 79/18.)
 5. **Prostorni plan uređenja Grada Varaždina** („Službeni vjesnik Grada Varaždina“, br. 2/05. i 13/14.)
 6. **Prostorni plan uređenja Grada Varaždinskih Toplica** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 9/05., 5/09., 5/10. i 12/15.)
- **Prostorni planovi uređenja općina:**
 1. **Prostorni plan uređenja Općine Bednja** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 8/05., 46/11., 22/17. i 14/19.)
 2. **Prostorni plan uređenja Općine Beretinec** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 15/06. i 60/14.)

3. **Prostorni plan uređenja Općine Breznica** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 34/03., 06/04., 24/06. i 30/11.)
 4. **Prostorni plan uređenja Općine Breznički Hum** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 5/02., 55/12. i 46/14.)
 5. **Prostorni plan uređenja Općine Cestica** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 10/04., 29/05., 23/06., 31/06., 5/07., 29/07. i 1/13.)
 6. **Prostorni plan uređenja Općine Donja Voća** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 34/03. i 22/18.)
 7. **Prostorni plan uređenja Općine Gornji Kneginec** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 12/01., 18/03., 30/03., 2/04. i 24/06. i „Službeni vjesnik Općine Gornji Kneginec“ br. 7/13. i 7/18.)
 8. **Prostorni plan uređenja Općine Jalžabet** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 41/04., 9/06., 34/12. i 45/16.)
 9. **Prostorni plan uređenja Općine Klenovnik** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 14/06. i 15/07.)
 10. **Prostorni plan uređenja Općine Ljubešćica** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 03/04., 39/10., 25/12. i 29/18.)
 11. **Prostorni plan uređenja Općine Mali Bukovec** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 8/05.)
 12. **Prostorni plan uređenja Općine Martijanec** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 19/03., 02/13., 47/18. i 59/18. - pročišćeni tekst)
 13. **Prostorni plan uređenja Općine Maruševac** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 23/02., 27/06., 22/13. i 25/19.)
 14. **Prostorni plan uređenja Općine Petrijanec** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“ br. 18/07. i 41/12.)
 15. **Prostorni plan uređenja Općine Sračinec** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 29/02., 29/05. i 7/12.)
 16. **Prostorni plan uređenja Općine Sveti Đurđ** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 16/04., 25/04., 27/07., 41/07., 20/11. i 81/13.)
 17. **Prostorni plan uređenja Općine Sveti Ilija** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 25/04., 12/06., 8/09. i 86/18.)
 18. **Prostorni plan uređenja Općine Trnovec Bartolovečki** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 22/00., 03/02., 06/05. i 28/12.)
 19. **Prostorni plan uređenja Općine Veliki Bukovec** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 13/02., 16/05., 40/06. i 42/06.)
 20. **Prostorni plan uređenja Općine Vidovec** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 40/05. i 14/16.)
 21. **Prostorni plan uređenja Općine Vinica** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 18/06. i 16/11.)
 22. **Prostorni plan uređenja Općine Visoko** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 10/03., 15/07. i 42/10.)
- **Generalni urbanistički planovi:**
 1. **Generalni urbanistički plan grada Varaždina** („Službeni vjesnik Grada Varaždina“, br. 01/07., 06/08., 3/12., 7/16., 5/19. i 7/19. - pročišćeni tekst)
 2. **Generalni plan uređenja naselja Varaždinske Toplice** („Službeni vjesnik Županije varaždinske“, br. 23/96., 07/00., 20/04., 23/08. i 05/09.).

- **Urbanistički planovi uređenja (UPU):**
 1. **Urbanistički plan uređenja Ivanca** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 15/01., 4/08., 34A/12., 32/14., 43/14., 27/16., 32/16. - pročišćeni tekst i 75/18.)
 2. **Urbanistički plan uređenja dijela naselja Lepoglave** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 22/04., 26/04., 15/05., 43/09. i 40/15., 1/16. i 3/16. - pročišćeni tekst).
 3. **Urbanistički plan uređenja Ludbreg** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 35/11., 37/12., 21/15., 25/15. - pročišćeni tekst, 48/16. i 83/18.)
 4. **Urbanistički plan uređenja „Gospodarske zone sjever“ u Ludbregu** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 48/15. i 83/18.)
 5. **Urbanistički plan uređenja naselja Novi Marof i kontaktnih zona** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 26/98., 3/99., 31/03., 23/12. i 77/13.)
 6. **Urbanistički plan uređenja povijesne jezgre grada Varaždina** („Službeni vjesnik Grada Varaždina“, br. 1/07., 1/10., 06/13., 5/15., 7/15., 5/19. i 7/19. - pročišćeni tekst)
 7. **Urbanistički plan uređenja sjevernog dijela grada Varaždina** („Službeni vjesnik Grada Varaždina“, br. 02/01., 06/08. i 08/14.)
 8. **Urbanistički plan uređenja naselja Bednja** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 21/05., 22A/07. i 35/19.)
 9. **Urbanistički plan uređenja Poduzetničke zone Beretinec** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 5/12.)
 10. **Urbanistički plan uređenja Gospodarske zone Cestica lokacija Otok Virje – A1** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 45/08.)
 11. **Urbanistički plan uređenja Gospodarske zone Cestica lokacija Otok Virje – A2** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 45/08.)
 12. **Urbanistički plan uređenja Gospodarske zone Cestica lokacija Babinec** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 45/08., 28/16. i 54/16. - pročišćeni tekst)
 13. **Urbanistički plan uređenja poslovne i ugostiteljsko turističke zone na lokaciji značajnog kompleksa Križovljan grad** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 63/17.)
 14. **Urbanistički plan uređenja stambene zone Donje Ladanje** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 78/16. i 45/17. - ispravak)
 15. **Urbanistički plan uređenja poduzetničke zone Ljubešćica** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 24/13.)
 16. **Urbanistički plan uređenja Poslovno-stambene zone Vidovec** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 57/17.)
 17. **Urbanistički plan uređenja Poduzetničke zone Trnovec istok** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 68/18.)

Za pojedina područja Varaždinske županije primjenjuje se i niz detaljnih planova uređenja (DPU) i provedbenih urbanističkih planova (PUP), donesenih temeljem ranijih propisa o prostornom uređenju, a doneseni su pretežito za područja gradova: Varaždina, Ivanca, Ludbrega, Novog Marofa i Varaždinskih Toplica, ali i za područje pojedinih općina.

Nastavno se navode detaljniji planovi niže razine (detaljni planovi uređenja i provedbeni urbanistički planovi) koji su još u primjeni, no sukladno važećem Zakonu o prostornom uređenju takva razina prostornih planova od 2014. god. više nije predviđena, a isti se smatraju urbanističkim planovima uređenja u smislu važećeg Zakona:

- **Detaljni planovi uređenja:**
 1. **Detaljni plan uređenja Zone C-3 u Ivancu** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 21/01.)
 2. **Detaljni plan uređenja zone užeg centra Ivanca** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 22/08., 34A/12., 32/16., 40/16. - pročišćeni tekst i 75/18.)
 3. **Detaljni plan uređenja sportsko-rekreacijske namjene „Jezera“ u Ivancu** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 4/10., 32/14., 43/14. pročišćeni tekst, 27/16. i 32/16.- pročišćeni tekst)
 4. **Detaljni plan uređenja dijela južne zone centra Grada Varaždina** („Službeni vjesnik Grada Varaždina“, br. 4/99., 5/99. i 1/09.)
 5. **Detaljni plan uređenja Grlice-Rakite u Biškopcu** („Službeni vjesnik Grada Varaždina“, br. 03/12.)
 6. **Detaljni plan uređenja za proširenje varaždinskog groblja** („Službeni vjesnik Grada Varaždina“, br. 7/08.)
 7. **Detaljni plan uređenja poduzetničke zone Kneginec – jug** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 9/09. i 10/09.)
 8. **Detaljni plan uređenja stambene zone Kneginec** („Službeni vjesnik Općine Gornji Kneginec“, br. 4/11.)
 9. **Detaljni plan uređenja „SRC Trstika“** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 36/14.) – Općina Veliki Bukovec
- **Provedbeni urbanistički planovi:**
 1. **Provedbeni urbanistički plan šireg centra naselja Novi Marof** („Službene novine Varaždin“, br. 21/87., „Službeni vjesnik Općine Novi Marof“, br. 9/93. i „Službeni vjesnik Županije varaždinske“, br. 21/97.)
 2. **Provedbeni urbanistički plan industrijske zone „B“ naselja Novi Marof** („Službene novine Varaždin“, br. 11/88.)
 3. **Provedbeni urbanistički plan industrijske zone „A“ naselja Novi Marof** („Službene novine Varaždin“, br. 11/88.)
 4. **Provedbeni urbanistički plan zone Krč** („Službeni vjesnik Općine Novi Marof“, br. 12/93.)

Podaci o prostornim planovima vode se i ažuriraju u Zavodu za prostorno uređenje Varaždinske županije, prikupljanjem i obradom iz različitih izvora, te se unose i u Informacijski sustav prostornog uređenja (ISPU) kojeg objedinjava Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja po propisanoj metodologiji.

III.1.2. Prostorni planovi i dokumenti prostornog uređenja izrađeni/mijenjani i dopunjavani, odnosno stavljeni izvan snage u izvještajnom razdoblju

Državna razina

- **Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske** (donesena u Hrvatskom saboru 13. listopada 2017. godine, objavljena u „Narodnim novinama“, br. 106/17.)

Lokalna razina

U izvještajnom razdoblju izrađene su i donesene izmjene i dopune 3 prostorna plana uređenja gradova i 9 prostornih planova uređenja općina (kroz 13 postupaka izmjene i dopune – jedan plan mijenjao se i dopunjavao dva puta), 1 izmjena i dopuna Generalnog urbanističkog plana, 6 novih urbanističkih planova uređenja i 7 izmjena i dopuna (kroz 10 postupaka izmjene i

dopune - pojedini planovi mijenjani su i dopunjavani dva puta). Također su izrađene 2 izmjene i dopune detaljnih prostornih planova (kroz 3 postupka izmjene i dopune – jedan plan mijenjao se i dopunjavao dva puta).

Nastavno se navode **prostorni planovi koji su izrađeni ili mijenjani i dopunjavani u izvještajnom razdoblju, odnosno stavljeni izvan snage.**

- **Prostorni planovi uređenja gradova:**
 1. **Prostorni plan uređenja Grada Ivanca – 2 izmjene i dopune i 2 pročišćena teksta** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 27/16., 32/16. - pročišćeni tekst, 40/16. – Zaključak o ispravci pogreške, 75/18. i 90/18. - pročišćeni tekst)
 2. **Prostorni plan uređenja Grada Lepoglave – 1 izmjene i dopune i 1 pročišćeni tekst** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 21/17 i 25/17. - pročišćeni tekst)
 3. **Prostorni plan uređenja Grada Novog Marofa – 1 izmjene i dopune s pročišćenim tekstom** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 79/18.)
- **Prostorni planovi uređenja općina:**
 1. **Prostorni plan uređenja Općine Bednja – 2 izmjene i dopune s pročišćenim tekstom** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 22/17. i 14/19.)
 2. **Prostorni plan uređenja Općine Donja Voća – 1 izmjene i dopune i 1 pročišćeni tekst** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 22/18. i 46/18. - pročišćeni tekst)
 3. **Prostorni plan uređenja Općine Gornji Kneginec – 1 izmjene i dopune** („Službeni vjesnik Općine Gornji Kneginec“, br. 7/18.)
 4. **Prostorni plan uređenja Općine Jalžabet – 1 izmjene i dopune s pročišćenim tekstom** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 45/16.)
 5. **Prostorni plan uređenja Općine Ljubešćica – 1 izmjene i dopune - pročišćeni tekst** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 29/18.)
 6. **Prostorni plan uređenja Općine Martijanec 1 izmjene i dopune i 1 pročišćeni tekst** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 47/18. i 59/18. - pročišćeni tekst)
 7. **Prostorni plan uređenja Općine Maruševac – 1 izmjene i dopune - pročišćeni tekst** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 25/19.)
 8. **Prostorni plan uređenja Općine Vidovec – 1 izmjene i dopune** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 14/16.)
 9. **Prostorni plan uređenja Općine Sveti Ilija – 1 izmjene i dopune** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 86/18.)
- **Generalni urbanistički planovi:**
 1. **Generalni urbanistički plan grada Varaždina – 1 izmjene i dopune i 1 pročišćeni tekst** („Službeni vjesnik Grada Varaždina“, br. 5/19. i 7/19. - pročišćeni tekst.)
- **Urbanistički planovi uređenja:**
 1. **Urbanistički plan uređenja Ivanca – 2 izmjene i dopune i 1 pročišćeni tekst** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 27/16., 32/16. - pročišćeni tekst i 75/18.)

2. **Urbanistički plan uređenja dijela naselja Lepoglave – 1 izmjena i dopuna, 1 ispravak i 1 pročišćeni tekst** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 40/2015., 1/16. i 3/16. - pročišćeni tekst)
3. **Urbanistički plan uređenja Ludbreg – 2 izmjene i dopune** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 48/16. i 83/18.)
4. **Urbanistički plan uređenja „Gospodarske zone sjever“ u Ludbregu - novi plan i 1 izmjene i dopune** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 48/15. i 83/18.)
5. **Urbanistički plan uređenja povijesne jezgre grada Varaždina – 1 izmjene i dopune i 1 pročišćeni tekst** („Službeni vjesnik Grada Varaždina“, br. 5/19. i 7/19. - pročišćeni tekst)
6. **Urbanistički plan uređenja gospodarske zone Motičnjak u Varaždinu – novi plan** („Službeni vjesnik Grada Varaždina“, br. 7/17.)
7. **Urbanistički plan uređenja naselja Bednja – 1 izmjene i dopune – pročišćeni tekst** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 35/19.)
8. **Urbanistički plan uređenja Gospodarske zone Cestica lokacija Babinec - 1 izmjene i dopune i 1 pročišćeni tekst** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 28/16. i 54/16. - pročišćeni tekst)
9. **Urbanistički plan uređenja (UPU) poslovne i ugostiteljsko turističke zone na lokaciji značajnog kompleksa Križovljan grad** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 63/17.)
10. **Urbanistički plan uređenja stambene zone Donje Ladanje - novi plan i 1 ispravak** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 78/16. i 45/17.-ispravak)
11. **Urbanistički plan uređenja Poslovno-stambene zone Vidovec - novi plan** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 57/17.)
12. **Urbanistički plan uređenja Poduzetničke zone Trnovec istok - novi plan** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 68/18.)

• **Detaljni planovi uređenja:**

1. **Detaljni plan uređenja zone užeg centra Ivanca – 2 izmjene i dopune i pročišćeni tekst** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 32/16., 40/16. - pročišćeni tekst i 75/18.)
2. **Detaljni plan uređenja sportsko-rekreacijske namjene „Jezera“ u Ivancu – 1 izmjene i dopune i 1 pročišćeni tekst** („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 27/16. i 32/16. pročišćeni tekst.)

Provedbeni urbanistički planovi se nisu mijenjali i/ili dopunjavali u ovom izvještajnom razdoblju.

U izvještajnom razdoblju su posebnim odlukama **stavljeni izvan snage** Urbanistički plan zone proizvodne namjene – I – Sračinec („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 39/15.), **kao i stariji, neodgovarajući i neaktualni detaljniji prostorni planovi (DPU, PUP)** i to za područje Općine Sračinec – DPU stambene zone Sračinec („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 39/15.), Općine Trnovec Bartolovečki – DPU Poduzetničke zone Trnovec („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 2/17.) i Grada Varaždina – PUP povijesne jezgre Grada Varaždina („Službeni vjesnik Grada Varaždina“, br. 7/16.).

Iz navedenih podataka vidljivo je da **su u proteklom izvještajnom razdoblju vršene vrlo intenzivne aktivnosti u prostornom planiranju**, što ukazuje na činjenicu da je ažuriranje planova kontinuirani postupak, a razlozi za izradu, odnosno brojne izmjene i dopune

prostornih planova su, osim u promijenjenim ili povećanim zahtjevima za gradnju, i u brojnim promjenama pojedinih posebnih propisa koje su utjecale na prostor, obvezivale na odgovarajuće promjene koje je bilo potrebno obuhvatiti kroz procese planiranja.

S obzirom da su poslovi izrade, odnosno izmjene i dopune prostornih planova zahtjevni i složeni, kako u stručnom tako i u proceduralnom smislu, za njihovo uspješno izvršenje Županija je kontinuirano pomagala JLS-ima putem Zavoda za prostorno uređenje Varaždinske županije, osobito onim općinama koje nemaju dovoljno ljudskih resursa i financijskih sredstava za sve propisane obveze. U tom smislu posebno prihvatljivim se pokazao model sporazumnog utvrđivanja zajedničkog interesa Županije i pojedine JLS u izmjeni i dopuni prostornog plana uređenja JLS, prema kojem je trošak izrade plana, odnosno izmjena i dopuna, općini/gradu smanjen za 50 %, a izrada je posebnim zaključkom župana povjerena ovom Zavodu.

Zavod također kontinuirano surađuje sa svim JLS-ima oko pripreme, izrade i donošenja prostornih planova, odnosno njihovih izmjena i dopuna, i kada nije stručni izrađivač, a također sudjeluje u pojedinim fazama postupka te pruža savjetodavne usluge vezane uz prostor i prostorno uređenje.

III.1.3. Prostorni planovi i dokumenti prostornog uređenja čija je izrada i donošenje, odnosno stavljanje izvan snage u tijeku

Državna razina

Na temelju Zakona o prostornom uređenju koji je u primjeni od 2014. god. u izradi je **Državni plan prostornog razvoja** temeljem Odluke o izradi Državnog plana prostornog razvoja („Narodne novine“, br. 39/18.) donesenoj na sjednici Vlade Republike Hrvatske održanoj 26.04.2018. Navedeni Plan je u fazi izrade Nacrta prijedloga.

Kroz Državni plan prostornog razvoja određuju se građevine i površine državne važnosti i propisuju uvjeti provedbe zahvata u prostoru za te građevine i površine, te obveza donošenja drugih planova državnog značaja (prostorni plan područja posebnih obilježja, urbanistički plan uređenja državnog značaja) sa smjernicama za njihovu izradu. Temeljem Državnog plana prostornog razvoja će se izdavati akti kojima se odobrava građenje za građevine i površine od važnosti za Državu.

Zakonom o prostornom uređenju promijenjen je sustav prostornog uređenja (u odnosu na prethodni propis) na način da su jasno razdijeljene razine planiranja na državnu, županijsku i lokalnu. Po izradi i donošenju Državnog plana prostornog razvoja, te donošenju propisa o izradi planova županijske i lokalne razine stvorit će se preduvjeti za realizaciju tog sustava na županijskoj i lokalnoj razini, tj. mogućnosti izrade novih prostornih planova županija. Po izradi i donošenju novih prostornih planova županija bit će moguća izrada novih prostornih planova uređenja gradova i općina.

Područna (regionalna) razina

U tijeku je izrada **3. Izmjena i dopuna Prostornog plana Varaždinske županije**, koja je započela temeljem Odluke o izradi 3. Izmjena i dopuna Prostornog plana Varaždinske županije („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, broj 26/18.) donesene na sjednici Županijske skupštine Varaždinske županije održanoj 18.04.2018. Plan je u fazi izrade Nacrta prijedloga (u odnosu na izvještajno razdoblje ovog Izvjješća).

Izrada 3. Izmjena i dopuna Prostornog plana Varaždinske županije radi se prema dosadašnjem sustavu prostornog uređenja, ali uz uvažavanje važećih odredbi Zakona, i bit će temelj mogućim izmjenama i dopunama prostornih planova JLS-a u narednom razdoblju.

Izrada novog Prostornog plana Varaždinske županije nije mogla biti pokrenuta jer nije donesen Državni plan prostornog razvoja, kao ni propisi vezani za izradu prostornih planova županijske razine u skladu s novim sustavom izrade prostornih planova, a koji počinje od Državnog plana prostornog razvoja (u izradi).

Pošto se važeći PPŽ suštinski nije mijenjao od 2000. god. (izuzev dvije ciljane izmjene i dopune 2006. i 2009. god.) postupkom 3. ID PPŽ-a obuhvaćeni su gotovo svi elementi/sastavnice PPŽ-a.

S obzirom da se prema važećim propisima uspostavlja novi, drugačiji sustav prostornog uređenja, ove 3. ID PPŽ-a su izrađene na način da budu usklađene s važećim propisima, te se njima definiraju na provedbenoj razini elementi (građevine, zahvati i površine) državne razine/značaja (do donošenja DPPR-a) i županijske razine/značaja, dok se za ostale elemente i izradu PPUO/G-ova definiraju smjernice. Za pojedine elemente i teme predlaže se izrada studijske dokumentacije ili stručnih podloga za daljnje postupanje ili korištenje u budućim prostorno-planskim procesima.

3. ID PPŽ-a temelje se na novim i izmijenjenim propisima, strateškim dokumentima državne i županijske razine (strategije, studije, planovi, programi i dr.), preporukama i prijedlozima iz Izvješća o stanju u prostoru Županije i sadašnjem stanju u prostoru, spoznajama iz prostornih planova općina i gradova (dalje u tekstu: PPUO/G) koji su odraz prihvaćenog upravljanja prostorom jedinica lokalne samouprave (dalje u tekstu: JLS), te zahtjevima javnopravnih tijela (dalje u tekstu: JPT) i argumentiranim zahtjevima ostalih subjekata.

Lokalna razina

S danom 30.06.2019. god. u tijeku je bila izrada izmjena i dopuna 7 prostornih planova uređenja općina i gradova i 1 urbanistički plan uređenja.

U nastavnoj tablici navedeni su prostorni planovi čija je izrada ili izmjena i dopuna bila u tijeku, kao i odgovarajuće odluke i prikaz faze postupka.

Tablica 52. - Prostorni planovi u izradi/izmjeni i dopuni i stavljanje izvan snage (stanje – 30.06.2019.)

IZRADA NOVIH/IZMJENA I DOPUNA POSTOJEĆIH PROSTORNIH PLANOVA		
Stanje – 30.06.2019. godine		
PROSTORNI PLAN	ODLUKA O IZRADI - objava	FAZA POSTUPKA
PROSTORNI PLANOWI UREĐENJA OPĆINA/GRADOVA		
Prostorni plan uređenja Općine Breznica - 3. Izmjene i dopune	„Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 16/18.	- izrada Nacrta prijedloga (izrađuje Zavod za prostorno uređenje)
Prostorni plan uređenja Općine Breznički Hum - 3. Izmjene i dopune	„Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 75/18.	- izrada Nacrta prijedloga počinje u 2020. godini (izrađuje Zavod za prostorno uređenje)
Prostorni plan uređenja Općine Vinica - 2. Izmjene i dopune	„Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 64/16, 31/19.	- provedena javna rasprava (izrađuje Zavod za prostorno uređenje)
Prostorni plan uređenja Općine Sveti Đurd - 4. Izmjene i dopune	„Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 70/17.	- izrada Nacrta prijedloga
Prostorni plan uređenja Općine Trnovec Bartolovečki - 4. Izmjene i dopune	„Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 34/18.	- izrada Nacrta prijedloga
Prostorni plan uređenja Grada Varaždinske Toplice 3. Izmjene i dopune	„Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 29/19.	- prikupljanje zahtjeva
Prostorni plan uređenja Općine Petrijanec - 2. Izmjene i dopune	„Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 32/19.	- prikupljanje zahtjeva
OSTALI PROSTORNI PLANOWI		
UPU Škareški Lug 1 (Općina Veliki Bukovec)	„Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 21/19.	- prikupljanje zahtjeva

STAVLJANJE IZVAN SNAGE POSTOJEĆIH PROSTORNIH PLANOVA		
Stanje – 30.06.2019. godine		
OSTALI PROSTORNI PLANOVI		
PROSTORNI PLAN	ODLUKA O STAVLJANJU IZVAN SNAGE - objava	FAZA POSTUPKA
- nema -		

Izradio: Zavod za prostorno uređenje Varaždinske županije

Odluka o stavljanju prostornih planova izvan snage u promatranom izvještajnom razdoblju **nije bilo**.

U izvještajnom razdoblju je 6 **odluka o izradi prostornih planova prestalo važiti** temeljem Zakona o prostornom uređenju:

- temeljem članka 202. - javna rasprava nije objavljena do 1.01.2016. (prema Zakonu o prostornom uređenju - odnosi se na Odluke o izradi prostornih planova donesene temeljem ranije važećeg propisa o prostornom uređenju), pa se izrada i donošenje prostornih planova započetih takvim odlukama o izradi obustavila - Urbanistički plan uređenja Bednje - II. Izmjene i dopune („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 44/08.), Prostorni plan uređenja Općine Veliki Bukovec - III. Izmjene i dopune („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 24/08.) i Prostorni plan uređenja Općine Mali Bukovec - I. Izmjene i dopune („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 18/13.)
- temeljem članka 87. - javna rasprava nije objavljena u roku od dvije godine od objave odluke o izradi (prema Zakonu o prostornom uređenju - odnosi se na Odluke o izradi prostornih planova donesene temeljem važećeg propisa o prostornom uređenju), pa se izrada i donošenje prostornih planova započetih takvim odlukama o izradi obustavila - Prostorni plan uređenja Općine Sračinec - II. Izmjene i dopune („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 10/15.), Prostorni plan uređenja Općine Petrijanec - II. Izmjene i dopune („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 29/15.) i Urbanistički plan uređenja Stambene zone Jurketinec - novi plan („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 30/15.).

III.1.4. Osvrt na izradu i donošenje prostornih planova i vezana problematika

Nastavno se daje osvrt na izradu i donošenje prostornih planova tijekom izvještajnog razdoblja, a posebice vezano uz uočenu problematiku, koja se odnosi na slijedeće elemente:

Podloge

Pribavljanje odgovarajućih podloga za izradu prostornih planova je u ovom izvještajnom razdoblju znatno unaprijeđeno u odnosu na ranija izvještajna razdoblja, ali je i nadalje prisutna potreba njihovog bržeg, odnosno učestalijeg ažuriranja.

Varaždinska županija je već u ranijem razdoblju pribavila ortofoto snimke svog područja i druge potrebne podloge, a 2018. god. je za potrebe izrade 3. Izmjena i dopuna PPŽ-a pribavila podloge u novom jedinstvenom projekcijskom koordinatnom sustavu (HTRS96/TM) – topografska karta u mjerilu 1:100.000 (stanje srpanj 2018. godina), te digitalne ortofoto karte područja Varaždinske županije iz 2017. (istočni i južni dio RH) i 2018. godine (zapadni dio – RH). Uz to Državna geodetska uprava redovito ažurira vektorizirane katastarske planove područja Županije, te se isti periodično isporučuju Županiji. Time je uz već postojeće podloge (topografske karte mjerila 1:25.000 - TK 25, Hrvatske osnovne karte mjerila 1:5.000 – HOK 5) osigurana dosta kvalitetna baza podloga.

Na Geoportal-u DGU-a su odgovarajuće podloge javno dostupne na uvid, a korištenje topografskih karata i digitalne ortofoto podloge omogućeno je i putem servisa.

Zakonom o prostornom uređenju je propisano da „Ministarstvo, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, zavodi i osobe koje obavljaju stručne poslove prostornog uređenja imaju za potrebe obavljanja poslova prema ovom Zakonu pravo uvida i pribavljanja podataka (izvoda i dr.) iz katastra i zemljišnih knjiga bez naknade te su oslobođeni plaćanja upravnih i sudskih pristojbi s tim u vezi.“

Problematika koja je i nadalje prisutna prioritetno se odnosi na međusobnu neusklađenost u pojedinim vrstama podloga ili neusklađenost između različitih podloga – primjerice: u vektorskom katastarskom planu nisu međusobno usklađene granice pojedinih katastarskih općina što uzrokuje ili preklapanja područja katastarskih općina ili nepokrivena područja - „rupe“ između katastarskih općina, što dalje generira nesklad u izradi prostornih planova. Isto tako, teritorijalne granice nisu jednoznačno određene, a s obzirom da se svi podaci za pojedinu prostornu jedinicu (županiju, grad, općinu i niže oblike) vežu na područje omeđeno njihovom granicom, ova problematika uzrokuje daljnji nesklad u obradi. Poseban problem je nova katastarska izmjera, koja je skupa i dugotrajna, pa je vrlo mali dio Varaždinske županije „pokriven“ ažurnim katastarskim planovima.

Proces obnove katastra i (zemljišnih knjiga) provođenjem postupaka katastarskih izmjera, izlaganjem na javni uvid katastarskih podataka i provođenjem postupaka obnove odnosno osnivanja zemljišnih knjiga je dovršen za 237 od ukupno 3385 katastarskih općina na području cijele Hrvatske. Na području Varaždinske županije, u proteklom izvještajnom razdoblju u primjenu je stavljen katastarski operat katastra nekretnina za katastarsku općinu Varaždinske Toplice (2017. god.).

U cilju održavanja katastarskog plana te poboljšanja njegove kvalitete pokrenut je postupak **homogenizacije** katastarskih planova kojeg je organizirala Državna geodetska uprava. Program homogenizacije katastarskih planova započet je 2017. godine.

Homogenizacija je tehnički postupak (geometrijsko poboljšavanje digitaliziranih planova stare austro-ugarske katastarske izmjere, koja još obuhvaća 3/4 teritorija RH, zbog njihove neujednačene točnosti) kojim se korištenjem aktualnih digitalnih ortofoto karata – DOF provodi položajno poboljšanje katastarskih planova te ispravljanje unutrašnjih nehomogenosti katastarskog plana, a koji nema utjecaja na podatke iskazane u popisno-knjižnom dijelu katastarskog operata. Homogenizacija ne može zamijeniti katastarsku izmjeru, ali omogućava lakše održavanje katastarskog plana do trenutka katastarske izmjere.

Svrha homogenizacije je poboljšanje položajne i geometrijske točnosti katastarskih planova, te mogućnost kartiranja novo snimljenog detalja preklapom. Provođenje ovog postupka (u okviru kojeg će se provesti i usklađenje prikaza granica susjednih katastarskih općina) preduvjet je i za usklađenje kartografskog prikaza granica prostornih jedinica koji se odvojeno vodi u Registru prostornih jedinica. U postupcima izrade prostornih planova problematiku predstavlja i relativno često mijenjanje granica prostornih jedinica, kao i samih katastarskih podloga uslijed homogenizacije.

Homogenizacija je provedena na skoro 50 % područja Hrvatske, a na području Varaždinske županije na oko 44 % katastarskih općina.

Uspostavom **Zajedničkog informacijskog sustava zemljišnih knjiga i katastra – ZIS** na području cijele Hrvatske (tijekom 2016. godine) stvoren je jedinstveni registar katastra i zemljišnih knjiga u kojem su sustavi međusobno povezani i razmjenjuju podatke vezane za nekretnine. Uspostavljena jedinstvena baza podataka i aplikacija za vođenje i održavanje podataka katastra i zemljišne knjige donosi korisnicima brojne koristi, pa osim što je vrijeme potrebno za pristup podacima i uknjižbu znatno skraćeno, građani na jednom mjestu mogu

vidjeti vlasničku strukturu nekretnine i njezin smještaj u prostoru te brojne druge funkcionalnosti. U narednom razvoju ZIS-a planira se izvesti funkcionalna poboljšanja i systemske nadogradnje ZIS-a, kao i poboljšanja kvalitete podataka kroz projekte pojedinačnog prevođenja katastarskih čestica u katastar nekretnina, odnosno bazu zemljišnih podataka – BZP, te kroz projekt poboljšanja kvalitete katastarskih podataka.

U cilju modernizacije **središnjeg registra prostornih jedinica**, krajem 2015. godine objedinjeni su alfanumerički (adresni registar) i grafički (registar prostornih jedinica) podaci registra prostornih jedinica za područje cijele RH. Tijekom 2016. godine osigurana je provedba promjena nad podacima registra prostornih jedinica u jedinstvenoj bazi.

Uspostavom ovih temeljnih informacijskih sustava o prostoru RH kao jedinstvenih i centraliziranih, stvorena je stabilna osnova za razmjenu podataka registra prostornih jedinica uspostavom servisa sa svim zainteresiranim subjektima i izvršiti usklađenje s **INSPIRE direktivom**, uključivo njihovu nadgradnju prostornim podacima ostalih državnih i drugih tijela i institucija (u prvom redu prostornih planova svih vrsta) u cilju uspostave jedinstvene **Nacionalne infrastrukture prostornih podataka (NIPP)** i objedinjene objave javnih prostornih podataka putem Interneta.

Unapređenje sustava katastra i zemljišnih knjiga jedan je od glavnih ciljeva reformskih područja i ekonomske politike jačanja konkurentnosti gospodarstva te unaprjeđenja poslovnog okruženja prema Strateškom planu Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja. Time će se povećati sigurnost u pravnom prometu, potaknuti investicijska ulaganja, te osigurati daljnji razvoj tržišta nekretnina. Sve navedene aktivnosti izvedene su ili se izvode koordinirano na razini RH, pod vodstvom DGU te u suradnji s ostalim nadležnim institucijama (osobito u fazi uspostave NIPP-a).

Podaci

Vezano uz ostale podatke koji se koriste ili su nužni u izradi prostornih planova, odnosno njihovih izmjena i dopuna, tijekom izvještajnog razdoblja i nadalje je bila prisutna problematika koja se očitovala u nedobivanju ili stvarnom nedostatku podataka, dobivanju podataka koji se vode na bitno drugačiji način od načina koji bi bio primjenjiv za prostorne planove, odnosno koji bi bili sukladni važećem propisu o izradi planova (zapravo gotovo nikada podaci nisu dobiveni sistematizirani na takav način), što je iziskivalo potrebu dodatnih konzultacija ili određenu prilagodbu podataka od strane stručnih izrađivača. Najproblematičnije su situacije bile kada za iste elemente postoje ili su dobiveni različiti podaci iz različitih izvora, te je teško ocijeniti vjerodostojnost podataka, odnosno odlučiti koji su podaci mjerodavni.

I nadalje se prilikom izrade prostornih planova suočava sa činjenicom da pojedini sektori koji imaju utjecaj na prostor i prostorno uređenje/planiranje donose samostalno svoje strategije i planske dokumente (unatoč propisu o strateškom planiranju), pa i provedbene akte, koji nisu usklađeni ili su čak i suprotni strateškim dokumentima prostornog uređenja, ili su u neskladu sa strateškim dokumentima drugih sektora.

Značajni pozitivni pomaci u smislu pribavljanja i vođenja prostornih podataka koji su započeli u prethodnom izvještajnom razdoblju, temeljem posebnih propisa koji reguliraju Nacionalnu infrastrukturu prostornih podataka i drugih posebnih propisa, unaprijedili su se i dopunili kroz ovo izvještajno razdoblje. Unaprijeđivali su se pojedini sustavi u cilju dostupnosti podloga i podataka za sve potencijalne korisnike i javnost, primjerice: Geoportal DGU, Informacijski sustav prostornog uređenja – ISPU Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja (detaljnije obrađeno u poglavlju *III.4. Provođenje zaključaka*,

smjernica, prijedloga za unaprjeđenje, preporuka, aktivnosti odnosno mjera iz prethodnog Izvješća o stanju u prostoru), te sustavi i portali pojedinih javnopravnih tijela, primjerice Ministarstva zaštite okoliša i energetike, Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti, Ministarstva kulture i drugi. Međutim, i nadalje je potrebno unaprjeđivati sustave kako bi se situacija još poboljšala, odnosno kako bi međusektorska suradnja i razmjena podataka, ali i sama kvaliteta podataka, dostigla zadovoljavajuću razinu. U tom cilju i sukladno propisanom Zakonu o prostornom uređenju, Vlada RH je donijela posebnu Uredbu o informacijskom sustavu prostornog uređenja, kojom bi se trebali uskladiti i pojednostaviti postupci vezani uz pribavljanje i uporabu podataka i izradu prostornih planova.

Postupci i način izrade prostornih planova

Zakonom o prostornom uređenju iz 2014. godine s izmjenama i dopunama donesenim u ovom izvještajnom razdoblju uvedene su značajne promjene i pozitivni pomaci u sustavu prostornog uređenja/planiranja i graditeljstva, koji su dijelom već razrađeni kroz podzakonske propise, a dijelom ih treba još razraditi (izrada u tijeku).

Tako su primjerice skraćeni i olakšani neki dijelovi postupka izrade i donošenja prostornih planova (više se ne provodi prethodna rasprava, već samo javna rasprava, mišljenja i suglasnosti na prostorni plan daju se u okviru javne rasprave, osim mišljenja nadležnog županijskog zavoda za prostorno uređenje koje se daje na konačni prijedlog plana, te suglasnosti Ministarstva koje se daje na konačni prijedlog prostornog plana županije, više se ne izdaje suglasnost župana za prostorne planove JLS-a u kontinentalnom području, olakšana je objava javne rasprave, smanjen je obim sadržaja prostornih planova i dr. Ove promjene u konačnici rezultiraju nešto bržom izradom i donošenjem prostornih planova, a potencira se i angažman i odgovornost nositelja izrade plana, odgovornog voditelja i javnopravnih tijela.

Međutim, navedeni postupci su još uvijek relativno dugotrajni, osobito kada se za prostorni plan izrađuje i strateška studija utjecaja na okoliš, odnosno provodi postupak strateške procjene utjecaja na okoliš i/ili i glavna ocjena utjecaja na ekološku mrežu (za sada se takav postupak provodi za 3. Izmjene i dopune PPŽ-a u izradi, a dok se za prostorne planove uređenja gradova i općina takav postupak nije provodio).

Prostorni planovi su dokumenti koji imaju snagu i pravnu prirodu podzakonskog propisa (na temelju njih se izdaju dozvole) i njihovo donošenje podliježe propisanoj proceduri u kojoj sudjeluje javnost, a donose ih predstavnička tijela. Doneseni prostorni plan je statičan dokument, često nedovoljno fleksibilan da odgovori brzim promjenama i novim zahtjevima, što se danas i ubuduće očekuje.

Planiranje pojedinih elementa u prostornim planovima

Jedan od kontinuiranih problema u prostornom planiranju, osobito na razini općina i gradova, je planiranje građevinskog područja. Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske iz 2017. godine daje generalnu smjernicu da pri izradi planske dokumentacije namjene (pa slijedom toga i pripadajućih građevinskih područja) treba odrediti po modelu pogodnosti kao optimalni presjek privlačnosti prostora za funkcioniranje zahvata i minimalne ranjivosti prostora na zahvat. Strategija također daje generalna određenja vezana uz razvoj gradova, manjih gradova i ruralnih područja (npr. poticanje višekratnog korištenje zemljišta i usmjeravanje razvojne aktivnosti na napuštena ili podiskorištena područja koja su izgubila ili gube svoju prethodnu funkciju, planiranje sadržaja i namjena kojima se potiče održiva mobilnost, očuvanje postojećih i planiranje novih sustava urbane zelene infrastrukture, revitalizacija ruralnog prostora, očuvanje tradicijskog identiteta ruralnog prostora i drugo). Prethodna Strategija prostornog uređenja i Program prostornog uređenja RH, a slijedom toga i prostorni planovi županija izrađeni temeljem tih dokumenta, nisu dovoljno jasno i čvrsto definirali kriterije za planiranje ovih elemenata u prostornim planovima niže razine, pa

usmjerenja i preporuke iz planova višeg reda nisu na zadovoljavajući način ugrađivana u prostorne planove JLS-a. S druge strane ustavno pravo JLS-a je da upravlja svojim prostorom sukladno važećim propisima RH. Sve to je ojačalo utjecaj lokalnih politika i interesa na racionalno planiranje. U takvim uvjetima bilo je teško kvalitetno planirati građevinska područja, kao i cjelokupni razvoj neke društvene zajednice vodeći računa o demografskoj i sociološkoj situaciji, mogućnostima širenja infrastrukture i drugim relevantnim čimbenicima. Odgovarajući pozitivni pomaci dani su u zakonskoj regulativi važećoj od 2014. godine. Zakonom o prostornom uređenju daje se mogućnost zaustavljanja izrade prostornog plana ukoliko nositelj izrade u postupku izrade prostornog plana traži odgovornog voditelja izrade prostornog plana ugradnju zahtjeva ili prijedloga koji su protivni Zakonu ili drugom propisu do otklanjanja tih nezakonitosti (u propisima iz prethodnog razdoblja nije bilo takve mogućnosti). Navedena mogućnost se ne odnosi samo na faze izrade za koje je odgovoran odgovorni voditelj prema Zakonu (nacrt prijedloga prostornog plana, odnosno nacrt konačnog prijedloga prostornog plana), već se može koristiti u cijelom postupku izrade prostornog plana.

Isto tako se Zakonom o prostornom uređenju racionalizira mogućnost planiranja građevinskih područja (čl. 43. Zakona o prostornom uređenju) kroz ograničenja i uvjete za proširenja građevinskih područja (mogućnosti širenja građevinskog područja naselja i izdvojenih građevinskih područja izvan naselja za najviše 30 %, i to samo ukoliko su postojeća područja izgrađena 50% i više svoje površine, te da neizgrađeno izdvojeno građevinsko područje izvan naselja prestaje biti građevinskim područjem ukoliko se u roku od 7 godina od njegova određivanja ne donese UPU ili ne izgradi osnovna infrastruktura). Međutim, upitno je da li je ovo zakonsko rješenje realno i u duhu dobrog gospodarenja prostorom s obzirom da se daje mogućnost većih proširenja građevinskih područja bez obzira na demografske, gospodarske i druge razvojne procese. Svakako bi trebalo preispitati ove kriterije, te definirati određenja koja bi se implementirala i kroz izmjene Zakona o prostornom uređenju i ostalih propisa.

S obzirom da se sada važećim Zakonom o prostornom uređenju na drugačiji način definira izgrađeni, odnosno neizgrađeni dio građevinskog područja u odnosu na određenja ranije važećeg propisa (prostornim planovima općina i gradova utvrđena je obveza izrade velikog broja UPU-a, relativno malih površina), nužno je kod izmjena i dopuna ili izrade novih prostornih planova općina i gradova, proanalizirati sve planirane urbanističke planove uređenja i revidirati obveze izrade takve vrste prostornih planova. Navedeno je povezano i s zakonskim odredbama o određivanju uređenog i neuređenog dijela građevinskog područja.

Vezano uz navedenu problematiku upitna je potreba / primjerenost zakonskog propisivanja obveze određivanja i prikazivanja u prostornim planovima promjenjivih kategorija zauzetosti i opremljenosti građevinskog područja (kao što su izgrađeni i neizgrađeni dijelovi građevinskog područja, odnosno njihov uređeni i neuređeni dio). Naime, na način kako je to u važećem Zakonu propisano, ove navedene kategorije nije moguće jednoznačno odrediti, jer nema jasnih kriterija, osim baziranja na postojanju izgrađene infrastrukture.

Isto tako u prostoru se promjene događaju svakodnevno (svakodnevno se izdaju dozvole i provedbeni akti, uređuje infrastruktura i dr.), pa nema vjerodostojnosti unesenih razgraničenja za prostorne elemente koji se učestalo mijenjaju u odnosu na statički definirane u prostornom planu.

Uz navedeno postoji i druga problematika koja utječe na planiranje pojedinih sastavnica prostora u prostornim planovima, kao primjerice:

- neujednačeni podaci o vlasništvu i posjedništvu zemljišta
- nedostatak dovoljno preciznih i jednoznačnih podataka o šumama i šumskom pokrovu

- nedostatak podataka o bonitetnoj vrijednosti poljoprivrednog zemljišta odnosno podataka o tome koje su to najvrednije poljoprivredne površine u RH koje treba prioritetno očuvati i štititi, koje su vrijedne površine, a koje se mogu smatrati ostalim poljoprivrednim površinama
- ležišta pitke vode uglavnom su dobro poznata, ali se vodocrpilišna područja i njihove zaštitne zone preoblikuju gotovo prilikom svake promjene propisa, a slično je i s istraživanjem i eksploatacijom mineralnih sirovina i ugljikovodika
- teritorijalne granice (Države, županija, općina, gradova i naselja) nisu precizno određene i učestalo se mijenjaju u postupcima usuglašavanja katastarskih podataka sa stvarnim stanjem (nove izmjere, homogenizacije), a mijenjaju se i prelaskom pojedinih naselja ili dijelova naselja iz jedne u drugu JLS ili iz jedne u drugu županiju, što utječe na skupove demografskih, statističkih i prostornih podataka
Primjerice: Teritorijalne granice koje su korištene u izradi i izmjenama i dopunama prostornih planova, posebice prikaz građevinskih područja koja se prikazuju na katastarskim podlogama, nisu potpuno istovjetne teritorijalnim granicama iz statističkih podataka, pa postoje situacije da se pojedina građevinska područja (ili druge plošne namjene u prostornim planovima), koja su logično planirana i prikazana na katastarskoj podlozi u jednom naselju, primjenom granica statističkog naselja dijelom nalaze u drugom naselju, možda i općini/gradu ili čak u drugoj županiji ukoliko se radi o rubnim naseljima.
- nisu poznati niti ustanovljeni stabilni fiskalni okviri (fiskalna i porezna politika) u sferi gospodarenja prostorom i zaštite prostora, a što bi značajno utjecalo na planiranje pojedinih namjena u prostoru (osobito građevinska područja)
- i drugo.

III.2. Provedba prostornih planova

III.2.1. Provedba PPŽ-a

Prostorni plan Varaždinske županije, koji je osnovni i strateški dokument prostornog uređenja Varaždinske županije, provodi se na način da se temeljem uvjeta i smjernica propisanih tim dokumentom izrađuju prostorni planovi uređenja općina i gradova, koji utvrđuju elemente i uvjete neposredne provedbe za gotovo sve zahvate u prostoru.

Neposredna provedba PPŽ-a moguća je samo za zahvate koji su od interesa za Državu i Županiju, a s obzirom da su se i te građevine uglavnom detaljnije određivale u PPUO/G-ovima (osobito one unutar naselja) iste su se i realizirale temeljem tih planova. PPŽ-om je i određeno da se izdavanje dozvole za takve građevine može temeljiti na PPŽ-u do donošenja PPUO/G-a, te da se građevine od važnosti za Državu i Županiju koje se grade ili rekonstruiraju unutar naselja planiraju PPUO/G-ovima, te drugim dokumentima prostornog uređenja ukoliko se takvi dokumenti izrađuju.

Slijedom takvih određenja, na temelju PPŽ-a uglavnom su se izdavali akti za građenje građevina elektroničke komunikacijske infrastrukture, poglavito antenske stupove u pokretnoj mreži, a za ostale građevine državnog i županijskog značaja temeljem PPUO/G-ova (primjerice: zahvati i građevine za eksploataciju mineralnih sirovina, te druge prometne, energetske i vodne građevine).

Vezano uz provedbu PPŽ-a kroz izradu PPUO/G-ova može se konstatirati da su se osnovne smjernice i uvjeti definirani PPŽ-om respektirali i ugrađivali u PPUO/G-ove, o čemu su sukladno propisima u postupcima donošenja PPUO/G-ova izdavana pozitivna mišljenja Zavoda za prostorno uređenje Varaždinske županije. U slučaju da je JLS imala nešto

drugačije prijedloge za razvoj svog područja, ili ukoliko su se izmijenile zakonske i druge okolnosti nakon donošenja PPŽ-a, takva rješenja su se, uz poštivanje rješenja iz PPŽ-a, uglavnom utvrđivala kao alternativna, čime se nastojalo barem dijelom omogućiti brže postupanje izbjegavanjem neracionalnih proceduralnih postupaka.

III.2.2. Provedba PPUO/G-ova izdavanjem akata za zahvate u prostoru

Prostorni planovi uređenja općina i gradova provode se izdavanjem propisanih akata za lociranje/građenje građevina, odnosno provođenje drugih zahvata u prostoru, te neposrednom primjenom prostornih planova (za propisane vrste jednostavnih građevina). Sukladno važećem Zakonu o prostornom uređenju „Svaki zahvat u prostoru se provodi u skladu s prostornim planom, odnosno u skladu s aktom za provedbu prostornog plana i posebnim propisima, ako ovim Zakonom nije propisano drukčije.“

Na području Varaždinske županije izdavanje ovih akata je u nadležnosti upravnih tijela Varaždinske županije i Grada Varaždina, a u vrijeme izrade ovog Izvjješća to su: Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Varaždinske županije, koji uključuje Ispostave Ivanec, Ludbreg i Novi Marof i Upravni odjel za prostorno uređenje i graditeljstvo Grada Varaždina.

S obzirom na specifičnost u području prostornog uređenja koja se odnosi na postupak ozakonjenja nezakonito izgrađenih zgrada, a provodi se od 2011. godine (i još traje), pojedine akte za provedbu – rješenja o izvedenom stanju, uz navedene upravne odjele izdavala je i Agencija za ozakonjenje nezakonito izgrađenih zgrada (AZONIZ), sukladno posebnim propisima koji reguliraju ovo područje. Određeni broj zahtjeva za izdavanje ovih akata preuzela je na rješavanje Agencija AZONIZ, u cilju ubrzanja postupka ozakonjenja (problematika ozakonjenja nezakonito izgrađenih zgrada detaljnije je obrađena u poglavlju III.2.3. ovog Izvjješća).

U Tablici 53. se daju podaci o vrstama izdanih akata za provedbu prostornih planova, odnosno građenje, prema podacima upravnih tijela kojima je isto u nadležnosti, te prema godinama.

Tablica 53. – Broj izdanih akata provedbe prostornih planova u vremenu od 2015. (od 1.07.2015.) do 2019. (do 30.6.2019.) god. - VARAŽDINSKA ŽUPANIJA – Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša

VARAŽDINSKA ŽUPANIJA – Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša (pokriva područje Varaždinske županije bez Grada Varaždina)						
VRSTA AKATA	2015. (od 1.07.2015.)	2016.	2017.	2018.	2019. (do 30.6.2019.)	UKUPAN BROJ IZDANIH AKATA
Dozvole za građenje	185	423	417	394	198	1.617
Građevinske dozvole ukupno	174	383	372	355	186	1.470
<i>Sjedište Varaždin</i>	66	171	139	129	58	563
<i>Ispostava Ivanec</i>	52	104	112	120	49	437
<i>Ispostava Novi Marof</i>	32	59	62	62	56	271
<i>Ispostava Ludbreg</i>	24	49	59	44	23	199
Izmjene i dopune građevinske dozvole ukupno	11	40	45	39	12	147
<i>Sjedište Varaždin</i>	4	17	16	8	1	46
<i>Ispostava Ivanec</i>	7	16	18	14	3	58
<i>Ispostava Novi Marof</i>	0	5	8	11	5	29
<i>Ispostava Ludbreg</i>	0	2	3	6	3	14
Lokacijske dozvole	11	13	18	28	16	86

Lokacijske dozvole	11	12	13	26	16	78
<i>Sjedište Varaždin</i>	3	3	66	7	1	20
<i>Ispostava Ivanec</i>	4	3	1	4	3	20
<i>Ispostava Novi Marof</i>	3	4	0	9	9	25
<i>Ispostava Ludbreg</i>	1	2		6	3	12
Izmjene i dopune lokacijske dozvole	0	1	5	2	0	8
<i>Sjedište Varaždin</i>	0	1	2	2	0	5
<i>Ispostava Ivanec</i>	0	0	2	0	0	2
<i>Ispostava Novi Marof</i>	0	0	1	0	0	1
<i>Ispostava Ludbreg</i>	0	0	0	0	0	0
Uporabne dozvole	35	95	122	159	73	484
<i>Sjedište Varaždin</i>	16	44	47	53	22	182
<i>Ispostava Ivanec</i>	11	20	33	57	19	140
<i>Ispostava Novi Marof</i>	5	21	23	22	16	87
<i>Ispostava Ludbreg</i>	3	10	19	27	16	75
Dozvola za promjenu namjene i uporabu građevine	10	16	22	34	19	101
<i>Sjedište Varaždin</i>	5	10	15	15	9	54
<i>Ispostava Ivanec</i>	3	2	3	9	5	22
<i>Ispostava Novi Marof</i>	2	4	3	7	5	21
<i>Ispostava Ludbreg</i>	0	0	1	3	0	4
Posebne uporabne dozvole	1.080	1.630	1.010	1.070	338	5.128
Uporabne dozvole za građevine izgrađene do 15.02.1968.	777	1.165	683	700	201	3.526
<i>Sjedište Varaždin</i>	322	406	219	186	62	1195
<i>Ispostava Ivanec</i>	137	255	224	233	52	901
<i>Ispostava Novi Marof</i>	140	238	127	140	51	696
<i>Ispostava Ludbreg</i>	178	266	113	141	36	734
Uporabna dozvola za građevine izgrađene na temelju akta za građenje izdanog do 01.10.2007.	303	465	327	370	137	1.602
<i>Sjedište Varaždin</i>	101	122	84	108	42	457
<i>Ispostava Ivanec</i>	46	116	93	87	31	373
<i>Ispostava Novi Marof</i>	93	130	87	77	40	427
<i>Ispostava Ludbreg</i>	63	97	63	98	24	345
Rješenja o izvedenom stanju	3.487	4.241	5.220	3.286	383	16.617
Varaždinska županija	2.373	3.084	4.660	3.032	362	13.511
<i>Sjedište Varaždin</i>	1056	1305	2077	514	89	5.041
<i>Ispostava Ivanec</i>	426	612	977	1123	116	3.254
<i>Ispostava Novi Marof</i>	518	844	970	760	59	3.151
<i>Ispostava Ludbreg</i>	373	323	636	635	98	2.065
AZONIZ	1.114	1.157	560	254	21	3.106
<i>Sjedište Varaždin</i>	363	320	113	66	6	868
<i>Ispostava Ivanec</i>	273	263	148	54	7	745
<i>Ispostava Novi Marof</i>	264	301	148	67	4	784
<i>Ispostava Ludbreg</i>	214	273	151	67	4	709
Ukupno (Varaždinska županija)	4.808	6.418	6.809	4.971	1.027	24.033

Izvor: VARAŽDINSKA ŽUPANIJA – Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša

Tablica 54. – Broj izdanih akata provedbe prostornih planova u vremenu od 2015. (od 1.07.2015.) do 2019. (do 30.6.2019.) god. - GRAD VARAŽDIN – Upravni odjel za prostorno uređenje i graditeljstvo

GRAD VARAŽDIN – Upravni odjel za prostorno uređenje i graditeljstvo (pokriva samo područje Grada Varaždina)						
VRSTA AKATA	2015. (od 1.07.2015.)	2016.	2017.	2018.	2019. (do 30.6.2019.)	UKUPAN BROJ IZDANIH AKATA
Dozvole za građenje	49	113	110	128	79	479
Građevinske dozvole ukupno	49	113	110	128	74	474
Izmjene i dopune građevinske dozvole ukupno (promjena namjene)	-	-	-	-	5	5
Lokacijske dozvole	0	3	3	5	4	12
Lokacijske dozvole	0	3	0	5	4	12
Izmjene i dopune lokacijske dozvole	-	-	-	-	-	-
Uporabne dozvole (sve vrste)	131	293	268	328	158	1.178
Rješenja o izvedenom stanju	694	707	392	154	84	2.409
Grad Varaždin	694	707	392	154	84	2.031
AZONIZ	-	-	-	-	-	378
Dozvole i rješenja UKUPNO	-	-	-	-	-	4.078
Ostali akti - UKUPNO	218	1.172	411	479	276	2.556
Rješenje o utvrđivanju građevne čestice	8	15	19	38	32	112
Potvrda parcelacijskog elaborata	14	17	15	21	10	77
Potvrda etažnog vlasništva	10	27	27	46	12	122
Obavijest o posebnim uvjetima	18	34	44	50	19	165
Utvrđivanje posebnih uvjeta i uvjeta priključenja	-	-	-	-	7	7
Prijava početka građenja i uklanjanja	75	104	124	126	75	504
Opći upit/ Lokacijska informacija	93	175	182	198	121	769
Ukupno (Grad Varaždin)						6.634

Izvor: GRAD VARAŽDIN – Upravni odjel za prostorno uređenje i graditeljstvo

- oznaka „-“ znači da nisu iskazani podaci, vjerojatno niti jedan akt takve vrste nije izdan u određenom razdoblju ili nema podataka (npr. podaci AZONIZ-a po godinama)

Tablica 55. – Broj izdanih akata provedbe prostornih planova (dozvole i rješenja o izvedenom stanju) u vremenu od 2015. (od 1.07.2015.) do 2019. (do 30.6.2019.) god. po nadležnim upravnim tijelima – VARAŽDINSKA ŽUPANIJA i GRAD VARAŽDIN

VRSTA AKATA	2015. (od 1.07.2015.)	2016.	2017.	2018.	2019. (do 30.6.2019.)	UKUPAN BROJ IZDANIH AKATA
Dozvole za građenje - ukupno	234	536	527	522	277	2.096
Varaždinska županija	185	423	417	394	198	1.617
Grad Varaždin	49	113	110	128	79	479
Lokacijske dozvole - ukupno	11	16	18	33	20	98
Varaždinska županija	11	13	18	28	16	86
Grad Varaždin	0	3	0	5	4	12
Uporabne dozvole (sve vrste)	1.256	2.034	1.422	1.591	588	6.891
Varaždinska županija	1.125	1.741	1.154	1.263	430	5.713
Grad Varaždin	131	293	268	328	158	1.178

Rješenja o izvedenom stanju						19.026
<i>Varaždinska županija - Upravni odjel i AZONIZ</i>	3.487	4.241	5.220	3.286	383	16.617
<i>Grad Varaždin- Upravni odjel i AZONIZ</i>	-	-	-	-	-	2.409
Ukupno (Varaždinska županija)	4.808	6.418	6.809	4.971	1.027	24.033
Ukupno (Grad Varaždin)	-	-	-	-	-	4.078
UKUPNO (Varaždinska županija i Grad Varaždin)	-	-	-	-	-	28.111

Izvor: VARAŽDINSKA ŽUPANIJA – Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša; GRAD VARAŽDIN – Upravni odjel za prostorno uređenje i graditeljstvo

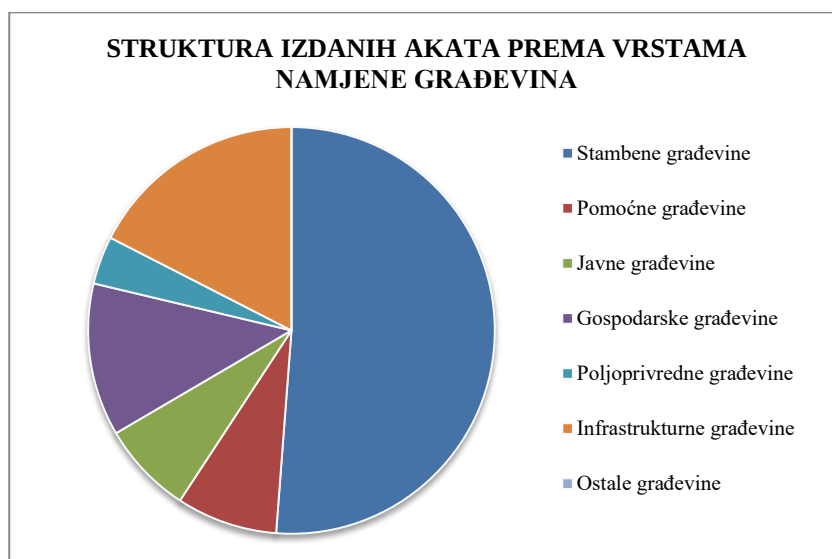
U okviru navedenih podataka o izdanim aktima nalaze se i akti koji su izdani u postupku ozakonjenja nezakonito izgrađenih zgrada (rješenja o izvedenom stanju), što je detaljnije obrađeno u slijedećem poglavlju *III.2.3.*, kao i „ostali akti“ o kojima je podatke dostavilo nadležno upravno tijelo (Grad Varaždin).

Iz navedenih podataka vidljivo je se nešto više od 1/6 ukupno izdanih akata prostornog uređenja odnosi na područje Grada Varaždina (16,97 %).

Usporedbom vrsta akata, vidljivo je da i nadalje prevladava broj izdanih rješenja o izvedenom stanju, pa ona u prosjeku iznose skoro 68 % (ukupno za Varaždinsku županiju i Grad Varaždin) u odnosu na ostale izdane dozvole - za građenje, lokacijske, uporabne, odnosno 69 % u Varaždinskoj županiji, a 59 % u Gradu Varaždinu. To je više nego u prethodnom izvještajnom razdoblju kad je takvih rješenja izdano oko 54 % od ukupnog broja dozvola.

Struktura izdanih akata prema osnovnoj namjeni građevina za Varaždinsku županiju okvirno je slijedeća: **51% se odnosi na stambene građevine** (uključivo povremeno stanovanje te stambeno-poslovne i stambeno-gospodarske građevine), **17,5 % na infrastrukturne građevine** (građevine prometnog sustava, građevine vodnogospodarskog sustava, građevine energetskog sustava i građevine gospodarenja otpada), **12,2 % na građevine gospodarske namjene** (proizvodne, poslovno, komunalno-servisne i ugostiteljsko-turističke), **4 % na poljoprivredne građevine**, **8,1 % na pomoćne građevine** (garaže, spremišta, nadstrešnice i sl.), **7,3 % na javne građevine** (dječji vrtići, škole, sakralne i sportske građevine) i **0,4 % na ostale građevine** (posebne namjene).

Slijedom navedenog može se konstatirati da je u ovom izvještajnom razdoblju sličan trend izdavanja akata za provedbu kao i u prethodnom izvještajnom razdoblju, osim u dijelu građevina gospodarske namjene i ostale građevine (vidljivo značajnije smanjenje) i građevina javne namjene (vidljivo značajnije povećanje) - stambene građevine 51% (ranije 46%), infrastrukturne građevine 17,5 % (ranije 16 %), građevine gospodarske namjene i poljoprivredne građevine 16,2 % (ranije 24 %), pomoćne građevine 8,1 % (ranije 8 %), javne građevine 7,3 % (ranije 3 %) i ostale građevine 0,4 % (ranije 3 %).

Grafikon 9. – Struktura izdanih akata prema vrstama namjene građevina

Izvor: Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Varaždinske županije

Osvrt na provedbu prostornih planova i vezanu problematiku

Kako bi se unaprijedila zakonitost izrade, donošenja i provođenja akata prostornog uređenja od sredine 2014. godine u primjeni je jedinstveni informacijski sustav Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja namijenjen izdavanju akata za građenje tj. vođenju postupaka temeljem Zakona o prostornom uređenju i Zakona o gradnji – „eDozvola”. Sustav je implementiran u upravnim odjelima županija, velikih gradova i gradova sjedišta županija koji obavljaju poslove izdavanja dozvola i dodatno unaprijeđen u ovom izvještajnom razdoblju aplikacijama za elektroničku dostavu akata i e-konferenciju, a kojima se koriste projektanti, građani, javnopravna tijela, katastarski uredi, jedinice lokalne samouprave.

Putem sustava „eDozvola“ zahtjevi za izdavanje dozvola za gradnju i uporabu građevina mogu se popuniti elektroničkim putem, kao i pratiti status predmeta.

Osnovni cilj centraliziranog sustava je podizanje razine kvalitete usluga vođenja upravnih i neupravnih postupaka kroz jednostavnu i brzu proceduru. Uspostavom takvog sustava bitno se ubrzava postupak izdavanja akata za gradnju i kvaliteta jer ona jedina pruža pravnu sigurnost investitorima tj. podnositeljima zahtjeva.

Funkcionalnosti sustava eDozvola osiguravaju ujednačen postupak dobivanja dokumenata za područje cijele Države, referentima omogućuju bržu obradu predmeta i efikasnije administracijske procese, digitalnu arhivu svih priloga vezanih za zahtjev, te da se sve izdane dozvole na dnevnoj bazi ažurno prikazuju na jednom mjestu i na jedinstven način u Informacijskom sustavu prostornog uređenja (ISPU).

Tijekom 2018. godine učinjene su značajne dopune sustava u dijelu objave podataka iz eDozvole na geoportalu ISPU čime je učinjen veliki napredak u stvaranju jedinstvenog sustava podataka na području čitave RH.

U Varaždinskoj županiji postoji još nekoliko prostornih planova starijeg datuma izrađenih u razdoblju od 1987. do 1997. god., a postoje samo u analognom obliku, te stoga nisu mogli biti uneseni u ISPU, pa to usporava brzinu izdavanja akata na temelju tih planova. To su slijedeći planovi: GPU naselja Varaždinske Toplice (u dijelu), te PUP-ovi za Grad Novi Marof (PUP šireg centra naselja Novi Marof, PUP industrijske zone „A“ naselja Novi Marof, PUP industrijske zone „B“ naselja Novi Marof i PUP zone Krč). Priprema se stavljanje van snage PUP-ova na području Grada Novog Marofa istovremeno s izradom izmjena i dopuna UPU-a naselja Novi Marof i kontaktnih zona (u pripremi), a prostorna rješenja iz tih planova

odgovarajuće bi se ugradila u izmjene i dopune UPU-a, ukoliko će biti i nadalje prihvatljiva. PPUG-om Varaždinske Toplice je planirano uskladiti planove niže razine sa zakonskom regulativom, odnosno izraditi nove, te u iste ugraditi planska rješenja iz GPU-a ukoliko su ista aktualna.

Generalno se može konstatirati da provedba prostornih planova uređenja općina i gradova, odnosno prostorno-planskih rješenja definiranih tim planovima ovisi o mogućnostima i potrebama zajednice, ali i pojedinaca – stanovnika (u dijelu stambene i dijelom poslovne izgradnje), odnosno gospodarskih subjekata (u dijelu realizacije gospodarskih sadržaja). Neki sadržaji se uopće ne realiziraju, te ostaju planirani prostornim planovima dugi niz godina, što ukazuje na to da potrebu za istima JLS nije realno ocijenila ili su se promijenile određene okolnosti, te je potrebno sagledati nove okolnosti i potrebe planiranja takvih sadržaja, odnosno mogućnosti njihove realizacije. Iz prethodnih analiza (u poglavlju *II.1. Prostorna struktura korištenja i namjene površina* ovog Izvjješća) vidljivo je da je izgrađeno samo oko polovine planiranog građevinskog područja naselja, ali i zona izvan naselja, a ista situacija je bila utvrđena i u prošlom izvještajnom razdoblju, što znači da generalno oko polovina površina planiranih za izgradnju ostaje i nadalje nerealizirana. Uočava se također da se ne realiziraju i neke namjene izvan građevinskog područja, primjerice veći sportsko-rekreacijski sadržaji (osobito golf igrališta), te veći poljoprivredni gospodarski sklopovi koji su omogućeni kroz odrednice za provođenje PPŽ-a i PPUO/G-ova. Poljoprivredna gospodarstva se i nadalje uglavnom razvijaju unutar građevinskog područja naselja prema naslijeđenoj strukturi naselja i načinu života, te dostupnoj infrastrukturi, a što može biti dosta ograničavajuće za razvoj ovih djelatnosti na suvremenim osnovama te problematično s obzirom na druge, uglavnom stambene namjene u okruženju i mogućnosti postojećih kapaciteta komunalne infrastrukture.

Prepreke u realizaciji, posebice značajnih gospodarskih sadržaja u planiranim zonama, te građevina javne i društvene namjene, kao i formiranje javnih prometnica i druge infrastrukture, često leže i u otežanom rješavanju imovinsko-pravnih odnosa.

Učinkovita provedba dokumenata prostornog uređenja, ali i samo planiranje vezani su i na efikasnu potporu Područnog ureda za katastar Varaždin i njegove Ispostave u Ivancu, Ludbregu i Novom Marofu. Postupanja vezana uz ozakonjenje nezakonito izgrađenih zgrada, sređenje katastarskog i zemljišno-knjižnog stanja radi povlačenja sredstava iz EU fondova, a osobito za realizaciju planiranih velikih infrastrukturnih zahvata kao što su izgradnja i uređenje cesta i komunalnih građevina i dr. uvelike ovise o (nedostatnoj) kadrovskoj opremljenosti koja se nije bitno poboljšala u odnosu na prethodno razdoblje.

III.2.3. Ozakonjenje nezakonito izgrađenih zgrada

U cilju nastojanja da se riješi višedesetljetni problem bespravne izgradnje građevina, te da se uvede red u prostorno uređenje i gradnju, Država je još tijekom 2011. – 2012. god. pokrenula projekt ozakonjenja nezakonito izgrađenih zgrada.

U svrhu provedbe ozakonjenja nezakonito izgrađenih zgrada, a radi utvrđivanja postojanja pojedinih građevina, izvršeno je aerofotogrametrijsko snimanje Republike Hrvatske temeljem kojeg je Državna geodetska uprava izradila digitalnu ortofoto kartu - stanje 21. lipnja 2011. god, a pribavljene su i zračne snimke područja Republike Hrvatske iz 1968. godine. Obje karte mogu se vidjeti, koristiti i preklapati putem ISPU-a, tako da se usporedno može pregledavati stanje iz 1968. god. u odnosu na referentni snimak iz 2011. god.

Postupak ozakonjenja bespravne gradnje jedan je od bitnih koraka koji se provodi unutar reforme prostornog uređenja, te se po njegovom završetku planira analiza stanja u prostoru i izrada sanacijskih planova koji bi trebali biti temelj planiranja i izgradnje komunalne infrastrukture, te urbanog uređenja prostora.

Postupci ozakonjenja započeti temeljem Zakona o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama („Narodne novine“, br. 86/12. i 143/13.), te pratećih podzakonskih propisa u prethodnom izvještajnom razdoblju nastavili su se i kroz ovo izvještajno razdoblje, temeljem istog propisa s izmjenama i dopunama („Narodne novine“, br. 86/12., 143/13., 65/17 i 14/19.).

Temeljem navedenih izmjena i dopuna Zakona o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama produžen je rok za predaju zahtjeva za ozakonjenje (izdavanje rješenja o izvedenom stanju) koji su se mogli podnositi do 30. lipnja 2018. godine nadležnim upravnim tijelima županija i gradova. U Varaždinskoj županiji to su tijela koja su nadležna za provedbu dokumenta prostornog uređenja u Gradu Varaždinu, kao velikom gradu (Upravni odjel za prostorno uređenje i graditeljstvo Grada Varaždina koji je nadležan za teritorij Grada Varaždina) i u Varaždinskoj županiji, kao jedinici regionalne (područne) samouprave (Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Varaždinske županije s Ispostavama Ivanec, Ludbreg i Novi Marof, koji je nadležan za područje Županije bez područja Grada Varaždina). S obzirom na mnogobrojnost zahtjeva za ozakonjenje nezakonito izgrađenih zgrada i nemogućnost da se isti riješe u nadležnim tijelima do predviđenog roka (kraj 2015. god.), te u cilju praćenja i ubrzanja procesa ozakonjenja zgrada, kao i postizanja ravnomjerne opterećenosti nadležnih upravnih odjela, početkom 2014. god. osnovana je Agencija za ozakonjenje nezakonito izgrađenih zgrada (AZONIZ). Ova agencija preuzela je rješavanje i određenog broja zahtjeva s područja Varaždinske županije sukladno navedenom Zakonu, a prestala je s radom 1.07.2019. temeljem izmjena i dopuna Zakona o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama. Slijedom toga AZONIZ donosi rješenja o izvedenom stanju do 20.06.2019. u spisima predmeta koji su im dostavljeni, a od toga datuma nadležni upravni odjeli županija i gradova. Agencija je spise predmeta za donošenje rješenja o izvedenom stanju, uključujući i spise predmeta u kojima nije doneseno rješenje vratila nadležnom upravnom tijelu na čijem se području nalaze nezakonito izgrađene zgrade. Registar izdanih rješenja o izvedenom stanju u elektroničkom obliku umjesto AZONIZ-a vodi Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja.

Isto tako je u cilju ubrzanja rješavanja ozakonjenja nezakonito izgrađenih zgrada u nadležnom Upravnom odjelu Varaždinske županije tijekom tri godine dodatno (privremeno) zaposlen određen broj djelatnika (do 1.06.2017.).

Građani koji zahtjev za ozakonjenje nisu uspjeli predati na vrijeme, odnosno do 30. lipnja 2018. do kada je bio zakonski rok za podnošenje zahtjeva, nadležnom upravnom odjelu mogu se obratiti radi provjere mogućnosti reguliranja statusa građevine prema Zakonu o gradnji.

Na području Varaždinske županije do propisanog datuma **zaprimitljeno je ukupno 36.366 zahtjeva za ozakonjenje** tj. izdavanje rješenja o izvedenom stanju, od toga 5.528 ili 15,2 % za područje Grada Varaždina i 30.838 ili 84,8 % za ostalo područje Županije.

Prema dobivenim podacima Upravnog odjela za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Varaždinske županije i Upravnog odjela za prostorno uređenje i graditeljstvo Grada Varaždina u ovom izvještajnom razdoblju je doneseno 19.026 rješenja o izvedenom stanju, a ukupno, s prethodnim izvještajnim razdobljem (tijekom kojeg je započeo postupak ozakonjenja), izdano je 32.478 rješenja o izvedenom stanju. U odnosu na ukupan broj zahtjeva, u ovom izvještajnom razdoblju je doneseno 52,3 % rješenja o izvedenom stanju, a od početka postupka ozakonjenja 89,40 % rješenja o izvedenom stanju.

U Tablici 56. daju se detaljniji podaci o zaprimljenim zahtjevima i donesenim rješenjima u nadležnim upravnim tijelima Grada Varaždina i Varaždinske županije, odnosno AZONIZ-u:

Tablica 55. – Pregled zaprimljenih i donesenih rješenja za ozakonjenje nezakonito izgrađenih zgrada

DONOSITELJ RJEŠENJA	ZAPRIMLJENI ZAHTJEVI			DONESENA RJEŠENJA				
	Broj	Broj	Broj ukupno	Broj	Broj	Postotak (%)	Broj ukupno	Postotak Ukupno (%)
	do 30.06. 2013.	do 30.06. 2018.	ukupno do 30.06. 2018.	2013.do 2015.	2015.do 2019.	2015. do 2019.	2013. do 2019.	2013. do 2019.
Varaždinska županija (bez Grada Varaždina)	23.878	1.958	25.836	9.532	13.511	52,30	23.043	89,20
AZONIZ - Varaždinska županija (bez Grada Varaždina)	5.002	-*	5.002	1.161	3.106	62,10	4.267	85,31
Varaždinska županija UKUPNO	28.880	1.958	30.838	10.693	16.617	53,90	27.310	88,60
Grad Varaždin	4.867	113	4.980	2.543	2.031	40,80	4.574	91,90
AZONIZ Grad Varaždin	548	-*	548	236	378	69,00	614	112,00
Grad Varaždin UKUPNO	5.415	113	5.528	2.779	2.409	43,60	5.188	93,85
UKUPNO (Grad Varaždin, Varaždinska županija i AZONIZ)	34.295	2.071	36.366	13.472	19.026	52,30	32.498	89,40

Izvor:

- Registar broja riješenih predmeta Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja (za broj zaprimljenih zahtjeva)
- VARAŽDINSKA ŽUPANIJA – Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša (za broj riješenih predmeta u izvještajnom razdoblju) – za Županiju i AZONIZ
- GRAD VARAŽDIN – Upravni odjel za prostorno uređenje i graditeljstvo (za broj riješenih predmeta u izvještajnom razdoblju) – za Grad i AZONIZ
- Izvješće o stanju u prostoru Varaždinske županije za razdoblje 2011. do 2015. (za broj riješenih predmeta u razdoblju od 2013.- 2015.)
- „-“ – nema podatka o broju zaduženih predmeta AZONIZ-a za u navedenom razdoblju

Važno je napomenuti da je u zahtjevima, pa tako i rješenjima o izvedenom stanju, obuhvaćeno po nekoliko građevina (u prosjeku 3-4 građevine), čime je broj ozakonjenih građevina toliko puta veći od iskazanog broja riješenih zahtjeva.

Prema podacima Upravnog odjela za prostorno uređenje i graditeljstvo Grada Varaždina u strukturi riješenih zahtjeva za ozakonjenje zgrada prema osnovnoj namjeni okvirno se može konstatirati da na području Grada u ovom izvještajnom razdoblju prevladavaju pomoćne zgrade (40-50 %), te slijede stambene zgrade (35-40 %), a ostalih 10-25 % su sve ostale zgrade – radi se o procijenjenom podatku nadležnog Upravnog odjela, pošto isti nemaju obveze voditi takvu evidenciju.

Problematika vezana uz ozakonjenje nezakonito izgrađenih zgrada

Procjenjuje se da će ozakonjenje nezakonito izgrađenih zgrada imati i određene negativne efekte bez obzira na pozitivne strane ovog postupka. Naime, ozakonjenje zgrada je moguće bez obzira da li je zgrada sukladna prostornom planu ili ne, bilo u pogledu namjene, lokacije, smještaja na parceli, veličina, visina i drugih prostornih parametara i uvjeta definiranih prostornim planovima. Stoga se ovi postupci i ne mogu smatrati dosljednom provedbom prostornih planova.

Zgrade koje će biti ozakonjene (i time pravno izjednačene sa ostalim zgradama koje su izgrađene sukladno propisima i prostornim planovima), a koje su suprotne nekim od parametara i propisanih uvjeta iz prostornih planova, neminovno biti problemske točke u prostorima u kojima se nalaze, a vrlo često njihove negativne utjecaje na prostor neće biti moguće poboljšati nikakvim sanacijskim mjerama i planovima. Primjerice, zgrade koje će biti ozakonjene, a izgrađene su na udaljenostima od drugih zgrada koje su manje od propisanih, ili su namjena koje su konfliktne ostalim namjenama u okruženju, ili je uslijed njihovog ozakonjenja bitno narušen dozvoljen koeficijent izgrađenosti u nekom području i sl., su slučajevi koji će se vrlo teško, gotovo nemoguće zadovoljavajuće uklopiti u prostor u kojem se nalaze, te nije jasno kakve bi mjere mogle takve situacije ublažiti ili poboljšati. Isto tako, teško je moguće odrediti sanacijske mjere za primjerice zgrade koje će se ozakoniti, a nalaze se izvan definiranog građevinskog područja, na lokacijama koje nisu izgledne da se priključe građevinskom području ili proglaše takvim područjem, niti je moguće njihovo priključenje na građevine infrastrukture, posebice ako se radi o pojedinačnim zgradama.

U takvim slučajevima, zgrade se mogu evidentirati u prostornim planovima, te zadržati takve kakve jesu unatoč njihovoj možebitnom negativnom utjecaju na okolne zgrade (izgrađene poštujući važeće propisa) ili neizgrađeni prostor, ali bez mogućnosti njihovog daljnjeg prosperiteta na postojećim lokacijama, odnosno samo uz mogućnost neophodnog obima rekonstrukcije takvih građevina.

Generalno gledajući, investitori nezakonito izgrađenih zgrada na neki način su povlaštteni u odnosu na investitore zakonito izgrađenih zgrada ili investitore koji nisu ostvarili svoje potrebe i želje u smislu izgradnje time što su poštivali prostorne planove i druge propise (jednostavniji i jeftiniji postupci i razne olakšice, a kroz kazne su kupljene mogućnosti izgradnje i za ono što planovima i drugim propisima nije dozvoljeno, što je vrlo loša poruka za sustav prostornog uređenja i općenito pravni sustav).

Na području Varaždinske županije u proteklom razdoblju nije do sada izrađen niti jedan prostorni plan za urbanu preobrazbu ili urbanu sanaciju, te nije izdan niti jedan akt za pojedinačne zahvate u tom smislu.

III. 3. Prostorni planovi u odnosu na druge dokumente koji utječu na prostor

Pri izradi izmjena i dopuna PPUO/G-ova, te 3. ID PPŽ-a pokrenutoj pred kraj izvještajnog razdoblja (izrada u tijeku) koristile su se postojeće tematske studije i analize, uključivo – novije, izrađene u ovom izvještajnom razdoblju, kao i one ranije izrađene.

Izrađene tematske studije i analize, te drugi dokumenti i njihov odnos sa prostornim planovima:

1. Prometni sustav

- Master plan za integrirani prijevoz putnika („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 54/17.)

Osnovni elementi Master plana se na odgovarajući način ugrađuju u 3. Izmjene i dopune PPŽ-a, odnosno na odgovarajući način će biti ugrađeni u izmjene i dopune PPUOG-a.

- Građevinsko-tehnička studija koridora brze ceste Popovec - Marija Bistrica - Zabok sa spojem na Breznički Hum, tzv. „Zagrebačkog prstena“ sa cestovnim spojem na čvor autoceste u Brezničkom Humu i Idejno rješenje za spojnu cestu od brze ceste Popovec – Marija Bistrica – Zabok do Brezničkog Huma u zoni Breznički Hum (Rijeka projekt d.o.o., Rijeka, 2017.)

Idejno rješenje za spojnu cestu se noveliralo u proteklom periodu, a odabrana varijanta se ugrađuje u 3. ID PPŽ-a, odnosno ugradit će se u izmjene i dopune PPUO Breznički Hum.

- Studija varijantnih rješenja za izmještanje dijela državne ceste (D2) na području Općina Petrijanec, Sračinec i Grada Varaždina (Promel projekt d.o.o. Zagreb, prosinac 2017.)

Osnovni elementi trase ceste iz idejnog rješenja se ugrađuju u 3. Izmjene i dopune PPŽ-a, odnosno na odgovarajući način će biti ugrađeni u izmjene i dopune PPUO-a Petrijanca, PPUO-a Sračinca i PPUG-a Grada Varaždina.

U prethodnom razdoblju donesene su slijedeće studije, rješenja i planovi vezani uz prometni sustav koji se i nadalje koriste u izradi prostornih planova:

- Građevinsko-tehnička studija Podravske brze ceste (sektor: granica Republika Slovenija - Varaždin - Virovitica) - Cesta projekt d.o.o. Varaždin, srpanj 2003.
Osnovni elementi trase ceste iz Studije ugrađivali su se na odgovarajući način u prostorne planove JLS-a čijim područjem trasa ceste prolazi prilikom izmjena i dopuna tih planova, te u 3. Izmjene i dopune PPŽ-a (manje korekcije u odnosu na prikaz u važećem PPŽ-u)

- Građevinsko-tehnička studija koridora brze ceste Čakovec - Varaždin - Ivanec - Krapina, tzv. Zagorske brze ceste i idejno rješenje za dobivanje potrebnih dozvola - IGH d.d. Zagreb, 2009.

Osnovni elementi trase ceste iz Studije ugrađivali su se na odgovarajući način u prostorne planove JLS-a čijim područjem trasa ceste prolazi prilikom izmjena i dopuna tih planova, te u 3. Izmjene i dopune PPŽ-a (manje korekcije u odnosu na prikaz u važećem PPŽ-u)

- Idejno rješenje za dobivanje potrebnih dozvola za obilaznicu Grada Novog Marofa (Via Plan d.o.o. Varaždin, travanj 2014.)

Osnovni elementi trase ceste iz idejnog rješenja se ugrađuju u 3. Izmjene i dopune PPŽ-a, odnosno na odgovarajući način su ugrađeni u izmjene i dopune PPUG-a Novog Marofa

- Razvojni plan Aerodroma Varaždin (Fakultet prometnih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, 2011. god.)

Osnovni elementi Razvojnog plana se na odgovarajući način ugrađuju u 3. Izmjene i dopune PPŽ-a, odnosno na odgovarajući način su ugrađeni ili će biti ugrađeni u izmjene i dopune PPUO/G- ova JLS-a na čije se područje odnosi.

2. Vodnogospodarski sustavi

Elaborati zaštitnih zona izvorišta s pripadajućim odlukama o zaštiti izvorišta i programima za provođenje zaštite:

- Program za provođenje mjera zaštite i sanacije u zonama izvorišta Varaždin, Bartolovec i Vinokošćak („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 7/17.).
- Izvorište Belski dol - elaborat zaštitnih zona vodocrpilišta Belski dol (2008. god.), Odluka o zaštiti izvorišta Belski dol („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 42/16., 60/16.) i Program za provođenje mjera zaštite i sanacije u zonama izvorišta Belski dol („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 49/18.).

Temeljem elaborata donesene su i odgovarajuće Odluke o zonama sanitarne zaštite izvorišta, te Programi za provođenje mjera zaštite i sanacije u zonama izvorišta – utvrđene zone zaštite ugrađivane su u prostorne planove JLS-a na čijem području se nalaze, kao i u 3. Izmjene i dopune PPŽ-a.

U prethodnom razdoblju donesene su odluke o zaštiti izvorišta koje se i nadalje koriste u izradi prostornih planova:

- Izvorišta Varaždin, Bartolovec i Vinokovšćak - elaborat zaštitnih zona (2013. god.), Odluka o zaštiti izvorišta Varaždin, Bartolovec i Vinokovšćak („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 6/14.)
- Izvorišta na području Ivanščice i Ravne gore - elaborat zaštitnih zona izvorišta (1998. god.) na području Ivanščice i Ravne gore i Odluka o sanitarnim zonama zaštite izvorišta „Bistrica“, „Beli zdenci“, „Žgano vino“ i „Šumi“ („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 4/98.), te Odluka o zaštiti izvorišta „Ravna gora“ i „Sutinska“ („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 9/98.).

Elaborati i Odluke o zaštiti izvorišta na području susjednih Županija čije se zone manjim dijelom protežu i na područje Varaždinske županije su:

- Izvorište Vratno – elaborat i Odluka o zaštiti izvorišta Vratno („Službeni vjesnik Koprivničko-Križevačke županije“, br. 2/10. i „Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 6/10.)
- Izvorište Lobor – elaborat i Odluka o zaštiti izvorišta Lobor („Službeni vjesnik Krapinsko-zagorske županije“, br. 15/14. i „Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 42/14.)
- Izvorišta Nedelišće, Prelog i Sveta Marija – elaborat i Odluka o zaštiti izvorišta Nedelišće, Prelog i Sveta Marija („Službeni glasnik Međimurske županije“, br. 8/14.).

Plan navodnjavanja Varaždinske županije („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 46/19.)

Plan navodnjavanja je izrađen u izvještajnom razdoblju (2018. godine) a donesen i objavljen izvan izvještajnog razdoblja (srpanj 2019.). *Osnovni elementi Plana navodnjavanja se na odgovarajući način ugrađuju u 3. Izmjene i dopune PPŽ-a, odnosno na odgovarajući način će biti ugrađeni u izmjene i dopune PPUO/G-ova na čijem se području planira navodnjavanje.*

Odvodnja otpadnih voda:

Studije izvedivosti/izvodljivosti za aglomeracije na području Varaždinske županije:

- Studija izvedivosti – Sustav odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda Aglomeracije Varaždin (2017.)
- Studija izvodljivosti s analizom troškova i koristi poboljšanja vodno-komunalne infrastrukture Aglomeracije Lepoglava (2018.)
- Studija izvodljivosti - Sustav odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda Aglomeracije Ivanec (2017.)
- Studija izvedivosti – Sustav odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda Aglomeracije Novi Marof (2017.)

- Studija izvodljivosti - Sustav odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda Aglomeracije Varaždinske Toplice (2017.)
- Studija izvedivosti - Poboljšanje vodno-komunalne infrastrukture Aglomeracije Ludbreg (2017.)
- Studija izvedivosti - Poboljšanje vodno-komunalne infrastrukture klastera Aglomeracije Veliki Bukovec i Sveti Petar Ludbreški (2017.)

Rješenja odvodnje iz Studija izvodljivosti na odgovarajući način se ugrađuju u 3. Izmjene i dopune PPŽ-a, odnosno na odgovarajući način će biti ugrađena u izmjene i dopune PPUO/G-a onih JLS-a na čijem području planiraju navedene Aglomeracije.

U prethodnom razdoblju je donesena Studija zaštite voda Varaždinske županije (2007. god.) koja se i nadalje koristi u izradi prostornih planova - Studija je izrađena kao konceptijska osnova za sustavno provođenje zaštite voda, a daje osnovnu koncepciju/rješenja odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda svih gradova i općina na području Županije

Rješenja odvodnje iz Studije ugrađivana su u prostorne planove JLS-a prilikom njihovih izmjena i dopuna, a u slučaju da su za pojedinu JLS izrađeni viši stupnjevi tehničke dokumentacije koje Studija i predviđa (idejna rješenja, konkretni projekti, dokumentacija na temelju koje su dobiveni propisani akti za izgradnju i sl.), u prostorne planove su ugrađivana rješenja iz tih dokumenta.

3. Rudarsko-geološka studija Varaždinske županije (Zaključak o donošenju Studije objavljen u „Službenom vjesniku Varaždinske županije“, br. 29/16.) – donesena u cilju racionalnog i održivog gospodarenja mineralnim resursima, kako u gospodarskom tako i u prostorno-planskom smislu i zamjenjuje dotadašnju Studiju potencijala i osnova gospodarenja mineralnim sirovinama na području Varaždinske županije (iz 2008. god.)

Elementi iz Studije ugrađivali su se u prostorne planove JLS-a u postupcima njihovih izmjena i dopuna (umjesto elemenata iz prethodne Studije iz 2008.) posebice uvažavanjem područja više geološke potencijalnosti mineralnih sirovina u područjima pogodnosti, a na odgovarajući način se ugrađuju u 3. Izmjene i dopune PPŽ-a.

4. Regionalni razvojni koncept Varaždinske županije iz 2015. godine

Ovaj dokument daje koncept regionalnog razvoja Varaždinske županije i bio je podloga za izradu Županijske razvojne strategije Varaždinske županije, a pojedini elementi su se koristili u izradi 3. Izmjene i dopune PPŽ-a.

5. Županijska razvojna strategija Varaždinske županije 2011. - 2013. god. (iz 2010. godine) i odluka o produljenju važenja Županijske razvojne strategije na razdoblje od 2011. do 2017. god.– u tijeku je izrada nove Županijske razvojne strategije za razdoblje do 2020. (konačni prijedlog iz 2018. god.) – ovaj dokument je podloga za operacionalizaciju razvoja Županije, te za sve projekte koji se provode ili će se provoditi uz korištenje financijskih sredstava iz EU fondova.

Temeljem Županijske razvojne strategije izrađene su strategije razvoja svake JLS (Planovi ukupnog razvoja ili Strategije razvoja), a ti dokumenti su se također koristili prilikom izmjena i dopuna prostornih planova JLS-a. Elementi važeće i nove Strategije (u izradi) na odgovarajući način se ugrađuju u 3. Izmjene i dopune PPŽ-a.

6. Strategija razvoja turizma Varaždinske županije 2015. – 2025. („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 53/15.)

Elementi Strategije razvoja turizma na odgovarajući način se ugrađuju u 3. Izmjene i dopune PPŽ-a, odnosno na odgovarajući način su ugrađeni ili će biti ugrađeni u izmjene i dopune PPUO/G-ova unutar kojih se planiraju.

7. Odluke nadležnog Ministarstva (prema podacima kojima raspolaže Zavod) o uređenim inundacijskim područjima rijeke Drave (1 odluka za potez /stacionažu Drave na području k.o. Radovec), neuređenim inundacijskim područjima Plitvice (4 odluke za pojedine poteze/stacionaže potoka – lijeva i desna obala rijeke Pitvice na području k.o. Gornje Ladanje, k.o. Maruševac, k.o. Donja Voća) i neuređenim inundacijskim područjima potoka i vodotoka Plitvice (3 odluke za pojedine poteze/stacionaže uz lijevu i desnu obalu potoka i vodotoka Plitvice na području k.o. Donji Martijanec, k.o. Tužno i k.o. Zmrlača i Vidovec).

U prethodnom razdoblju su donesene Odluke nadležnog Ministarstva - o uređenim inundacijskim područjima rijeke Drave (8 odluka za pojedine poteze/stacionaže Drave), uređenim / neuređenim inundacijskim područjima pritoka (2 odluke za pojedine poteze/stacionaže potoka), uređenim inundacijskim područjima rijeke Bednje (16 odluka za pojedine poteze/stacionaže) i neuređenim inundacijskim područjima pritoka (1 odluka za dio potoka), kao i Odluke Županijske skupštine Varaždinske županije o određivanju vanjske granice uređenog i/ili neuređenog inundacijskog područja pritoka rijeke Bednje (4 odluke za pojedine poteze/stacionaže potoka) i rijeke Plitvice (5 odluka za pojedine poteze/stacionaže) i neke njene pritoke (2 odluke za pojedine dijelove potoka/kanal).

Podaci iz ovih odluka, osobito grafički dijelovi odluka (dostavljeni od strane nadležnog javnogopravnog tijela), ugrađivali su se u prostorne planove JLS-a prilikom izmjena i dopuna, a sukladno propisima o vodama. S obzirom da su pojedini od utvrđenih inundacijskih područja takvih veličina da nisu razvidne u prikazima propisanim za prostorne planove, ovi pojasevi su se označavali simbolično u grafičkom dijelu prostornih planova, te su bili detaljnije definirani kroz odredbe za provođenje. Inundacijski pojasevi za vode I. reda se na odgovarajući način ugrađuju u 3. Izmjene i dopune PPŽ-a.

8. Zaštita i spašavanje:

- Procjena ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije za Varaždinsku županiju (siječanj 2018. godine)

Osnovne mjere zaštite od požara na odgovarajući način se ugrađuju u okviru mjera zaštite od prirodnih drugih nesreća u 3. Izmjene i dopune PPŽ-a.

- Plan zaštite od požara Varaždinske županije („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 61/15).

U prethodnom razdoblju su doneseni slijedeći dokumenti zaštite i spašavanja koji su se koristili u izradi 3. Izmjena i dopune PPŽ-a:

- Procjena ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša od opasnosti, nastanka i posljedica katastrofa i velikih nesreća za područje Varaždinske županije (2015. god.) - („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 23/15.)
- Plan zaštite i spašavanja Varaždinske županije („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 23/15), te Izmjene i dopune Plana u dijelu zaštite i spašavanja od nuklearnih i radioloških nesreća
- Plan civilne zaštite Varaždinske županije („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 23/15).

Elementi Procjene ugroženosti i pripadajući Planovi se na odgovarajući način ugrađuju u 3. Izmjene i dopune PPŽ-a (uz osnovne elemente Procjene rizike iz 2019. godine) sukladno Zahtjevima zaštite i spašavanja u dokumentima prostornog

uređenja, te Izmjenama i dopunama Procjene vezano uz Nuklearne i radiološke nesreće. Temeljem županijske Procjene ugroženosti i Plana zaštite i spašavanja i u skladu s njima izrađivane su procjene ugroženosti i planovi zaštite i spašavanja JLS-a koje su korištene u izmjenama i dopunama prostornih planova te razine.

- Procjena rizika od velikih nesreća za područje Varaždinske županije – izrađuje se tijekom izvještajnog razdoblja.
- Procjene ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša / Procjene rizika od velikih nesreća, te Planovi zaštite i spašavanja za JLS-e
 - *Procjene ugroženosti sadržavaju i zasebni separat Zahtjevi zaštite i spašavanja u dokumentima prostornog uređenja, koji se ugrađivao u prostorne planove JLS-a kao njihov sastavni dio, te su temeljem istog definirane odredbe za provođenje prostornih planova koje se odnose na prirodne i druge nesreće.*
 - *Procjene rizika od velikih nesreća (zamjenjuju Procjene ugroženosti temeljem posebnih propisa) ne sadrže zasebni separat Zahtjevi zaštite i spašavanja u dokumentima prostornog uređenja - za definiranje odredbi za provođenje prostornih planova u dijelu koje se odnose na prirodne i druge nesreće koristila su se određenja iz Procjena rizika ukoliko je to bilo moguće, odnosno određenja iz separata Zahtjevi zaštite i spašavanja u dokumentima prostornog uređenja temeljena na (nevažećim) Procjenama ugroženosti ukoliko odredbe nije bilo moguće definirati temeljem važećih Procjena rizika. U tom smislu se navedeni dokumenti za Županiju primjenjuju i u 3. Izmjenama i dopunama PPŽ-a.*

9. Studijska dokumentacija i idejna rješenja uređenja slivova rijeka na području Varaždinske županije:

- Studijska dokumentacija za pripremu projekata zaštite od poplava na slivu Bednje iz EU fondova, Konzorcij izvođača, Zagreb, 2015.
- Studija utjecaja na okoliš za zahvat „EU projekt zaštite od poplava na slivu Bednje, 2018. godine (postupak procjene utjecaja na okoliš za zahvat završen 2019.)
- Idejni projekt nasipa Selnica – Dubovica, IP, Građevinski fakultet, Zagreb, 2018.
- FRISCO1, Studija o prekogranično usklađenom upravljanju rizicima od poplava za sliv rijeke Drave, Konzorcij izvođača, Zagreb, 2018.
- Studijska dokumentacija za pripremu projekata zaštite od poplava na slivu Plitvice, Konzorcij izvođača, Zagreb, 2016.

U prethodnom razdoblju su doneseni slijedeći dokumenti uređenja slivova rijeka:

- Studija uređenja sliva Bednje s hidrološko - hidrauličkom analizom za dionicu Bednje od ušća do mosta u naselju Presečno, Hidroing d.o.o., Osijek, 2014.
- Idejno rješenje uređenja brdskog dijela sliva Bednje s hidrološko-hidrauličkom analizom, Hidroing d.o.o., Osijek, 2007.
- Studija hidrotehničkog uređenja sliva Lonje uzvodno od ceste Zagreb – Bjelovar iz 1984.godine.

Elementi iz navedenih dokumenata na odgovarajući način se ugrađuju u 3. Izmjene i dopune PPŽ-a, odnosno na odgovarajući način su ugrađeni ili će biti ugrađeni u izmjene i dopune PPUO/G-ova JLS-a na čijem se području ti elementi planiraju.

10. Dokument iz prethodnog razdoblja koji se koriste u izradi prostornih planova

- Stručna podloga evaluacije za zaštitu područja Hrvatskog zagorja (krajem 2013. god.) – stručnom podlogom je definiran obuhvat i opredjeljenje o kategoriji

zaštite, ali je izostalo proglašenje zaštite jer stručna podloga predlaže zaštitu u kategoriji regionalnog parka, a Varaždinska županija se zalaže za zaštitu predmetnog područja u kategoriji parka prirode

Stručna podloga se do sada nije koristila niti ugrađivala u prostorne planove, ali se elementi Stručne podloge na odgovarajući način ugrađuju u 3. Izmjene i dopune PPŽ-a.

11. Javno dostupni dokumenti i podaci objavljeni na mrežnim stranicama javnopravnih tijela (npr. Državni zavod za statistiku vezano uz stanovništvo, Ministarstvo okoliša i energetike – bioportal, Državna geodetska uprava – podloge za izradu prostornih planova, registar prostornih jedinica i dr.)

- *Elementi javno dostupnih dokumenata i navedenih podataka objavljenih na mrežnim stranicama javnopravnih tijela se na odgovarajući način ugrađuju u 3. Izmjene i dopune PPŽ-a, te u izmjene i dopune PPUOG-ova.*

U prethodnom razdoblju podatke potrebne za izradu izmjena i dopuna pojedinih prostornih planova u dijelu koji se odnosio na zaštićena područja dostavljao je Državni zavod za zaštitu prirode izradom elaborata Podaci o vrstama, staništima, zaštićenim i evidentiranim područjima Ekološke mreže RH mreže s prijedlogom mjera zaštite za potrebe izrade pojedinih PPUO/G-ova. Po formiranju Hrvatske agencije za okoliš i prirodu (HAOP) umjesto Državnog zavoda za zaštitu prirode, te potom formiranju Zavoda za zaštitu okoliša i prirode unutar Ministarstva zaštite okoliša i energetike umjesto HAOP-a, elaborati se više ne izrađuju, a elementi potrebni za izradu izmjena i dopuna pojedinih prostornih planova određuju se u zahtjevima za izradu prostornih planova i korištenjem podataka s bioportala Ministarstva.

III. 4. Provođenje zaključaka, smjernica, prijedloga za unaprjeđenje, preporuka, aktivnosti odnosno mjera iz prethodnog Izvješća o stanju u prostoru

Osvrt na prethodno Izvješće o stanju u prostoru Varaždinske županije za razdoblje 2010 – 2015. god. – komentar vezan uz Zaključak Županijske skupštine Varaždinske županije i Prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje

Vezano uz Zaključak Županijske skupštine Varaždinske županije kojim je prihvaćeno Izvješće o stanju u prostoru u nastavku se daje komentar o njegovu provođenju u izvještajnom razdoblju:

1. Varaždinska županija i jedinice lokalne samouprave odgovorni su u pogledu gospodarenja svojim prostorom i njegove zaštite. Tome doprinose i važeći propisi koji su dali određena ograničenja i uvjete za planiranje građevinskog područja, što se poštuje u izradi izmjena i dopuna prostornih planova. Vezano uz korištenje i zaštitu vrijednog poljoprivrednog zemljišta i nadalje nedostaju kvalitetni ulazni podaci koji bi omogućili optimalno planiranje korištenja poljoprivrednog zemljišta (u smislu određenja zemljišta kao osobito vrijednog, vrijednog i ostalog poljoprivrednog tla).
2. Vezano uz racionalizaciju građevinskog područja naselja i onog izvan naselja, sukladno prijedlogu Županijske skupštine, jedinicama lokalne samouprave bi u izradi izmjena i dopuna prostornih planova trebale oblikovanje građevinskih područja naselja uskladiti s demografskim kretanjima, a potrebe za razvojem gospodarskih i drugih

djelatnosti temeljiti na ostvarivim strateškim i programskim dokumentima. Jedinice lokalne samouprave su odgovorne u tom smislu (čemu svakako pridonose i ograničenja iz važećih propisa), te je kod izmjena i dopuna prostornih planova JLS-a uočeno da se u slučajevima manje izgrađenosti građevinskih područja od propisane, umjesto proširenja ista preoblikuju planiranjem na pogodnijem zemljištu (npr. umjesto na područjima koja nisu komunalno opremljena na područjima koja su opremljena ili koja bi se jednostavnije mogla opremiti umjesto područja smještenih na zemljištu koje nije pogodno za gradnju radi mogućih klizišta ili drugih ograničenja na druga pogodnija područja koja nemaju ograničenja). Demografska kretanja još uvijek nisu dovoljno respektirana u planiranju građevinskog područja naselja.

3. Županijska skupština je ocijenila prihvatljivim Prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje iznesene u Izvjješću o stanju u prostoru za razdoblje 2010.-2015., te posebno ukazala na preporuke mjera i aktivnosti za unaprjeđenje prostornog razvoja obuhvaćene točkom IV.3. tog Izvjješća, koje je preporučila uvažavati prilikom izrade prostornih planova i njihovih izmjena i dopuna. Komentari o provođenju **prijedloga za unapređenje prostornog razvoja** s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje iz prethodnog Izvjješća obrađeni su iza komentara o provođenju Zaključka Županijske skupštine Varaždinske županije.
4. Planirana izrada novog PPŽ-a nije mogla biti pokrenuta jer nisu stvoreni potrebni preduvjeti prema Zakonu o prostornom uređenju - na državnoj razini nisu doneseni svi potrebni dokumenti (Strategija prostornog razvoja RH je donesena, ali Državni plan prostornog razvoja RH još nije –u izradi je), kao ni potrebni provedbeni propisi o izradi prostornih planova županijske i lokalne razine i radu sustava ePlanovi-editor, te nisu dovršeni odgovarajući sustavi ISPU-a (osobito u dijelu koji se odnosi na ePlanovi-editor). Slijedom navedenog, pokrenut je postupak sveobuhvatne revizije / izmjene i dopune PPŽ-a.
5. U okviru priprema za izradu, odnosno izmjene i dopune prostornih planova, postupcima obveze pokretanja postupaka postupaka ocjene o potrebi provedbe strateške procjene utjecaja na okoliš, kao i postupaka prethodne, odnosno glavne ocjene utjecaja na ekološku mrežu, pristupalo se selektivno (uvažavanjem posebnih propisa), a ne obvezujuće (izuzev planova za koje je propisom određena obveza provođenja tih postupaka). Slijedom navedenog, prije početka izrade prostornih planova lokalnog značaja ili njihovih izmjena i dopuna provodili su se postupci obvezni prema nadležnim propisima s područja zaštite okoliša i prirode (ocjena o potrebi provedbe strateške procjene utjecaja na okoliš i prethodna ocjena utjecaja na ekološku mrežu). U tim prethodnim postupcima je u pravilu procjenjivano da u postupku izrade prostornih planova na lokalnoj razini, odnosno njihovih izmjena i dopuna nije potrebno provoditi stratešku procjenu utjecaja na okoliš i/ili glavnu ocjenu utjecaja na ekološku mrežu pa se vrijeme izrade tih prostornih planova nije produživalo zbog mogućih navedenih postupaka. Sukladno prethodno provedenim postupcima, samo se u postupku izrade 3. Izmjena i dopuna PPŽ-a (u tijeku) provodi postupak (obvezne) strateške procjene utjecaja na okoliš i glavne ocjene utjecaja na ekološku mrežu prema nadležnim propisima s područja zaštite okoliša i prirode.
6. Iako razvoj Informacijskog sustava prostornog uređenja (ISPU) nije dovršen, bitno je unaprijeđen u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje. Komentari o provođenju **prijedloga za unapređenje prostornog razvoja** s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje iz prethodnog Izvjješća daju se iza komentara o provođenju Zaključka

Županijske skupštine Varaždinske županije te se detaljno opisuje razvoj ISPU-a u ovom izvještajnom razdoblju, kao i potrebe njegova daljnjeg razvoja.

Vezano uz **prijedloge za unapređenje prostornog razvoja** s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje iz prethodnog Izvješća o stanju u prostoru u nastavku se daje komentar o njihovu provođenju u izvještajnom razdoblju:

- ***Potrebe, mogućnosti i ograničenja daljnjeg prostornog razvoja Županije obzirom na okolnosti, sektorska opterećenja i izazove***

U ovom izvještajnom razdoblju je izrađen i usvojen *Regionalni razvojni koncept Varaždinske županije*, a izrađen je i konačni prijedlog *Županijske razvojne strategije za razdoblje 2020. godine*. Navedeni dokumenti su osnovni Strateški dokumenti za planiranje sveukupnog razvoja Županije i za korištenje financijskih sredstava iz EU fondova. Elementi oba dokumenta, a osobito *Županijske razvojne strategije za razdoblje 2020. god.* u dijelu prijedloga strateških dokumenata se ugrađuju u 3. Izmjene i dopune PPŽ-a (u tijeku). Planovi lokalne razine će se u narednom razdoblju usklađivati 3. Izmjenama i dopunama PPŽ-a (kada se usvoje) u dijelovima koji do sada nisu bili planirani PPŽ-om.

Slijedom određenja *Strategije prostornog razvoja RH*, planirani policentrični sustav iz osnovnog PPŽ se i nadalje zadržava u 3. Izmjenama i dopunama PPŽ-a (u tijeku).

Strategijom prostornog razvoja RH se, između ostalog, navodi da se održivost prostorne organizacije i nadalje temelji na policentričnom modelu razvoja, a uz optimiranje sustava naselja, usklađivanje razvoja gradova i njihove funkcionalne regije, razvijanje ugodnih i uređenih gradova, te unapređivanje vitalnosti i privlačnosti ruralnog prostora, smanjivanje regionalnih razlika i održivo planiranje razvojno specifičnih područja, unapređenje dostupnosti društvene i prometne infrastrukture i opremljenosti komunalnom infrastrukturom, te odmjereno korištenje prostora. U cilju poboljšanja takve prostorne organizacije *Strategijom* se predlažu razni projekti/aktivnosti. Pojedini elementi iz *Strategije* koji su bili predmetom izrade 3. Izmjena i dopuna PPŽ-a su ugrađeni/dopunjeni/korigirani u 3. Izmjena i dopuna PPŽ-a u odnosu na osnovni PPŽ.

Mogućnosti prostornog razvoja Varaždinske županije određene u 3. Izmjenama i dopunama PPŽ-a i nadalje se temelje na načelima prostornog razvoja određenim u osnovnom PPŽ-u, uvažavajući određena ograničenja i prepoznate potencijale razvoja. Primjenom propisa o zaštiti okoliša i prirode provodili su se odgovarajući postupci, kako bi se prostorni razvoj odvijao na načelima održivog razvoja.

- ***U odnosu na Ocjenu potrebe izrade novih i/ili izmjene i dopune postojećih prostornih planova, te drugih dokumenata koji utječu na prostor na razini Županije***

- a) ***Potreba izrade novih dokumenata prostornog uređenja***

Potreba izrade novih dokumenata prostornog uređenja odnosi se na izradu prostornog plana područja posebnih obilježja (PPPPO) koji su prema nadležnom propisu prostorni planovi državne razine.

Važećim PPŽ-om određena je obveza izrade te vrste prostornih planova za područje Hrvatskog zagorja i područje uz rijeku Dravu, ali izrada takvih planova nije pokrenuta u ovom izvještajnom razdoblju.

Kroz 3. Izmjene i dopune PPŽ-a koje su u tijeku predlaže se obvezu izrade PPPPO-a odrediti drugačije u odnosu na važeći PPŽ zbog promjena u propisima vezanim uz prostorno uređenje (PPPPO je plan državnog značaja), kao i zbog promjena u propisima s područja zaštite prirode (obaveza izrade PPPPO određuje se za područja zaštićena u kategorijama državnog

značaja - npr. za park prirode, dok za područja zaštite lokalnog značaja - npr. regionalni park, takva obveza ne postoji).

Tek će u narednom razdoblju, po donošenju Državnog plana prostornog razvoja (u tijeku) i 3. Izmjena i dopuna PPŽ-a (u tijeku), biti jasnije za koja područja obuhvata je obvezna izrada PPPPO, a za koja je moguća, a ne obvezna.

b) Potreba izrade Izmjene i dopune Prostornog plana Varaždinske županije

Vezano uz navedeno uz Zaključak Županijske skupštine Varaždinske županije (točka 4.), izrada novog PPŽ-a nije mogla biti pokrenuta jer nisu stvoreni potrebni preduvjeti prema Zakonu o prostornom uređenju. Zbog nemogućnosti pokretanja izrade novog PPŽ-a, započete su sveobuhvatne izmjene i dopune PPŽ-a s ciljem da se u Varaždinskoj županiji unaprijedi i novelira organizacija, korištenje i namjena prostora, te osiguraju mjerila i smjernice za uređenje i zaštitu prostora usklađena s novim propisima, važećim dokumentima, aktualnim strateškim opredjeljenjima i stavovima Županije i Države, kao i stanjem na terenu, uz uvažavanje rezultata popisa stanovništva. U periodu od donošenja osnovnog PPŽ-a mijenjana je (nekoliko puta) zakonska regulativa, odnosno osnovni zakonski propis iz područja prostornog uređenja. Osnovni PPŽ je, prema propisu koji je bio važeći u vrijeme njegove izrade, izrađen kao strateški i usmjeravajući dokument, pa su strateški ciljevi i planske odrednice iz osnovnog PPŽ-a u primjeni gotovo 20 godina, a temeljem istih su se izrađivali prostorni planovi uređenja gradova i općina, odnosno njihove izmjene i dopune. Prema sada važećem propisu o prostornom uređenju promijenjen je sustav prostornog uređenja na način da su jasno razdijeljene razine planiranja na državnu, županijsku i lokalnu, međutim još uvijek nisu stvoreni svi preduvjeti za realizaciju tog sustava. Doneseni su neki podzakonski propisi prema novom sustavu, a zadržani su neki propisi prema starom sustavu. U takvim okolnostima, 3. Izmjene i dopune PPŽ-a izrađuju se na način da budu usklađene s važećim propisima (iz starog i novog sustava). Slijedom navedenog, 3. Izmjene i dopune PPŽ-a bit će provedbeni dokument u dijelu koji se odnosi na građevine i površine državnog i županijskog značaja, te zahvata u prostoru i površina od važnosti za Državu i Županiju koji se ne smatraju građenjem (za državni značaj do donošenja Prostornog plana državnog razvoja), a smjernički dokument za građevine i površine koje nisu državnog i županijskog značaja, odnosno za izradu prostornih planova lokalne razine.

Izrada sveobuhvatnih izmjena i dopune PPŽ-a započela je donošenjem Odluke o izradi 3. Izmjena i dopuna Prostornog plana Varaždinske županije („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 26/18.) koju je donijela Županijska skupština Varaždinske županije na sjednici održanoj 18.04.2018. Donošenju Odluke o izradi prethodilo je pribavljanje mišljenja sukladno posebnim propisima kojima se uređuje zaštita okoliša i prirode (iz veljače 2018.) - prethodno mišljenje Ministarstva zaštite okoliša i energetike, Uprave za procjenu utjecaja na okoliš i održivo gospodarenje otpadom sukladno propisima iz područja zaštite okoliša o potrebi provedbe postupka strateške procjene utjecaja 3. Izmjena i dopuna PPŽ-a na okoliš, te je prethodno pribavljena obavijest Ministarstva zaštite okoliša i energetike, Uprave za zaštitu prirode o potrebi provedbe postupka ocjene prihvatljivosti 3. Izmjena i dopuna PPŽ-a za ekološku mrežu. Sukladno navedenom, istovremeno s izradom 3. Izmjena i dopuna PPŽ-a, ovlašteni izrađivač izrađuje dokumentaciju prema propisima o zaštiti okoliša i zaštiti prirode, temeljem koje će se taj postupak provesti (Strateška studija utjecaja Nacrta prijedloga III. Izmjena i dopuna PPŽ-a na okoliš i Glavna ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu u sklopu Strateške studije). Rezultati postupka strateške procjene utjecaja 3. Izmjena i dopuna PPŽ-a na okoliš na odgovarajući način se uključuju u dokumentaciju 3. Izmjena i dopuna PPŽ-a.

c) Potreba izrade izmjena i dopuna prostornih planova jedinica lokalne samouprave
Varaždinska županija kontinuirano pomaže jedinicama lokalne samouprave u izradi njihovih prostornih planova uređenja.

Temeljem nadležnih propisa s područja prostornog uređenja pomoć se očituje u angažiranju Zavoda za prostorno uređenje Varaždinske županije u pružanju savjetodavne pomoći u izradi prostornih planova, kao i u samoj izradi izmjena i dopuna općinskih/gradskih prostornih planova.

Prema ranije navedenom u ovom Izvješću, na području Županije je u izvještajnom razdoblju izrađeno 14 izmjena i dopuna prostornih planova uređenja gradova ili općina, od čega je 8 izmjena i dopuna izradio Zavod, a 6 drugi izrađivači. Od ostalih planova lokalne razine, izrađeno je njih 19, od toga 5 novih urbanističkih planova uređenja i 14 izmjena i dopuna postojećih planova (1 izmjena i dopuna GUP-a, 10 izmjena i dopuna UPU-a, 3 izmjene i dopune DPU-a, koje Zavod nije izrađivao već stručni izrađivači na tržištu.

Vezano uz određenja Zakona o prostornom uređenju, u izradi prostornih planova lokalne razine, a osobito onih kojima su se provodile sveobuhvatne izmjene i dopune, prostorni planovi su usklađivani sa Zakonom vezano na određivanje izgrađenog i neizgrađenog dijela građevinskog područja, te njegova uređenog i neuređenog dijela (temeljem čega se u PPUO/G-ovima propisivala obveza izrade UPU-a za neke prostore). Slijedom navedenog se preispitivao veliki broj planiranih UPU-a u PPUO/G-ovima (određenih temeljem prethodno važećeg Zakona), a temeljem analiza se broj planiranih UPU-a smanjio, odnosno odredili su se uvjeti provedbe zahvata s detaljnošću propisanom za urbanistički plan uređenja. Time se ubrzala mogućnost stavljanja planiranih građevinskih područja u funkciju.

• ***Preporuke mjera i aktivnosti za unaprjeđenje prostornog razvoja***

Preporuka vezana uz planiranje građevinskih područja daje se u komentaru o provođenju Zaključka Županijske skupštine Varaždinske županije kojim je prihvaćeno Izvješće o stanju u prostoru u prethodnom izvještajnom razdoblju, kao jedna od važnijih preporuka.

Kroz 3. Izmjene i dopune PPŽ-a (izrada u tijeku) daju se smjernice za formiranje i korištenje građevinskih područja, te za smještavanje gospodarskih (proizvodnih i poslovnih) zona u pojedinim JLS-ima određivanjem načela osnovnog rasporeda gospodarskih kapaciteta i sadržaja u prostoru, te uvjeta za raspored proizvodnih kapaciteta i poslovnih sadržaja u prostoru.

Svrhovitost zadržavanja u prostornim planovima onih namjena koje se u dužem periodu nisu započele realizirati, a nema naznaka da bi se iste mogle realizirati u narednom razdoblju i nadalje se procjenjuje kroz izmjene i dopune prostornih planova uređenja gradova i općina, a uvažavajući propise vezane uz prostorno uređenje (*Izdvojeno građevinsko područje izvan naselja za koje u roku od sedam godina od dana njegova određivanja nije donesen urbanistički plan uređenja ili do kojega nije izgrađena osnovna infrastruktura, prestaje biti građevinsko područje*).

Vezano uz razvoj društvene infrastrukture na razini Županije nisu istražene potrebe za prostornim razmještajem kapaciteta za brigu o starijoj populaciji i populaciji s posebnim potrebama, pa se navedeno i dalje sukladno potrebama (zahtjevima) određuje kroz prostorne planove uređenja gradova i općina, pošto se takvi sadržaji planiraju u građevinskom području naselja.

Vezano uz održiv koncept razvoja ruralnog i pograničnog područja koji će se po potrebi dodatno razraditi i kroz prostorno-plansku komponentu, generalna određenja za planiranje sveukupnog razvoja Županije su dana Regionalnim razvojnim konceptom Varaždinske

županije (*dokument je bio podloga za izradu Županijske razvojne strategija Varaždinske županije, a pojedini elementi su se koristili u izradi 3. Izmjena i dopuna PPŽ-a- u tijeku*).

Kroz Županijsku razvojnu strategiju (u izradi) određeni su projekti koji su trenutno najvažniji za Županiju - većinom se to odnosi na infrastrukturne zahvate, dijelom i na društvenu infrastrukturu, vezano na obrazovanje, zdravstvo i upravne funkcije, te ostalo (gospodarsku namjenu-proizvodnu/poslovnu i ugostiteljsko-turističku namjenu). U 3. Izmjenama i dopunama PPŽ-a (u tijeku) predlaže se dopuna mjera koje se odnose na područja primjene posebnih razvojnih i drugih mjera (za pogranična, rubna i manje razvijena područja).

Rješavanje problematike bespravno izgrađenih građevina ozakonjenih kroz propisani postupak koje nisu sukladne prostornim planovima i uslijed toga nisu kompatibilne s namjenama i korištenjem prostora u okruženju, vidljivo je u pojedinim prostornim planovima lokalne razine novijeg datuma, a obuhvaćeno je i u 3. Izmjenama i dopunama PPŽ-a (u izradi) kroz mjere urbane sanacije, tj. smjernice za postupanje s takvim građevinama u prostornim planovima uređenja gradova i općina.

Kako je izrada Državnog plana prostornog razvoja u tijeku još nema određenja o vrijednom poljoprivrednom zemljištu i šumama od značaja za Državu. U postupcima izrade prostornih planova koriste se dosadašnji podaci o poljoprivrednom i šumskom zemljištu, pošto nema novijih (nadležna javnopravna tijela bi ih trebala utvrditi sukladno propisima), a podaci o poljoprivrednom i šumskom zemljištu su i nadalje međusobno neusklađeni.

Vezano uz usitnjenost poljoprivrednog posjeda i sporo rješavanje imovinsko-pravnih odnosa, na području Županije otežano je okrupnjavanje zemljišta unatoč manjim projektima okrupnjavanja koji su se u međuvremenu provodili na razini Županije (kroz dodjele potpora). Za provođenje navodnjavanja (kao jedne od poticajnih mjera u poljoprivredi) izrađena je Studija navodnjavanja kojom su određena područja pogodna za navodnjavanje, kao i način navodnjavanja tih područja korištenjem vode iz akumulacijskih jezera HE sustava Drava.

Započeti procesi određivanja vodozaštitnih područja i definiranje njihove zaštite sukladno novim propisima nisu dovršeni.

U skladu sa Studijom zaštite voda Varaždinske županije izrađeno je 7 studija izvodljivosti za aglomeracije na području Varaždinske županije u cilju zaštite vodonosnika i područja uz rijeku Bednju. Kroz te Studije se postojeći sustavi javne odvodnje dograđuju, a planiraju se i novi.

Vezano uz zaštitu od poplava za rijeku Bednju je izrađena Studija uređenja sliva Bednje, a za rijeku Plitvicu je izrađena Studijska dokumentacija za pripremu projekata zaštite od poplava (u pripremi izrada Studije uređenja na slivu Plitvice). Izrada koncepta cjelovitog i multifunkcionalnog upravljanja vodotocima Bednje i Plitvice predlaže se 3. Izmjenama i dopunama PPŽ-a koje su u tijeku.

Postupci vezani uz istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina provodili su se temeljem osnovnog PPŽ-a i prostornih planova uređenja gradova i općina, uvažavajući određenja Studije potencijala i osnove gospodarenja mineralnim sirovinama na području Varaždinske županije (do 2016. god.), odnosno Rudarsko-geološke studije Varaždinske županije (od 2016. god. nadalje).

Istraživanje i eksploatacija mineralnih sirovina određuje se 3. Izmjenama i dopunama PPŽ-a (u tijeku) uvažavajući određenja Rudarsko-geološke studije Varaždinske županije koja je zamijenila prethodno važeću Studiju potencijala i osnove gospodarenja mineralnim

sirovinama Varaždinske županije. Po donošenju 3. Izmjena i dopuna PPŽ-a isti će se primjenjivati u postupcima vezanim uz istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina do usvajanja Državnog plana prostornog razvoja (izrada u tijeku) koji sukladno propisima određuje mogućnosti i uvjete istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina na području RH. Lokacije za odlaganje viška iskopa za područja JLS-a su manjim dijelom određene prostornim planovima uređenja gradova i općina, dijelom su određene posebnim aktima JLS, a u 3. Izmjenama i dopunama PPŽ-a se daju smjernice za planiranje smještaja takvih lokacija u prostornim planovima uređenja gradova i općina.

Mogućnosti korištenja alternativnih izvora energije na području Varaždinske županije dijelom su određena kroz prostorne planove uređenja gradova i općina.

3. Izmjenama i dopunama PPŽ-a (u izradi) se predlažu lokacije mogućnost izgradnje postrojenja za proizvodnju energije iz alternativnih izvora energije državnog i županijskog značaja, a predlažu se i smjernice za moguće planiranje korištenja alternativnih izvora energije u prostornim planovima uređenja gradova i općina.

Infrastruktura državnog i županijskog značaja (prometna, energetska, vodnogospodarska) planirana je osnovnim PPŽ-om i prostornim planovima uređenja gradova i općina.

3. Izmjenama i dopunama PPŽ-a (u izradi) planira se infrastruktura državnog i županijskog značaja prema dostupnim podacima i u međuvremenu usvojenim dokumentima (planovima razvoja državne razine, podacima javnopravnih tijela, izrađenim studijama, županijskim razvojnim dokumentima i drugim dokumentima, te preporukama iz prethodnog izvještajnog razdoblja), te uz uvažavanje planiranog važećim prostornim planovima. Postupci vezani uz izgradnju infrastrukture državnog značaja provode se temeljem važećeg PPŽ-a i planova uređenja gradova i općina do donošenja 3. Izmjena i dopuna PPŽ-a. Po usvajanju Državnog plana prostornog razvoja (u izradi) koji (sukladno propisima) određuje mogućnosti izgradnje infrastrukture državnog značaja u RH, prestaje nadležnost 3. Izmjena i dopuna PPŽ-a u dijelu koji se odnosi na izgradnju infrastrukture državnog značaja.

Iako je Stručna podloga evaluacije za zaštitu područja Hrvatskog zagorja izrađena još krajem 2013. godine (definiran je obuhvat na teritoriju Varaždinske i Krapinsko-zagorske županije i opredjeljenje o kategoriji zaštite - regionalni park), zaštita nije proglašena. Elementi Stručne podloge se na odgovarajući način ugrađuju u 3. Izmjene i dopune PPŽ-a (u izradi). Varaždinska i Krapinsko-zagorska županija trebaju zajednički razmotriti i zauzeti stav o zaštiti predmetnog prostora u smislu *obuhvata i kategorije zaštite (park prirode ili regionalni park)*. Varaždinska županija se i nadalje zalaže za zaštitu predmetnog područja u kategoriji parka prirode, pa se u 3. Izmjenama i dopune PPŽ-a predlaže mogućnost zaštite u jednoj ili drugoj kategoriji (park prirode ili regionalni park). Na području planiranog parka prirode/regionalnog parka Hrvatsko zagorje 3. Izmjenama i dopune PPŽ-a se predlaže održivi razvoj u vidu turizma, ugostiteljstva, starih zanata, sporta i rekreacije, te tradicionalne poljoprivrede, ekološke poljoprivrede i stočarstva.

Na odgovarajućoj planskoj razini bi se područje Hrvatskog zagorja trebalo planirati Državnim planom prostornog razvoja (u izradi) – ukoliko će se planirati kao park prirode (zaštita državnog značaja), a eventualno i ukoliko bi se planirao kao regionalni park jer se prostire na dvije županije.

Zaštita prirodne baštine na lokalnoj razini, se 3. Izmjenama i dopunama PPŽ-a (u izradi) gotovo u cijelosti planira prema osnovnom PPŽ-u i važećim PPUOG-ovima, do izrade krajobrazne osnove za područje Varaždinske županije, koja se predlaže izraditi. Krajobraznom osnovom bi se kroz daljnja istraživanja i vrednovanja navedenih područja s

potencijalom za zaštitu procijenila njihova vrijednost (potreba zaštite prema propisima o zaštiti prirode), a ista bi se koristila u postupcima izrade prostornih planova ili njegovih izmjena i dopuna u narednom razdoblju.

Državni plan prostornog razvoja RH će obuhvatiti i urediti područje zaštite prirode državnog značaja, te će po donošenju tog plana biti nužno uskladiti, odnosno provjeriti određene obveze vezano na kategorije zaštite prirode na lokalnoj razini.

Sustav gospodarenja otpadom u Varaždinskoj županiji zasniva se na uspostavi Regionalnog centra za gospodarenje otpadom sjeverozapadne Hrvatske „Piškornica“ (u nastavku RCGO) koji je smješten u susjednoj Koprivničko-križevačkoj županiji, a na području Varaždinske županije treba osigurati lokacije za pretovarne stanice i prateću logistiku, što je obuhvaćeno prostorno-planskom dokumentacijom, odnosno adekvatno se planira 3. Izmjenama i dopunama PPŽ-a (u izradi). U međuvremenu se provodila i sanacija postojećih odlagališta otpada ili je ista u tijeku, pa je na području Varaždinske županije ostalo još samo jedno aktivno odlagalište otpada (Jerovec). Kroz 3. Izmjene i dopune PPŽ-a se u dijelu gospodarenja otpadom određuju/planiraju građevine državnog značaja (do donošenja Državnog plana prostornog razvoja), te građevine od regionalnog značaja, a za planiranje građevina za gospodarenje otpadom od lokalnog značaja se daju smjernice.

Elementi Izvješća o stanju okoliša Varaždinske županije izrađenog za razdoblje 2014. do 2017. god. su adekvatno ugrađeni u 3. Izmjene i dopune PPŽ-a.

Kao što je navedeno uz Zaključak Županijske skupštine Varaždinske županije, iako razvoj Informacijskog sustava prostornog uređenja (ISPU) nije dovršen, bitno je unaprijeđen u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje.

Informacijski sustav prostornog uređenja (ISPU) je državni interoperabilni i multiplatformni sustav za unos, verifikaciju, javnu objavu i razmjenu prostornih podataka za potrebe izrade, donošenja, provedbe i nadzora prostornih planova, trajnog praćenja stanja u prostoru i području prostornog uređenja, izrade izvješća o stanju u prostoru, te obavljanje poslovnih procesa propisanih Zakonom o prostornom uređenju i podzakonskim propisima.

Informacijski sustav prostornog uređenja (ISPU) uspostavljen je u skladu sa Zakonom o prostornom uređenju i Uredbom o informacijskom sustavu prostornog uređenja („Narodne novine“ broj 115/15) i njime upravlja Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja u suradnji s ostalim subjektima: Zavodom za prostorni razvoj, županijskim zavodima za prostorno uređenje, stručnim upravnim tijelima općina i gradova nadležnim za prostorno uređenje, upravnim tijelima nadležnim za obavljanje upravnih poslova prostornog uređenja, upravnim tijelima nadležnim za obavljanje poslova upravljanja imovinom, kao i stručnim izrađivačima i javnopravnim tijelima na svim razinama. Subjekti ISPU-a osiguravaju nesmetani tijek i pristup podacima i informacijama i odgovorni su za ažurnost, točnost i vjerodostojnost podataka i informacija prema svojoj nadležnosti.

ISPU je uspostavljen s ciljem da se na jednom mjestu prikupe prostorni planovi svih razina i podaci o intervencijama u prostoru, te prikažu i učine dostupnima svim zainteresiranim stranama, uključujući široj javnosti gdje god je to moguće, kako bi se omogućio pregled prostornih podataka iz drugih izvora relevantnih za prostorno planiranje i praćenje stanja u prostoru. Ujedno bi se te olakšalo dobivanje informacije o mogućem načinu korištenja prostora radi te omogućilo ubrzavanje postupaka izdavanja dozvola za gradnju.

ISPU se organizira kao sustav samostalnih funkcionalnih cjelina – modula za unos i verifikaciju podataka koji se mogu međusobno povezivati. Moduli u funkciji su:

- modul ePlanovi

- modul eKatalog
- modul eDozvola
- modul eArhiv
- modul eNekretnine
- ISPU - lokator
- ulazni modul NIPP-a.

Centralno mjesto za pristup modulima ISPU-a te skupovima podataka učitanim kroz module je geoportal ISPU-a na adresi <https://ispu.mgipu.hr/>. Pristup modulima omogućen je ovlaštenim korisnicima i građanima u opsegu određenom zakonima i podzakonskim aktima.

Modul ePlanovi je najsloženija aplikacija ISPU-a u koju će se unositi prostorni slojevi i pripadajuće odredbe prostornih planova na snazi i u izradi, u propisanim formatima, strukturirani prema pravilniku o prostornim planovima i odgovarajućem modelu podataka. Osim toga, unosit će se metapodaci i prateća dokumentacija o postupku izrade i donošenja planova. Modul ePlanovi sadrži Registar prostornih planova s podacima o važećim planovima i podacima o planovima u izradi. Važeći planovi koji su se u ovom izvještajnom razdoblju unosili u Registar su samo „planovi stare generacije“ s izmjenama i dopunama (izrađeni temeljem ranije važećih propisa, a mijenjani i dopunjavani temeljem važećeg Zakona o prostornom uređenju), pošto se planovi nove generacije još ne izrađuju (osim Državnog plana prostornog razvoja čija je izrada u tijeku). Podaci o planovima u izradi su se unosili za „planove stare generacije“, i to obavijesti o izradi prostornih planova (odluke o izradi), informacije o javnim raspravama i izvješća o javnim raspravama.

Do pune uspostave modula ePlanovi i početka izrade planova prema novim pravilima, tzv. „planova nove generacije“, za objavu na geoportalu ISPU-a odabranih rasterskih karata važećih prostornih planova tzv. „stare generacije“ podaci se prikupljaju, pregledavaju i pripremaju na dosadašnji način. Za područje Varaždinske županije podatke priprema i dostavlja Zavod za prostorno uređenje Varaždinske županije. Na taj način su na geoportalu i u drugim modulima ISPU-a objavljeni svi važeći prostorni planovi (za Varaždinsku županiju Prostorni plan Varaždinske županije te prostorni planovi uređenja gradova i općina) koji se kontinuirano obnavljaju. Donošenjem Uredbe o informacijskom sustavu prostornog uređenja prestala je obveza dostave podataka o planovima izrađenim temeljem prostornih planova uređenja gradova i općina (izmjene i dopune GUP-a, UPU-a, izmjene i dopune UPU-a, izmjene o dopune DPU-a).

U prvoj fazi modula ePlanovi, do kraja 2015. godine, uspostavljene su njegove temeljne funkcionalnosti: učitavanje, prikaz i upravljanje prostornim slojevima, skupno i pojedinačno ažuriranje atributa, obrasci za unos metapodataka o postupku izrade i donošenja planova, procedure u skladu sa Zakonom o prostornom uređenju, verifikacija i objava planova na geoportalu ISPU-a, kao i arhiviranje prostornih planova i dr. U daljnjim fazama, tj. za potrebe izrade „planova nove generacije“ ugradit će se i koristiti još neke potrebne (nove) funkcionalnosti modula ePlanovi.

Modul eKatalog objedinjuje funkcionalnosti registra prostornih planova i kataloga metapodataka u smislu INSPIRE direktive. Omogućava pronalaženje podataka o prostornim planovima, ali i samih prostornih planova ili njihovih dijelova. Modul je u potpunosti u funkciji od 2014. godine i podaci se u njemu kontinuirano dopunjuju i ažuriraju. U eKatalogu metapodataka vidljivi su svi bitni podaci o nekom planu, a između ostalog se u e-katalogu navodi i adresa izvora podataka – za prostorne planove s područja Varaždinske županije to je adresa mrežne stranice Varaždinske županije <http://arhiva.vzz.hr/index.php/prostorni-planovi.html>, na kojoj je vidljivo službeno glasilo u kojem su objavljeni važeći planovi, a isto tako vidljivi su svi kartografski prilozi (u pdf formatu) onih planova koji su izrađeni u digitalnom obliku. Za Grad Varaždin je na županijskim mrežnim stranicama vidljiv samo

PPUG, a ostali planovi niže razine vidljivi su na mrežnim stranicama Grada Varaždina, na adresi: <http://www.varazdin.hr>.

Modul eKatalog je povezan s modulom eDozvola, kako bi korisnicima eDozvole bio dostupan uvijek ažuran popis prostornih planova za potrebe izdavanja akata za gradnju. U budućnosti će se eKatalog integrirati s ePlanovima, a po potrebi i s drugim modulima ISPU-a. Za područje Varaždinske županije podatke eKataloga vodi i ažurira Zavod za prostorno uređenje Varaždinske županije.

Modul eDozvola je krenuo s radom 2014. godine. implementacijom u upravnim odjelima županija, velikih gradova i gradova sjedišta županija koji obavljaju poslove izdavanja dozvola, te je dodatno unaprijeđen u ovom izvještajnom razdoblju aplikacijama za elektroničku dostavu akata i eKonferenciju, a kojima se koriste projektanti, građani, javnopravna tijela, katastarski uredi, jedinice lokalne samouprave.

Kao dopuna eDozvoli, uspostavio se eArhiv dozvola, (pod)modul za unos akata za gradnju, izdanih prije uspostave eDozvole i metapodaka o njima, a koji će tako biti dostupni nadležnim tijelima za daljnja postupanja. Lokacije izdanih akata, metapodaci i dio same digitalizirane građe bit će javno dostupni i na geoportalu ISPU-a.

Modul eNekretnine služi za unos podataka u Zbirku kupoprodajnih cijena, izradu i prikaz Plana orijentacijskih vrijednosti zemljišta, izdavanje izvadaka iz Plana i Zbirke u skladu sa Zakonom o procjeni vrijednosti nekretnina („Narodne novine“, br. 78/15.). Ovaj modul koristit će ovlašteni korisnici prema Pravilniku o informacijskom sustavu tržišta nekretnina („Narodne novine“, br. 114/15. i 122/15.) - MGIPU, službenici upravnih tijela velikog grada, Grada Zagreba i županije ovlašteni za obavljanje stručnih i administrativno-tehničkih poslova za potrebe procjeniteljskog povjerenstva, ovlašteni procjenitelji i dr.

Usluga ISPU lokatora omogućuje informaciju o slojevima prikazanim u ISPU, kao npr. građevini prikazanoj u registru dozvola/akata prema vrsti akta (lokacijskoj dozvoli, aktu za građenje ili uporabu građevine ili drugom aktu prema propisu) i prema namjeni, o građevinskom području pojedine JLS, namjeni unutar izdvojenih građevinskih područja naselja, prikazu cjenovnih blokova (vezano uz plan približnih vrijednosti nekretnina).

Modul NIPP-a daje prikaz slojeva koji su trenutno vidljivi u ISPU-u.

Uz navedene module, u postupku je i razvijanje novih modula ISPU-a:

- modul eKonferencija
- modul Satelitski snimci
- modul ePlanovi – editor
- modul Registar *brownfield* područja u RH.

U Varaždinskoj županiji u funkciji je i lokalni GIS sustav, kojeg su sporazumno sufinancirale gotovo sve JLS i Županija. Ovaj sustav omogućuje općinama i gradovima te ovlaštenim korisnicima pristupanje, ne samo prostornim planovima svih razina u službenom koordinatnom sustavu, već i preklapanje s ortofoto, kartografskim i katastarskim podlogama, preklapanje s mnogim drugim podacima, kao što su ekološka mreža, vodocrpilišne zone, eksploatacija mineralnih sirovina, infrastrukturni podaci, mreža javnih i nerazvrstanih cesta i drugi podaci, kao i adresni model. Taj se lokalni sustav i dalje razvija u dogovoru s korisnicima.

Navedeni GIS sustav vidljiv je na stranicama jedinica lokalne samouprave koje su sklopile sporazum o njegovoj izradi, a na mrežnim stranicama Varaždinske županije može se javno

koristiti osnovni preglednik na adresi <http://localismarket.gdi.net/Visios/varazdinska-zupanija/visios-basic>. Grad Varaždin ima na svojim mrežnim stranicama vlastiti GIS preglednik prostornih planova za područje Grada.

IV. PRIJEDLOZI ZA UNAPRJEĐENJE PROSTORNOG RAZVOJA S OSNOVNIM PREPORUKAMA MJERA ZA IDUĆE RAZDOBLJE

IV.1. Potrebe, mogućnosti i ograničenja daljnjeg prostornog razvoja Županije obzirom na okolnosti, sektorska opterećenja i izazove

U predmetnom izvještajnom razdoblju donesena je Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 106/17), dok je Državni plan prostornog razvoja Republike Hrvatske još u izradi. Navedeni dokumenti predstavljaju strateške dokumente prostornog razvoja na državnoj razini iz kojih proizlaze određene smjernice, zahtjevi, mogućnosti, potrebe i ograničenja razvoja u prostoru Države, te slijedom toga i Varaždinske županije.

Od dokumenata županijske razine iz kojih proizlaze određene smjernice, zahtjevi, mogućnosti, potrebe i ograničenja razvoja Varaždinske županije doneseni su i u primjeni su:

- Županijska razvojna strategija 2011. do 2013. god. („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 36/2010), čije važenje je produljeno („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 53/2015)
- Nova županijska razvojna strategija za razdoblje do 2020. god. u izradi (konačni prijedlog 2018.godine)
- Regionalni razvojni koncept Varaždinske županije od 23.9.2015.
- Strategija razvoja turizma Varaždinske županije 2015.-2025. („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 53/2015).

Regionalni razvojni koncept obuhvaća dugoročne razvojne ciljeve, naglašava bitne vrijednosti i potencijale, te predlaže usmjeravanje daljnjeg razvoja Županije i definira elemente provedbe/implementacije kako bi se željeni razvoj i ostvarivao. Županijska razvojna strategija, koja se izrađuje sukladno posebnim propisima i metodologiji, te usklađeno sa Strategijom regionalnog razvoja Republike Hrvatske, bit će ujedno podloga za operacionalizaciju razvoja Županije tj. za sve projekte koji se provode ili će se provoditi u okviru daljnjeg razvoja Županije i za korištenje financijskih sredstava iz EU fondova.

Osnovni prostorno-planski preduvjeti za potrebe razvoja Županije uglavnom su sadržani u postojećim prostornim planovima, osobito u PPŽ-u i PPUO/G-ovima.

U ovom izvještajnom razdoblju pristupilo se izradi 3. Izmjena i dopuna PPŽ-a te je za potrebe izrade ovog Izvjješća korišten Nacrt prijedloga tog dokumenta.

Ukoliko se strateškim razvojnim dokumenatima (usvojenima i u izradi) planiraju potrebe i zahtjevi koji nisu obuhvaćeni važećom prostorno-planskom dokumentacijom, na temelju istih će se izvršiti izmjene i dopune potrebne prostorno-planske dokumentacije.

U budućem prostornom razvoju i nadalje će se naglasak stavljati na jačanje policentričnog sustava razvoja, uz razmatranje i predlaganje dodatnih i efikasnijih planskih mjera i poticaja za njegovu realizaciju. Takvim sustavom se razvoj planski usmjerava kroz planiranje formiranja centara tj. osnaženih centralnih naselja - žarišta, koja bi svojim funkcijama (gospodarskim i društvenim) nosila i poticala razvoj svojih užih i širih gravitirajućih područja. Pri tome se ne smije izostaviti očuvanje i razvoj ruralnih područja, kao i pograničnih područja, koja naglašeno bilježe negativne demografske pokazatelje.

Mogućnosti prostornog razvoja Varaždinske županije i nadalje će se temeljiti na njenom geostrateškom položaju i dobrim komunikacijskim vezama sa susjednim područjima, dobroj

pokrivenosti prometnom i telekomunikacijskom, komunalnom i društvenom infrastrukturom, te postojećim prirodnim resursima i vrijednostima (vode, posebice pitka voda, šume, poljoprivredno tlo, mineralne sirovine), bogatoj prirodnoj i kulturno-povijesnoj baštini, kao i krajobraznim vrijednostima i uglavnom očuvanom okolišu, koji sveukupno čine prostor ugodan za život. Isto tako, postojeće razvijene proizvodne i uslužne djelatnosti i obrti (osobito tradicijski), turizam i druge djelatnosti (u poljoprivredi, šumarstvu, rudarstvu, vodnom gospodarstvu), te njihovo širenje i daljnji razvoj, mogu imati značajnu ulogu i biti podloga za budući prostorni razvoj (primjerice širenje postojećih i formiranje novih proizvodnih, poslovnih i turističkih zona). Sve jače razvijanje svijesti o potrebi održivog razvoja koje je prisutno u Županiji, te optimalno korištenje alternativnih izvora energije (biomasa, hidropotencijal manjih vodotoka, geotermalni izvori, Sunce) također može inicirati razvoj u prostoru u smislu planiranja i izgradnje građevina za proizvodnju energije.

Nadalje, razvojem djelatnosti i njihovim umrežavanjem trebale bi se stvarati pretpostavke za atraktivnije uvjete rada, što može značajno utjecati na poboljšanje demografske slike (zaustavljanje pada broja stanovnika i postupno povećanje), što pak utječe na planiranje građevinskog područja i razvoja prostora za stambene i druge potrebe (društvena i komunalna infrastruktura).

Privlačnost Županije za život i rad (a Varaždinska županija ima odgovarajuće potencijale u obrtništvu, industriji, poljoprivredi, tradicionalnim zanimanjima, ali i suvremenim uslužnim djelatnostima) ključni su za procjenu i poboljšanje budućih demografskih trendova i vezano uz to prostorni razvoj. U protivnom, ukoliko će se nastaviti smanjivati broj stanovnika, ulazni parametri za planiranje pojedinih funkcija u prostoru morat će doživjeti promjene.

Prostorni razvoj podliježe i određenim ograničenjima, tako da pojedine datosti i prepoznate potencijale razvoja u prostorno-planskom procesu treba sagledavati i kroz ta ograničenja. U tom kontekstu će se potrebne procjene i optimiranje prostornog razvoja provoditi kroz sučeljavanje tih potencijala i ograničenja, a naročito slijedeće:

- gustoća naseljenosti županijskog prostora, prostorna distribucija naseljenosti i razmještaj naselja,
- gustoća prometne i druge infrastrukture,
- geografske karakteristike – reljef, šumske i vodene površine,
- geološke karakteristike – tektonske aktivnosti i poremećaji, klizišta i sl.,
- vodonosno područje i zone sanitarne zaštite izvorišta,
- zaštićeni dijelovi prirode i krajobraza, te kulturne baštine,
- nepovoljna (mala) veličina i usitnjenost posjeda,
- nepovoljna dinamika rješavanja imovinsko-pravnih odnosa na prostorima koji su planirani za značajnije namjene (proizvodne i poslovne zone, javne namjene i dr.),
- nepostojanje sustava odvodnje, primarno na vodonosnim područjima,
- nedostatak stručnog kadra u pojedinim područjima i drugo.

Rezultati tog sučeljavanja, odnosno analize opterećenja i ograničenja još će se više uvažavati u budućem planiranju prostornog razvoja, a budući će se razvoj usmjeravati na odgovarajuće, logične i selektivno odabrane prostore za razvoj, s vizijom jačanja funkcija središnjih naselja u okviru policentričnog sustava razvoja i generalnog određenja da svi zahvati u prostoru svojim položajem, gabaritima, namjenom, oblikovanjem, tehnološkim procesima koji se u njima odvijaju, mogućim utjecajima i dr., ne smiju značajno narušavati svojstva prostora/okoliša u koji se smještavaju. Pri tome je od značaja njegovanje i razvijanje regionalnih prostornih osobitosti, te razumno korištenje prirodnih i kulturnih dobara.

Generalni stav da se prostorni razvoj mora odvijati na načelima održivog razvoja, u okviru kojeg su usklađeni gospodarski, društveni i okolišni elementi, tj. omogućavanje napretka uz racionalno korištenje prostora, odnosno učinkovitu zaštitu i očuvanje kapaciteta prostora, te unaprjeđenje postojećeg stanja u prostoru/okolišu, značajno dobiva na važnosti kroz primjenu

propisa o zaštiti okoliša. Temeljem tih propisa se za prostorne planove svih razina traži provedba odgovarajućih postupaka – ocjene o potrebi strateške procjene i/ili strateške procjene utjecaja na okoliš, s time da za neke vrste prostornih planova postoji direktna obveza provedbe strateške procjene utjecaja na okoliš, a prema potrebi se za pojedine prostorne planove trebaju provesti i propisani postupci vezani uz zaštitu prirode.

IV.2. Ocjena potrebe izrade novih i/ili izmjene i dopune postojećih prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor na razini Županije

IV.2.1. Izrada novih i/ili izmjene i dopune postojećih prostornih planova

Državna razina

PPŽ-om i ranijim Izvjješćima o stanju u prostoru bila je predviđena izrada dvaju ***prostornih planova područja posebnih obilježja*** i to ***za područje planiranog Parka prirode „Hrvatsko zagorje“ i za područje uz rijeku Dravu.***

Ukoliko će se usvojiti predložena određenja 3. Izmjena i dopuna PPŽ-a (izrada u tijeku), obaveza izrade PPPPO-a se predlaže uvjetno za područje Hrvatskog zagorja, te mogućnost izrade za Regionalni park Mura-Drava i područje Značajnog krajobraza Kalnika.

Obveza izrade PPPPO-a Hrvatskog zagorja ovisi o tome u kojoj kategoriji će biti proglašena zaštita područja Hrvatskog zagorja – park prirode ili regionalni park, a kroz 3. Izmjene i dopune PPŽ-a se daje mogućnost zaštite u jednoj od navedenih kategorija. Regionalni park se predlaže Stručnom podlogom evaluacije za zaštitu područja Hrvatskog zagorja, a Varaždinska županija se i nadalje zalaže za proglašenje predmetnog područja u kategoriji parka prirode, odnosno kategoriju zaštite državnog značaja. Ukoliko zaštita područja bude proglašena u kategoriji parka prirode, za područje koje će biti proglašeno zaštićenim obvezna je izrada PPPPO-a. Obuhvat PPPPO-a se 3. Izmjenama i dopunama PPŽ-a koje su u tijeku temelji na obuhvatu predloženom u Stručnoj podlozi uz mogućnost njegova korigiranja (smanjenja ili povećanja) u pojedinim rubnim dijelovima kroz dodatna istraživanja i reviziju stručne podloge.

Za regionalni park i značajni krajobraz ne postoji zakonska obveza izrade PPPPO-a.

Područje uz rijeku Dravu je zaštićeno (u kategoriji Regionalnog parka Mura – Drava) kao i područje Kalnika (u kategoriji značajnog krajobraza), a područja su dijelom i u okviru Ekološke mreže Natura 2000. Kako su slijedom navedenog određene mjere zaštite, ali i mogućnosti razvoja unutar zaštićenog područja, iste će se detaljirati Planom upravljanja tim područjima (koji je obvezno donijeti temeljem Zakona o zaštiti prirode), obveza izrade PPPPO-a se ne bi predlagala 3. Izmjenama i dopunama PPŽ-a.

Eventualna obveza izrade PPPPO-a za područje Hrvatskog zagorja (u slučaju zaštite u kategoriji regionalnog parka), područja uz rijeku Dravu (zaštićenog u kategoriji regionalnog parka), odnosno područje Kalnika (zaštićenog u kategoriji značajnog krajobraza), mogla bi se odrediti Državnim planom prostornog razvoja za cjelokupni obuhvat regionalnih parkova, odnosno značajnog krajobraza s obzirom da se obuhvat područja zaštite odnosno područja predloženog za zaštitu proteže na prostor dviju ili više Županija.

U narednom razdoblju će se prema potrebi izraditi i urbanistički planovi uređenja državnog značaja i to za prostore za koje će se 3. Izmjenama i dopunama PPŽ-a (u izradi), odnosno Državnim planom prostornog razvoja po njegovom donošenju, temeljem propisa odrediti obveza izrade takvog prostornog plana.

Županijska razina

Prostorni plan Varaždinske županije, kao temeljni dokument prostornog uređenja Županije, donesen je još 2000. godine („Službeni vjesnik Varaždinske županije“ br. 8/00.), s dvije (ciljane) izmjene i dopune koje su se odnosile na područje gospodarenja otpadom (2006. god. - „Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 29/06.) i na izgradnju u funkciji poljoprivrede i osiguranje uvjeta za izgradnju elektroničke komunikacijske infrastrukture u pokretnoj mreži (2009. god. - „Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 16/09.).

Pošto predviđena izrada novog PPŽ-a nije mogla biti pokrenuta jer nisu stvoreni potrebni preduvjeti prema Zakonu o prostornom uređenju, (te je bilo procijenjeno da neće biti ni provedeni u skorijem vremenskom razdoblju), pokrenuta je izrada sveobuhvatnih 3. Izmjena i dopuna PPŽ-a (u izradi) donošenjem Odluke o izradi 3. Izmjena i dopuna Prostornog plana Varaždinske županije („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 26/18.). Sveobuhvatne izmjene i dopune PPŽ-a bile su pokrenute radi usklađenja s novim propisima s područja prostornog uređenja i propisima drugih nadležnih propisa koji su od utjecaja na prostorno planiranje, novim strategijama, drugim dokumentima na državnoj i županijskoj razini, kao i usklađenja s novim zahtjevima korištenja i zaštite prostora.

Temeljni ciljevi i strateška planska rješenja PPŽ-a, te ključne smjernice i preporuke za izradu dokumenata prostornog uređenja niže razine, koji su sadržani u važećem PPŽ-u zadržavaju se u 3. Izmjenama i dopunama PPŽ-a, jer su dobri i nije ih potrebno radikalno mijenjati.

Generalno određenje 3. Izmjena i dopuna PPŽ-a je da se prostorni razvoj mora odvijati na načelima održivog razvoja, u okviru kojeg su usklađeni gospodarski, društveni i okolišni elementi, tj. omogućavanje napretka uz racionalno korištenje prostora, odnosno učinkovitu zaštitu i očuvanje kapaciteta prostora, te unaprjeđenje postojećeg stanja u prostoru/okolišu. Takvo određenje 3. Izmjena i dopuna PPŽ-a značajno dobiva na važnosti kroz primjenu propisa o zaštiti okoliša temeljem kojih su provedeni odgovarajućih postupci (ocjena o potrebi strateške procjene i ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu), odnosno koji se provode (strateška procjena utjecaja na okoliš i glavna ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu).

Donošenje 3. Izmjena i dopuna PPŽ-a predviđa se u slijedećem izvještajnom razdoblju.

Donošenjem Državnog plana prostornog razvoja RH (u izradi) i propisa o izradi prostornih planova županijske i lokalne razine (u izradi), uz već usvojenu Strategiju prostornog razvoja i usvojene podzakonske propise (Uredba o informacijskom sustavu prostornog uređenja, Uredba o određivanju građevina, drugih zahvata u prostoru i površina državnog i područnog (regionalnog) značaja), stvorit će se pretpostavke za izradu nove generacije prostornih planova, sukladno novom Zakonu o prostornom uređenju, pa tako i novog PPŽ-a.

Iako se u ovoj ocjeni ne može procijeniti kada bi izrada novog PPŽ-a mogla započeti, smatra se svrhovitim da s izradom treba započeti čim se za to steknu uvjeti, pošto je donošenje novog PPŽ-a uvjet za izradu i donošenje novih prostornih planova uređenja gradova i općina prema novom sustavu prostornog uređenja.

Za prostore za koje će se 3. Izmjenama i dopunama PPŽ-a (u izradi), odnosno novim PPŽ-om, odrediti obveza izrade urbanističkih planova uređenja županijskog značaja u narednom razdoblju bit će potrebno izraditi takve planove. Dinamika izrade tih planova ovisit će o dinamici i potrebama realizacije pojedinih planiranih sadržaja, odnosno izdvojenih građevinskih područja izvan naselja.

Lokalna razina

Prostorni planovi uređenja gradova i općina također bi se u budućem razdoblju trebali temeljiti na novom sustavu prostornog uređenja i novom PPŽ-u.

Do uspostavljanja novog sustava prostornog uređenja, prostorni planovi uređenja gradova i općina se temelje na važećem PPŽ-u, odnosno temeljit će se na 3. (sveobuhvatnim) Izmjenama i dopunama PPŽ-a kada se iste usvoje.

Po usvajanju 3. Izmjena i dopuna PPŽ-a koji će biti bitno suvremeniji u odnosu na trenutno važeći PPŽ, izrada prostornih planova uređenja gradova i općina neće biti nužna u cilju usklađenja s planom višeg reda za građevine, površine i zahvate državnog i županijskog značaja, pošto će se potrebne dozvole za izgradnju tih građevina izdavati temeljem 3. Izmjena i dopuna PPŽ-a (za građevine, površine i zahvate državnog značaja do donošenja Državnog plana prostornog razvoja RH).

U slučaju izmjene prostornih planova uređenja gradova i općina prema potrebama JLS-a (u cilju osiguranja uvjeta za razvoj gospodarstva i drugih za JLS značajnih segmenata), u iste će biti obavezno ugraditi/preuzeti prostore za smještaj postojećih, planiranih i planiranih mogućih/alternativnih građevina i površina, te zahvata u prostoru od važnosti za Državu i Županiju, uz uvažavanje ograničenja korištenja prostora određenih 3. Izmjenama i dopunama PPŽ-a. Isto tako će biti potrebno u prostorne planove uređenja gradova i općina ugraditi planska određenja (i ograničenja) za sadržaje i namjene koje su predmet lokalne razine planiranja prema smjernicama i uvjetima određenim u 3. Izmjenama i dopunama PPŽ-a.

Iako je veći broj JLS-a u ovom izvještajnom razdoblju donijelo ili pokrenulo izmjene i dopune svojih prostornih planova uređenja gradova i općina, između ostalog i u cilju usklađenja s propisima vezanim uz prostorno uređenje, u narednom razdoblju se i nadalje ocjenjuje vjerojatnim pokretanje izmjena i dopuna prostornih planova uređenja gradova i općina. To se prvenstveno odnosi na preispitivanja planiranja velikog broja urbanističkih planova uređenja određenih u prostornim planovima uređenja gradova i općina (temeljem ranije važećih propisa), te njihovo reduciranje s obzirom da su se promijenili zakonski uvjeti i obveze u tom smislu (detaljnije obrađeno u poglavlju *III.1.4. Osvrt na izradu i donošenje prostornih planova i vezana problematika*), ali i na potrebu određivanja izgrađenog i neizgrađenog dijela građevinskog područja, te njegova uređenog i neuređenog dijela, temeljem čega se u prostornim planovima uređenja gradova i općina propisuje obveza izrade urbanističkih planova uređenja ili uvjeta provedbe zahvata s detaljnošću propisanom za urbanistički plan uređenja.

S obzirom da se prema važećoj zakonskoj regulativi više ne izrađuju detaljni planovi uređenja za pojedine prostore, a prema prijelaznim odredbama Zakona o prostornom uređenju postojeći planovi ove razine smatraju se urbanističkim planovima uređenja, i nadalje se ocjenjuje potrebnim da pojedine JLS-e proanaliziraju i procijene da li su prostorno-planska rješenja definirana detaljnim planovima uređenja ili još starijim provedbenim urbanističkim planovima još uvijek aktualna, te ih prema potrebi ugraditi u propisane vrste prostornih planova (urbanistički plan uređenja ili u prostorni plan uređenja grada ili općine).

Sukladno propisima s područja zaštite okoliša i prirode, za prostorne planove lokalnog značaja ili njihove izmjene i dopune se prije početka izrade tih prostornih planova provode postupci ocjene o potrebi provedbe strateške procjene utjecaja na okoliš i prethodne ocjene utjecaja na ekološku mrežu. U tim prethodnim postupcima se procjenjuje da li je potrebno ili nije potrebno provoditi postupke strateške procjene utjecaja na okoliš ili glavne ocjena u tijeku izrade prostornih planova na lokalnoj razini, odnosno njihovih izmjena i dopuna.

Na lokalnoj razini će se u narednom razdoblju izrađivati i urbanistički planovi uređenja, koji su planirani ili će se planirati kroz prostorne planove uređenja općina i gradova, a dinamika njihove izrade ovisiti će o potrebama i mogućnostima JLS-a.

IV.2.2. Izrada drugih dokumenata koji utječu na prostor

Od drugih dokumenata koji utječu na prostor ocjenjuje se potrebnim izraditi:

- studijsku dokumentaciju za buduće gospodarenje mineralnim resursima na području Varaždinske županije, odnosno Republike Hrvatske, kojom bi se uz geološku potencijalnost, te prostorne elemente i elemente zaštite okoliša, zaštite prirodnih, kulturnih i drugih dobara ispitalo i realne potrebe Varaždinske županije, odnosno Republike Hrvatske za mineralnim sirovinama, te društveni i gospodarski značaj eksploatacije mineralnih sirovina, kao i utjecaj rudarskih tehnologija na okoliš/prostor, te pitanje tržišta i izvoza mineralnih sirovina
- reviziju Rudarsko–geološke studije Varaždinske županije
- studijsku dokumentaciju kojom će se istražiti mogući alternativni koridor cestovnog spoja od Varaždina prema Međimurskoj županiji, te sukladno određenju razraditi trasu
- studijsku dokumentaciju kojom će se istražiti mogućnosti smještanja elektrana na obnovljive izvore energije
- studiju upravljanja klizištima na području Varaždinske županije, kartiranje klizišta u georeferencijalnom sustavu, te utjecaj na kritičnu infrastrukturu
- krajobraznu osnovu koja će objediniti odgovarajuće podatke o prirodnim, ekološkim, kulturnim, povijesnim, estetskim i gospodarstvenim vrijednostima prostora i trajno ga dopunjavati sukladno novim znanstvenim i stručnim spoznajama
- socijalno-demografsku studiju.

IV.3. Preporuke mjera i aktivnosti za unaprjeđenje prostornog razvoja

Na temelju analiza i ocjena provedenih u okviru izrade ovog Izvješća o stanju u prostoru, predlažu se slijedeće preporuke mjera i aktivnosti za unaprjeđenje prostornog razvoja Varaždinske županije, koje je svrhovito uvažavati prilikom izrade prostornih planova i njihovih izmjena i dopuna:

- Potrebno je analizirati planirana građevinska područja, kako za razvoj naselja, tako i za sadržaje koji se planiraju kao izdvojena građevinska područja izvan naselja, te u daljnjem planiranju tih područja zastupati racionalni pristup temeljen na realnim potrebama, demografskim kretanjima, konkretnim programima, racionalnim mogućnostima opremanja komunalnom i drugom potrebnom infrastrukturom i sl. Bilo bi svrhovito da lokalna zajednica prilikom izrade izmjena i dopuna prostornih planova ili izrade novih preispita sva planirana građevinska područja, te predloži njihovo realno oblikovanje temeljeno na navedenim analizama. Racionalno korištenje prostora podrazumijeva davanje prednosti korištenju slobodnih i neiskorištenih površina unutar postojećeg građevinskog područja, u odnosu na daljnje širenje tih područja, odnosno izbjegavanje zauzimanja novih površina dok postojeće, slobodne površine unutar građevinskog područja nisu iskorištene, a tek izuzetno u posebno opravdanim i argumentiranim slučajevima odstupiti od takvog načela.

Radni materijal 3. Izmjena i dopuna Prostornog plana Varaždinske županije daje osnovna načela racionalnog pristupa dimenzioniranju građevinskih područja.

Bilo bi nužno i na državnoj razini usvojiti odgovarajuće kriterije i mehanizme koji će doprinijeti racionalnijem pristupu u dimenzioniranju građevinskih područja, uključivo i potrebne fiskalne mjere, te osigurati učinkovit nadzor.

- Bilo bi svrhovito preispitati potrebu i racionalnost planiranja velikog broja gospodarskih (proizvodnih i poslovnih) zona u pojedinim JLS-ima, kako u odnosu na njihovu veličinu, tako i na mogućnost rješavanja imovinsko-pravnih odnosa i infrastrukturnog opremanja, te planiranje i razvoj tih namjena uskladiti sa strateškim i programskim dokumentima državne, županijske i lokalne razine.
- Poželjno je poticati disperziju gospodarskih djelatnosti u lokalne centre s ciljem aktiviranja neiskorištenih potencijala i jačanja policentrične strukture gradova i naselja.
- Postoji potreba za izgradnjom hotela, motela, pansiona i sl., a osobito prostora za smještaj kampova, pa će u narednom razdoblju trebati planirati prostore za takve sadržaje, uvažavajući prostorne mogućnosti, te klimatske i druge karakteristike Županije.
- Potrebno je ocijeniti svrhovitost daljnjeg zadržavanja u prostornim planovima onih namjena koje se u dužem periodu nisu započele realizirati, te nema naznaka da bi se iste mogle realizirati u narednom razdoblju, prvenstveno vezano uz područja koja su pod primjenom članka 43., stavka 6. Zakona o prostornom uređenju.
- Razvoj društvene infrastrukture uglavnom je koncipiran i zadovoljavajuće obuhvaćen važećom prostorno-planskom dokumentacijom, a za daljnje unaprjeđenje standarda društvene infrastrukture u Županiji i JLS-ima bilo bi potrebno izvršiti preciznije analize i definirati koji su to potrebni ili poželjni sadržaji u pojedinim sredinama, te za njih, ukoliko će biti potrebno, osigurati neke nove ili dodatne prostorne pretpostavke. Posebno je svrhovito istražiti potrebe za prostornim razmještanjem kapaciteta za brigu o starijoj populaciji i populaciji s posebnim potrebama, te ukoliko postoje potrebe i zahtjevi, obuhvatiti takve sadržaje prostorno-planskom dokumentacijom.
Pri tome treba poštivati koncept policentričnog razvitka, ali i postojeće datosti u prostoru koje proizlaze iz demografskog potencijala, gospodarske slike i infrastrukturne opremljenosti.
Posebno je značajno osmisliti i usvojiti održiv koncept razvoja ruralnog i pograničnog područja koji će se po potrebi dodatno razraditi i kroz prostorno-plansku komponentu.
- U narednom razdoblju potrebno je ispitivanje mogućnosti i planiranje odgovarajućih mjera za prostore, odnosno zahvate i građevine ozakonjene kroz propisani postupak tzv. („legalizacija“), a koji nisu sukladni prostornim planovima i nisu kompatibilni s namjenama i korištenjem prostora u okruženju. Zahvate i građevine koji se neće ozakoniti trebati će ukloniti sukladno propisu, te prostore sanirati u mogućoj mjeri (posebice na vrijednim i značajnim područjima - zaštićena prirodna i kulturna dobra, vodonosna, krajobrazna i druga vrijedna područja).

- Po donošenju Državnog plana prostornog razvoja, kojim će se odrediti vrijedno poljoprivredno zemljište i šume od značaja za Državu, biti će potrebno odrediti vrijedno zemljište namijenjeno poljoprivredi i šumama od značaja za Županiju.
- Vezano uz usitnjenost poljoprivrednog posjeda i sporo rješavanje imovinsko-pravnih odnosa, na području Županije otežano je okrupnjavanje zemljišta, kao i provođenje drugih poticajnih mjera u poljoprivredi (npr. navodnjavanje), pa je nužno osmisliti efikasnije modele koji će omogućiti brže postizanje željenih ciljeva (primjerice osmisliti modele koji ne zahtijevaju vlasničko okrupnjavanje, već samo funkcionalno objedinjavanje na interesnim i ekonomskim načelima vlasnika zemljišta), a pri tome posebnu važnost treba posvetiti ekološkoj proizvodnji hrane. U tom smislu bilo bi svrhovito utvrditi stručna – specijalistička polazišta za određivanje takvih objedinjenih područja, odnosno kompleksa pogodnih za takvu vrstu poljoprivredne proizvodnje, te ih planski definirati i zaštititi, u skladu s posebnim programima, poticajima i opredjeljenjima Županije.
Važan preduvjet za ispravno zoniranje poljoprivrednih površina u prostornim planovima je utvrđivanje stvarne vrijednosti poljoprivrednog zemljišta koje bi nadležna javnopravna tijela trebala utvrditi u skladu sa propisanim kategorijama, te ih potom na primjeren način označiti u planskim namjenama površina.
Osmišljavanje i provođenje spomenutih mjera otvara povoljnije mogućnosti i za razvoj sustava navodnjavanja poljoprivrednih površina sukladno Planu navodnjavanja Varaždinske županije („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 46/2019).
Prostorni uvjeti za razvoj obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava na području Varaždinske županije osiguravaju se i kroz prostorno-plansku dokumentaciju, a bilo bi svrhovito da JLS-e imaju jasna opredjeljenja i stavove koje poljoprivredne djelatnosti i kojih kapaciteta žele zadržati u građevinskim područjima naselja, a koje žele usmjeriti izvan tih područja.
Pošto je Varaždinska županija bogata vodnim resursima bilo bi interesantno analizirati eventualne mogućnosti u razvoju akvakulture, te dobivene rezultate po potrebi obuhvatiti prostorno-planskom dokumentacijom.
- U cilju unaprjeđenja prostorno-planske dokumentacije u dijelu koji se odnosi na šume i šumsko zemljište bit će potrebno, putem nadležnih javnopravnih tijela, provesti usklađivanje podataka o šumskim površinama iz različitih izvora sa stvarnim stanjem i utvrditi njihovu kategorizaciju, te definirati odgovarajuće režime i uvjete planiranja na šumskim površinama i u kontaktnom području.
- Jedan od naglašenih strateških ciljeva Države na županijskom području je zaštita ležišta pitke vode, te će u tom cilju biti potrebno dosljedno provoditi važeće odluke o zonama sanitarne zaštite izvorišta pitke vode na području Varaždinske županije i Studije izvodljivosti za aglomeracije (vezano uz odvodnju), kao i Programe provođenja mjera zaštite i sanacije izvorišta.
- U cilju zaštite od poplava potrebno je, uz poboljšanje sustava obrane izgradnjom zaštitnih građevina respektirati najnovije procjene rizika, te prilikom planiranja korištenja prostora u prostornim planovima izbjegavati planiranje izgradnje na potencijalno ugroženim područjima, odnosno prethodno izgraditi planirane zaštitne vodne građevine, a tek potom eventualno planirati nove aktivnosti u tako

zaštićenim područjima u skladu s aktualnom studijskom dokumentacijom i idejnim rješenjima uređenja slivova rijeka na području Varaždinske županije.

- Održivo gospodarenje mineralnim sirovinama (istraživanje i eksploatacija) će se do donošenja Državnog plana prostornog razvoja provoditi prema 3. Izmjenama i dopunama Prostornog plana Županije temeljenim na Rudarsko – geološkoj studiji Varaždinske županije.
Osobito je značajno dosljedno provoditi sanaciju prostora nakon završene eksploatacije, odnosno nakon završene pojedine faze eksploatacije, ili trajnog obustavljanja rudarskih radova, te realizirati planirane namjene u skladu s prostornim planovima i drugim dokumentima.
Temeljem propisa o rudarstvu potrebno je odrediti lokacije za odlaganje viška iskopa za područja JLS-a koje takve lokacije još nisu odredile.
- Vezano uz provedbu načela o racionalnom gospodarenju energijom potrebno je istražiti realne/svrhovite mogućnosti korištenja alternativnih izvora energije na području Varaždinske županije, te se opredijeliti o njihovu korištenju i po potrebi ih ugraditi u prostorne planove. Također je svrhovito nastaviti s poticanjem osiguranja i poboljšanja energetske učinkovitosti zgrada kroz obnovu postojećih i izgradnju novih niskoenergetskih zgrada (uključivo i odabirom lokacije i položaja u prostoru koji osiguravaju bolju energetska učinkovitost, a što se kao smjernica ugrađuje u prostorne planove).
- U cilju korištenja alternativnih izvora za proizvodnju energije na području Varaždinske županije kroz 3. Izmjene i dopune Prostornog plana Varaždinske županije određuju se površine infrastrukturnih sustava za elektrane županijskog značaja (10-20 MW) i državnog značaja (veće od 20 MW) do donošenja Državnog plana prostornog razvoja, dok je prostorno-planskom dokumentacijom JLS-a potrebno planirati područja infrastrukturnih sustava za elektrane lokalnog značaja (manje od 10 MW).
- U pogledu razvoja prometne infrastrukture i njenog planiranja u prostorno-planskoj dokumentaciji potrebno je naglasiti da će ta infrastrukturna komponenta u dijelu koji je od državnog značaja biti obuhvaćena Državnim planom prostornog razvoja RH. U cilju optimalnog planiranja na državnoj razini Županija mora definirati svoje interese. Pri tome se naglašava potreba unaprjeđenja i osiguranja kvalitetne cestovne veze između Varaždinske i susjednih županija: s Međimurskom županijom (na području Grada Varaždina i Općine Sv. Đurđ), s Krapinsko-zagorskom županijom (realizacija Zagorske brze ceste), s Koprivničko-križevačkom županijom (realizacija Podravske brze ceste), sa Zagrebačkom županijom i Gradom Zagrebom (spojna cesta od čvora autoceste u Brezničkom Humu do tzv. Zagrebačkog prstena). Od značaja je kvalitetnije povezivanje zapadnog i južnog dijela Županije (od područja Bednje, Lepoglave i Ivanca prema Novom Marofu i Brezničkom Humu) i rasterećenje državne ceste D2 na području Općina Sračinec i Petrijanec.
U pogledu željezničke infrastrukture od osobitog je značaja realizacija brze pruge Čakovec-Varaždin-Lepoglava-Zagreb, kao dvokolosječne elektrificirane željezničke pruge, uz prethodno određenje trase Lepoglavske spojnice.
Planiranje i razvoj prometne infrastrukture i prijevoznih usluga na području Varaždinske županije treba temeljiti na Master planu integriranog prijevoza

putnika i Master planu integriranog prijevoza tereta čija je izrada u pripremi. U okviru tog dokumenta treba preispitati potrebu osnivanja intermodalnog terminala, a u slučaju iskazanog interesa planirati odgovarajući prostor.

- Elektroničke komunikacijske zone namijenjene izgradnji samostojećih antenskih stupova definirane su objedinjenim Planom razvoja pokretne komunikacijske infrastrukture (prema Uredbi o mjerilima razvoja elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme) koji je ugrađen u 3. Izmjene i dopune Prostornog plana Varaždinske županije.
S obzirom da je jedan od važnih projekata Varaždinske županije razvoj infrastrukture širokopojasnog pristupa internetu, u slučaju potrebe prostorno-planskom dokumentacijom treba obuhvatiti i potrebne zahvate u prostoru.
- U cilju unaprjeđenja stanja u dijelu opskrbe električnom energijom u narednom razdoblju se očekuje realizacija sukladno Desetogodišnjem planu razvoja hrvatske prijenosne mreže (2018. - 2027.), a od zahvata su najznačajniji: revitalizacija HE Varaždin i povećanje instalirane snage za 16 MW, te revitalizacija postrojenja 110 kV HE Čakovec, revitalizacije DV 110 kV Nedeljanec - Formin (povećanje prijenosne snage), DV 110 kV Nedeljanec - Jertovec (starost opreme), DV 110 kV Nedeljanec - Čakovec 1 i DV Nedeljanec - Čakovec 2 i rekonstrukcija TS 100 Nedeljanec. U 3. Izmjenama i dopunama PPŽ-a u izradi rezerviran je koridor za DV 2 x 400 kV HE Dubrava - RP Drava uz postojeći dalekovod, zamjena dalekovoda Kneginec - Varaždinske Toplice i Nedeljanec - Vinica sa 35 kV na 110 kV (u koridoru postojećih 35 KV dalekovoda), DV 110 TS Varaždin II - dalekovod 110 kV Nedeljanec - Čakovec, DV 2 x 110 kV od dalekovoda DV 110 kV (TS Nedeljanec - PTE Jertovec - TS 35/10 kV Novi Marof. Planirana je izgradnja TS 110 kV Vinica, Varaždin II, Brezje, Varaždinske Toplice, Novi Marof uz/umjesto postojećih TS 35 kV.
- Daljnji razvoj plinoopskrbe temelji se na Desetogodišnjem planu razvoja plinskog transportnog sustava Republike Hrvatske 2018. - 2027., pri čemu je od osobitog značaja izgradnja planiranih magistralnih plinovoda. Distributivnu mrežu treba unapređivati sukladno Studiji opskrbe prirodnim plinom Županije Varaždinske.
- Sustavi vodoopskrbe i odvodnje ugrađeni su u prostorne planove sukladno do sada izrađenim razvojnim dokumentima, a eventualna nova rješenja, ukoliko nisu, treba obuhvatiti izmjenama i dopunama prostornih planova u opsegu ovisnom o razvojnim programima. Njihovom realizacijom se prioritetno podiže standard življenja stanovništva, ali se i znatno unaprjeđuje razina komunalne opremljenosti određenih prostora, što olakšava realizaciju drugih planiranih zahvata u prostoru, kao i eventualno planiranje novih. U provedbi je izgradnja aglomeracija temeljem Studija izvodljivosti za aglomeracije na području Varaždinske županije.
- Svrhovito je izraditi krajobraznu osnovu Varaždinske županije koja bi bila prostorno-planska podloga integralne zaštite prirodnih i stvorenih vrijednosti prostora i identiteta krajolika. Krajobrazna osnova daje krajobrazni okvir za politiku planiranja, što uključuje i preporuke vezane uz kapacitete raznolikih krajobraza u odnosu na nove razvojne zahvate.

Potrebno je preispitati moguću razinu zaštite zapadnog dijela Županije (kategorija park prirode / regionalni park Hrvatsko zagorje) i obuhvat zaštite (područje Ravne gore i Ivančice) kroz reviziju ili izradu nove stručne podloge za zaštitu.

- U cilju uspostave Regionalnog centra gospodarenja otpadom koji je smješten u susjednoj Koprivničko-križevačkoj županiji, na području Varaždinske županije potrebno je realizirati planiranu pretovarnu stanicu i prateću logistiku. Potrebno je provoditi sanaciju postojećih odlagališta i otpadom onečišćenih površina, te voditi brigu da se u prelaznom periodu osigura provođenje svih propisanih obveza. Potrebno je odrediti način zbrinjavanja otpada koji sadrži azbest.
- Kako bi se sve aktivnosti vezane uz sustav prostornog planiranja mogle provoditi pravodobno i učinkovito, zakonska je obveza, ali i operativna nužnost dovršiti Informacijski sustav prostornog uređenja (ISPU) sukladno Zakonu o prostornom uređenju i Uredbi o informacijskom sustavu prostornog uređenja, dovršenjem razvoja novih modula ISPU-a. To se osobito odnosi na modul ePlanovi-editor, kako bi se prostorni planovi iz nove generacije prostornih planova mogli u tehničkom smislu izraditi na način kakav je predviđen Zakonom i podzakonskim aktima.
- Vezano uz Informacijski sustav prostornog uređenja (ISPU) županijski zavodi će i nadalje imati naglašenu i odgovornu ulogu u vođenju, punjenju i održavanju sustava, kontroli izrade dokumenata prostornog uređenja (ukoliko ih izrađuju ovlašteni subjekti), a ukoliko su sami županijski zavodi izrađivači prostornih planova, tada imaju odgovornost i zadaću izrađivati iste sukladno novim standardima i pravilima koja će se uspostaviti, što može zahtijevati dodatno opremanje Zavoda za prostorno uređenje Varaždinske županije (opremom i stručnim kadrom), kao i potrebno osposobljavanje i edukaciju.

ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE
VARAŽDINSKE ŽUPANIJE

Ravnateljica:
Tanja Martinec, dipl.inž.arh.

V. IZVORI PODATAKA

U izradi ovog Izvješća o stanju u prostoru korišteni su podaci prikupljeni od pojedinih nadležnih javnopravnih tijela ili preuzeti sa njihovih mrežnih stranica, te podaci iz pojedinih dokumenata (strategija, studija, programa, projekata i sl.).

Javnopravna tijela

- MINISTARSTVO GRADITELJSTVA I PROSTORNOGA UREĐENJA – uključivo mrežne stranice Ministarstva - Informacijski sustav prostornog uređenja - ISPU
- MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA I ENERGETIKE – uključivo mrežne stranice Ministarstva
 - Zavod za zaštitu okoliša i prirode
- MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE
 - Uprava šumarstva, lovstva i drvne industrije
- MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA, RAVNATELJSTVO CIVILNE ZAŠTITE
- MINISTARSTVO KULTURE, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Varaždinu
- MINISTARSTVO GOSPODARSTVA, PODUZETNIŠTVA I OBRTA
- MINISTARSTVO REGIONALNOG RAZVOJA I FONDOVA EUROPSKE UNIJE

- DRŽAVNA GEODETSKA UPRAVA
 - Središnji ured
 - Područni ured za katastar Varaždin
- DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU – mrežne stranice Zavoda
- HRVATSKA AGENCIJA ZA POŠTU I ELEKTRONIČKE KOMUNIKACIJE (HAKOM) – uključivo mrežne stranice Agencije
- HRVATSKE VODE – uključivo mrežne stranice tog tijela
 - Vodnogospodarski odjel za Muru i gornju Dravu, Varaždin
 - Vodnogospodarski odjel za Gornju Savu, Zagreb - Vodnogospodarska ispostava za mali sliv „Zelina – Lonja“
 - Vodnogospodarska ispostava za mali sliv „Plitvica-Bednja“
- HRVATSKE ŠUME d.o.o.
- PLINACRO d.o.o. Operator plinskog transportnog sustava
- HRVATSKE CESTE d.o.o.,
- HŽ INFRASTRUKTURA d.o.o.,
- HRVATSKI OPERATER PRIJENOSNOG SUSTAVA d.o.o.,
 - Sektor za razvoj, priključenja, izgradnju i upravljanje imovinom
- HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA – Operator distributivnog sustava d.o.o.
 - Elektra Varaždin, Varaždin
 - Elektra Zagreb, Terenska jedinica Sveti Ivan Zelina
 - Elektra Koprivnica, Koprivnica

- ŽUPANIJSKA UPRAVA ZA CESTE VARAŽDINSKE ŽUPANIJE, Varaždin
- JAVNA USTANOVA „PRIRODA VARAŽDINSKE ŽUPANIJE“, Varaždin
- UPRAVNA TIJELA VARAŽDINSKE ŽUPANIJE
 - Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša
 - Upravni odjel za gospodarstvo, financije i europske poslove
 - Upravni odjel za poljoprivredu i ruralni razvoj
 - Upravni odjel za zdravstvo, socijalnu skrb i civilno društvo
- GRAD VARAŽDIN, Upravni odjel za prostorno uređenje i graditeljstvo

- TERMOPLIN d.d. Varaždin
- VARKOM d.d., Varaždin
- IVKOM-VODE d.o.o. Ivanec
- IVKOM-PLIN d.o.o. Ivanec

Dokumenti

- Prostorni plan Varaždinske županije („Službeni vjesnik Varaždinske županije“ br. 8/00., 29/06. i 16/09.) i Nacrt prijedloga 3. Izmjena i dopuna prostornog plana Varaždinske županije
- Prostorni planovi uređenja općina/gradova s područja Varaždinske županije
- Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 106/17.)
- Strategija prometnog razvoja Republike Hrvatske od 2017. do 2030. („Narodne novine“, br. 68/16.)
- Zakon o prostornom uređenju („Narodne novine“ 153/13., 65/17., 114/18., 39/19.)
- Pravilnik o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima izvješća o stanju u prostoru („Narodne novine“, br. 48/14 i 19/15.)
- Uredba o određivanju građevina, drugih zahvata u prostoru i površina državnog i područnog (regionalnog) značaja („Narodne novine“ 37/14., 154/14.)
- Uredba o indeksu razvijenosti („Narodne novine“ 131/17.)
- Dokumenti vezani uz Popis stanovništva 2011. god.
- Odluka o određivanju ranjivih područja u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“, br. 130/12.)
- Odluka o obuhvatu i razvrstavanju jedinica lokalne samouprave koje stječu status brdsko-planinskog područja („Narodne novine“, br. 24/19.)
- Odluka o razvrstavanju javnih cesta („Narodne novine“, br. 103/2018.)
- Odluka o razvrstavanju željezničkih pruga („Narodne novine“, br. 3/14., 72/17.)
- Desetogodišnji plan razvoja plinskog transportnog sustava Republike Hrvatske 2018. – 2027.
- Desetogodišnji plan razvoja hrvatske prijenosne mreže (2018.-2027.)
- Županijska razvojna strategija Varaždinske županije za razdoblje 2011. do 2013. „Službeni vjesnik Varaždinske županije“ br. 36/10., 53/15. i 7/17.)
- Županijska razvojna strategija Varaždinske županije za razdoblje 2014. do 2020. - u izradi (konačni prijedlog 2018. godine)
- Regionalni razvojni koncept Varaždinske županije od 23.9.2015.
- Strategija razvoja turizma Varaždinske županije 2015.-2025. („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 53/2015)
- Procjena ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša za Varaždinsku županiju („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 23/15.)
- Master plan za integrirani prijevoz putnika („Službeni vjesnik Varaždinske županije“ br. 54/17.)
- Rudarsko – geološka studija Varaždinske županije („Službeni vjesnik Varaždinske županije“ br. 29/16)
- Plan navodnjavanja Varaždinske županije („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 46/2019)
- Studija zaštite voda Varaždinske županije - usvojena na sjednici Županijske skupštine 15.10.2007. godine
- Studije izvodljivosti za aglomeracije na području Varaždinske županije:
 - Studija izvedivosti – Sustav odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda Aglomeracije Varaždin (2017.)
 - Studija izvodljivosti s analizom troškova i koristi poboljšanja vodno-komunalne infrastrukture Aglomeracije Lepoglava (2018.)
 - Studija izvodljivosti - Sustav odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda Aglomeracije Ivanec (2017.)
 - Studija izvedivosti – Sustav odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda Aglomeracije Novi Marof (2017.)
 - Studija izvodljivosti - Sustav odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda Aglomeracije Varaždinske Toplice (2017.)

- Studija izvedivosti - Poboljšanje vodno-komunalne infrastrukture Aglomeracije Ludbreg (2017.)
- Studija izvedivosti - Poboljšanje vodno-komunalne infrastrukture klastera Aglomeracije Veliki Bukovec i Sveti Petar Ludbreški (2017.)
- Procjena ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša za Varaždinsku županiju i Plan zaštite i spašavanja Varaždinske županije ("Službeni vjesnik Varaždinske županije" br. 23/2015.)
- Strategija gospodarenja otpadom u Varaždinskoj županiji – usvojena na sjednici Županijske skupštine 07.02.2006.
- Plan gospodarenja otpadom u Varaždinskoj županiji za razdoblje od 2008. - 2015. godine („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 9/08.)
- Izvješće o provedbi Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022. godine i Objedinjeno Izvješće o provedbi planova gospodarenja otpadom gradova i općina Varaždinske županije u 2018. godini („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 46/19.)
- Izvješće o stanju okoliša za razdoblje 2014. – 2017. god. („Službeni vjesnik Varaždinske županije“ br. 78/18.)
- Važeće odluke o zonama sanitarne zaštite izvorišta pitke vode na području Varaždinske županije
 - Odluka o zaštiti izvorišta Varaždin, Bartolovec i Vinokošćak (Službeni vjesnik Varaždinske županije br. 6/14.)
 - Odluka o zaštiti izvorišta Belski dol (Službeni vjesnik Varaždinske županije br. 42/16., 60/16.)
 - Odluka o sanitarnim zonama zaštite izvorišta „Bistrica“, Beli zdenci“, „Žgano vino“ i „Šumi“ („Službeni vjesnik Varaždinske županije“ br. 4/98.)
 - Odluka o zaštiti izvorišta „Ravna gora“ i „Sutinska“ („Službeni vjesnik Varaždinske županije“ br. 9/98.)
 - Program za provođenje mjera zaštite i sanacije u zonama izvorišta Varaždin, Bartolovec i Vinokošćak („Službeni vjesnik Varaždinske županije“ br. 7/17.)
 - Program za provođenje mjera zaštite i sanacije u zonama izvorišta Belski dol („Službeni vjesnik Varaždinske županije“ br. 49/18.)

VI. POPIS SLIKA, GRAFIKONA I TABLICA

POPIS SLIKA

- Slika 1. - Položaj Varaždinske županije u Republici Hrvatskoj
- Slika 2. - Geološka karta Varaždinske županije
- Slika 3. - Teritorijalno-administrativni ustroj – gradovi, općine i administrativna sjedišta
- Slika 4. - Klasifikacija prostornih jedinica za statistiku (NUTS)
- Slika 5. - Izvod iz baze podataka CORINE Land Cover Hrvatska za područje Varaždinske županije - 2018. godine
- Slika 6. - Izvod iz kartografskog prikaza K1 PPŽ-a
- Slika 7. - Kartografski prikaz K1 Nacrta prijedloga (u izradi) 3. Izmjena i dopuna PPŽ-a
- Slika 8. - Korištenje i namjena površina prema važećim PPUO/G-ova
- Slika 9. - Planirana građevinska područja prema važećim PPUO/G-ovima
- Slika 10. - Poljoprivredne površine
- Slika 11. - Šumske površine
- Slika 12. - Vodene površine
- Slika 13. - Sustav središnjih naselja i razvojnih središta
- Slika 14. - Zone gospodarskih namjena – zbirno
- Slika 15. - Gospodarske zone državnog i županijskog značaja i gospodarske zone veće od 25 ha
- Slika 16. - Zone ugostiteljsko turističke namjene – zbirno
- Slika 17. - Karta geološke potencijalnosti Varaždinske županije
- Slika 18. - Karta više geološke potencijalnosti mineralnih sirovina u zonama pogodnosti i u zonama konflikta u Varaždinskoj županiji
- Slika 19. - Karta zabrana istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina u Varaždinskoj županiji
- Slika 20. - Karta istražnih prostora i eksploatacijskih polja mineralnih sirovina na prostoru Varaždinske županije
- Slika 21. - Prikaz prostiranja strukturno-tektonskih jedinica s nosiocima geotermalne vode u Varaždinskoj županiji
- Slika 22. - Napuštena eksploatacijska polja na području Varaždinske županije
- Slika 23. - Prikaz vodnih površina, regulacijskih i zaštitnih građevina
- Slika 24. - Karta opasnosti od poplava
- Slika 25. - Sakupljači miješanog komunalnog i biorazgradivog otpada po jedinicama lokane samouprave na području Varaždinske županije
- Slika 26. - Lokacije gospodarenja otpadom postojeća odlagališta otpada prema PPUO/G-ovima
- Slika 27. - Mreža državnih, županijskih i lokalnih cesta i planiranih značajnijih cestovnih pravaca na području Varaždinske županije (prema Odluci o razvrstavanju javnih cesta (NN 103/18) i aktualnoj dokumentaciji)
- Slika 28. - Željeznički pravci na području Varaždinske županije
- Slika 29. - Povezivanje željeznicom unutar funkcionalne regije Središnje Hrvatske-Lepoglavska spojnica
- Slika 30. - Postojeće i planirane željezničke pruge na području Varaždinske županije
- Slika 31. - Položaj Aerodroma Varaždin u prostoru
- Slika 32. - Elektroenergetski sustav
- Slika 33. - Mreža plinovoda području Varaždinske županije
- Slika 34. - Zone zaštite izvorišta na području Varaždinske županije
- Slika 35. - Vodovod na području Varaždinske županije
- Slika 36. - Odvodnja na području Varaždinske županije
- Slika 37. - Zaštićeni dijelovi prirode Varaždinske županije
- Slika 38. - Dijelovi prirode planirani za zaštitu kroz važeće PPUG/PPUO
- Slika 39. - Rezervat biosfere Mura -Drava –Dunav

- Slika 40. - Planiranje zaštite područja dijela Hrvatskog zagorja u prostornim planovima Varaždinske i Krapinsko – zagorske županije
- Slika 41. - Područja ekološke mreže - Natura 2000 u Varaždinskoj županiji
- Slika 42. - Karta kopnenih nešumskih staništa na području Varaždinske županije
- Slika 43. - Krajobrazna regionalizacija Hrvatske
- Slika 44. - Isječak iz kartografskog preglednika CORINE Land Cover tipizacija zemljišta, kao način identifikacije korištenja površina i određivanja tipologije krajobraza

POPIS GRAFIKONA

- Grafikon 1. - Udio površina JLS u ukupnoj površini Županije, prema DGU iz srpnja 2018.
- Grafikon 2. - Prostorna struktura korištenja i namjene površina Županije
- Grafikon 3. - Planirana građevinska područja i njihova izgrađenost
- Grafikon 4. - Struktura namjena građevinskog područja naselja – osnovne namjene
- Grafikon 5. - Struktura namjena izdvojenog građevinskog područja izvan naselja – osnovne namjene
- Grafikon 6. - Planirane izgrađene strukture izvan građevinskog područja
- Grafikon 7. - Udio pojedinih vrsta javnih cesta na području Varaždinske županije u 2019. godini
- Grafikon 8. - Udio pojedinih vrsta pruga na području Varaždinske županije
- Grafikon 9. - Struktura izdanih akata prema vrstama namjene građevina

POPIS TABLICA

- Tablica 1. - Podaci o površini Županije, općina i gradova – razni izvori
- Tablica 2. - Prostorne jedinice (grad/općina) u Varaždinskoj županiji sa brojem naselja, površinom i gustoćom naselja
- Tablica 3. - Osnovni pokazatelji demografske strukture iz Popisa stanovništva, kućanstava i stanova 2011. godine
- Tablica 4. - Procjena ukupnog stanovništva Republike Hrvatske i Varaždinske županije 2012.-2018.
- Tablica 5. - Prirodno kretanje stanovništva od 2012. do 2018.
- Tablica 6. - Vanjska migracija stanovništva od 2014. do 2018.
- Tablica 7. - Unutarnja migracija stanovništva prema području doseljenja i odseljenja u 2018.
- Tablica 8. - Ukupno doseljeno i odseljeno stanovništvo u 2018.
- Tablica 9. - Procjena stanovništva prema spolu i dobnim skupinama: usporedba 2011. – sredina 2017.
- Tablica 10. - Struktura stanovništva prema dobi i spolu sredinom 2018.godine
- Tablica 11. - Indeks razvijenosti jedinica lokalne samouprave i Županije
- Tablica 12. - Odnos struktura korištenja i namjene površina (ha) 2015. – 2019.
- Tablica 13. - Prostorna struktura korištenja i namjene površina Županije
- Tablica 14. - Planirana građevinska područja i njihova izgrađenost po JLS
- Tablica 15. - Struktura namjena/rezervirane zone namjena građevinskog područja unutar naselja
- Tablica 16. - Struktura namjena/rezervirane zone namjena izdvojenog građevinskog područja izvan naselja
- Tablica 17. - Planirane izgrađene i neizgrađene strukture po JLS
- Tablica 18. - Planirane izgrađene strukture izvan građevinskog područja
- Tablica 19. - Gospodarska namjena po JLS s pretežitom namjenom unutar rezervirane zone građevinskog područja naselja
- Tablica 20. - Gospodarska namjena po JLS s pretežitom namjenom unutar izdvojenog građevinskog područja izvan naselja

- Tablica 21. - Gospodarska namjena po JLS s pretežitom namjenom unutar planiranih izgrađenih struktura izvan građevinskih područja
- Tablica 22. - Ugostiteljsko turistička namjena po JLS
- Tablica 23. - Tehničko - građevni kamen
- Tablica 24. - Građevni pijesak i šljunak
- Tablica 25. - Ciglarska glina
- Tablica 26. - Kvarcni pijesak
- Tablica 27. - Karbonatna mineralna sirovina za industrijsku preradbu
- Tablica 28. - Površine planirane za iskorištavanje mineralnih sirovina
- Tablica 29. - Ugljikovodici
- Tablica 30. - Istražni prostori ugljikovodika
- Tablica 31. - Geotermalna voda
- Tablica 32. - Izvorište/vrelo
- Tablica 33. - Prikaz lokacija odbačenog otpada sukladno dostavljenim podacima iz planova gospodarenja otpadom gradova i općina na području Varaždinske županije
- Tablica 34. - Lokacije gospodarenja otpadom prema PPUO/G-ovima
- Tablica 35. - Lokacije građevina/ uređaja za gospodarenje otpadom prema planovima gospodarenja otpadom JLS
- Tablica 36. - Cestovna mreža prema vrsti cesta na području Varaždinske županije u 2019. i 2015. godini
- Tablica 37. - Gustoća cestovne mreže na području Varaždinske županije u 2019. i 2015. godini
- Tablica 38. - Zauzetost ukupne površine Varaždinske županije cestovnom mrežom
- Tablica 39. - Duljina željezničkih pruga na području Varaždinske županije
- Tablica 40. - Gustoća željezničkih pruga na području Varaždinske županije
- Tablica 41. - Zauzetost ukupne površine Varaždinske županije željezničkim prugama
- Tablica 42. - Broj baznih postaja, lokacija, antenskih stupova, antenskih prihvata i antenskih sustava u zatvorenom prostoru
- Tablica 43. - Duljina vodova prijenosne mreže
- Tablica 44. - Duljina vodova distributivne sredjenaponske mreže
- Tablica 45. - Zaštićeni dijelovi prirode na području Varaždinske županije
- Tablica 46. - Dijelovi prirode planirani za zaštitu
- Tablica 47. - Strogo zaštićene i ugrožene vrste
- Tablica 48. - Područja ekološke mreže - Natura 2000 u Varaždinskoj županiji
- Tablica 49. - Pregled rijetkih i ugroženih tipova šumskih staništa na području Varaždinske županije
- Tablica 50. - Pregled rijetkih i ugroženih tipova staništa na području Varaždinske županije
- Tablica 51. - Obvezni prostorni pokazatelji
- Tablica 52. - Prostorni planovi u izradi/izmjeni i dopuni i stavljanje izvan snage (stanje - 30.06.2019.)
- Tablica 53. - Broj izdanih akata provedbe prostornih planova u vremenu od 2015. (od 1.07.2015.) do 2019. (do 30.6.2019.) god. - VARAŽDINSKA ŽUPANIJA – Upravni odjel za prostorno uređenje i graditeljstvo
- Tablica 54. - Broj izdanih akata provedbe prostornih planova u vremenu od 2015. (od 1.07.2015.) do 2019. (do 30.6.2019.) god. - GRAD VARAŽDIN – Upravni odjel za prostorno uređenje i graditeljstvo
- Tablica 55. - Broj izdanih akata provedbe prostornih planova (dozvole i rješenja o izvedenom stanju) u vremenu od 2015. (od 1.07.2015.) do 2019. (do 30.6.2019.) god. po nadležnim upravnim tijelima – VARAŽDINSKA ŽUPANIJA i GRAD VARAŽDIN
- Tablica 56. - Pregled zaprimljenih i donesenih rješenja za ozakonjenje nezakonito izgrađenih zgrada